

Miejsca zbieżne

Ponad 600 lat tatarskiej historii na ziemiach Rzeczypospolitej

*

90 lat Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej

*

80 rocznica Ustawy z 21 kwietnia 1936 r. o stosunku Państwa do Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej

BIBLIA i KORAN

Miejsca zbieżne

Inicjatywa Wydawnicza Çaxarxan Xucalıq Wrocław 1437/2016

Tytuł oryginału: Biblija i Koran: parallelnyje miesta

Wydawca, miejsce i rok wydania: Institut pieriewoda Biblii, Moskwa 2012

Autorzy wyboru tekstów: Marianne Beerle-Moore, Andriej Diesnickij, Konstantin Kazienin, Tatjana Majska

> Opracowanie wydania polskiego: Michał Pędracki

Redakcja: Musa Çaxarxan Czachorowski

Wydawca:

Inicjatywa Wydawnicza Çaxarxan Xucalıq * Wrocław 1437/2016 Iza Melika Czechowska * salaam11@wp.pl Musa Çaxarxan Czachorowski *musaxan@yandex.com

Copyright by Michał Pędracki & Wydawca, 1437/2016

Wydanie pierwsze

ISBN 978-83-64358-43-2

Skład, druk, oprawa: Agencja Wydawnicza "Argi" 50-542 Wrocław * ul. Żegiestowska 11 www.argi.pl

WIARA W ŚWIĘTE KSIĘGI

n tobie zesłał Księgę z prawdą, stwierdzając prawdziwość tego, co już było przed nią. On zesłał niegdyś Torę i Ewangelię jako drogę prostą dla ludzi i On zesłał rozróżnienie. [...]" – mówi nam Bóg w Koranie (sura 3, ajat 3 i 4). Z tego też powodu wiara w Święte Księgi trzech religii: judaizmu, chrześcijaństwa i islamu, stanowi obowiązek każdego muzułmanina. Tora, Ewangelia i Koran nie powielają tych samych wiadomości; z woli Najwyższego różnią się od siebie, a jednocześnie dopełniają. Są, jedna po drugiej, rzec można, dziejowym następstwem siebie samych: tyleż odmiennym, co i jednorodnym. Wszystkie – pomimo tego, co je dzieli – poświadczają jedność trzech wielkich religii wyrastających z pnia abrahamowego.

Dzięki naukowcom z moskiewskiego Instytutu Tłumaczenia Biblii mamy teraz możliwość przeanalizowania miejsc zbieżnych w Biblii oraz Koranie. Wprawdzie, jak sami zaznaczają, jest to tylko skromna próba zestawienia tekstów Świętych Ksiąg, ale niewątpliwie będzie pomocna w zrozumieniu związków i zależności pomiędzy judaizmem, chrześcijaństwem i islamem. Mam nadzieję, że tym samym przyczyni się również do zbliżenia wiernych wszystkich wyznań, którzy kierując się głosem jednego Boga, zmierzają przecież w tę samą stronę. Niech Wszechmogący wspomoże nas w tym wspólnym działaniu, tak potrzebnym dla dzisiejszego świata.

Tomasz Miśkiewicz Mufti Rzeczypospolitej Polskiej Przewodniczący Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego MZR w RP

PRZEDMOWA DO WYDANIA POLSKIEGO

siążka, którą trzymają Państwo w rękach, stanowi jedną z pierwszych prób udostępnienia polskiemu czytelnikowi systematycznego wykładu o znaczących paralelach występujących między tekstami biblijnymi, uznawanymi za święte przez chrześcijaństwo i judaizm, a Świętą Księgą islamu – Koranem¹. Opiera się on na wyborze tekstów dokonanym przez zespół Instytutu Tłumaczenia Biblii w Moskwie (Biblia i Koran: paralelnyje miesta, Moskwa 2012). Celem publikacji rosyjskiej było pokazanie związków, jakie zachodzą między judaizmem, chrześcijaństwem i islamem, jak również lepsze i bardziej dogłębne zrozumienie świętych tekstów wszystkich trzech religii abrahamowych w świetle występujących w nich paralel. Rosyjscy autorzy wyboru przyznają, że jest to jedynie skromna próba zestawienia Biblii i Koranu, niepretendującą do głębokich i wszechogarniających analiz. Cały zebrany materiał został podzielony na bloki tematyczne, przy wyborze których, podobnie jaki i przy wyborze cytatów, kierowano się pewną subiektywnością i dowolnością. Czytelnik zauważy zapewne, że dość często z jednym fragmentem Biblii zestawia się kilka cytatów z Koranu. Wynika to z tego, że większość ksiąg biblijnych zawiera opowieści powiązane fabularnie, podczas gdy sury koraniczne z reguły zgrupowane są wokół poszczególnych kwestii duchowych, a nie linii fabularnej.

Autorzy wydania rosyjskiego zwracają uwagę, że bardzo interesujące byłoby niewątpliwie porównanie innych żydowskich, chrześcijańskich i muzułmańskich tekstów religijnych poza samą Biblią i Koranem.

¹ Istnieje w języku polskim wybór tekstów synoptycznych z Biblii i Koranu dotyczących Jezusa i Mahometa, zaopatrzony w komentarz teologiczny pisany z muzułmańskiego punktu widzenia: Jezus i Muhammad, pokój z nimi, według Biblii i Koranu z punktu widzenia muzułmanów. Opracowała: Uktimuslimah; http://www.planetaislam.com/media/jezusimuhammad.pdf

I tak np. w żydowskich midraszach i targumach znajdujemy informacje, że królowi Salomonowi były posłuszne duchy – to samo mówi Koran. Zawarcie w jednej książce tak obszernego materiału nie jest jednak możliwe. Być może w przyszłości ukażą się kolejne prace zestawiające wzmiankowane teksty.

Warto w tym miejscu podkreślić, że sama idea tłumaczenia Koranu z języka arabskiego, jak powszechnie wiadomo, jest islamowi obca. Jednakże ze zrozumiałych przyczyn zamieszczanie w niniejszej publikacji Koranu po arabsku, nie byłoby właściwe. Język polski został tu użyty jako swego rodzaju "język-pośrednik" umożliwiający porównanie świętych tekstów. Fragmenty Koranu przytaczane są w tłumaczeniu dokonanym z oryginału przez prof. dra hab. Józefa Bielawskiego (1910–1997)² – wybitnego polskiego arabistę i islamistę; twórcę arabistyki i islamistyki na Wydziale Orientalistycznym Uniwersytetu Warszawskiego. Fragmenty Biblii cytowane są według przekładu dokonanego z języków oryginalnych przez benedyktynów tynieckich, popularnie nazywanego Biblią Tysiąclecia³. Został wybrany jako najlepiej znany polskiemu czytelnikowi, ze względu na używanie w liturgii i nauczaniu Kościoła rzymskokatolickiego.

Michał Pędracki

OD REDAKTORA

Autor opracowania polskiego wydania *Biblii i Koranu* uznał za potrzebne dodanie do wydania rosyjskiego kilku cytatów z Koranu z uwagi na wysoki stopień ich paralelności z tekstem biblijnym. Podobną konieczność uzupełnienia publikacji dostrzegł również redaktor. Dodane ajaty zostały wyszczególnione na końcu książki w wykazie cytatów biblijnych i koranicznych.

Musa Çaxarxan Czachorowski

² Koran. Z arabskiego przełożył i komentarzem opatrzył Józef Bielawski, PIW, Warszawa 1986, Warszawa 1997, Warszawa 2004.

³ *Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w przekładzie z języków oryginalnych*, opracował zespół biblistów polskich z inicjatywy benedyktynów tynieckich, wydanie trzecie poprawione, Wydawnictwo Pallottinum, Poznań–Warszawa 1980 [wydanie IV 1983; wydanie V, 1999].

ROZWINIĘCIA SKRÓTÓW TYTUŁÓW KSIĄG BIBLIJNYCH

STARY TESTAMENT

Rdz	Księga Rodzaju	Prz	Księga Przysłów
Wj	Księga Wyjścia	Koh	Księga Koheleta
Kpł	Księga Kapłańska	Pnp	Pieśń nad Pieśniami
Lb	Księga Liczb	Mdr	Księga Mądrości
Pwt	Księga Powtórzonego Prawa	Syr	Mądrość Syracha
Joz	50		Księga Izajasza
Sd	Księga Sędziów	Jr	Księga Jeremiasza
Rt	Księga Rut	Lm	Lamentacje
1 Sm	1 Księga Samuela	Ва	Księga Barucha
2 Sm	2 Księga Samuela	Ez	Księga Ezechiela
1 Krl	1 Księga Królewska	Dn	Księga Daniela
2 Krl	2 Księga Królewska	Oz	Księga Ozeasza
1 Krn	1 Księga Kronik	J1	Księga Joela
2 Krn	2 Księga Kronik	Am	Księga Amosa
Ezd	Księga Ezdrasza	Ab	Księga Abdiasza
Ne	Księga Nehemiasza	Jon	Księga Jonasza
Tb	Księga Tobiasza	Mi	Księga Micheasza
Jdt	Księga Judyty	Na	Księga Nahuma
Est	Księga Estery	На	Księga Habakuka
1 Mch 1 Księga Machabejska		So	Księga Sofoniasza
2 Mch 2 Księga Machabejska		Ag	Księga Aggeusza
Hi	Księga Hioba	Za	Księga Zachariasza
Ps	Księga Psalmów	Ml	Księga Malachiasza

NOWY TESTAMENT

Mt Mk Łk	Ewangelia wg św. Mateusza Ewangelia wg św. Marka Ewangelia wg św. Łukasza	1 Tm 2 Tm Tt	1 List do Tymoteusza 2 List do Tymoteusza List do Tytusa
1k J	Ewangelia wg św. Jana	Flm	List do Tytusa List do Filemona
Dz		Hbr	
DZ	Dzieje Apostolskie	1101	List do Hebrajczyków
Rz	List do Rzymian	Jk	List św. Jakuba
1 Kor	1 List do Koryntian	1 P	1 List św. Piotra
2 Kor	2 List do Koryntian	2 P	2 List św. Piotra
Ga	List do Galatów	1 J	1 List św. Jana
Ef	List do Efezjan	2 J	2 List św. Jana
Flp	List do Filipian	3 J	3 List św. Jana
Kol	List do Kolosan	Jud	List św. Judy
1 Tes	1 List do Tesaloniczan	Ap	Apokalipsa św. Jana
2 Tes	2 List do Tesaloniczan		

STWORZENIE ŚWIATA

Rdz 1:

- 1 Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię.
- 2 Ziemia zaś była bezładem i pustkowiem: ciemność była nad powierzchnią bezmiaru wód, a Duch Boży unosił się nad wodami.
- 3 Wtedy Bóg rzekł: «Niechaj się stanie światłość!» I stała się światłość.
- 4 Bóg widząc, że światłość jest dobra, oddzielił ją od ciemności.
- 5 I nazwał Bóg światłość dniem, a ciemność nazwał nocą. I tak upłynął wieczór i poranek – dzień pierwszy.
- 6 A potem Bóg rzekł: «Niechaj powstanie sklepienie w środku wód i niechaj ono oddzieli jedne wody od drugich!»
- 7 Uczyniwszy to sklepienie, Bóg oddzielił wody pod sklepieniem od wód ponad sklepieniem; a gdy tak się stało,
- 8 Bóg nazwał to sklepienie niebem. I tak upłynął wieczór i poranek – dzień drugi.

Sura 16:

3 On stworzył niebiosa i ziemię w całej prawdzie.

Sura 3:

190 Zaprawdę, w stworzeniu niebios i ziemi i w kolejnej zmianie nocy i dnia są znaki dla tych, którzy posiadają rozum [...]

Sura 21:

16 I nie stworzyliśmy nieba i ziemi, i tego, co jest między nimi, dla zabawy.

Sura 46:

3 My stworzyliśmy niebiosa i ziemię, i to, co jest między nimi, w prawdzie i na określony czas.

Sura 11:

7 On jest Tym, który stworzył niebiosa i ziemię w ciągu sześciu dni – a Jego tron był na wodzie [...]

Sura 21:

- 30 [...] niebiosa i ziemia stanowiły jedną zwartą masę i My rozdzieliliśmy je, i stworzyliśmy z wody każdą żyjącą rzecz [...]
- 32 I uczyniliśmy niebo sklepieniem chroniącym [...]

- 9 A potem Bóg rzekł: «Niechaj zbiorą się wody spod nieba w jedno miejsce i niech się ukaże powierzchnia sucha!» A gdy tak się stało,
- 10 Bóg nazwał tę suchą powierzchnię ziemią, a zbiorowisko wód nazwał morzem.

Bóg widząc, że były dobre,

- 11 rzekł: «Niechaj ziemia wyda rośliny zielone: trawy dające nasiona, drzewa owocowe rodzące na ziemi według swego gatunku owoce, w których są nasiona». I stało się tak.
- 12 Ziemia wydała rośliny zielone: trawę dającą nasienie według swego gatunku i drzewa rodzące owoce, w których było nasienie według ich gatunków. A Bóg widział, że były dobre.
- 13 I tak upłynął wieczór i poranek dzień trzeci.
- 14 A potem Bóg rzekł: «Niechaj powstaną ciała niebieskie, świecące na sklepieniu nieba, aby oddzielały dzień od nocy, aby wyznaczały pory roku, dni i lata;
- 15 aby były ciałami jaśniejącymi na sklepieniu nieba i aby świeciły nad ziemią». I stało się tak.

33 On jest Tym, który stworzył: noc i dzień, słońce i księżyc. Wszystko żegluje po orbicie.

Sura 2:

29 On jest Tym, który stworzył dla was wszystko to, co jest na ziemi. Następnie zwrócił się ku niebu i ukształtował je w siedem niebios.

Sura 27:

61 On jest Tym, który uczynił ziemię miejscem stałym i utworzył w jej szczelinach rzeki, i utworzył na niej solidnie stojące góry, i utworzył między dwoma morzami przegrodę. Czy jest jakiś inny bóg obok Boga? Ależ nie! Lecz większość ludzi nie wie!

Sura 67:

3 [...] Nie widzisz w stworzeniu Miłosiernego żadnej dysproporcji. Zwróć więc swoje spojrzenie: czy zobaczysz jakąś skazę?

Sura 16:

- 10 On jest Tym, który zesłał z nieba wodę: ona wam służy do picia; dzięki niej rosną krzewy, które stanowią paszę.
- 11 Przez nią Bóg sprawia, iż rosną dla was zasiewy, drzewa oliwne, palmy i winna latorośl oraz wszelkiego rodzaju owoce.

- 16 Bóg uczynił dwa duże ciała jaśniejące: większe, aby rządziło dniem, i mniejsze, aby rządziło nocą, oraz gwiazdy.
- 17 I umieścił je Bóg na sklepieniu nieba, aby świeciły nad ziemią;
- 18 aby rządziły dniem i nocą i oddzielały światłość od ciemności. A widział Bóg, że były dobre.
- 19 I tak upłynął wieczór i poranek dzień czwarty.
- 20 Potem Bóg rzekł: «Niechaj się zaroją wody od roju istot żywych, a ptactwo niechaj lata nad ziemią, pod sklepieniem nieba!»
- 21 Tak stworzył Bóg wielkie potwory morskie i wszelkiego rodzaju pływające istoty żywe, którymi zaroiły się wody, oraz wszelkie ptactwo skrzydlate różnego rodzaju. Bóg widząc, że były dobre,
- 22 pobłogosławił je tymi słowami: «Bądźcie płodne i mnóżcie się, abyście zapełniały wody morskie, a ptactwo niechaj się rozmnaża na ziemi».
- 23 I tak upłynął wieczór i poranek dzień piąty.
- 24 Potem Bóg rzekł: «Niechaj ziemia wyda istoty żywe różnego rodzaju: bydło, zwierzęta pełzające i dzikie zwierzęta według ich rodzajów!» I stało się tak.

- Zaprawdę, w tym jest znak dla ludzi, którzy się zastanawiają!
- 12 On podporządkował dla was: noc i dzień, słońce i księżyc; i gwiazdy są podporządkowane Jego rozkazowi. Zaprawdę, w tym są znaki dla ludzi, którzy są rozumni!

Sura 6:

141 On jest Tym, który sprawił, iż wyrosły ogrody mające drewniane kraty i nie mające ich; i drzewa palmy daktylowej, i zboża dające różne pożywienie, i drzewa oliwne, i drzewa granatu, podobne do siebie i niepodobne. Jedzcie z ich owoców, kiedy one owocują; i składajcie należną daninę w dniu żniwa; lecz nie bądźcie rozrzutni! Zaprawdę, On nie kocha rozrzutników!

Sura 6:

95 Zaprawdę, Bóg sprawia, iż pęka ziarno i pestka. On wyprowadza żywe z martwego i On wyprowadza martwe z żywego. Oto wasz Bóg!

Sura 16:

- 5 On stworzył dla was zwierzęta, które dostarczają wam ciepła i innych korzyści; i z nich wy się żywicie.
- 6 Widzicie w nich piękno, kiedy przypędzacie je wieczorem na spoczynek, i kiedy je wypędzacie rano na pastwisko.

- 25 Bóg uczynił różne rodzaje dzikich zwierząt, bydła i wszelkich zwierząt pełzających po ziemi. I widział Bóg, że były dobre.
- 26 A wreszcie rzekł Bóg: «Uczyńmy człowieka na Nasz obraz, podobnego Nam. Niech panuje nad rybami morskimi, nad ptactwem powietrznym, nad bydłem, nad ziemią i nad wszystkimi zwierzętami pełzającymi po ziemi!»
- 27 Stworzył więc Bóg człowieka na swój obraz, na obraz Boży go stworzył: stworzył mężczyznę i niewiastę.
- 28 Po czym Bóg im błogosławił, mówiąc do nich: «Bądźcie płodni i rozmnażajcie się, abyście zaludnili ziemię i uczynili ją sobie poddaną; abyście panowali nad rybami morskimi, nad ptactwem powietrznym i nad wszystkimi zwierzętami pełzającymi po ziemi».
- 29 I rzekł Bóg: «Oto wam daję wszelką roślinę przynoszącą ziarno po całej ziemi i wszelkie drzewo, którego owoc ma w sobie nasienie: dla was będą one pokarmem.
- 30 A dla wszelkiego zwierzęcia polnego i dla wszelkiego ptactwa w powietrzu, i dla wszystkiego, co się porusza po ziemi i ma

- 7 One przenoszą wasze ciężary do krainy, do której zdołalibyście dotrzeć jedynie z wielkim trudem. Zaprawdę, wasz Pan jest dobrotliwy, litościwy!
- 8 On stworzył konie, muły i osły, abyście ich dosiadali, a także dla ozdoby. I On stwarza to, czego wy nie znacie.

Sura 67:

15 On, który uczynił dla was ziemię całkowicie poddaną. Przechadzajcie się więc po jej szlakach i jedzcie z tego, czego wam Bóg udziela; ku Niemu będzie zmartwychwstanie!

Sura 6:

- 142 Wśród waszych trzód są takie, które służą do przenoszenia ciężaru, i takie, które są przeznaczone na rzeź. Jedzcie z tego, w co zaopatrzył was Bóg, i nie postępujcie za krokami szatana! On jest przecież dla was wrogiem jawnym!
- 143 Osiem parami: z owiec dwie i z kóz dwie. Powiedz: "Czy On zakazał dwóch osobników męskich, czy też dwóch osobników żeńskich? Czy też to, co mieszczą w sobie łona dwóch osobników żeńskiego rodzaju? Obwieście mi, z pełną wiedzą, jeśli jesteście prawdomówni!"

w sobie pierwiastek życia, będzie pokarmem wszelka trawa zielona». I stało się tak.

31 A Bóg widział, że wszystko, co uczynił, było bardzo dobre.
I tak upłynął wieczór i poranek – dzień szósty.

Rdz 2:

- 1 W ten sposób zostały ukończone niebo i ziemia oraz wszystkie jej zastępy [stworzeń].
- 2 A gdy Bóg ukończył w dniu szóstym swe dzieło, nad którym pracował, odpoczął dnia siódmego po całym swym trudzie, jaki podjął.
- 3 Wtedy Bóg pobłogosławił ów siódmy dzień i uczynił go świętym; w tym bowiem dniu odpoczął po całej swej pracy, którą wykonał stwarzając.

144 A spośród wielbłądów – dwoje i spośród krów – dwoje. Powiedz: "Czy on zakazał obu osobników męskich czy też obu osobników żeńskich? Czy też to, co mieszczą w sobie łona dwóch osobników żeńskich? Czy wy byliście świadkami, kiedy Bóg wam to nakazał?"

Sura 32:

- 4 Bóg jest Tym, który stworzył niebiosa i ziemię, i to, co jest między nimi, w ciągu sześciu dni. Potem umocnił się na tronie. Nie ma dla was, poza Nim, żadnego opiekuna ani orędownika. Czy sobie przypomnicie?
- 5 On kieruje z nieba na ziemię Swój rozkaz, który potem wznosi się do Niego w ciągu dnia liczącego tysiąc lat, według waszej rachuby.
- 6 To On wie, co skryte i co jawne. On jest Potężny, Litościwy!
- 7 On jest Tym, który doskonale stworzył każdą rzecz [...]

Sura 50:

38 My stworzyliśmy niebiosa i ziemię, i to, co jest między nimi, w ciągu sześciu dni, i nie dotknęło Nas żadne zmęczenie.

Sura 7:

54 Zaprawdę, wasz Pan to Bóg, który stworzył niebiosa i ziemię w ciągu sześciu dni; następnie zasiadł na tronie. On pokrywa

nocą dzień, który pospiesznie za nią podąża.

Słońce, księżyc i gwiazdy są podporządkowane Jego rozkazowi. Czyż nie do Niego należy stworzenie i rozkaz? Błogosławiony niech będzie Bóg, Pan światów!

- 55 Wzywajcie waszego Pana w pokorze i w skrytości! Zaprawdę, On nie miłuje ludzi, którzy przekraczają granice!
- 56 Nie szerzcie zepsucia na ziemi po jej udoskonaleniu! Wzywajcie Go z obawą i nadzieją! Zaprawdę, miłosierdzie Boga jest bliskie dla ludzi czyniących dobro!

STWORZENIE CZŁOWIEKA

Rdz 2:

- 4 Oto są dzieje początków po stworzeniu nieba i ziemi. Gdy Pan Bóg uczynił ziemię i niebo,
- 5 nie było jeszcze żadnego krzewu polnego na ziemi, ani żadna trawa polna jeszcze nie wzeszła bo Pan Bóg nie zsyłał deszczu na ziemię i nie było człowieka, który by uprawiał ziemię
- 6 i rów kopał w ziemi, aby w ten sposób nawadniać całą powierzchnię gleby –
- 7 wtedy to Pan Bóg ulepił człowieka z prochu ziemi i tchnął w jego nozdrza tchnienie życia, wskutek czego stał się człowiek istotą żywą.
- 8 A zasadziwszy ogród w Eden na wschodzie, Pan Bóg umieścił tam człowieka, którego ulepił.
- 9 Na rozkaz Pana Boga wyrosły z gleby wszelkie drzewa miłe z wyglądu i smaczny owoc rodzące oraz drzewo życia w środku tego ogrodu i drzewo poznania dobra i zła.

Sura 32:

- 6 To On wie, co skryte i co jawne. On jest Potężny, Litościwy!
- 7 On jest Tym, który doskonale stworzył każdą rzecz, On zaczął stworzenie człowieka z gliny,
- 8 potem uczynił jego potomstwo z ekstraktu nędznej wody.
- 9 Następnie ukształtował go harmonijnie i tchnął w niego nieco ze Swojego Ducha; i dał wam słuch, wzrok i serca. Jakże mało jesteście wdzięczni!

Sura 23:

- 12 Stworzyliśmy człowieka z ekstraktu gliny.
- 13 Następnie umieściliśmy go jako kroplę nasienia w naczyniu solidnym.
- 14 Następnie stworzyliśmy z kropli nasienia grudkę krwi zakrzepłej; potem stworzyliśmy z tej grudki krwi zakrzepłej zalążek ciała; a z tego zalążka stworzyliśmy kości; wtedy oblekaliśmy te kości ciałem; następnie uczyniliśmy go innym stworzeniem.

10 Z Edenu zaś wypływała rzeka, aby nawadniać ów ogród, i stamtąd się rozdzielała, dając początek czterem rzekom.

[...]

- 15 Pan Bóg wziął zatem człowieka i umieścił go w ogrodzie Eden, aby uprawiał go i doglądał.
- 16 A przy tym Pan Bóg dał człowiekowi taki rozkaz: «Z wszelkiego drzewa tego ogrodu możesz spożywać według upodobania;
- 17 ale z drzewa poznania dobra i zła nie wolno ci jeść, bo gdy z niego spożyjesz, niechybnie umrzesz».
- 18 Potem Pan Bóg rzekł: «Nie jest dobrze, żeby mężczyzna był sam, uczynię mu zatem odpowiednią dla niego pomoc».
- 19 Ulepiwszy z gleby wszelkie zwierzęta lądowe i wszelkie ptaki powietrzne, Pan Bóg przyprowadził je do mężczyzny, aby przekonać się, jaką on da im nazwę. Każde jednak zwierzę, które określił mężczyzna, otrzymało nazwę "istota żywa".
- 20 I tak mężczyzna dał nazwy wszelkiemu bydłu, ptakom powietrznym i wszelkiemu zwierzęciu polnemu, ale nie znalazła się pomoc odpowiednia dla mężczyzny.

Niech będzie błogosławiony Bóg, najlepszy ze stwórców.

Sura 38:

- 71 Oto powiedział mój Pan do aniołów: "Ja stwarzam człowieka z gliny.
- 72 Kiedy go ukształtuję harmonijnie i tchnę w niego Mojego Ducha, to padnijcie, oddając mu pokłony!"
- 73 Wtedy pokłonili się aniołowie wszyscy razem,
- 74 z wyjątkiem Iblisa; on wbił się w pychę i znalazł się wśród niewiernych.
- 75 Powiedział: "O Iblisie! Co tobie przeszkodziło, że nie pokłoniłeś się temu, co Ja stworzyłem Moimi rękami? Czy wbiłeś się w pychę, czy też jesteś wśród wyniosłych?"
- 76 Powiedział: "Ja jestem lepszy od niego: Ty stworzyłeś mnie z ognia, a jego stworzyłeś z gliny."
- 77 Rzekł: "Wychodź więc stąd, bo jesteś przeklęty!"

Sura 2:

35 I powiedzieliśmy: "O Adamie! Zamieszkajcie, ty i twoja małżonka, w Ogrodzie i jedzcie jego owoce dowolnie, skąd chcecie: lecz nie zbliżajcie się do tego drzewa, bo znajdziecie się między niesprawiedliwymi!"

- 21 Wtedy to Pan sprawił, że mężczyzna pogrążył się w głębokim śnie, i gdy spał wyjął jedno z jego żeber, a miejsce to zapełnił ciałem.
- 22 Po czym Pan Bóg z żebra, które wyjął z mężczyzny, zbudował niewiastę. A gdy ją przyprowadził do mężczyzny,
- 23 mężczyzna powiedział: «Ta dopiero jest kością z moich kości i ciałem z mego ciała! Ta będzie się zwała niewiastą, bo ta z mężczyzny została wzięta».
- 24 Dlatego to mężczyzna opuszcza ojca swego i matkę swoją i łączy się ze swą żoną tak ściśle, że stają się jednym ciałem.

Sura 23:

- 19 I spowodowaliśmy, iż powstały dla was dzięki niej ogrody z palm i winnej latorośli; są tam obfite owoce, które wy zjadacie.
- 20 I drzewo wyrastające z góry Synaj, które wytwarza oliwę i przyprawę dla jedzących.

Sura 2:

- 31 I On nauczył Adama wszystkich imion, potem przedstawił wszystkie stworzenia aniołom mówiąc: "Obwieśćcie Mi ich imiona, jeśli jesteście prawdomówni!"
- 32 Oni powiedzieli: "Chwała Tobie! My nie mamy żadnej innej wiedzy poza tym, czego nas nauczyłeś. Ty, zaprawdę, jesteś Wszechwiedzący, Mądry!"
- 33 On powiedział: "O Adamie! Obwieść im ich imiona!" A kiedy Adam im obwieścił ich imiona, powiedział Pan: "Czyż wam nie powiedziałem? Ja znam to, co skryte, w niebiosach i na ziemi, i Ja wiem, co wy ujawniacie i co skrywacie."

Sura 7:

189 On jest Tym, który stworzył nas z jednego istnienia, a z niego uczynił jego małżonkę, żeby mógł odpoczywać przy niej. A kiedy on pokrył ją, ona zaczęła nosić lekki ciężar [...]

CHWAŁA STWÓRCY NIEBA I ZIEMI

Ps 8:

- 2 O Panie, nasz Boże, jak przedziwne Twe imię po wszystkiej ziemi! Tyś swój majestat wyniósł nad niebiosa.
- 3 Sprawiłeś, że [nawet] usta dzieci i niemowląt oddają Ci chwałę, na przekór Twym przeciwnikom, aby poskromić nieprzyjaciela i wroga.
- 4 Gdy patrzę na Twe niebo, dzieło Twych palców, księżyc i gwiazdy, któreś Ty utwierdził:
- 5 czym jest człowiek, że o nim pamiętasz, i czym – syn człowieczy, że się nim zajmujesz?
- 6 Uczyniłeś go niewiele mniejszym od istot niebieskich, chwałą i czcią go uwieńczyłeś.
- 7 Obdarzyłeś go władzą nad dziełami rąk Twoich; złożyłeś wszystko pod jego stopy:
- 8 owce i bydło wszelakie, a nadto i polne stada,
- 9 ptactwo powietrzne oraz ryby morskie, wszystko, co szlaki mórz przemierza.

Sura 67:

15 On, który uczynił dla was ziemię całkowicie poddaną. Przechadzajcie się więc po jej szlakach i jedzcie z tego, czego wam Bóg udziela; ku Niemu będzie zmartwychwstanie!

Sura 24:

- 41 Czy ty nie widziałeś, iż Boga wysławiają ci, co są w niebiosach i na ziemi, i ptaki z rozpostartymi skrzydłami? Każdy wie, jak się modlić i jak wysławiać Boga. Bóg wie dobrze, co oni czynią.
- 42 Do Boga należy królestwo niebios i ziemi i do Boga zmierza wędrowanie.
- 43 Czy ty nie widziałeś, iż Bóg pędzi chmury, potem je łączy razem, potem układa je warstwami? Widzisz przecież, jak obfity deszcz wylewa się spomiędzy nich. On zsyła z nieba góry pełne gradu i dosięga nim, kogo chce, i oszczędza, kogo chce. Blask Jego błyskawicy omal nie porywa spojrzenia.

10 O Panie, nasz Panie, jak przedziwne Twe imię po wszystkiej ziemi!

Mt 6:

- 26 Przypatrzcie się ptakom w powietrzu: nie sieją ani żną i nie zbierają do spichrzów, a Ojciec wasz niebieski je żywi. Czyż wy nie jesteście ważniejsi niż one?
- 27 Kto z was przy całej swej trosce może choćby jedną chwilę dołożyć do wieku swego życia?
- 28 A o odzienie czemu się zbytnio troszczycie? Przypatrzcie się liliom na polu, jak rosną: nie pracują ani przędą.
- 29 A powiadam wam: nawet Salomon w całym swoim przepychu nie był tak ubrany jak jedna z nich.
- 30 Jeśli więc ziele na polu, które dziś jest, a jutro do pieca będzie wrzucone, Bóg tak przyodziewa, to czyż nie tym bardziej was, małej wiary?

Ps 105 (104):

- 1 Sławcie Pana, wzywajcie Jego imienia, głoście dzieła Jego wśród narodów!
- 2 Śpiewajcie Mu i grajcie Mu, rozpowiadajcie wszystkie Jego cuda!
- 3 Szczyćcie się Jego świętym imieniem; niech się weseli serce szukających Pana!

- 44 Bóg powoduje kolejną zmianę nocy i dnia. Zaprawdę, w tym jest przykład dla tych, którzy władają spojrzeniem!
- 45 Bóg stworzył wszelkie zwierzę z wody.

Wśród nich są takie, które pełzają na swoim brzuchu; wśród nich są takie, które chodzą na dwóch nogach; i wśród nich są takie, które chodzą na czterech; Bóg stwarza to, co chce. Przecież Bóg jest nad każdą rzeczą Wszechwładny!

Sura 78:

- 6 Czyż nie uczyniliśmy ziemi łożem dla wypoczynku,
- 7 a gór jako podpory do namiotu?
- 8 Stworzyliśmy was parami.
- 9 Uczyniliśmy wasz sen odpoczynkiem.
- 10 Uczyniliśmy noc zasłoną.
- 11 Uczyniliśmy dzień czasem życia.
- 12 Zbudowaliśmy nad wami siedem sfer solidnych.
- 13 Uczyniliśmy lampę płonącą.
- 14 Spuściliśmy z deszczowych chmur wodę obfitą
- 15 i sprawiliśmy, iż dzięki niej wyrosły ziarna i rośliny
- 16 oraz bujne ogrody.

- 4 Rozmyślajcie o Panu i Jego potędze, szukajcie zawsze Jego oblicza!
- 5 Pamiętajcie o cudach, które On zdziałał, o Jego znakach i sądach ust Jego,
- 6 potomstwo Abrahama, Jego słudzy, synowie Jakuba, Jego wybrańcy.
- 7 On, Jahwe, jest naszym Bogiem: Jego wyroki obejmują świat cały.
- 8 Na wieki pamięta o swoim przymierzu, obietnicę dał dla tysiąca pokoleń.
- 9 Zawarł je z Abrahamem i przysięgę dał Izaakowi,
- 10 ustanowił dla Jakuba jako prawo, dla Izraela jako wieczne przymierze,
- 11 mówiąc: Dam tobie ziemię Kanaan na waszą własność dziedziczną.
- 12 Kiedy ich było niewielu, nieliczni i obcy w niej,
- 13 i wędrowali od szczepu do szczepu, z jednego królestwa do drugiego ludu,
- 14 nikomu nie pozwolił ich uciskać i z ich powodu karał królów:
- 15 «Nie dotykajcie moich pomazańców i prorokom moim nie czyńcie krzywdy!»

Sura 79:

- 27 Czy was trudniej było stworzyć, czy niebo, które On zbudował?
- 28 Wzniósł On wysoko jego sklepienie i ukształtował je harmonijnie.
- 29 On zaciemnił jego noc i On wyprowadził światłość poranną.
- 30 Następnie rozpostarł ziemię.
- 31 Wyprowadził z niej wodę i pastwiska jej.
- 32 I On utwierdził solidnie góry –
- 33 na pożytek wam i waszych trzód.

Sura 80:

- 24 Niech spojrzy człowiek na swe pożywienie!
- 25 Jak wylaliśmy wodę obficie,
- 26 potem spowodowaliśmy popękanie ziemi
- 27 i sprawiliśmy, iż wyrosły na niej ziarna,
- 28 winna latorośl i trzcina cukrowa,
- 29 drzewa oliwne i drzewa palmowe,
- 30 i ogrody bujnie rosnące,
- 31 i owoce, i pastwiska

Sura 43:

9 I jeśli ich zapytasz: "Kto stworzył niebiosa i ziemię?" – oni z pewnością odpowiedzą: "Stworzył je Potężny, Wszechwiedzący!"

- 16 Potem przywołał głód na ziemię i odebrał cały zapas chleba.
- 17 Wysłał przed nimi człowieka: Józefa sprzedano jako niewolnika.
- 18 Kajdanami ścisnęli jego nogi, w żelazo zakuli jego szyję,
- 19 aż się spełniła jego przepowiednia i słowo Pańskie dało mu świadectwo.
- 20 Posłał król, by uwolnić go, i władca ludów, aby go wyzwolić.
- 21 Ustanowił go panem nad swoim domem i władcą nad całą swoją posiadłością,
- 22 by według swej myśli pouczał jego dostojników a jego starszyznę uczył mądrości.
- 23 Wówczas Izrael wkroczył do Egiptu, Jakub był gościem w kraju Chama.
- 24 Licznie rozmnożył swój naród, uczynił go mocniejszym od jego wrogów.
- 25 Ich to serce odmienił, ażeby znienawidzili lud Jego i wobec Jego sług postępowali zdradziecko.
- 26 Wtedy posłał sługę swojego, Mojżesza, i Aarona, którego sobie wybrał.
- 27 Oni okazali w Egipcie Jego znaki i cuda w krainie Chama.

- 10 Ten, który uczynił ziemię kolebką dla was; On wyznaczył na niej wasze drogi. Być może, pójdziecie drogą prostą!
- 11 Ten, który zesłał z nieba wodę według pewnej miary. I dzięki niej ożywiliśmy krainę umarłą. W ten sposób zostaniecie wyprowadzeni!
- 12 On stworzył wszelkie pary, dał wam statki, a także zwierzęta wierzchowe,
- 13 tak abyście mogli wygodnie podróżować na ich grzbietach, a potem wspominali dobroć waszego Pana kiedy się już na nich dobrze usadowicie i mówili: "Chwała niech będzie Temu, który nam to podporządkował, albowiem my sami nie moglibyśmy tego osiągnąć.
- 14 I, zaprawdę, my powrócimy do naszego Pana!"
- 15 I oni uczynili z Jego sług Jego część. Zaprawdę, człowiek jest jawnym niewdzięcznikiem!

Sura 30:

11 Bóg zaczyna stworzenie, i powtarza je; potem do Niego zostaniecie sprowadzeni.

[...]

- 28 Zesłał ciemności i nastał mrok, lecz nie przestrzegali słów Jego.
- 29 W krew zamienił ich wody i pozabijał ich ryby.
- 30 Od żab się zaroiła ich ziemia, [nawet] w komnatach ich królów.
- 31 Rzekł, i robactwo się zjawiło, komary w całym ich kraju.
- 32 Zesłał im grad zamiast deszczu i ogień palący na ich ziemię.
- 33 Poraził im winorośle i figowce i drzewa połamał w ich kraju.
- 34 Rzekł, i nadciągnęła szarańcza, niezliczone mnóstwo świerszczy.
- 35 Pożarły one całą trawę w ich kraju i zjadły płody na ich roli.

- 17 Chwała niech będzie Bogu, kiedy zastaje was pora wieczorna i kiedy zastaje was pora poranna!
- 18 I chwała Jemu w niebiosach i na ziemi, kiedy się ściemnia i w porze południowej!
- 19 On wyprowadza żyjącego ze zmarłego;
 - On wyprowadza zmarłego z żyjącego;
 - On ożywia ziemię po jej śmierci w ten sposób zostaniecie wyprowadzeni.
- 20 A z Jego znaków jest to, iż On stworzył was z prochu; następnie oto, wy ludzie, rozprzestrzeniliście się.
- 21 I z Jego znaków jest to, iż On stworzył dla was żony z was samych, abyście mogli odpocząć przy nich; i ustanowił między wami miłość i miłosierdzie.
- 22 I z Jego znaków jest stworzenie niebios i ziemi, różnorodność waszych języków i kolorów. Zaprawdę, w tym są znaki dla tych, którzy wiedzą!
- 23 I z Jego znaków jest wasz sen w nocy i w dzień i wasze poszukiwanie Jego łaski. Zaprawdę, w tym są znaki dla ludzi, którzy słyszą!

24 I z Jego znaków jest to, iż On ukazuje wam błyskawicę, by wzbudzić strach i nadzieję, iż On zsyła z nieba wodę i ożywia przez nią ziemię po jej śmierci. Zaprawdę, w tym są znaki dla ludzi, którzy są rozumni!

25 I z Jego znaków jest to, iż stoją mocno na Jego rozkaz niebo i ziemia. Potem, kiedy On was wezwie jednym wezwaniem, wtedy z ziemi wyjdziecie.

UPADEK PIERWSZYCH LUDZI

Rdz 2:

25 Chociaż mężczyzna i jego żona byli nadzy, nie odczuwali wobec siebie wstydu.

Rdz 3:

- 1 A wąż był bardziej przebiegły niż wszystkie zwierzęta lądowe, które Pan Bóg stworzył. On to rzekł do niewiasty: «Czy rzeczywiście Bóg powiedział: Nie jedzcie owoców ze wszystkich drzew tego ogrodu?»
- 2 Niewiasta odpowiedziała wężowi: «Owoce z drzew tego ogrodu jeść możemy,
- 3 tylko o owocach z drzewa, które jest w środku ogrodu, Bóg powiedział: Nie wolno wam jeść z niego, a nawet go dotykać, abyście nie pomarli».
- 4 Wtedy rzekł wąż do niewiasty: «Na pewno nie umrzecie!
- 5 Ale wie Bóg, że gdy spożyjecie owoc z tego drzewa, otworzą się wam oczy i tak jak Bóg będziecie znali dobro i zło».

Sura 7:

- 19 "A ty, Adamie! Zamieszkaj z twoją żoną w Ogrodzie! Jedzcie obydwoje, z czego chcecie, ale nie zbliżajcie się do tego drzewa, bo oboje znajdziecie się wśród niesprawiedliwych!"
- 20 I szatan zwiódł ich na pokuszenie, z zamiarem ukazania im ich nagości, która była dla nich skryta; i powiedział: "Zakazał wam wasz Pan tego drzewa tylko dlatego, abyście się nie stali aniołami lub istotami nieśmiertelnymi."
- 21 I przysięgał im obojgu: "Jestem dla was dobrym doradca!"
- 22 I doprowadził ich do upadku przez oszukaństwo. A kiedy oni skosztowali z tego drzewa, ujrzeli swoją nagość i zaczęli zszywać dla siebie liście z Ogrodu. Wtedy wezwał oboje ich Pan: "Czyż nie zakazałem wam tego drzewa? I czy wam nie mówiłem, że szatan jest dla was wrogiem jawnym?!"

- 6 Wtedy niewiasta spostrzegła, że drzewo to ma owoce dobre do jedzenia, że jest ono rozkoszą dla oczu i że owoce tego drzewa nadają się do zdobycia wiedzy. Zerwała zatem z niego owoc, skosztowała i dała swemu mężowi, który był z nią: a on zjadł.
- 7 A wtedy otworzyły się im obojgu oczy i poznali, że są nadzy; spletli więc gałązki figowe i zrobili sobie przepaski.
- 8 Gdy zaś mężczyzna i jego żona usłyszeli kroki Pana Boga przechadzającego się po ogrodzie, w porze kiedy był powiew wiatru, skryli się przed Panem Bogiem wśród drzew ogrodu.
- 9 Pan Bóg zawołał na mężczyznę i zapytał go: «Gdzie jesteś?»
- 10 On odpowiedział: «Usłyszałem Twój głos w ogrodzie, przestraszyłem się, bo jestem nagi, i ukryłem się».
- 11 Rzekł Bóg: «Któż ci powiedział, że jesteś nagi? Czy może zjadłeś z drzewa, z którego ci zakazałem jeść?»
- 12 Mężczyzna odpowiedział: «Niewiasta, którą postawiłeś przy mnie, dała mi owoc z tego drzewa i zjadłem».

- 23 Oni oboje powiedzieli: "Panie nasz! Uczyniliśmy niesprawiedliwość samym sobie. I jeśli Ty nam nie przebaczysz, i jeśli nie okażesz nam Swego miłosierdzia, to zapewne będziemy wśród stratnych!"
- 24 Powiedział: "Uchodźcie! Będziecie wrogami jedni dla drugich. Na ziemi będzie wasze stałe miejsce przebywania i używanie życia do pewnego czasu."
- 25 I powiedział: "Na niej będziecie żyć, na niej będziecie umierać i z niej będziecie wyprowadzeni."
- 26 O synowie Adama! My zesłaliśmy wam ubranie, aby zakrywało waszą nagość, i ozdoby; lecz szata bogobojności jest lepsza.

 Takie są znaki Boga. Być może, oni sobie przypomną!
- 27 O synowie Adama! Niech was nie skusi szatan, jak wówczas gdy wyprowadził waszych rodziców z Ogrodu, zdejmując z nich ubiór, by im ukazać ich nagość. On przecież widzi was on i jego plemię tam, skąd wy ich nie widzicie. Oto My uczyniliśmy szatanów opiekunami tych, którzy nie wierzą!

- 13 Wtedy Pan Bóg rzekł do niewiasty: «Dlaczego to uczyniłaś?» Niewiasta odpowiedziała: «Wąż mnie zwiódł i zjadłam».
- 14 Wtedy Pan Bóg rzekł do węża:
 «Ponieważ to uczyniłeś, bądź przeklęty wśród wszystkich zwierząt domowych i polnych;
 na brzuchu będziesz się czołgał i proch będziesz jadł po wszystkie dni twego istnienia.
- 15 Wprowadzam nieprzyjaźń między ciebie i niewiastę, pomiędzy potomstwo twoje a potomstwo jej: ono zmiażdży ci głowę, a ty zmiażdżysz mu piętę».
- 16 Do niewiasty powiedział: «Obarczę cię niezmiernie wielkim trudem twej brzemienności, w bólu będziesz rodziła dzieci, ku twemu mężowi będziesz kierowała swe pragnienia, on zaś będzie panował nad tobą».
- 17 Do mężczyzny zaś [Bóg] rzekł:

 «Ponieważ posłuchałeś swej
 żony i zjadłeś z drzewa, co do
 którego dałem ci rozkaz w słowach: Nie będziesz z niego jeść

 przeklęta niech będzie ziemia
 z twego powodu: w trudzie będziesz zdobywał od niej pożywienie dla siebie po wszystkie
 dni twego życia.

Sura 2:

- 36 Wtedy szatan spowodował, że potknęli się o nie, i wyprowadził ich z tego stanu, w którym się znajdowali. I powiedzieliśmy im: "Idźcie precz! Wy będziecie wrogami jedni dla drugich! Będziecie mieli stałe miejsce pobytu na ziemi i używanie do pewnego czasu."
- 37 Wtedy otrzymał Adam od swojego Pana pewne słowa i On zwrócił się ku niemu. Albowiem On jest Przebaczający, Litościwy!
- 38 Powiedzieliśmy: "Idźcie precz stąd wszyscy! Lecz przyjdzie do was ode Mnie droga prosta. A ci, którzy pójdą po Mojej drodze prostej, nie będą się lękać i nie będą się smucić."
- 39 A ci, którzy nie uwierzyli i za kłamstwo uznali Nasze znaki, będą mieszkańcami ognia; oni tam będą przebywać na wieki.

- 18 Cierń i oset będzie ci ona rodziła, a przecież pokarmem twym są płody roli.
- 19 W pocie więc oblicza twego będziesz musiał zdobywać pożywienie, póki nie wrócisz do ziemi, z której zostałeś wzięty; bo prochem jesteś i w proch się obrócisz!»
- 20 Mężczyzna dał swej żonie imię Ewa, bo ona stała się matką wszystkich żyjących.

SYNOWIE ADAMA; BRATOBÓJSTWO

Rdz 4:

- 2 A potem urodziła jeszcze Abla, jego brata. Abel był pasterzem trzód, a Kain uprawiał rolę.
- 3 Gdy po niejakim czasie Kain składał dla Pana w ofierze płody roli,
- 4 zaś Abel składał również pierwociny ze swej trzody i z ich tłuszczu, Pan wejrzał na Abla i na jego ofiarę;
- 5 na Kaina zaś i na jego ofiarę nie chciał patrzeć. Smuciło to Kaina bardzo i chodził z ponurą twarzą.
- 6 Pan zapytał Kaina: «Dlaczego jesteś smutny i dlaczego twarz twoja jest ponura?
- 7 Przecież gdybyś postępował dobrze, miałbyś twarz pogodną; jeżeli zaś nie będziesz dobrze postępował, grzech leży u wrót i czyha na ciebie, a przecież ty masz nad nim panować».
- 8 Rzekł Kain do Abla, brata swego: «Chodźmy na pole». A gdy byli na polu, Kain rzucił się na swego brata Abla i zabił go.
- 9 Wtedy Bóg zapytał Kaina: «Gdzie jest brat twój, Abel?» On

Sura 5:

- 27 Opowiedz im historię o dwóch synach Adama zgodnie z prawdą. Oto obydwaj przynieśli ofiarę i została przyjęta od jednego z nich, a nie została przyjęta od drugiego. On powiedział: "Ja z pewnością cię zabiję!" Ten powiedział: "Bóg przyjmuje tylko od bogobojnych.
- 28 Jeśli nawet wyciągniesz rękę ku mnie, aby mnie zabić, to ja nie wyciągnę ręki ku tobie, aby ciebie zabić. Zaprawdę, ja lękam się Boga, Pana światów!
- 29 Zaprawdę, chcę, abyś wziął na siebie mój grzech i swój grzech i abyś znalazł się wśród mieszkańców ognia. Taka jest zapłata niesprawiedliwych."
- 30 I dusza jego popchnęła go do zabójstwa brata; zabił go i znalazł się wśród tych, którzy ponieśli stratę.
- 31 Wówczas Bóg posłał kruka, który podrapał ziemię, aby mu pokazać, jak ukryć zwłoki brata. Powiedział on: "O biada mi! Czyż ja nie mogę być podobnym do

odpowiedział: «Nie wiem. Czyż jestem stróżem brata mego?»

- 10 Rzekł Bóg: «Cóżeś uczynił? Krew brata twego głośno woła ku mnie z ziemi!
- 11 Bądź więc teraz przeklęty na tej roli, która rozwarła swą paszczę, aby wchłonąć krew brata twego, przelaną przez ciebie.
- 12 Gdy rolę tę będziesz uprawiał, nie da ci już ona więcej plonu. Tułaczem i zbiegiem będziesz na ziemi!»
- 13 Kain rzekł do Pana: «Zbyt wielka jest kara moja, abym mógł ją znieść.
- 14 Skoro mnie teraz wypędzasz z tej roli, i mam się ukrywać przed tobą, i być tułaczem i zbiegiem na ziemi, każdy, kto mnie spotka, będzie mógł mnie zabić!»
- 15 Ale Pan mu powiedział: «O, nie! Ktokolwiek by zabił Kaina, siedmiokrotną pomstę poniesie!» Dał też Pan znamię Kainowi, aby go nie zabił, ktokolwiek go spotka.
- 16 Po czym Kain odszedł od Pana i zamieszkał w kraju Nod, na wschód od Edenu.

- tego kruka i ukryć zwłok mego brata?" I wtedy znalazł się wśród tych, którzy wyrażają skruchę.
- 32 Z tego to powodu przepisaliśmy synom Izraela: "Ten, kto zabił człowieka, który nie popełnił zabójstwa i nie szerzył zgorszenia na ziemi, czyni tak, jakby zabił wszystkich ludzi. A ten, kto przywraca do życia człowieka, czyni tak, jakby przywracał do życia wszystkich ludzi." Przyszli do nich Nasi posłańcy z jasnymi dowodami, potem jednak wielu z nich popełniało przestępstwa na ziemi.

POTOP

Rdz 6:

- 5 Kiedy zaś Pan widział, że wielka jest niegodziwość ludzi na ziemi i że sposobienie ich jest wciąż złe,
- 6 żałował, że stworzył ludzi na ziemi, i zasmucił się.
- 7 Wreszcie Pan rzekł: «Zgładzę ludzi, których stworzyłem, z powierzchni ziemi: ludzi, bydło, zwierzęta pełzające i ptaki powietrzne, bo żal mi, że ich stworzyłem».
- 8 [Tylko] Noego Pan darzył życzliwością.
- 9 Oto dzieje Noego. Noe, człowiek prawy, wyróżniał się nieskazitelnością wśród współczesnych sobie ludzi; w przyjaźni z Bogiem żył Noe.
- 10 A Noe był ojcem trzech synów: Sema, Chama i Jafeta.
- 11 Ziemia została skażona w oczach Boga.
- 12 Gdy Bóg widział, iż ziemia jest skażona, że wszyscy ludzie postępują na ziemi niegodziwie,

Sura 71:

- 1 Zaprawdę, wysłaliśmy Noego do jego ludu: "Ostrzegaj twój lud, zanim spadnie na nich kara bolesna!"
- 2 On powiedział: "O ludu mój! Ja jestem dla was jawnie ostrzega-jącym.
- 3 Czcijcie Boga i bójcie się Go, i słuchajcie mnie!
- 4 On wam przebaczy wasze grzechy i da wam zwłokę do określonego terminu. Lecz kiedy nadejdzie termin Boga, to już nie będzie mógł być opóźniony. O, gdybyście wiedzieli!"
- 5 Powiedział: "Panie mój! Wzywałem swój lud noc i dzień,
- 6 lecz moje wezwanie zwiększyło tylko ich oddalenie.
- 7 Zaprawdę, za każdym razem, kiedy ich wzywałem, abyś Ty im przebaczył, oni wkładali palce do uszu, okrywali się szatami i trwali w uporze, i okazywali niezmierną dumę.
- 8 Następnie, wzywałem ich publicznie.

- 13 rzekł do Noego: «Postanowiłem położyć kres istnieniu wszystkich ludzi, bo ziemia jest pełna wykroczeń przeciw mnie; zatem zniszczę ich wraz z ziemią.
- 14 Ty zaś zbuduj sobie arkę z drzewa żywicznego, uczyń w arce przegrody i powlecz ją smołą wewnątrz i zewnątrz.
- 15 A oto, jak masz ją wykonać: długość arki trzysta łokci, pięćdziesiąt łokci jej szerokość i wysokość jej trzydzieści łokci.
- 16 Nakrycie arki, przepuszczające światło, sporządzisz na łokieć wysokie i zrobisz wejście do arki w jej bocznej ścianie; uczyń przegrody: dolną, drugą i trzecią.
- 17 Ja zaś sprowadzę na ziemię potop, aby zniszczyć wszelką istotę pod niebem, w której jest tchnienie życia; wszystko, co istnieje na ziemi, wyginie,
- 18 ale z tobą zawrę przymierze. Wejdź przeto do arki z synami twymi, z żoną i z żonami twych synów.
- 19 Spośród wszystkich istot żyjących wprowadź do arki po parze, samca i samicę, aby ocalały wraz z tobą od zagłady.
- 20 Z każdego gatunku ptactwa, bydła i zwierząt pełzających po

- 9 Następnie, obwieszczałem im jawnie i mówiłem im w wielkiej tajemnicy.
- 10 Powiedziałem: «Proście o przebaczenie waszego Pana! Zaprawdę, On jest przebaczający!
- 11 On spowoduje, iż niebo ześle wam obfity deszcz.
- 12 On wspomoże was przez bogactwa i synów. On przygotuje dla was ogrody. On przygotuje dla was rzeki.
- 13 Dlaczego nie spodziewacie się od Boga wielkoduszności?
- 14 On stworzył was według pewnych stadiów.
- 15 Czyż nie widzieliście, jak Bóg stworzył siedem niebios, nałożonych warstwami?
- 16 I jak umieścił na nich księżyc jako światło, a słońce uczynił lampą?
- 17 I Bóg spowodował, iż wyrośliście z ziemi jak rośliny.
- 18 Ale On sprowadzi was do niej i wyprowadzi znowu niezawodnie.
- 19 I Bóg uczynił dla was ziemię jak kobierzec,
- 20 abyście chodzili po niej szerokimi drogami.»"
- 21 Powiedział Noe: "Panie mój! Oni

ziemi po parze; niechaj wejdą do ciebie, aby nie wyginęły.

- 21 A ty nabierz sobie wszelkiej żywności wszystkiego, co nadaje się do jedzenia i zgromadź u siebie, aby była na pokarm dla ciebie i na paszę dla zwierząt».
- 22 I Noe wykonał wszystko tak, jak Bóg polecił mu uczynić.

Rdz 7:

- 1 A potem Pan rzekł do Noego: «Wejdź wraz z całą twą rodziną do arki, bo przekonałem się, że tylko ty jesteś wobec mnie prawy wśród tego pokolenia.
- 2 Z wszelkich zwierząt czystych weź z sobą siedem samców i siedem samic, ze zwierząt zaś nieczystych po jednej parze: samca i samicę;
- 3 również i z ptactwa po siedem samców i po siedem samic, aby w ten sposób zachować ich potomstwo dla całej ziemi.
- 4 Bo za siedem dni spuszczę na ziemię deszcz, który będzie padał czterdzieści dni i czterdzieści nocy, aby wyniszczyć wszystko, co istnieje na powierzchni ziemi cokolwiek stworzyłem».
- 5 I spełnił Noe wszystko tak, jak mu Pan polecił.

- mnie nie posłuchali i poszli za człowiekiem, którego majątek i dzieci tylko powiększyły jego stratę.
- 22 Oni knuli wielką chytrość
- 23 i powiedzieli: «Nie pozostawiajcie waszych bóstw! Nie pozostawiajcie ani Wadda, ani Suwa`a, ani Jaghuta, ani Ja`uka, ani Nasra!»
- 24 Oni wprowadzili w błąd wielu. Nie powiększaj w niesprawiedliwych niczego oprócz zabłądzenia!
- 25 Z powodu swoich błędów zostali pochłonięci, a potem wprowadzeni do ognia. I nie znaleźli oni, poza Bogiem, żadnych pomocników."
- 26 I powiedział Noe: "Panie mój! Nie zostaw na ziemi spośród niewiernych żadnego mieszkańca domostwa!
- 27 Zaprawdę, jeśli Ty ich zostawisz, to wprowadzą oni w zabłądzenie Twoje sługi i nie zrodzą oni nikogo innego, jak tylko rozpustnika i niewiernego.
- 28 Panie mój! Przebacz mi i moim rodzicom; i temu, kto wchodzi do mego domu jako wierny, i wierzącym – mężczyznom i kobietom! A niesprawiedliwym nie powiększaj niczego, jak tylko zgubę!"

- 6 Noe miał sześćset lat, gdy nastał potop na ziemi.
- 7 Noe wszedł z synami, z żoną i z żonami swych synów do arki, aby schronić się przed wodami potopu.
- 8 Ze zwierząt czystych i nieczystych, z ptactwa i ze wszystkiego, co pełza po ziemi,
- 9 po dwie sztuki, samiec i samica, weszły do Noego, do arki, tak jak mu Bóg rozkazał.
- 10 A gdy upłynęło siedem dni, wody potopu spadły na ziemię.
- 11 W roku sześćsetnym życia Noego, w drugim miesiącu roku, siedemnastego dnia miesiąca, w tym właśnie dniu trysnęły z hukiem wszystkie źródła Wielkiej Otchłani i otworzyły się upusty nieba;
- 12 przez czterdzieści dni i przez czterdzieści nocy padał deszcz na ziemię.
- 13 I właśnie owego dnia Noe oraz jego synowie, Sem, Cham, Jafet, żona Noego i trzy żony jego synów weszli do arki,

[...]

16 Gdy już weszły do arki samiec i samica każdej istoty żywej, jak Bóg rozkazał Noemu, Pan zamknął za nim [drzwi].

Sura 11:

- 25 My wysłaliśmy Noego do jego ludu: "Zaprawdę, ja jestem dla was jawnie ostrzegającym!
- 26 Nie czcijcie nikogo innego, jak tylko Boga! Zaprawdę, obawiam się dla was kary Dnia pełnego bólu!"
- 27 I powiedzieli dostojnicy jego ludu, którzy nie uwierzyli: "Widzimy, że jesteś tylko człowiekiem, podobnie jak my. Widzimy, że postępują za tobą tylko najnędzniejsi spośród nas, pospiesznie, bez zastanowienia. I nie widzimy u was żadnej wyższości nad nami. Przeciwnie, uważamy, że jesteście kłamcami."
- 28 On powiedział: "O ludu mój! Czy pomyśleliście? Jeśli się opieram na jasnym dowodzie pochodzącym od Pana i jeśli On dał mi miłosierdzie pochodzące od Niego – na które byliście ślepi – to czyż możemy wam je narzucać, skoro macie do niego wstręt?
- 29 O ludu mój! Ja nie proszę was za to o żadne bogactwo: moja nagroda jest tylko u Boga. I nie będę odpychał tych, którzy uwierzyli: przecież oni spotkają swego Pana. Lecz widzę, iż jesteście ludem nieświadomym.

- 17 A potop trwał na ziemi czterdzieści dni i wody wezbrały, i podniosły arkę ponad ziemię.
- 18 Kiedy przybywało coraz więcej wody i poziom jej podniósł się wysoko ponad ziemią, arka płynęła po powierzchni wód.
- 19 Wody bowiem podnosiły się coraz bardziej nad ziemię, tak że zakryły wszystkie góry wysokie, które były pod niebem.
- 20 Wody się więc podniosły na piętnaście łokci ponad góry i zakryły je.

[...]

- 23 I tak Bóg wygubił doszczętnie wszystko, co istniało na ziemi, od człowieka do bydła, zwierząt pełzających i ptactwa powietrznego; wszystko zostało doszczętnie wytępione z ziemi. Pozostał tylko Noe i to, co z nim było w arce.
- 24 A wody stale się podnosiły na ziemi przez sto pięćdziesiąt dni.

Rdz 8:

1 Ale Bóg, pamiętając o Noem, o wszystkich istotach żywych i o wszystkich zwierzętach, które z nim były w arce, sprawił, że powiał wiatr nad całą ziemią i wody zaczęły opadać.

- 30 0 ludu mój! Kto mnie ochroni przed Bogiem, jeśli ja was odepchnę? Czyż wy się nie opamiętacie?
- 31 Wszak ja nie mówię wam: «Ja mam skarby Boga» przecież nie znam tego, co skryte. I nie mówię wam: «Ja jestem aniołem.» I nie mówię tym, którymi gardzą wasze oczy: «Bóg nie da im żadnego dobra.» Bóg wie najlepiej, co kryje się w ich duszach! Byłbym wówczas wśród niesprawiedliwych."
- 32 Oni powiedzieli: "O Noe! Ty z nami się spierasz i pomnożyłeś z nami spory. Przyprowadź nam to, co obiecujesz, jeśli jesteś z liczby prawdomównych!"
- 33 On powiedział: "Przyprowadzi wam go Bóg – jeśli On zechce – i nie będziecie mogli nic uczynić.
- 34 Moja rada nie przyniesie wam pożytku – gdybym chciał udzielić wam rady – jeśli Bóg zechce wprowadzić was w błąd. On jest waszym Panem i do Niego będziecie sprowadzeni."
- 35 Albo może oni powiedzą: "On to wymyślił!" Powiedz: "Jeśli ja to wymyśliłem, to na mnie spadnie moje przewinienie. Lecz ja jestem nie winien tego grzechu, który wy popełniacie."

- 2 Zamknęły się bowiem zbiorniki Wielkiej Otchłani tak, że deszcz przestał padać z nieba.
- 3 Wody ustępowały z ziemi powoli, lecz nieustannie, i po upływie stu pięćdziesięciu dni się obniżyły.
- 4 Miesiąca siódmego, siedemnastego dnia miesiąca arka osiadła na górach Ararat.
- 5 Woda wciąż opadała aż do miesiąca dziesiątego. W pierwszym dniu miesiąca dziesiątego ukazały się szczyty gór.
- 6 A po czterdziestu dniach Noe, otworzywszy okno arki, które przedtem uczynił,
- 7 wypuścił kruka; ale ten wylatywał i zaraz wracał, dopóki nie wyschła woda na ziemi.
- 8 Potem wypuścił z arki gołębicę, aby się przekonać, czy ustąpiły wody z powierzchni ziemi.
- 9 Gołębica, nie znalazłszy miejsca, gdzie by mogła usiąść, wróciła do arki, bo jeszcze była woda na całej powierzchni ziemi; Noe, wyciągnąwszy rękę, schwytał ją i zabrał do arki.
- 10 Przeczekawszy zaś jeszcze siedem dni, znów wypuścił z arki gołębicę
- 11 i ta wróciła do niego pod wieczór, niosąc w dziobie świeży li-

- 36 I zostało objawione Noemu: "Uwierzą z twojego ludu tylko ci, którzy już wierzą. Więc nie rozpaczaj z powodu tego, co oni czynili!
- 37 Zbuduj statek przed Naszymi oczami i według Naszego objawienia; i nie przemawiaj do Mnie za tymi, którzy są niesprawiedliwi! Oni zostaną potopieni!"
- 38 I on zbudował statek. A za każdym razem, kiedy przechodzili obok niego dostojnicy jego ludu, wyśmiewali się z niego. On powiedział: "Jeśli wyśmiewacie się z nas, to bądźcie pewni, że my będziemy się z was wyśmiewać, tak jak wy się z nas wyśmiewacie.
- 39 Niebawem się dowiecie, kogo spotka kara poniżająca i na kogo spadnie kara nieustająca!"
- 40 A kiedy nadszedł Nasz rozkaz i zakipiał piec, powiedzieliśmy: "Wnieś na statek ze wszystkiego po dwoje i twoją rodzinę z wyjątkiem tego, przeciwko któremu już wcześniej padło słowo i tych, którzy uwierzyli." Lecz uwierzyli z nim tylko nieliczni.
- 41 I on powiedział: "Wsiadajcie na statek! Niech on płynie w imię Boga i niech przybija do portu! Zaprawdę, mój Pan jest przebaczający, litościwy!"

stek z drzewa oliwnego. Poznał więc Noe, że woda na ziemi opadła.

12 I czekał jeszcze siedem dni, po czym wypuścił znów gołębicę, ale ona już nie powróciła do niego.

[...]

- 15 Bóg przemówił do Noego tymi słowami:
- 16 «Wyjdź z arki wraz z żoną, synami i z żonami twych synów.
- 17 Wyprowadź też z sobą wszystkie istoty żywe: z ptactwa, bydła i zwierząt pełzających po ziemi; niechaj rozejdą się po ziemi, niech będą płodne i niech się rozmnażają».
- 18 Noe wyszedł więc z arki wraz z synami, żoną i z żonami swych synów.
- 19 Wyszły też z arki wszelkie zwierzęta: różne gatunki zwierząt pełzających po ziemi i ptactwa, wszystko, co się porusza na ziemi.
- 20 Noe zbudował ołtarz dla Pana i wziąwszy ze wszystkich zwierząt czystych i z ptaków czystych złożył je w ofierze całopalnej na tym ołtarzu.
- 21 Gdy Pan poczuł miłą woń, rzekł do siebie: «Nie będę już więcej

- 42 I płynął z nimi wśród fal jak góry. I Noe wezwał swojego syna, który pozostawał na miejscu odosobnionym: "O synu mój! Wsiadaj z nami i nie bądź z niewiernymi!"
- 43 On powiedział: "Ja schronię się na jakąś górę, która wybawi mnie od wody." Powiedział: "Nie ma dzisiaj wybawiciela od rozkazu Boga, oprócz tego, komu On okazał miłosierdzie!" I powstała między nimi fala, i znalazł się wśród zatopionych.
- 44 I dał się słyszeć głos: "O ziemio! Pochłoń twoją wodę! O niebo! Powstrzymaj się!" I woda opadła, i rozkaz został spełniony, a on osiadł na Al-Dżudi. I powiedziano: "Niech przepadnie lud niesprawiedliwych!"
- 45 I Noe zawołał do swego Pana, mówiąc: "Panie mój! Oto mój syn jest z mojej rodziny. Zaprawdę, Twoja obietnica jest prawdą, a Ty jesteś najsprawiedliwszy z sędziów!"
- 46 Powiedział: "O Noe! On nie należy do twojej rodziny; to jest czyn nieprawy. Nie proś mnie o to, czego nie znasz. Oto Ja ciebie napominam, abyś nie był człowiekiem nieświadomym."
- 47 On powiedział: "Panie mój! Uchowaj mnie od tego, abym

złorzeczył ziemi ze względu na ludzi, bo usposobienie człowieka jest złe już od młodości. Przeto już nigdy nie zgładzę wszystkiego, co żyje, jak to uczyniłem.

22 Będą zatem istniały, jak długo trwać będzie ziemia: siew i żniwo, mróz i upał, lato i zima, dzień i noc».

Rdz 9:

- 1 Po czym Bóg pobłogosławił Noego i jego synów, mówiąc do nich: «Bądźcie płodni i mnóżcie się, abyście zaludnili ziemię.
- 2 Wszelkie zaś zwierzę na ziemi i wszelkie ptactwo powietrzne niechaj się was boi i lęka. Wszystko, co się porusza na ziemi i wszystkie ryby morskie zostały oddane wam we władanie.
- 3 Wszystko, co się porusza i żyje, jest przeznaczone dla was na pokarm, tak jak rośliny zielone, daję wam wszystko.
- 4 Nie wolno wam tylko jeść mięsa z krwią życia.
- 5 Upomnę się o waszą krew przez wzgląd na wasze życie – upomnę się o nią u każdego zwierzęcia. Upomnę się też u człowieka o życie człowieka i u każdego – o życie brata.

Ciebie miał prosić o to, czego nie znam. Jeśli Ty mi nie przebaczysz i jeśli nie okażesz mi miłosierdzia, to będę wśród tych, którzy ponoszą stratę."

48 I zostało powiedziane: "O Noe! Zejdź z pozdrowieniem od Nas, a błogosławieństwa niech będą nad tobą i nad narodami, które narodzą się z tych, którzy są z tobą. I powstaną inne narody, którym damy używanie doczesne, a następnie dotknie ich od Nas kara bolesna."

Sura 36:

- 41 I znakiem dla nich iż nosiliśmy ich potomstwo na statku załadowanym.
- 42 I stworzyliśmy dla nich podobny do niego, na który oni wsiadają.
- 43 Jeśli zechcemy, potopimy ich i oni nie znajdą pomocnika; i będą uratowani
- 44 jedynie dzięki Naszemu miłosierdziu, by do pewnego czasu cieszyć się życiem.

Sura 33:

7 I oto uczyniliśmy przymierze z prorokami: z Noem, Abrahamem i Mojżeszem, z Jezusem, synem Marii, i z tobą; zawarliśmy z nimi uroczyste przymierze,

6 [Jeśli] kto przeleje krew ludzką, przez ludzi ma być przelana krew jego, bo człowiek został stworzony na obraz Boga.

Sura 66:

10 Bóg dał przypowieść tym, którzy nie uwierzyli: o żonie Noego i żonie Lota. Obie one były pod władzą Naszych dwóch sług, spośród Naszych sług sprawiedliwych, lecz one zdradziły ich. I oni nic nie mogli dla nich uczynić wobec Boga. I powiedziano im: "Wejdźcie do ognia obie wraz z tymi, którzy tam wchodzą!"

Sura 6:

6 Czyż oni nie widzieli, ile pokoleń wytraciliśmy przed nimi? Umocniliśmy ich na ziemi, jak was umocniliśmy; i zesłaliśmy im z nieba obfity deszcz, i uczyniliśmy rzeki płynące u ich stóp. Potem wytraciliśmy ich za ich grzechy i stworzyliśmy, po nich, inne pokolenia.

WIEŻA BABEL

Rdz 11:

- Mieszkańcy całej ziemi mieli jedną mowę, czyli jednakowe słowa.
- 2 A gdy wędrowali ze wschodu, napotkali równinę w kraju Szinear i tam zamieszkali.
- 3 I mówili jeden do drugiego: «Chodźcie, wyrabiajmy cegłę i wypalmy ją w ogniu». A gdy już mieli cegłę zamiast kamieni i smołę zamiast zaprawy murarskiej,
- 4 rzekli: «Chodźcie, zbudujemy sobie miasto i wieżę, której wierzchołek będzie sięgał nieba, i w ten sposób uczynimy sobie znak, abyśmy się nie rozproszyli po całej ziemi».
- 5 A Pan zstąpił z nieba, by zobaczyć to miasto i wieżę, które budowali ludzie,
- 6 i rzekł: «Są oni jednym ludem i wszyscy mają jedną mowę, i to jest przyczyną, że zaczęli budować. A zatem w przyszłości nic nie będzie dla nich niemożliwe, cokolwiek zamierzą uczynić.

Sura 40:

- 36 I powiedział Faraon: "O Hamanie! Zbuduj mi wieżę, może dosięgnę sznurów,
- 37 sznurów niebios, i wzniosę się do Boga Mojżesza, ponieważ naprawdę sądzę, że on jest kłamcą." I w ten sposób zły czyn Faraona został fałszywie upiększony, a on odsunięty od drogi. I cały podstęp Faraona obrócił się wniwecz.

Sura 28:

38 I powiedział Faraon: "O dostojnicy! Nie wiem, czy możecie mieć innego boga oprócz mnie. O Hamanie! Rozpal mi ogień na glinie i zbuduj dla mnie wyniosłą wieżę; być może, wzniosę się do Boga Mojżesza. Sądzę, iż jest on kłamcą."

Sura 26:

- 128 Czy nadal będziecie budować na każdym wzniesieniu jakiś znak dla daremnej zabawy?
- 129 I czy zbudujecie sobie twierdzę w nadziei, że będziecie nieśmiertelni?!

- 7 Zejdźmy więc i pomieszajmy tam ich język, aby jeden nie rozumiał drugiego!»
- 8 W ten sposób Pan rozproszył ich stamtąd po całej powierzchni ziemi, i tak nie dokończyli budowy tego miasta.
- 9 Dlatego to nazwano je Babel, tam bowiem Pan pomieszał mowę mieszkańców całej ziemi. Stamtąd też Pan rozproszył ich po całej powierzchni ziemi.

Sura 46:

- 24 A kiedy oni zobaczyli chmurę zbliżającą się do ich dolin, powiedzieli: "To jest chmura, która nam przyniesie deszcz." Przeciwnie! To jest to, co staraliście się przyśpieszyć: wiatr, w którym jest dotkliwe cierpienie.
- 25 On zniszczy wszelką rzecz na rozkaz swego Pana. I rankiem były widoczne tylko ich mieszkania. W ten sposób My płacimy ludowi grzeszników!

Sura 7:

137 [...] A zniszczyliśmy całkowicie to, co budowali Faraon i jego lud, i to, co oni wznosili.

Sura 10:

19 Ludzie byli tylko jednym narodem, ale się podzielili. I jeśliby nie słowo, które przyszło wcześniej od twojego Pana, to zostałoby rozstrzygnięte między nimi to, w czym oni się różnią.

ABRAHAM

Abraham opuszcza ziemię ojców

Rdz 11:

- 27 Oto dzieje potomków Teracha. Terach był ojcem Abrama, Nachora i Harana, a Haran był ojcem Lota.
- 28 Haran zmarł jeszcze za życia Teracha, swego ojca, w kraju, w którym się urodził, w Ur chaldejskim.
- 29 Abram i Nachor wzięli sobie żony. Imię żony Abrama było Saraj, imię zaś żony Nachora – Milka. Była to córka Harana, który miał jeszcze drugą córkę imieniem Jiska.
- 30 Saraj była niepłodna, nie miała więc potomstwa.
- 31 Terach, wziąwszy z sobą swego syna Abrama, Lota syna Harana, czyli swego wnuka, i Saraj, swą synową, żonę Abrama, wyruszył z nimi z Ur chaldejskiego, aby się udać do kraju Kanaan. Gdy jednak przyszli do Charanu, osiedlili się tam.

Rdz 12:

1 Pan rzekł do Abrama: «Wyjdź z twojej ziemi rodzinnej i z domu twego ojca do kraju, który ci ukażę.

Sura 19:

- 41 I wspomnij w Księdze Abrahama! To był człowiek sprawiedliwy, prorok!
- 42 Oto powiedział on do swojego ojca: "O mój ojcze! Dlaczego czcisz to, co nie słyszy, to, co nie widzi, to, co ci nic nie pomoże?
- 43 O mój ojcze! Ja otrzymałem wiedzę, która nie przyszła do ciebie; postępuj więc za mną, poprowadzę ciebie drogą równą!
- 44 O mój ojcze! Nie czcij szatana! Zaprawdę, szatan jest buntownikiem względem Miłosiernego!
- 45 O mój ojcze! Boję się, aby cię nie dotknęła kara od Miłosiernego i abyś nie był poplecznikiem szatana."
- 46 On powiedział: "O Abrahamie! Czy ty wyrzekasz się moich bogów? Jeśli nie zaprzestaniesz, to ja ciebie ukamienuję! Oddal się ode mnie na jakiś czas!"
- 47 Powiedział: "Pokój tobie! Będę prosił mego Pana o przebaczenie dla ciebie. On przecież jest dla mnie miłościwy.

- 2 Uczynię bowiem z ciebie wielki naród, będę ci błogosławił i twoje imię rozsławię: staniesz się błogosławieństwem.
- 3 Będę błogosławił tym, którzy ciebie błogosławić będą, a tym, którzy tobie będą złorzeczyli, i ja będę złorzeczył. Przez ciebie będą otrzymywały błogosławieństwo ludy całej ziemi».
- 4 Abram udał się w drogę, jak mu Pan rozkazał, a z nim poszedł i Lot. Abram miał siedemdziesiąt pięć lat, gdy wyszedł z Charanu.
- 5 I zabrał Abram z sobą swoją żonę Saraj, swego bratanka Lota i cały dobytek, jaki obaj posiadali, oraz służbę, którą nabyli w Charanie, i wyruszyli, aby się udać do Kanaanu. Gdy zaś przybyli do Kanaanu,
- 6 Abram przeszedł przez ten kraj aż do pewnej miejscowości koło Sychem, do dębu More. – A w kraju tym mieszkali wówczas Kananejczycy.
- 7 Pan, ukazawszy się Abramowi, rzekł: «Twojemu potomstwu oddaję właśnie tę ziemię». Abram zbudował tam ołtarz dla Pana, który mu się ukazał.
- 8 Stamtąd zaś przeniósł się na wzgórze na wschód od Betel i rozbił swój namiot pomiędzy

- 48 Ja się odłączam od was i od tego, co wy wzywacie poza Bogiem. Ja wzywam swego Pana. Być może, nie będę nieszczęśliwy w modlitwie do mego Pana."
- 49 A kiedy Abraham odłączył się od nich i od tego, co oni czcili poza Bogiem, obdarzyliśmy go Izaakiem i Jakubem; i wszystkich uczyniliśmy prorokami.
- 50 I obdarzyliśmy ich Naszym miłosierdziem; uczyniliśmy dla nich język prawdy wyniosłym.

Sura 21:

71 Uratowaliśmy jego i Lota, wprowadzając ich do ziemi, którą pobłogosławiliśmy dla światów.

Betel od zachodu i Aj od wschodu. Tam również zbudował ołtarz dla Pana i wzywał imienia Jego.

9 Zwinąwszy namioty, Abram wędrował z miejsca na miejsce w stronę Negebu.

Goście Abrahama przepowiadają mu narodzenie syna

Rdz 18:

- 1 Pan ukazał się Abrahamowi pod dębami Mamre, gdy ten siedział u wejścia do namiotu w najgorętszej porze dnia.
- 2 Abraham spojrzawszy dostrzegł trzech ludzi naprzeciw siebie. Ujrzawszy ich podążył od wejścia do namiotu na ich spotkanie. A oddawszy im pokłon do ziemi,
- 3 rzekł: «O Panie, jeśli darzysz mnie życzliwością, racz nie omijać Twego sługi!
- 4 Przyniosę trochę wody, wy zaś raczcie obmyć sobie nogi, a potem odpocznijcie pod drzewami.
- 5 Ja zaś pójdę wziąć nieco chleba, abyście się pokrzepili, zanim pójdziecie dalej, skoro przechodzicie koło sługi waszego». A oni mu rzekli: «Uczyń tak, jak powiedziałeś».
- 6 Abraham poszedł więc spiesznie do namiotu Sary i rzekł: «Pręd-

Sura 51:

- 24 Czy doszło do ciebie opowiadanie o gościach Abrahama, uszanowanych?
- 25 Kiedy oni weszli do niego i powiedzieli: "Pokój!", on odparł: "Pokój, nieznani ludzie!"
- 26 I poszedł do swojej rodziny, i przyniósł tłustego cielaka;
- 27 i podał im go, mówiąc: "Czyż nie będziecie jedli?"
- 28 I odczuł przed nimi pewną obawę. Oni powiedzieli: "Nie obawiaj się!" – i obwieścili mu radosną wieść o mądrym chłopcu.
- 29 Wtedy przyszła jego żona z krzykiem, biła się po twarzy i mówiła "Stara kobieta, bezpłodna!"
- 30 I rzekli: "Tak powiedział twój Pan. Zaprawdę, On jest Mądry, Wszechwiedzący!"

Sura 15:

52 Oto oni weszli do niego i powiedzieli: "Pokój!" On powiedział:

ko zaczyń ciasto z trzech miar najczystszej mąki i zrób podpłomyki».

- 7 Potem Abraham podążył do trzody i wybrawszy tłuste i piękne cielę, dał je słudze, aby ten szybko je przyrządził.
- 8 Po czym, wziąwszy twaróg, mleko i przyrządzone cielę, postawił przed nimi, a gdy oni jedli, stał przed nimi pod drzewem.
- 9 Zapytali go: «Gdzie jest twoja żona, Sara?» – Odpowiedział im: «W tym oto namiocie».
- 10 Rzekł mu [jeden z nich]: «O tej porze za rok znów wrócę do ciebie, twoja zaś żona Sara będzie miała wtedy syna». Sara przysłuchiwała się u wejścia do namiotu, [które było tuż] za Abrahamem.
- 11 Abraham i Sara byli w bardzo podeszłym wieku. Toteż Sara nie miewała przypadłości właściwej kobietom.
- 12 Uśmiechnęła się więc do siebie i pomyślała: «Teraz, gdy przekwitłam, mam doznawać rozkoszy, i mój mąż starzec?»
- 13 Pan rzekł do Abrahama: «Dlaczego to Sara śmieje się i myśli: Czy naprawdę będę mogła rodzić, gdy już się zestarzałam?

- "Doprawdy, my się was obawiamy!"
- 53 Oni powiedzieli: "Nie obawiaj się! Przynosimy ci radosną wieść o mądrym chłopcu!"
- 54 On powiedział: "Czy doprawdy obwieszczacie mi tę radosną wieść, kiedy osiągnąłem już podeszły wiek? W imię czego więc przynosicie mi tę radosną wieść?"
- 55 Powiedzieli: "Obwieszczamy ci radosną wieść w całej prawdzie. Nie bądź więc z liczby tych, którzy rozpaczają!"
- 56 powiedział: "A kto wątpi w miłosierdzie swego Pana oprócz tych, którzy zabłądzili?"

- 14 Czy jest coś, co byłoby niemożliwe dla Pana? Za rok o tej porze wrócę do ciebie, i Sara będzie miała syna».
- 15 Wtedy Sara zaparła się, mówiąc: «Wcale się nie śmiałam» – bo ogarnęło ją przerażenie. Ale Pan powiedział: «Nie. Śmiałaś się!»
- 16 Potem ludzie ci odeszli i skierowali się ku Sodomie. Abraham zaś szedł z nimi, aby ich odprowadzić,

Abraham prosi Boga o oszczędzenie Sodomy

Rdz 18:

- 17 a Pan mówił sobie: «Czyż miałbym zataić przed Abrahamem to, co zamierzam uczynić?
- 18 Przecież ma się on stać ojcem wielkiego i potężnego narodu, i przez niego otrzymają błogosławieństwo wszystkie ludy ziemi.
- 19 Bo upatrzyłem go jako tego, który będzie nakazywał potomkom swym oraz swemu rodowi, aby przestrzegając przykazań Pana postępowali sprawiedliwie i uczciwie, tak żeby Pan wypełnił to, co obiecał Abrahamowi».
- 20 Po czym Pan rzekł: «Skarga na Sodomę i Gomorę głośno się rozlega, bo występki ich [mieszkańców] są bardzo ciężkie.

Sura 11:

- 74 A kiedy strach opuścił Abrahama i kiedy dotarła do niego radosna wieść, zaczął prowadzić spór z Nami w sprawie ludu Lota.
- 75 Zaprawdę, Abraham był łagodny, pokorny, nawracający się w skrusze! –
- 76 "O Abrahamie! Odwróć się od tego! Oto przyszedł rozkaz od twego Pana! Zaprawdę, przyjdzie do nich kara, której nie będzie można odwrócić!"

Sura 29:

31 A kiedy przyszli Nasi posłańcy do Abrahama, z dobrą nowiną, powiedzieli: "My wytracimy mieszkańców tego miasta, ponieważ oni są niesprawiedliwi."

- 21 Chcę więc iść i zobaczyć, czy postępują tak, jak głosi oskarżenie, które do Mnie doszło, czy nie; dowiem się».
- 22 Wtedy to ludzie ci odeszli w stronę Sodomy, a Abraham stał dalej przed Panem.
- 23 Zbliżywszy się do Niego, Abraham rzekł: «Czy zamierzasz wygubić sprawiedliwych wespół z bezbożnymi?
- 24 Może w tym mieście jest pięćdziesięciu sprawiedliwych; czy także zniszczysz to miasto i nie przebaczysz mu przez wzgląd na owych pięćdziesięciu sprawiedliwych, którzy w nim mieszkają?
- 25 O, nie dopuść do tego, aby zginęli sprawiedliwi z bezbożnymi, aby stało się sprawiedliwemu to samo, co bezbożnemu! O, nie dopuść do tego! Czyż Ten, który jest sędzią nad całą ziemią, mógłby postąpić niesprawiedliwie?»
- 26 Pan odpowiedział: «Jeżeli znajdę w Sodomie pięćdziesięciu sprawiedliwych, przebaczę całemu miastu przez wzgląd na nich».
- 27 Rzekł znowu Abraham: «Pozwól, o Panie, że jeszcze ośmielę się mówić do Ciebie, choć jestem pyłem i prochem.

32 On powiedział: "Przecież Lot jest w nim!" I powiedzieli: "My wiemy lepiej, kto jest w nim. Uratujemy jego i jego rodzinę, z wyjątkiem jego żony, która będzie wśród pozostających w tyle."

Sura 15:

- 57 Powiedział: "A jaka jest wasza sprawa, o posłańcy?"
- 58 Oni powiedzieli: "Oto zostaliśmy wysłani do ludu grzeszników,
- 59 ale nie do rodziny Lota: my wyratujemy ją całą,
- 60 oprócz jego żony. Zdecydowaliśmy bowiem, iż ona będzie pośród tych, którzy pozostali w tyle."

Sura 51:

- 32 Odparli: "Zostaliśmy wysłani do ludu grzeszników,
- 33 aby rzucić na nich kamienie z gliny,
- 34 oznakowane u twego Pana dla ludzi występnych."
- 35 Przeto wyprowadziliśmy tych spośród wiernych, którzy się w tym mieście znajdowali.
- 36 Lecz znaleźliśmy tam tylko jeden dom takich, którzy się poddali całkowicie.

- 28 Gdyby wśród tych pięćdziesięciu sprawiedliwych zabrakło pięciu, czy z braku tych pięciu zniszczysz całe miasto?» Pan rzekł: «Nie zniszczę, jeśli znajdę tam czterdziestu pięciu».
- 29 Abraham znów odezwał się tymi słowami: «A może znalazłoby się tam czterdziestu?» Pan rzekł: «Nie dokonam zniszczenia przez wzgląd na tych czterdziestu».
- 30 Wtedy Abraham powiedział: «Niech się nie gniewa Pan, jeśli rzeknę: może znalazłoby się tam trzydziestu?» A na to Pan: «Nie dokonam zniszczenia, jeśli znajdę tam trzydziestu».
- 31 Rzekł Abraham: «Pozwól, o Panie, że ośmielę się zapytać: gdyby znalazło się tam dwudziestu?» Pan odpowiedział: «Nie zniszczę przez wzgląd na tych dwudziestu».
- 32 Na to Abraham: «O, racz się nie gniewać, Panie, jeśli raz jeszcze zapytam: gdyby znalazło się tam dziesięciu?» Odpowiedział Pan: «Nie zniszczę przez wzgląd na tych dziesięciu».
- 33 Wtedy Pan, skończywszy rozmowę z Abrahamem, odszedł, a Abraham wrócił do siebie.

Ocalenie Lota

Rdz 19:

- 1 Owi dwaj aniołowie przybyli do Sodomy wieczorem, kiedy to Lot siedział w bramie Sodomy. Gdy Lot ich ujrzał, wyszedł naprzeciw nich i oddawszy im pokłon do ziemi
 - 2 rzekł: «Raczcie, panowie moi, zajść do domu sługi waszego na nocleg; obmyjcie sobie nogi. a rano pójdziecie w dalszą drogę». Ale oni mu rzekli: «Nie! Spędzimy noc na dworze».
- 3 Gdy on usilnie ich prosił, zgodzili się i weszli do jego domu. On zaś przygotował wieczerzę, poleciwszy upiec chleba przaśnego. I posilili się.
- 4 Zanim jeszcze udali się na spoczynek, mieszkający w Sodomie mężczyźni, młodzi i starzy, ze wszystkich stron miasta, otoczyli dom,
- 5 wywołali Lota i rzekli do niego: «Gdzie tu są ci ludzie, którzy przyszli do ciebie tego wieczoru? Wyprowadź ich do nas, abyśmy mogli z nimi poswawolić!»
- 6 Lot, który wyszedł do nich do wejścia, zaryglowawszy za sobą drzwi,

Sura 11:

- 77 A kiedy przybyli nasi posłańcy do Lota, on zmartwił się z ich powodu, bo ramię jego było bezsilne dla nich. I powiedział on: "To jest dzień nieszczęsny!"
- 78 I przyszedł do niego jego lud, pośpiesznie kierując się ku niemu, ale przedtem popełniali złe czyny. I on powiedział: "O ludu mój! Oto moje córki one są czyściejsze dla was! Przeto bójcie się Boga! Nie zawstydzajcie mnie w moich gościach! Czyż nie ma wśród was człowieka prawego?!"
- 79 Oni powiedzieli: "Ty wiesz przecież, że my nie mamy prawa do twoich córek; i wiesz z pewnością, czego my chcemy."
- 80 On powiedział: "Gdybym tylko miał siłę nad wami albo gdybym mógł znaleźć podporę solidnego filara!"
- 81 Oni powiedzieli: "O Locie! My jesteśmy posłańcami twego Pana; oni nigdy do ciebie nie dojdą. Wyruszaj więc z twoją rodziną i niech nie odwraca się żaden z was; twoja żona jedna się odwróci i dosięgnie ją to, co dosięgnie tamtych! Zaprawdę, ich wy-

- 7 rzekł im: «Bracia moi, proszę was, nie dopuszczajcie się tego występku!
- 8 Mam dwie córki, które jeszcze nie żyły z mężczyzną, pozwólcie, że je wyprowadzę do was; postąpicie z nimi, jak się wam podoba, byle byście tym ludziom niczego nie czynili, bo przecież są oni pod moim dachem!»
 - 9 Ale oni krzyknęli: «Odejdź precz!» I mówili: «Sam jest tu przybyszem i śmie nami rządzić! Jeszcze gorzej z tobą możemy postąpić niż z nimi!» I rzucili się gwałtownie na tego męża, na Lota, inni zaś przybliżyli się, aby wyważyć drzwi.
- 10 Wtedy ci dwaj mężowie, wsunąwszy ręce, przyciągnęli Lota ku sobie do wnętrza domu i zaryglowali drzwi.
- 11 Tych zaś mężczyzn u drzwi domu, młodych i starych porazili ślepotą. Toteż na próżno usiłowali oni odnaleźć wejście.
- 12 A potem ci dwaj mężowie rzekli do Lota: «Kogokolwiek jeszcze masz w tym mieście, zięcia, synów i córki oraz wszystkich bliskich, wyprowadź stąd.
- 13 Mamy bowiem zamiar zniszczyć to miasto, ponieważ oskarżenie przeciw niemu do Pana tak się

znaczonym czasem – poranek. A czy poranek nie jest blisko?"

Sura 27:

- 54 I Lota. Powiedział on do swego ludu: "Czyż będziecie popełniać szpetotę, skoro jasno widzicie?
- 55 Cóż będziecie zwracać się do mężczyzn, pod wpływem namiętności, zamiast do kobiet? Tak, owszem! Wy jesteście ludem nieświadomym!"
- 56 Jedyną odpowiedzią jego ludu były słowa: "Wypędźcie rodzinę Lota z waszego miasta! To są przecież ludzie, którzy się uważają za czystych!"
- 57 I uratowaliśmy jego i jego rodzinę, z wyjątkiem żony. Zdecydowaliśmy, aby ona była wśród tych, którzy pozostali w tyle.
- 58 I spuściliśmy na nich deszcz. A jakże zły jest deszcz tych, którzy zostali ostrzeżeni!

Sura 51:

- 32 Odparli: "Zostaliśmy wysłani do ludu grzeszników,
- 33 aby rzucić na nich kamienie z gliny,
- 34 oznakowane u twego Pana dla ludzi występnych."
- 35 Przeto wyprowadziliśmy tych spośród wiernych, którzy się w tym mieście znajdowali.

wzmogło, że Pan posłał nas, aby je zniszczyć».

- 14 Wyszedł więc Lot, aby powiedzieć tym, którzy jako [przyszli] zięciowie mieli wziąć jego córki za żony: «Chodźcie, wyjdźcie z tego miasta, bo Pan ma je zniszczyć!» Oni jednak myśleli, że on żartuje.
- 15 Gdy już zaczynało świtać, aniołowie przynaglali Lota, mówiąc: «Prędzej, weź żonę i córki, które są przy tobie, abyś nie zginął z winy tego miasta».
- 16 Kiedy zaś on zwlekał, mężowie ci chwycili go, jego żonę i dwie córki za ręce Pan bowiem litował się nad nim i wyciągnęli ich, i wyprowadzili poza miasto.
- 17 A gdy ich już wyprowadzili z miasta, rzekł jeden z nich: «Uchodź, abyś ocalił swe życie. Nie oglądaj się za siebie i nie zatrzymuj się nigdzie w tej okolicy, ale szukaj schronienia w górach, bo inaczej zginiesz!»

[...]

- 25 I tak zniszczył te miasta oraz całą okolicę wraz ze wszystkimi mieszkańcami miast, a także roślinność.
- 26 Żona Lota, która szła za nim, obejrzała się i stała się słupem soli.
- 27 Abraham, wstawszy rano, udał się na to miejsce, na którym

36 Lecz znaleźliśmy tam tylko jeden dom takich, którzy się poddali całkowicie.

Sura 11:

82 A kiedy przyszedł Nasz rozkaz, wywróciliśmy miasto z góry na dół; i spuściliśmy na nie deszcz kamieni z gliny palonej, warstwami. przedtem stał przed Panem.

- 28 I gdy spojrzał w stronę Sodomy i Gomory i na cały obszar dokoła, zobaczył unoszący się nad ziemią gęsty dym, jak gdyby z pieca, w którym topią metal.
- 29 Tak więc Bóg, niszcząc okoliczne miasta, przez wzgląd na Abrahama ocalił Lota od zagłady, jakiej uległy te miasta, w których Lot przedtem mieszkał.

Ofiara Abrahama

Rdz 22:

- 1 A po tych wydarzeniach Bóg wystawił Abrahama na próbę. Rzekł do niego: «Abrahamie!» A gdy on odpowiedział: «Oto jestem» –
- 2 powiedział: «Weź twego syna jedynego, którego miłujesz, Izaaka, idź do kraju Moria i tam złóż go w ofierze na jednym z pagórków, jakie ci wskażę».
- 3 Nazajutrz rano Abraham osiodłał swego osła, zabrał z sobą dwóch swych ludzi i syna Izaaka, narąbał drzewa do spalenia ofiary i ruszył w drogę do miejscowości, o której mu Bóg powiedział.
- 4 Na trzeci dzień Abraham, spojrzawszy, dostrzegł z daleka ową miejscowość.

Sura 37:

- 99 I on powiedział: "Oto ja idę do mego Pana, On mnie poprowadzi drogą prostą.
- 100 Panie Mój! Obdarz mnie kimś sprawiedliwym!"
- 101 I obwieściliśmy mu radosną wieść: chłopca wspaniałomyślnego.
- 102 A kiedy ten doszedł już do wieku, kiedy mógł razem z nim się trudzić, on powiedział: "Synu mój! Oto widziałem siebie we śnie, zabijającego ciebie na ofiarę. Rozważ więc, co o tym myślisz?" Powiedział: "O mój ojcze! Czyń, co ci nakazano! Ty mnie znajdziesz cierpliwym, jeśli tak zechce Bóg!"

- 5 I wtedy rzekł do swych sług: «Zostańcie tu z osłem, ja zaś i chłopiec pójdziemy tam, aby oddać pokłon Bogu, a potem wrócimy do was».
- 6 Abraham, zabrawszy drwa do spalenia ofiary, włożył je na syna swego Izaaka, wziął do ręki ogień i nóż, po czym obaj się oddalili.
- 7 Izaak odezwał się do swego ojca Abrahama: «Ojcze mój!» A gdy ten rzekł: «Oto jestem, mój synu» – zapytał: «Oto ogień i drwa, a gdzież jest jagnię na całopalenie?»
- 8 Abraham odpowiedział: «Bóg upatrzy sobie jagnię na całopalenie, synu mój». I szli obydwaj dalej.
- 9 A gdy przyszli na to miejsce, które Bóg wskazał, Abraham zbudował tam ołtarz, ułożył na nim drwa i związawszy syna swego Izaaka położył go na tych drwach na ołtarzu.
- 10 Potem Abraham sięgnął ręką po nóż, aby zabić swego syna.
- 11 Ale wtedy Anioł Pański zawołał na niego z nieba i rzekł: «Abrahamie, Abrahamie!» A on rzekł: «Oto jestem».
- 12 [Anioł] powiedział mu: «Nie podnoś ręki na chłopca i nie czyń mu nic złego! Teraz poznałem, że boisz się Boga, bo nie

- 103 A kiedy obaj poddali się całkowicie i kiedy on rzucił go twarzą na ziemię,
- 104 zawołaliśmy do niego: "Abrahamie!
- 105 Widzenie senne wziąłeś za prawdę. W ten sposób nagradzamy czyniących dobro.
- 106 Zaprawdę, to jest doświadczenie oczywiste!"
- 107 I okupiliśmy go wielką ofiarą.
- 108 I uwieczniliśmy go wśród potomnych:
- 109 "Pokój Abrahamowi!"
- 110 W ten sposób nagradzamy tych, którzy czynią dobro!
- 111 On jest, zaprawdę, wśród Naszych wiernych sług!
- 112 I obwieściliśmy mu radosną wieść: Izaaka, proroka spośród sprawiedliwych.
- 113 I pobłogosławiliśmy jemu i Iza-akowi. [...]

odmówiłeś Mi nawet twego jedynego syna».

- 13 Abraham, obejrzawszy się poza siebie, spostrzegł barana uwikłanego rogami w zaroślach. Poszedł więc, wziął barana i złożył w ofierze całopalnej zamiast swego syna.
- 14 I dał Abraham miejscu temu nazwę "Pan widzi". Stąd to mówi się dzisiaj: «Na wzgórzu Pan się ukazuje».
- 15 Po czym Anioł Pański przemówił głośno z nieba do Abrahama po raz drugi:
- 16 «Przysięgam na siebie, wyrocznia Pana, że ponieważ uczyniłeś to, a nie oszczędziłeś syna twego jedynego,
- 17 będę ci błogosławił i dam ci potomstwo tak liczne jak gwiazdy na niebie i jak ziarnka piasku na wybrzeżu morza; potomkowie twoi zdobędą warownie swych nieprzyjaciół.
- 18 Wszystkie ludy ziemi będą sobie życzyć szczęścia [takiego, jakie jest udziałem] twego potomstwa, dlatego że usłuchałeś mego rozkazu».
- 19 Abraham wrócił do swych sług i wyruszywszy razem z nimi w drogę, poszedł do Beer-Szeby. I mieszkał Abraham nadal w Beer-Szebie.

Abraham i Ziemia Święta

Rdz 14:

- 17 Gdy Abram wracał po zwycięstwie odniesionym nad Kedorlaomerem i królami, którzy z nim byli, wyszedł mu na spotkanie do doliny Szawe, czyli Królewskiej, król Sodomy.
- 18 Melchizedek zaś, król Szalemu, wyniósł chleb i wino; a [ponieważ] był on kapłanem Boga Najwyższego,
- 19 błogosławił Abrama, mówiąc: «Niech będzie błogosławiony Abram przez Boga Najwyższego, Stwórcę nieba i ziemi!
- 20 Niech będzie błogosławiony Bóg Najwyższy, który w twe ręce wydał twoich wrogów!» Abram dał mu dziesiątą część ze wszystkiego.
- 21 Król Sodomy rzekł do Abrama: «Oddaj mi tylko ludzi, a mienie weź sobie!»
- 22 Ale Abram odpowiedział królowi Sodomy: «Przysięgam na Pana, Boga Najwyższego, Stwórcę nieba i ziemi,
- 23 że ani nitki, ani rzemyka od sandała, ani niczego nie wezmę z tego, co do ciebie należy, żebyś potem nie mówił: "To ja wzbogaciłem Abrama".

- 125 I oto uczyniliśmy ten Dom miejscem nawiedzania i miejscem bezpiecznym. I weźcie sobie jako miejsce modlitwy stację Abrahama. Zawarliśmy przymierze z Abrahamem i Isma`ilem: "Oczyśćcie Mój Dom dla odprawiających okrążenia, dla tych, którzy pozostają w medytacji, i dla tych, którzy się pochylają i wybijają pokłony."
- 126 Oto powiedział Abraham: "Panie mój! Uczyń tę krainę bezpieczną i daj zaopatrzenie jej mieszkańcom z jej owoców tym z nich, którzy uwierzyli w Boga i w Dzień Ostatni." Powiedział Pan: "A tym, którzy nie uwierzyli, Ja pozwolę używać nieco życia, potem siłą sprowadzę ich do kary ognia. A jakże to złe miejsce przybycia!"
- 127 I kiedy Abraham i Isma`il wznosili fundamenty Domu: "Panie nasz! Przyjmij to od nas, przecież Ty jesteś Słyszący, Wszechwiedzący!
- 128 Panie nasz! Uczyń nas całkowicie poddanymi Tobie, a z naszego potomstwa naród Tobie

- 24 Nie żądam niczego poza tym, co poszło na wyżywienie moich ludzi, i oprócz części zdobytego mienia dla tych, którzy mi towarzyszyli dla Anera, Eszkola i Mamrego; ci niechaj otrzymają część, która im przypada».
- całkowicie poddany! Pokaż nam nasze miejsca czci i zwróć się ku nam! Ty przecież jesteś Przebaczający, Litościwy!
- 129 Panie nasz! Poślij do nich posłańca wywodzącego się z nich, który będzie im recytował Twoje znaki i będzie ich nauczał Księgi i mądrości, i który będzie ich oczyszczał. Ty jesteś przecież Potężny, Mądry!"
- 130 A któż odwraca się od religii Abrahama, jeśli nie ten, kto ogłupił swoją duszę? My wybraliśmy go już na tym świecie i on w życiu ostatecznym z pewnością będzie między sprawiedliwymi!
- 131 Oto powiedział do niego jego Pan: "Poddaj się całkowicie!" On powiedział: "Poddałem się całkowicie Panu światów!"
- 132 Abraham nakazał to swoim synom i tak samo Jakub: "O moi synowie! Zaprawdę, Bóg wybrał dla was religię. Nie umierajcie inaczej, jak tylko będąc całkowicie poddanymi!"

JÓZEF

Sen Józefa

Rdz 37:

- 2 Oto są dzieje potomków Jakuba. Józef jako chłopiec siedemnastoletni wraz ze swymi braćmi, synami żon jego ojca Bilhy i Zilpy, pasał trzody. Doniósł on ojcu, że źle mówiono o tych jego synach.
- 3 Izrael miłował Józefa najbardziej ze wszystkich swych synów, gdyż urodził mu się on w podeszłych jego latach. Sprawił mu też długą szatę z rękawami.
- 4 Bracia Józefa widząc, że ojciec kocha go bardziej niż wszystkich, tak go znienawidzili, że nie mogli zdobyć się na to, aby przyjaźnie z nim porozmawiać.
- 5 Pewnego razu Józef miał sen. I gdy opowiedział go braciom swym, ci zapałali jeszcze większą nienawiścią do niego.
- 6 Mówił im bowiem: «Posłuchajcie, jaki miałem sen.
- 7 Śniło mi się, że wiązaliśmy snopy w środku pola i wtedy snop mój podniósł się i stanął, a sno-

- 3 Przez objawienie tobie tego Koranu My przekażemy ci najpiękniejsze opowiadanie, chociaż byłeś wśród niedbałych.
- 4 Oto powiedział Józef do swego ojca: "O mój ojcze! Zobaczyłem jedenaście gwiazd i słońce, i księżyc; widziałem je, jak mi wybijały pokłony."
- 5 On powiedział: "O mój synu! Nie opowiadaj tego widzenia twoim braciom, bo oni uknują przeciwko tobie podstęp. Zaprawdę, szatan jest dla człowieka wrogiem oczywistym!
- 6 W ten sposób wybiera ciebie twój Pan i nauczy cię wyjaśniania wydarzeń; On dopełni Swojej dobroci względem ciebie i względem rodu Jakuba, tak jak dopełnił jej poprzednio względem twoich dwóch ojców: Abrahama i Izaaka. Zaprawdę, twój Pan jest wszechwiedzący, mądry!"

py wasze otoczyły go kołem i oddały mu pokłon».

- 8 Rzekli mu bracia: «Czyż miałbyś jako król panować nad nami i rządzić nami jak władca?» I jeszcze bardziej go nienawidzili z powodu jego snów i wypowiedzi.
- 9 A potem miał on jeszcze inny sen i tak opowiedział go swoim braciom: «Śniło mi się jeszcze, że słońce, księżyc i jedenaście gwiazd oddają mi pokłon».
- 10 A gdy to powiedział ojcu i braciom, ojciec skarcił go mówiąc: «Co miałby znaczyć ów sen? Czyż ja, matka twoja i twoi bracia mielibyśmy przyjść do ciebie i oddawać ci pokłon aż do ziemi?»
- 11 Podczas gdy bracia zazdrościli Józefowi, [...]

Spisek braci Józefa

Rdz 37:

- 12 Kiedy bracia Józefa poszli paść trzody do Sychem,
- 13 Izrael rzekł do niego: «Wiesz, że bracia twoi pasą trzodę w Sychem. Chcę cię więc posłać do nich». Odpowiedział mu [Józef]: «Jestem gotów».

[...]

18 Oni ujrzeli go z daleka i zanim się do nich zbliżył, postanowili podstępnie go zgładzić,

- 7 Z pewnością w Józefie i w jego braciach były znaki dla tych, którzy pytają!
- 8 Oto oni powiedzieli: "Zapewne, Józef i jego brat są milsi naszemu ojcu niż my, a przecież my jesteśmy gromadą. Zaprawdę, nasz ojciec jest w oczywistym błędzie!
- 9 Zabijcie Józefa albo wyrzućcie go na obcą ziemię! Wtedy ku

- 19 mówiąc między sobą: «Oto nadchodzi ten, który miewa sny!
- 20 Teraz zabijmy go i wrzućmy do którejkolwiek studni, a potem powiemy: Dziki zwierz go pożarł. Zobaczymy, co będzie z jego snów!»
- 21 Gdy to usłyszał Ruben, [postanowił] ocalić go z ich rąk; rzekł więc: «Nie zabijajmy go!»
- 22 I mówił Ruben do nich: «Nie doprowadzajcie do rozlewu krwi. Wrzućcie go do studni, która jest tu na pustkowiu, ale ręki nie podnoście na niego». Chciał on bowiem ocalić go z ich rąk, a potem zwrócić go ojcu.
- 23 Gdy Józef przybył do swych braci, oni zdarli z niego jego odzienie długą szatę z rękawami, którą miał na sobie.
- 24 I pochwyciwszy go, wrzucili do studni: studnia ta była pusta, pozbawiona wody.

- wam zwróci się oblicze ojca i będziecie wtedy ludźmi prawymi."
- 10 Powiedział jeden z nich: "Nie zabijajcie Józefa, lecz wrzućcie go w głębinę studni, a odnajdzie go jakaś karawana; jeśli już chcecie to uczynić."
- 11 Oni powiedzieli: "O nasz ojcze! Dlaczego ty nam nie dowierzasz, jeśli chodzi o Józefa? Zaprawdę, my jesteśmy jego szczerymi doradcami!
- 12 Poślij go z nami jutro! On się ucieszy i zabawi, a my będziemy nad nim czuwać."
- 13 On powiedział: "Zasmuci mnie to z pewnością, jeśli z nim pójdziecie. Obawiam się, że pożre go wilk, jeśli nie będziecie go pilnowali."
- 14 Oni powiedzieli: "Jeśli pożre go wilk – a jest nas przecież gromada – to i my poniesiemy stratę."

Sprzedanie Józefa

Rdz 37:

25 Kiedy potem zasiedli do posiłku, ujrzeli z dala idących z Gileadu kupców izmaelskich, których wielbłądy niosły wonne korzenie, żywicę i olejki pachnące; szli oni do Egiptu.

Sura 12:

15 I kiedy poszli z nim, i zgodzili się, aby go wrzucić w głębinę studni, My objawiliśmy mu: "Ty im wyjawisz tę ich sprawkę, kiedy oni nie będą nawet przeczuwali."

- 26 Wtedy Juda rzekł do swych braci: «Cóż nam przyjdzie z tego, gdy zabijemy naszego brata i nie ujawnimy naszej zbrodni?
- 27 Chodźcie, sprzedamy go Izmaelitom! Nie zabijajmy go, wszak jest on naszym bratem!» I usłuchali go bracia.
- 28 I gdy kupcy madianiccy ich mijali, wyciągnąwszy spiesznie Józefa ze studni, sprzedali go Izmaelitom za dwadzieścia [sztuk] srebra, a ci zabrali go z sobą do Egiptu.
- 29 Gdy Ruben wrócił do owej studni i zobaczył, że nie ma w niej Józefa, rozdarł swoje szaty
- 30 i przyszedłszy do braci, zawołał: «Chłopca nie ma! A ja, dokąd ja mam iść?»
- 31 A oni wzięli szatę Józefa i zabiwszy młodego kozła, umoczyli ją we krwi,
- 32 po czym tę szatę posłali ojcu. Ci zaś, którzy ją przywieźli, rzekli: «Znaleźliśmy ją. Zobacz, czy to szata twego syna, czy nie».
- 33 [Jakub] rozpoznawszy ją zawołał: «Szata mego syna! Dziki zwierz go pożarł! Dziki zwierz rozszarpał Józefa!»
- 34 I Jakub rozdarł swoje szaty, a potem przepasał biodra worem i opłakiwał syna przez długi czas.

- 16 I przyszli do swego ojca wieczorem, i płakali.
- 17 Powiedzieli: "O ojcze nasz! Urządzaliśmy sobie wyścigi i pozostawiliśmy Józefa przy naszych rzeczach, i pożarł go wilk. Ty nam nie uwierzysz, nawet jeślibyśmy mówili prawdę."
- 18 I przynieśli jego koszulę zaplamioną fałszywą krwią. I on powiedział: "Tak, wasze dusze podsunęły wam ten czyn, lecz cierpliwość jest piękna. U Boga należy szukać pomocy w tym, co wy opisujecie."
- 19 I przybyła karawana; wysłali swego człowieka dla zaczerpnięcia wody; on spuścił w dół swój bukłak i powiedział: "O, jaka radosna wiadomość! Oto młodzieniec!" Oni go ukryli jako towar, lecz Bóg wiedział, co oni zamierzali uczynić.
- 20 Sprzedali go za mizerną cenę, za niewiele dirhemów, ponieważ nie interesowali się nim.
- 21 I powiedział ten z Egiptu, który go wykupił, do swojej żony: "Przygotuj mu godne mieszkanie! Być może, będzie on dla nas pożyteczny, albo weźmiemy go za syna." W ten sposób urządziliśmy Józefa na tej ziemi, aby go nauczyć wyjaśniania wydarzeń.

- 35 Gdy zaś wszyscy jego synowie i córki usiłowali go pocieszać, nie słuchał pociech, mówiąc: «Już w smutku zejdę za synem moim do Szeolu». I ojciec jego [nadal] go opłakiwał.
- 36 Tymczasem Madianici sprzedali Józefa w Egipcie Potifarowi, urzędnikowi faraona, przełożonemu dworzan.

Bóg zwycięsko dopełnia Swojego dzieła, lecz większość ludzi nie wie.

Józef w Egipcie; żona Potifara

Rdz 39:

- 1 Józef został uprowadzony do Egiptu. I kupił go od Izmaelitów, którzy go tam przyprowadzili, Egipcjanin Potifar, urzędnik faraona, dowódca straży przybocznej.
- 2 Pan był z Józefem i dlatego wiodło mu się dobrze i był w domu swego pana, Egipcjanina.
- 3 Ten jego pan spostrzegł, że Bóg jest z Józefem i sprawia, że mu się dobrze wiedzie, cokolwiek czyni.
- 4 Darzył więc on Józefa życzliwością, tak iż stał się jego osobistym sługą. Uczynił go zarządcą swego domu, oddawszy mu we władanie cały swój majątek.
- 5 A odkąd go ustanowił zarządcą swego domu i swojego majątku, Pan błogosławił domowi tego Egipcjanina przez wzgląd na Jó-

- 22 A kiedy doszedł do dojrzałości, daliśmy mu mądrość i wiedzę. W ten sposób My nagradzamy czyniących dobro.
- 23 Ta, w której domu on przebywał, próbowała go uwieść; zamknęła drzwi mówiąc: "Chodź tutaj!" On powiedział: "Niech mnie Bóg uchroni! Zaprawdę, On mój Pan, dał mi piękne miejsce schronienia! Zaprawdę, nie będą szczęśliwi ludzie niesprawiedliwi!"
- 24 Ona bardzo go pragnęła; i on też by jej mocno zapragnął, gdyby nie zobaczył dowodów swego Pana. Tak się stało, abyśmy mogli odsunąć od niego zło i niegodziwość. Zaprawdę, on należy do Naszych szczerych sług!

zefa. I tak spoczęło błogosławieństwo Pana na wszystkim, co [Potifar] posiadał w domu i w polu.

- 6 A powierzywszy cały majątek Józefowi, nie troszczył się już przy nim o nic, tylko o [to, aby miał takie] pokarmy, jakie zwykł jadać. Józef miał piękną postać i miłą powierzchowność.
- 7 Po tych wydarzeniach zwróciła na niego uwagę żona jego pana i rzekła do niego: «Połóż się ze mną».
- 8 On jednak nie zgodził się i odpowiedział żonie swego pana: «Pan mój o nic się nie troszczy, odkąd jestem w jego domu, bo cały swój majątek oddał mi we władanie.
- 9 On sam nie ma w swym domu większej władzy niż ja i niczego mi nie wzbrania, wyjąwszy ciebie, ponieważ jesteś jego żoną. Jakże więc mógłbym uczynić tak wielką niegodziwość i zgrzeszyć przeciwko Bogu?»
- 10 I mimo że go namawiała codziennie, nie usłuchał jej i nie chciał położyć się przy niej, aby z nią żyć.
- 11 Pewnego dnia, gdy wszedł do domu, aby spełniać swe obowiązki, i nikogo z domowników tam nie było,

- 25 Oboje pobiegli szybko do drzwi; ona podarła jego koszulę z tyłu; i przy drzwiach spotkali jej pana; ona powiedziała: "Jaka jest zapłata dla tego, kto chciał zaszkodzić twojej rodzinie? Chyba tylko więzienie albo kara dotkliwa!"
- 26 Józef powiedział: "Ona nastawała na mnie." I znalazł się pewien świadek z jej rodziny: "Jeśli jego koszula została rozerwana z przodu, to ona mówi prawdę, a on jest kłamcą.
- 27 A jeśli jego koszula została rozerwana z tyłu, to ona skłamała, a on jest prawdomówny."
- 28 Pan zobaczył jego koszulę rozerwaną z tyłu i powiedział: "Oto jeden z waszych kobiecych podstępów; zaprawdę, wasz podstęp jest wielki!"
- 29 Józefie, oddal się! A ty proś o przebaczenie za swój grzech! Ty przecież jesteś tą, która zgrzeszyła!
- 30 I mówiły kobiety w mieście: "Żona możnego kusi swego sługę, on rozpalił w niej miłość. Widzimy ją w jawnym błędzie!"
- 31 A kiedy ona posłyszała ich złośliwość, posłała po nie; przygotowała dla nich ucztę i dała każdej z nich nóż. Powiedziała: "Wyjdź im naprzeciw!" A kiedy

- 12 uchwyciła go ona za płaszcz i powiedziała: «Połóż się ze mną!» Lecz on [wyrwał się], zostawił płaszcz w jej ręku i wybiegł na dwór.
- 13 A wtedy ona, widząc, że zostawił swój płaszcz i że wybiegł na dwór,
- 14 zawołała domowników i powiedziała im tak: «Patrzcie, sprowadzono do nas tego Hebrajczyka, a on chce tu u nas swawolić! Przyszedł do mnie, aby się położyć ze mną, i zaczęłam głośno krzyczeć.
- 15 A gdy tak krzyczałam głośno, zostawił u mnie swój płaszcz i pospiesznie wybiegł na dwór!»
- 16 I zatrzymała jego płaszcz u siebie. A kiedy przyszedł pan Józefa do domu,
- 17 opowiedziała o tym zajściu tak: «Wszedł do mnie ów sługa, Hebrajczyk, którego do nas sprowadziłeś, aby ze mną swawolić.
- 18 A gdy zaczęłam krzyczeć, zostawił u mnie swój płaszcz i uciekł z domu».
- 19 Kiedy pan jego usłyszał te słowa swej żony, która mu dodała: «Tak postąpił ze mną twój sługa!» zapałał wielkim gniewem.
- 20 Polecił schwytać Józefa i oddać go do więzienia, gdzie znajdowali się więźniowie faraona.

- one go zobaczyły, wpadły w taki zachwyt, że pocięły sobie ręce, i powiedziały: "Niech Bóg uchowa! To nie jest człowiek śmiertelny! To nie kto inny, jak tylko szlachetny anioł!"
- 32 Ona powiedziała: "Oto macie tego, z czyjego powodu ganiłyście mnie! Chciałam go uwieść, lecz on się obronił. Jeśli on nie uczyni tego, co mu nakazuję, to zostanie uwięziony i znajdzie się w liczbie nędznych."
- 33 On powiedział: "Panie mój! Więzienie jest milsze dla mnie aniżeli to, do czego one mnie namawiają: Ale jeśli Ty nie odwrócisz mnie od ich chytrości, to ja się ku nim skłonię i znajdę się w liczbie głupców."
- 34 I wysłuchał go Pan, i odwrócił od niego ich chytrość. Zaprawdę, On jest Słyszący, Wszechwiedzący!

Józef tłumaczy sny w więzieniu

Rdz 39:

- 20 Gdy Józef przebywał w tym więzieniu,
- 21 Pan był z nim okazując mu miłosierdzie, tak że zjednał on sobie naczelnika więzienia.
- 22 Toteż ów naczelnik więzienia dał Józefowi władzę nad wszystkimi znajdującymi się tam więźniami: wszystko, cokolwiek mieli oni spełnić, spełniali tak, jak on zarządził.
- 23 Naczelnik więzienia nie wglądał już zupełnie w to, co było pod władzą Józefa, ponieważ Pan był z nim i sprawiał, że się mu udawało wszystko, co czynił.

Rdz 40:

- 1 Po tych wydarzeniach podczaszy i nadworny piekarz króla egipskiego dopuścili się wykroczenia przeciwko swemu panu, przeciwko królowi egipskiemu.
- 2 Faraon, rozgniewawszy się na obu tych dworzan, głównego podczaszego i przełożonego nadwornych piekarzy,
- 3 oddał ich pod straż przełożonego dworzan, do więzienia tam właśnie, gdzie przebywał Józef.
- 4 Tenże przełożony dworzan powierzył ich opiece Józefa, który

- 35 A kiedy ujrzeli znaki, wydało im się właściwe uwięzić go na pewien czas.
- 36 I weszli z nim do więzienia dwaj młodzieńcy. Jeden z nich powiedział: "Oto widzę siebie, jak wyciskam winogrona!" I powiedział drugi: "Oto widzę siebie, jak niosę na głowie chleb, z którego jedzą ptaki! Daj nam wyjaśnienie tego. Zaprawdę, widzimy, iż jesteś z liczby czyniących dobro!"
- 37 On powiedział: "Jeszcze nie otrzymacie jedzenia, które jest wam podawane, a ja wyjaśnię wasze widzenia, zanim one się spełnią. Oto czego nauczył mnie dla was mój Pan. Oto porzuciłem religię ludzi, którzy nie wierzą w Boga i którzy nie wierzą w życie ostateczne.
- 38 I poszedłem za religią moich ojców, Abrahama, Izaaka i Jakuba. My nie możemy dodawać Bogu niczego za współtowarzysza. To jest łaska Boga dla nas i dla ludzi. Lecz większość ludzi jest niewdzięczna.
- 39 O wy, towarzysze więzienia! Czy podzieleni panowie są lepsi, czy Bóg – Jeden, Wszechpotężny?

miał im usługiwać. A gdy przebywali jakiś czas w więzieniu,

- 5 obaj podczaszy i piekarz nadworny króla egipskiego tej samej nocy obaj mieli sen o różnych znaczeniach.
- 6 Kiedy Józef przyszedł do nich z rana, zobaczył, że byli zafrasowani.
- 7 Zapytał więc obu tych dworzan faraona, którzy wraz z nim przebywali w więzieniu: «Czemu to dzisiaj macie twarze tak zasępione?»
- 8 Odpowiedzieli mu: «Mieliśmy sen i nie ma nikogo, kto mógłby nam go wytłumaczyć». Rzekł do nich Józef: «Wszak wytłumaczenia należą do Boga. Opowiedzcie mi je».
- 9 Wtedy główny podczaszy tak opowiedział Józefowi swój sen: «Widziałem we śnie krzew winny, który rósł przede mną.
- 10 Na tym zaś krzewie były trzy gałązki. Krzew wypuścił pączki i zakwitł, a potem jego grona wydały dojrzałe jagody.
- 11 W moim ręku był puchar faraona. Zerwałem te jagody, wycisnąłem je do pucharu faraona i wręczyłem ów puchar faraonowi».

- 40 Ci, których wy czcicie, poza Nim, to są tylko imiona, którymi wy ich nazwaliście wy i wasi ojcowie. Bóg nie zesłał z nimi żadnej władzy. Sąd należy tylko do Boga. On rozkazał, abyście czcili tylko Jego. To jest religia prawdziwa, lecz większość ludzi nie wie.
- 41 O wy, obaj towarzysze więzienia! Jeden z was będzie poił swojego pana winem, a drugi będzie ukrzyżowany i ptaki będą dziobały jego głowę. Rozstrzygnięta została sprawa, w której zasięgacie mojej rady."
- 42 I powiedział on do tego, o którym myślał, że się wyratuje: "Wspomnij mnie u twego pana!" Lecz szatan kazał mu zapomnieć o tym i Józef pozostał w więzieniu przez kilka lat.

- 12 Józef rzekł do niego: «Znaczenie snu jest takie: Trzy gałązki są to trzy dni.
- 13 Po upływie trzech dni faraon wyświadczy ci łaskę i przywróci cię na twój dawny urząd. Będziesz podawał faraonowi puchar tak samo jak przedtem, gdy byłeś jego podczaszym.
- 14 Jeśli nie zapomnisz o mnie, kiedy będzie ci się dobrze działo, okaż mi życzliwość: wspomnij o mnie faraonowi, aby mnie uwolnił z tego miejsca.
- 15 Bo przemocą zostałem uprowadzony z kraju Hebrajczyków, a i tu również nie popełniłem nic takiego, za co należałoby mnie wtrącić do tego lochu».
- 16 Przełożony nadwornych piekarzy, widząc, że Józef dobrze sen wytłumaczył, rzekł do niego: «Ja zaś miałem taki sen: Trzymałem na głowie trzy kosze białego pieczywa.
- 17 W koszu, który był na wierzchu, znajdowało się wszelkie pieczywo, jakie wyrabia piekarz dla faraona. A ptactwo wydziobywało je z tego kosza, który był na mojej głowie».
- 18 Józef tak odpowiedział: «Znaczenie snu jest takie: Trzy kosze to trzy dni.

- 19 Za trzy dni faraon rozkaże ściąć ci głowę i powiesić twe ciało na drzewie. Wtedy ptaki będą rozdziobywały twe ciało».
- 20 Na trzeci dzień, w dniu swoich urodzin, faraon wyprawił ucztę dla swych dworzan. I wtedy w ich obecności kazał sprowadzić z więzienia przełożonego podczaszych i przełożonego piekarzy.
- 21 Przełożonego podczaszych przywrócił na dawny urząd podczaszego; podawał więc on puchar faraonowi.
- 22 Przełożonego piekarzy zaś kazał powiesić – jak im zapowiedział Józef.
- 23 Przełożony podczaszych nie pamiętał jednak o Józefie, zapomniał o nim.

Sny faraona

Rdz 41:

- 1 W dwa lata później faraon miał sen. [Śniło mu się, że] stał nad Nilem.
- 2 I oto z Nilu wyszło siedem krów pięknych i tłustych, które zaczęły się paść wśród sitowia.
- 3 Ale oto siedem innych krów wyszło z Nilu, brzydkich i chudych, które stanęły obok tamtych nad brzegiem Nilu.

- 43 I powiedział król: "Oto widzę siedem krów tłustych, które zjada siedem krów chudych. I widzę siedem kłosów zielonych i siedem kłosów suchych. O wy, starszyzno! Wyjaśnijcie mi moje widzenie, jeśli potraficie tłumaczyć widzenia."
- 44 Oni powiedzieli: "To jest tylko skłębienie marzeń sennych, a my nie umiemy tłumaczyć snów."

- 4 Te brzydkie i chude krowy pożarły siedem owych krów pięknych i tłustych. Faraon przebudził się.
- 5 A kiedy znów zasnął, miał drugi sen. Przyśniło mu się siedem kłosów wyrastających z jednej łodygi, zdrowych i pięknych.
- 6 A oto po nich wyrosło siedem kłosów pustych i zniszczonych wiatrem wschodnim.
- 7 I te puste kłosy pochłonęły owych siedem kłosów zdrowych i pełnych. Potem faraon przebudził się. Był to tylko sen.
- 8 Rano faraon, zaniepokojony, rozkazał wezwać wszystkich wróżbitów egipskich oraz wszystkich mędrców i opowiedział im, co mu się śniło. Nie było jednak nikogo, kto by umiał wytłumaczyć faraonowi te sny.
- 9 Wtedy przełożony podczaszych rzekł do faraona: «Dzisiaj wyznam moje grzechy.
- 10 Faraon, rozgniewawszy się na swego sługę oddał mnie, a ze mną i przełożonego piekarzy pod straż do domu przełożonego dworzan.
- 11 I wtedy mieliśmy obaj jednej nocy sen, on inny a ja inny.
- 12 A był tam z nami pewien młody Hebrajczyk, sługa przełożonego

- 45 I powiedział ten z dwóch, który się uratował: – bo sobie przypomniał po pewnym czasie – "Ja wam dam wytłumaczenie, pozwólcie mi pójść!"
- 46 "O Józefie, mężu sprawiedliwy! Daj nam wyjaśnienie, co znaczą te krowy tłuste, które pożera siedem krów chudych; i siedem kłosów zielonych, i siedem wyschniętych! Być może, ja powrócę do ludzi. Być może, oni się dowiedzą."
- 47 On powiedział: "Będziecie zasiewać przez siedem lat, trudząc się jak zwykle. To, co zbierzecie jako żniwo, pozostawcie w kłosach, oprócz niewielkiej ilości tego, co będziecie jedli.
- 48 Następnie nadejdzie siedem lat trudnych, które zjedzą to, co dla nich przygotowaliście, oprócz niewielkiej ilości, którą zachowacie.
- 49 Następnie przyjdzie jeden rok, kiedy ludziom zostanie zesłany deszcz i kiedy pójdą do tłoczni."
- 50 Powiedział król: "Przyprowadźcie mi go!" Kiedy przyszedł do niego posłaniec, on powiedział: "Wróć do twojego pana i zapytaj go, jakie były zamysły kobiet, które sobie pocięły ręce? Zaprawdę, mój Pan zna doskonale ich podstęp!"

dworzan. Opowiedzieliśmy mu, a on wytłumaczył nam nasze sny, tłumacząc sen każdego z nas.

- 13 I stało się tak, jak nam je wytłumaczył: mnie przywrócił [faraon] na mój urząd, a jego powiesił».
- 14 Wtedy faraon kazał wezwać Józefa. Wyprowadzono go więc pospiesznie z lochu, a on, ogoliwszy się oraz zmieniwszy szaty, przyszedł do faraona.
- 15 Faraon rzekł do Józefa: «Miałem sen, którego nikt nie umie wytłumaczyć. Ja zaś słyszałem, jak mówiono o tobie, że skoro usłyszysz sen, zaraz go wytłumaczysz».
- 16 Józef tak odpowiedział faraonowi: «Nie ja, lecz Bóg da pomyślną odpowiedź tobie, o faraonie».

[...]

- 26 Siedem krów pięknych to siedem lat, i siedem kłosów pięknych to też siedem lat; jest to bowiem sen jeden.
- 27 Siedem zaś krów chudych i brzydkich, które wyszły za tamtymi, i siedem kłosów pustych i zniszczonych wiatrem wschodnim to też siedem lat głodu.
- 28 To, o czym mówię faraonowi, Bóg uczyni tak, jak pokazał faraonowi.

- 51 Powiedział: "Jakie były wasze zamiary, kiedy starałyście się skusić Józefa?" One powiedziały: "Uchowaj Boże! My nie mamy mu nic złego do zarzucenia." Powiedziała żona możnego: "Teraz wyszła na jaw prawda. Oto starałam się go skusić, lecz on jest z liczby prawdomównych!"
- 52 "To zostało wyjaśnione, aby wiedział pan, że ja nie oszukałem go potajemnie i że Bóg nie kieruje podstępem zdrajców.
- 53 Ja wcale nie uniewinniam mojej duszy, dusza bowiem pobudza do złego, jeśli tylko nie zmiłuje się mój Pan. Zaprawdę, mój Pan jest przebaczający, litościwy!"

- 29 Bo nadejdzie siedem lat obfitości wielkiej w całym Egipcie.
- 30 A po nich nastanie siedem lat głodu; i pójdzie w niepamięć cała ta obfitość w Egipcie, gdy głód będzie niszczył kraj.
- 31 Nie będą już wiedzieli o obfitości w tym kraju wskutek głodu, który potem nadejdzie, bo będzie to głód bardzo ciężki.

Wywyższenie Józefa

Rdz 41:

- 32 Ponieważ ten sen powtórzył się dwukrotnie, faraonie, Bóg to już postanowił i Bóg niebawem to uczyni.
- 33 Teraz więc niech faraon upatrzy sobie kogoś roztropnego i mądrego i ustanowi go zarządcą Egiptu.
- 34 Niech faraon tak ustanowi nadzorców, by zebrać piątą część urodzajów w Egipcie podczas siedmiu lat obfitości.
- 35 Niechaj oni nagromadzą wszelką żywność podczas tych lat pomyślnych, które nadejdą. Niechaj gromadzą zboże do rozporządzenia faraona jako zaopatrzenie dla miast i niechaj go strzegą.
- 36 A będzie ta żywność zachowana dla kraju na siedem lat głodu, które nastaną w Egipcie. Tak

- 54 I powiedział król: "Przyprowadźcie go do mnie! Ja zatrzymam go dla siebie." A kiedy Józef przemówił do niego, król powiedział: "Oto jesteś dzisiaj u nas poważany, godny zaufania!"
- 55 Powiedział: "Postaw mnie nad spichlerzami tej ziemi! Ja jestem dobrym strażnikiem, umiejętnym."
- 56 W ten sposób umocniliśmy Józefa na tej ziemi, aby mógł zamieszkać tam, gdzie chciał. My dosięgamy Naszym miłosierdziem tego, kogo chcemy, i nie gubimy nagrody należnej czyniącym dobro.
- 57 A nagroda życia ostatecznego jest lepsza dla tych, którzy uwierzyli i byli bogobojni.

więc nie wyginie [ludność] tego kraju z głodu».

- 37 Słowa te podobały się faraonowi i wszystkim jego dworzanom.
- 38 Rzekł więc faraon do swych dworzan: «Czyż będziemy mogli znaleźć podobnego mu człowieka, który miałby tak jak on ducha Bożego?»
- 39 A potem faraon rzekł do Józefa: «Skoro Bóg dał ci poznać to wszystko, nie ma nikogo, kto by ci dorównał rozsądkiem i mądrością!
- 40 Ty zatem będziesz nad moim dworem i twoim rozkazom będzie posłuszny cały mój naród. Jedynie godnością królewską będę cię przewyższał».
- 41 I powiedział faraon Józefowi: «Oto ustanawiam cię rządcą całego Egiptu!»
- 42 Po czym faraon zdjął swój pierścień z palca i włożył go na palec Józefa, i kazał go oblec w szatę z najczystszego lnu, a potem zawiesił mu na szyi złoty łańcuch.
- 43 I kazał go obwozić na drugim swym wozie, a wołano przed nim: «Abrek!» Faraon ustanawiając Józefa rządcą całego Egiptu,

- 44 rzekł do niego: «Ja jestem faraonem, ale bez twej zgody nikt nie ośmieli się czegokolwiek przedsięwziąć w całym kraju egipskim»,
- 45 i nadał Józefowi imię Safnat Paneach. Dał mu też za żonę Asenat, córkę kapłana z On, imieniem Poti Fera. I tak stał się Józef rządcą Egiptu.
- 46 Józef miał lat trzydzieści, gdy stanął przed faraonem, królem egipskim. Józef wyszedłszy od faraona objeżdżał cały kraj.
- 47 I gdy ziemia rodziła przez siedem lat w wielkiej obfitości,
- 48 gromadził wszelką żywność w tych siedmiu latach [urodzaju], które nastały w Egipcie, i składał ją w miastach; w każdym mieście gromadził żywność z pól okolicznych.
- 49 Nagromadził więc Józef tyle zboża, ile jest piasku morskiego; takie mnóstwo, że już przestano mierzyć, bo nie można było zmierzyć.

[...]

56 Gdy był głód na całej ziemi, Józef otwierał wszystkie [spichlerze], w których było [zboże], i sprzedawał zboże Egipcjanom, w miarę jak w Egipcie głód stawał się coraz większy.

57 Ze wszystkich krajów ludzie przybywali do Egiptu, by kupować zboże od Józefa, gdyż głód po całej ziemi się wzmagał.

Rdz 42:

- 1 Gdy Jakub dowiedział się, że jest zboże w Egipcie, rzekł do swoich synów: «Czemu się ociągacie?»
- 2 I dodał: «Właśnie słyszałem, że w Egipcie jest zboże, idźcie tam i zakupcie dla nas zboża, abyśmy przetrwali i nie pomarli».
- 3 Dziesięciu braci Józefa udało się zatem do Egiptu, aby tam kupić zboża.
- 4 Beniamina, brata Józefa, Jakub nie posłał wraz z synami; pomyślał bowiem: «Jeszcze go może spotkać jakaś zła przygoda».

Spotkanie z braćmi

Rdz 42:

- 5 Kiedy synowie Izraela przybyli wraz z innymi, którzy tam również się udawali, aby kupić zboża bo głód był w Kanaanie,
- 6 Józef sprawował władzę w kraju i on to sprzedawał zboże wszystkim mieszkańcom tego kraju. Bracia Józefa, przybywszy do niego, oddali mu pokłon twarzą do ziemi.
- 7 Gdy Józef ujrzał swoich braci, poznał ich; jednak udał, że jest

Sura 12:

- 58 A kiedy przybyli bracia Józefa i weszli do niego, on ich poznał, lecz oni go nie poznali.
- 59 A kiedy zaopatrzył ich w zapasy, powiedział: "Przyprowadźcie mi waszego brata urodzonego z waszego ojca. Czyż nie widzicie, że daję pełną miarę i że jestem najlepszym z gospodarzy?
- 60 Jeśli go nie przyprowadzicie, to nie będziecie u mnie mieć miary i więcej się do mnie nie zbliżajcie."

im obcy, i przemówił do nich surowo tymi słowami: «Skąd przyszliście?» Odpowiedzieli: «Z Kanaanu, aby kupić żywności».

- 8 Józef poznawszy ich, mimo że oni go nie poznali,
- 9 przypomniał sobie sny, jakie miał niegdyś, i rzekł: «Jesteście szpiegami! Przyszliście, aby obejrzeć miejsca nieobwarowane w tym kraju!»
- 10 A oni na to: «Nie, panie! Słudzy twoi przybyli tylko dla zakupienia żywności.
- 11 Jesteśmy wszyscy synami jednego człowieka. Jesteśmy uczciwi. My, słudzy twoi, nigdy nie byliśmy szpiegami».
- 12 Ale on im rzekł: «Nie. Przyszliście obejrzeć miejsca nieobwarowane tego kraju!»
- 13 Wtedy powiedzieli: «Było nas dwunastu braci, sług twoich, synów jednego człowieka w Kanaanie. Najmłodszy jest obecnie przy naszym ojcu, a jednego już nie ma».
- 14 Józef rzekł do nich: «Jest tak, jak wam mówię: jesteście szpiegami!
- 15 Co do tego zostaniecie wybadani. Na życie faraona! Nie wyj-

- 61 Oni powiedzieli: "Będziemy się starali uzyskać to od ojca, i uczynimy to z pewnością!"
- 62 Józef powiedział swoim sługom: "Włóżcie ich towar w ich juki podróżne; może oni to zauważą, kiedy powrócą do swojej rodziny; może oni powrócą!"

dziecie stąd, chyba że przybędzie tu wasz brat najmłodszy.

- 16 Wyprawcie jednego z was po waszego brata, wy zaś pozostaniecie w więzieniu, aby można było zbadać, czy to, co powiedzieliście, jest prawdą; jeśli okaże się, że nie na życie faraona! jesteście szpiegami».
- 17 I oddał ich pod straż na trzy dni.
- 18 A trzeciego dnia Józef rzekł do nich: «Jeśli chcecie ocalić życie, uczyńcie to – bo ja czczę Boga.
- 19 Skoro jesteście uczciwi, niechaj jeden wasz brat pozostanie w więzieniu, w którym was osadzono, wy zaś idźcie, zawieźcie zboże dla wyżywienia waszych rodzin.
- 20 Potem przyprowadzicie do mnie najmłodszego brata waszego, aby się potwierdziły słowa wasze i nie spotkała was śmierć». I tak uczynili.

[...]

25 Potem Józef dał rozkaz, aby napełniono zbożem ich worki i aby do każdego worka włożono dane przez nich pieniądze, ponadto aby im dano żywności na drogę. I tak też im uczyniono. Józef odsyła braci; powrót do Egiptu

Rdz 42:

- 26 Oni zaś włożywszy swe zboże na osły, ruszyli w drogę.
- 27 Gdy w gospodzie jeden z nich rozwiązał swój worek, aby dać obroku swemu osłu, spostrzegł pieniądze; były one bowiem na wierzchu w jego torbie.
- 28 I rzekł do swych braci: «Zwrócono mi pieniądze, oto są one w mojej torbie». Wtedy oni osłupieli i z lękiem pytali jeden drugiego: «Cóż to nam Bóg uczynił?»
- 29 A gdy przybyli do Kanaanu, do swego ojca Jakuba, opowiedzieli mu wszystko, co im się przytrafiło [...]
- 35 A gdy opróżniali worki, każdy znalazł w swoim worku sakiewkę z pieniędzmi. Na widok sakiewek z pieniędzmi zatrwożyli się tak oni, jak również ich ojciec.
- 36 Powiedział ich ojciec Jakub: «Już mnie [dwóch] pozbawiliście: Józefa nie ma, Symeona nie ma, a teraz Beniamina chcecie zabrać. We mnie przecież godzi to wszystko».
- 37 Wtedy Ruben przemówił do ojca tymi słowami: «Będziesz mógł zabić obu moich synów, jeśli ci

Sura 12:

- 63 Kiedy powrócili do swojego ojca, powiedzieli: "O ojcze nasz! Odmówiono nam miary zboża. Poślij więc z nami naszego brata, zdobędziemy wtedy naszą miarę. Zaprawdę, będziemy czuwać nad nim!"
- 64 On powiedział: "Czyż mogę wam go powierzyć, tak jak wam powierzyłem kiedyś jego brata? Lecz Bóg jest najlepszym stróżem! On jest Najmiłosierniejszy spośród tych, którzy okazują miłosierdzie!"
- 65 A kiedy otworzyli juki podróżne, znaleźli swój towar, który im został zwrócony. Powiedzieli: "O ojcze nasz! Czego mamy jeszcze pragnąć? Nasz towar został nam zwrócony. My zaopatrzymy naszą rodzinę w żywność; będziemy strzec naszego brata; i otrzymamy o jeden więcej ładunek wielbłąda. To jest ładunek nieznaczny."
- 66 On powiedział: "Ja nie wyślę go z wami, dopóki nie złożycie przysięgi wobec Boga, iż na pewno przywieziecie go do mnie z powrotem; chyba że zostaniecie otoczeni." A kiedy oni złożyli

go nie przyprowadzę! Oddaj go pod moją opiekę, a ja zwrócę go tobie».

38 Ale Jakub odpowiedział: «Nie pójdzie syn mój z wami! Brat jego bowiem już nie żyje i on jeden tylko mi pozostał. Jeśli go spotka jakie nieszczęście, gdy pójdzie z wami, sprawicie, że moja siwizna zstąpi do Szeolu i to w wielkim żalu!»

Rdz 43:

- 1 W kraju panował ciężki głód.
- 2 A kiedy do ostatka spożyli zboże, które sprowadzili z Egiptu, rzekł do nich ojciec: «Idźcie znów kupić dla nas trochę żywności».

- mu przysięgę, on powiedział: "Bóg jest poręczycielem tego, co mówimy!"
- 67 I powiedział: "O synowie moi! Nie wchodźcie przez jedną bramę, lecz wchodźcie różnymi bramami! Ja nie mogę wam nic pomóc wobec Boga: Władza należy tylko do Boga. Ja Jemu zaufałem i niech Jemu zaufają ci; którzy mają całkowitą ufność!"
- 68 A chociaż weszli tak, jak nakazał im ich ojciec, to nie posłużyło im w niczym wobec Boga. Było to bowiem tylko pragnienie w duszy Jakuba, które on wypowiedział. On przecież posiadał wiedzę, ponieważ My mu ją daliśmy. Lecz większość ludzi nie wie.

Józef poddaje braci próbie

Rdz 43:

- 15 Zabrali oni dary [...] i ruszywszy w drogę, przybyli do Egiptu. A gdy stanęli przed Józefem,
- 16 ten, ujrzawszy wśród nich Beniamina, dał polecenie przełożonemu swego domu: «Zaprowadź tych ludzi do domu i każ zabić i przyrządzić jakąś sztukę bydła, gdyż będą oni ze mną jedli dziś w południe».
- 17 Przełożony uczynił tak, jak mu polecił Józef, i zaprowadził ich do jego domu.

Sura 12:

- 69 Kiedy oni przyszli do Józefa, on wziął do siebie swego brata i powiedział: "Ja jestem twoim bratem, nie rozpaczaj z powodu tego, co oni uczynili."
- 70 A kiedy przygotował im ich zaopatrzenie, umieścił kielich w sakwie jednego brata, a potem herold ogłosił: "O wy, wielbłądnicy! jesteście złodziejami!"
- 71 Oni powiedzieli, kiedy podeszli do nich: "Czego szukacie?"

- 18 Oni zaś, przejęci lękiem, że Józef kazał ich zaprowadzić do swego domu, mówili: «Z powodu owych pieniędzy, które poprzednim razem nam włożono do naszych torb, kazał nas zaprowadzić do siebie. Teraz na nas napadnie, przemocą uczyni nas swymi niewolnikami i [zabierze nam] nasze osły».
- 19 Gdy więc byli już u wejścia do domu Józefa, zbliżyli się do przełożonego jego domu
- 20 i rzekli: «Pozwól, panie! Gdy po raz pierwszy przybyliśmy tu kupić zboża,
- 21 wracając, po odwiązaniu naszych torb w gospodzie, znaleźliśmy na wierzchu torby każdego pieniądze, jak były odliczone. Przywieźliśmy je z sobą.
- 22 Mamy też i inne pieniądze, aby kupić żywności. Nie wiemy, kto nam włożył [tamte] pieniądze do naszych torb».
- 23 A on im powiedział: «Bądźcie spokojni! Nie bójcie się! Bóg wasz, Bóg ojca waszego dał wam ten skarb do waszych torb. Wasze pieniądze doszły do mnie!» I przywiódł do nich Symeona.
- 24 Człowiek ów wprowadził ich do domu Józefa i kazał podać wody,

- 72 Powiedzieli: "Poszukujemy kielicha króla; ten, kto go przyniesie, otrzyma ładunek wielbłąda. I ja za to gwarantuję!"
- 73 Oni powiedzieli: "Na Boga! Wy przecież wiecie, że nie przyszliśmy tutaj, aby szerzyć zgorszenie na tej ziemi, i nie jesteśmy złodziejami."
- 74 Powiedzieli: "A jaka będzie zapłata za to, jeśli jesteście kłamcami?"
- 75 Oni powiedzieli: "Zapłatą będzie ten, w którego sakwie to znajdziecie – a więc on sam będzie zapłatą. Tak my płacimy niesprawiedliwym!"
- 76 I Józef zaczął od innych sakw, zanim zabrał się do sakwy swego brata. Potem wyciągnął kielich z sakwy swego brata. Podsunęliśmy ten podstęp Józefowi, ponieważ on nie mógłby zabrać swego brata według prawa króla jeśliby nie zechciał tego Bóg. My wywyższamy o stopnie tego, kogo chcemy. A nad każdym posiadającym wiedzę jest wszechwiedzący.
- 77 Oni powiedzieli: "Jeśli on ukradł, to jego brat ukradł wcześniej." Józef zachował to w tajemnicy w swojej duszy i nie ujawnił im tego. Powiedział: "Wy jesteście

aby obmyli sobie nogi, i dał obroku ich osłom.

- 25 Oni tymczasem przygotowali dary, zanim nadszedł Józef w południe; dowiedzieli się bowiem, że tu mieli zasiąść do stołu.
- 26 Kiedy Józef przyszedł do domu, oni, trzymając w rękach dary, które dla niego przynieśli, oddali mu pokłon do ziemi.
- 27 On zaś zapytawszy ich o zdrowie, rzekł: «Czy wasz sędziwy ojciec, o którym mi mówiliście, dobrze się miewa? Czy jeszcze żyje?»
- 28 Odpowiedzieli: «Sługa twój, a nasz ojciec, dobrze się miewa. Jeszcze żyje». I znów uklękli i oddali pokłon.
- 29 A gdy spojrzawszy, dostrzegł Beniamina, syna swej matki zapytał: «Czy to ten wasz brat najmłodszy, o którym mi mówiliście?» I zaraz dodał: «Oby cię Bóg darzył swą łaską, synu mój!»
- 30 I nagle urwał, bo nagle ogarnęło go wielkie wzruszenie na widok brata, że aż łzy nadbiegły mu do oczu. Odszedł więc do swego pokoju i tam się rozpłakał.
- 31 Potem zaś, obmywszy twarz, wyszedł i usiłując panować nad sobą dał rozkaz: «Niech podadzą posiłek!»

w gorszej sytuacji. A Bóg wie najlepiej, co wy opisujecie."

- 32 Podano więc jemu osobno, jego braciom osobno i Egipcjanom którzy z nim jadali również osobno. Egipcjanie bowiem nie mogli jeść razem z Hebrajczykami, gdyż byłoby to dla Egipcjan rzeczą wstrętną.
- 33 [Józef] posadził przed sobą braci od najstarszego do najmłodszego, według ich wieku; oni zaś tym zdziwieni, spoglądali jeden na drugiego.
- 34 Po czym polecił zanieść im ze swego stołu porcje; porcja dla Beniamina była pięciokrotnie większa. Oni zaś ucztując z nim rozweselili się pod wpływem wina.

Rdz 44:

- 1 Tymczasem [Józef] dał takie polecenie przełożonemu swego domu: «Napełnij torby tych ludzi żywnością, ile tylko zdołają unieść, i powkładaj pieniądze na wierzch do torby każdego.
- 2 Mój zaś puchar srebrny włożysz na wierzch torby najmłodszego oprócz pieniędzy za zboże». [Przełożony] uczynił tak, jak mu Józef rozkazał.
- 3 O świcie wyprawiono ich wraz z ich osłami w drogę.
- 4 Zaledwie jednak wyszli z miasta i jeszcze nie uszli daleko, Józef

rzekł do przełożonego domu: «Podąż co prędzej za nimi. A gdy ich dogonisz, powiedz im: Czemu odpłaciliście złem za dobro?

- 5 Wszak <to wy skradliście srebrny puchar>, ten, z którego pija pan mój i z którego potrafi wróżyć. Źle postąpiliście, dopuszczając się takiego czynu!»
- 6 Gdy [ten] dogonił ich i powiedział im to,
- 7 rzekli: «Jak możesz, panie mój, mówić takie rzeczy? Dalekie jest od sług twoich takie postępowanie!
- 8 Przecież pieniądze, które znaleźliśmy na wierzchu naszych torb, przynieśliśmy ci z Kanaanu. Jakże więc mielibyśmy dopuszczać się kradzieży złota lub srebra w domu twego pana?
- 9 U którego z twoich sług znajdzie się [ów puchar], ten niechaj umrze; my zaś, mój panie, staniemy się twoimi niewolnikami!»
- 10 A on rzekł: «Istotnie, powinno tak być, jak mówicie. Jednakże ten, u którego [puchar] się znajdzie, zostanie niewolnikiem, wy zaś będziecie wolni od winy».
- 11 Wtedy pospiesznie każdy z nich zdjął swoją torbę, postawił na ziemię i otworzył ja.

- 12 On zaś zaczął przeszukiwać [torby], począwszy od najstarszego, a kończąc na najmłodszym; i w torbie Beniamina znalazł ów puchar.
- 13 Wtedy oni rozdarli z żalu swe szaty i objuczywszy każdy swego osła wrócili do miasta.

Beniamin jako zakładnik

Rdz 44:

- 14 Gdy Juda oraz jego bracia przyszli do domu Józefa, zastali go tam jeszcze i padli przed nim twarzą ku ziemi.
- 15 A Józef rzekł do nich: «Jak mogliście się dopuścić takiego czynu? Czy nie wiedzieliście, że taki człowiek jak ja potrafi wróżyć?»
- 16 Juda odpowiedział: «Cóż mamy rzec tobie, panie mój? Cóż możemy powiedzieć na nasze usprawiedliwienie? Bóg znalazł winę w twoich sługach! Oddajemy się w niewolę tobie, panie mój; zarówno my jak i ten, u którego został znaleziony puchar».
- 17 Ale Józef rzekł: «Jestem daleki od tego, abym miał tak postąpić. Tylko ten, u którego znaleziono puchar, będzie moim niewolnikiem, wy zaś możecie spokojnie odejść do waszego ojca».

Sura 12:

- 78 Oni powiedzieli: "O możny panie! Zaprawdę, on ma bardzo starego ojca; weź jednego z nas na jego miejsce! My przecież widzimy, że ty jesteś z liczby czyniących dobro!"
- 79 On powiedział: "Niech Bóg broni, żebyśmy brali kogoś innego niż tego, u którego znaleźliśmy naszą własność! Wtedy bylibyśmy niesprawiedliwymi."
- 80 A kiedy już byli zrozpaczeni o niego, zaczęli naradzać się na osobności. Powiedział starszy z nich: "Czyż nie wiecie, że ojciec wasz wziął od was przysięgę wobec Boga? A przedtem postąpiliście niedbale w stosunku do Józefa. Ja więc nie opuszczę tej ziemi, dopóki nie pozwoli mi mój ojciec, albo niech rozstrzygnie za mnie Bóg. On jest najlepszym z sędziów.

- 18 Juda podszedłszy do niego, rzekł: «Pozwól, panie mój, aby twój sługa powiedział słowo wobec ciebie. I nie gniewaj się na twego sługę, wszakżeś ty jak faraon!
- 19 Pytał mój pan swoje sługi: "Czy macie ojca lub brata?"
- 20 Odpowiedzieliśmy panu mojemu: "Mamy starego ojca i jeszcze jednego, najmłodszego brata, zrodzonego przez niego już w starości. Brat tego najmłodszego nie żyje; został on więc jeden z tej samej matki i dlatego ojciec go pokochał".
- 21 Rozkazałeś sługom twoim: "Sprowadźcie go do mnie, abym mógł go zobaczyć".

[...]

- 30 Gdybym więc teraz przyszedł do sługi twego, a mojego ojca, i nie byłoby z nami chłopca tak przez niego umiłowanego,
- 31 to gdy zobaczy, że go nie ma, umrze. My zaś, słudzy twoi, będziemy przyczyną, że siwizna naszego ojca zstąpi do Szeolu ze zgryzoty.
- 32 Ja, sługa twój, wziąłem na siebie odpowiedzialność za tego chłopca względem ojca mego, mówiąc mu: Jeśli go nie przyprowadzę

- 81 Wracajcie do waszego ojca i powiedzcie mu: «O ojcze nasz! Zaprawdę, twój syn popełnił kradzież; my zaświadczamy tylko to, co wiemy; nie jesteśmy stróżami tego, co skryte.
- 82 Zapytaj mieszkańców miasta, w którym byliśmy, i karawany, z którą przybyliśmy. My przecież mówimy prawdę!»"
- 83 On powiedział: "Wcale nie! Wasze dusze podsunęły wam jakąś myśl. Lecz cierpliwość jest piękna! Być może, Bóg przyprowadzi mi ich wszystkich! Zaprawdę, On jest Wszechwiedzący, Mądry!"
- 84 I odwrócił się od nich, i powiedział: "O biada mi z powodu Józefa!" I zbielały jego oczy ze smutku, i był bardzo przygnębiony.
- 85 Oni powiedzieli: "Na Boga! Przestań wspominać Józefa, inaczej bowiem całkowicie osłabniesz i doprowadzisz się do zguby!"
- 86 On powiedział: "Ja tylko żalę się Bogu na moją udrękę i na mój smutek. Ja wiem od Boga to, czego wy nie wiecie.
- 87 O synowie moi! Idźcie i dowiadujcie się o Józefa i jego brata!
 Nie powątpiewajcie w dobroć
 Boga! Zaprawdę w dobroć Boga

do ciebie, może mi nigdy mój ojciec nie darować mojej winy.

- 33 Teraz więc niechaj ja, sługa twój, zostanę zamiast chłopca niewolnikiem pana mego, on zaś niechaj pójdzie ze swymi braćmi.
- 34 Bo jakże mógłbym iść do mego ojca, jeśliby nie było go ze mną? Nie chciałbym patrzeć na nieszczęście mego ojca, które by go dotknęło!»

powątpiewa tylko lud niewiernych!"

Józef daje się rozpoznać braciom

Rdz 45:

- Józef nie mógł opanować swego wzruszenia i wobec wszystkich, którzy tam byli, zawołał: «Niechaj wszyscy stąd wyjdą!» Nikogo nie było z nim, gdy Józef dał się poznać swym braciom.
- 2 Wybuchnąwszy głośnym płaczem, tak że aż usłyszeli Egipcjanie oraz dworzanie faraona,
- 3 rzekł do swych braci: «Ja jestem Józef! Czy ojciec mój jeszcze żyje?» Ale bracia nie byli w stanie mu odpowiedzieć, gdyż się go zlękli.
- 4 On zaś rzekł do nich: «Zbliżcie się do mnie!» A gdy oni się zbliżyli, powtórzył: «Ja jestem Józef, brat wasz, to ja jestem tym, którego sprzedaliście do Egiptu.

Sura 12:

- 88 A kiedy przyszli do Józefa, powiedzieli: "O możny panie! Nieszczęście dotknęło nas i naszą rodzinę i niewiele przynosimy towaru. Wymierz nam pełną miarę i bądźdla nas miłosierny. Zaprawdę, Bóg nagradza miłosiernych!"
- 89 On powiedział: "Czy wiecie, co uczyniliście Józefowi i jego bratu w waszej nieświadomości?"
- 90 Oni powiedzieli: "Czy ty naprawdę jesteś Józefem?" On powiedział: "Ja jestem Józefem, a to jest mój brat. Bóg okazał nam dobroć. Zaprawdę, kto jest bogobojny i cierpliwy... to przecież Bóg nie zgubi nagrody tych, którzy czynią dobro!"
- 91 Oni powiedzieli: "Na Boga! Bóg wyróżnił ciebie ponad nami,

- 5 Ale teraz nie smućcie się i nie wyrzucajcie sobie, żeście mnie sprzedali. Bo dla waszego ocalenia od śmierci Bóg wysłał mnie tu przed wami.
- 6 Oto już dwa lata trwa głód w tym kraju, a jeszcze zostało pięć lat, podczas których nie będzie orki ani żniwa.
- 7 Bóg mnie wysłał przed wami, aby wam zapewnić potomstwo na ziemi i abyście przeżyli dzięki wielkiemu wybawieniu.
- 8 Zatem nie wyście mnie tu posłali, lecz Bóg, który też uczynił mnie doradcą faraona, panem całego jego domu i władcą całego Egiptu.
- 9 Idźcie przeto spiesznie do mego ojca i powiedzcie mu: Józef, syn twój, mówi: Uczynił mnie Bóg panem całego Egiptu. Przybywaj bezzwłocznie.
- 10 Osiądziesz w ziemi Goszen i będziesz blisko mnie, ty sam wraz z twymi synami, wnukami, trzodami i całym twym dobytkiem.
- 11 Będę cię tu żywił, bo jeszcze przez pięć lat będzie głód; i tak nie poniesiecie straty ty i twoja rodzina, i dobytek twój.
- 12 Oto widzicie własnymi oczami i Beniamin, brat wasz, widzi, że to ja przemawiam do was.

- a my z pewnością byliśmy grzesznikami!"
- 92 On powiedział: "Niech żadna nagana nie spadnie dziś na was! Niech Bóg wam przebaczy! On jest Najmiłosierniejszy z tych, którzy czynią miłosierdzie!
- 93 Zabierzcie tę moją koszulę i zarzućcie ją na twarz mojego ojca, a on przejrzy na oczy. I przyjdźcie do mnie z całą waszą rodziną."
- 94 A kiedy karawana wyruszyła w drogę powrotną, powiedział ich ojciec: "Zaprawdę, ja czuję zapach Józefa! Tylko nie uważajcie mnie za mówiącego brednie."
- 95 Oni powiedzieli: "Na Boga! Ty ciągle jesteś w dawnym błędzie!"
- 96 A kiedy przybył zwiastun radosnej nowiny i zarzucił koszulę na jego twarz, on odzyskał wzrok i powiedział: "Czyż wam nie mówiłem, że wiem od Boga to, czego wy nie wiecie?"
- 97 Oni powiedzieli: "O ojcze nasz! Proś o przebaczenie nam naszych grzechów! My przecież byliśmy grzesznikami."
- 98 "Będę prosił dla was o przebaczenie mego Pana. Zaprawdę, On jest Przebaczający, Litościwy!"

13 Opowiedzcie memu ojcu o mej wysokiej godności w Egipcie i o wszystkim, coście widzieli. I nie zwlekając sprowadźcie tu mego ojca».

[...]

- 21 I uczynili tak synowie Izraela. A Józef dał im z polecenia faraona wozy oraz zapasy na drogę.
- 22 Nadto każdemu z nich podarował szaty odświętne

[...]

- 24 A wyprawiając braci swych w drogę, rzekł do nich, gdy już odchodzili: «Bądźcie w drodze bez obawy!»
- 25 Wyruszywszy z Egiptu, przybyli do Kanaanu, do swego ojca, Jakuba.
- 26 I gdy mu oznajmili: «Józef żyje! Jest on władcą całego Egiptu!» – osłupiał i nie dowierzał im.

- 99 A kiedy weszli oni do Józefa, on przyjął do siebie swoich rodziców i powiedział: "Wejdźcie do Egiptu bezpieczni, jeśli Bóg tak chce!"
- 100 I posadził swoich rodziców wysoko na tronie, a oni podli przed nim na twarz, wybijając pokłony. On powiedział: "O ojcze mój! Oto jest wyjaśnienie mego dawnego widzenia! Mój Pan uczynił je prawdą. On okazał mi dobroć: oto wyprowadził mnie z więzienia i przyprowadził was z pustyni, choć przedtem szatan zasiał niezgodę między mną i między moimi braćmi. Zaprawdę, mój Pan jest łagodny względem wszystkiego, co chce! Zaprawdę, On jest Wszechwiedzący, Mądry!

Rodzina Jakuba wyrusza do Egiptu

Rdz 45:

- 26 I gdy mu oznajmili: «Józef żyje! Jest on władcą całego Egiptu!» – osłupiał i nie dowierzał im.
- 27 Lecz kiedy powtórzyli mu wszystko, co Józef do nich mówił, i kiedy zobaczył wozy, które Józef przysłał, aby go zabrać, wstąpiło w niego życie.

Sura 12:

101 Panie mój! Ty mi dałeś nieco władzy królewskiej i nauczyłeś mnie tłumaczenia wydarzeń. Ty jesteś stwórcą niebios i ziemi i jesteś moim opiekunem na tym świecie i w życiu ostatecznym. Daj mi umrzeć poddanym Tobie całkowicie i dołącz mnie do sprawiedliwych!"

Rdz 46:

- 1 Izrael wyruszył w drogę z całym swym dobytkiem. A gdy przybył do Beer-Szeby, złożył ofiarę Bogu ojca swego, Izaaka.
- 2 Bóg zaś w widzeniu nocnym tak odezwał się do Izraela: «Jakubie, Jakubie!» A gdy on odpowiedział: «Oto jestem»,
- 3 rzekł do niego: «Jam jest Bóg, Bóg ojca twego. Idź bez obawy do Egiptu, gdyż uczynię cię tam wielkim narodem.
- 4 Ja pójdę tam z tobą i Ja stamtąd cię wyprowadzę, a Józef zamknie ci oczy».

[...]

- 29 Józef kazał zaprząc do swego wozu i wyjechał na spotkanie Izraela, ojca swego, do Goszen. Kiedy zobaczył go, rzucił mu się na szyję i długo szlochał na jego szyi.
- 30 Wreszcie Izrael odezwał się do Józefa: «Teraz mogę już umrzeć, skoro zobaczyłem ciebie, że jeszcze żyjesz!»
- 31 A potem Józef rzekł do braci i do całej rodziny swego ojca: «Pójdę zawiadomić faraona i powiem mu: Bracia moi i rodzina mego ojca przybyli do mnie z Kanaanu.

- 102 Oto jedno z opowiadań o tym, co skryte, które tobie objawiamy. Ty nie byłeś przy nich, kiedy oni uzgodnili swój zamysł i kiedy planowali chytrość.
- 103 I większa część ludzi, choćbyś bardzo tego chciał, nie będzie wierząca.
- 104 Ty nie żądasz od nich za to żadnej nagrody. To jest tylko napomnienie dla światów.
- 105 A ileż jest znaków w niebiosach i na ziemi, obok których oni przechodzą i od których się odwracają!
- 106 I większość z nich nie wierzy w Boga, i tylko dodają Mu współtowarzyszy.
- 107 Czy oni są pewni, że nie ogarnie ich kara Boża albo że nie zaskoczy ich Godzina, kiedy nawet nie będą przeczuwali?
- 108 Powiedz: "Oto jest moja droga! Ja wzywam do Boga na podstawie jasnego dowodu – ja i ci, którzy postępują za mną. Chwała niech będzie Bogu! Ja nie należę do bałwochwalców."
- 109 My, przed tobą, posyłaliśmy tylko ludzi spośród mieszkańców miast, którym zsyłaliśmy objawienie. Czyż oni nie wędrowali po ziemi i czy nie widzieli,

32 Są oni pasterzami trzód. A jako hodowcy trzód sprowadzili swe owce i woły oraz cały swój dobytek.

Rdz 47:

- 2 Po czym Józef przedstawił faraonowi pięciu swych braci, których zabrał z sobą.
- 3 Faraon zapytał jego braci: «Jakie jest wasze zajęcie?» Odpowiedzieli mu: «Pasterzami trzód jesteśmy zarówno my, słudzy twoi, jak i nasi przodkowie».

[...]

- 7 Potem Józef przyprowadził swego ojca, Jakuba, i przedstawił go faraonowi. A gdy Jakub złożył faraonowi życzenia pomyślności, [...]
- 11 Józef osiedlił ojca i braci, dając im posiadłość w najbardziej żyznej części Egiptu, w ziemi Ramses, jak mu polecił faraon.
- 12 I zaopatrywał ojca i braci, i całą rodzinę swego ojca w żywność, stosownie do liczby dzieci.
- 13 W całym kraju nie było żywności, toteż nastał bardzo ciężki głód. Ziemie Egiptu i Kanaanu były wyczerpane skutkiem głodu.

- jaki był ostateczny koniec tych, którzy byli przed nimi? Przecież siedziba życia ostatecznego jest lepsza dla tych, którzy są bogobojni. Czy wy nie rozumiecie tego wcale?
- 110 A kiedy posłańcy popadli w rozpacz i sądzili, że zostali uznani za kłamców, przyszła do nich Nasza pomoc. I zostali uratowani ci, których chcieliśmy uratować. Lecz Nasza srogość nie może być odwrócona od ludzi grzesznych!
- 111 W opowiadaniach o nich jest pouczający przykład dla obdarzonych rozumem. Nie było to opowiadanie, które zostało zmyślone, lecz ono jest potwierdzeniem prawdziwości tego, co było przed nim, i wyjaśnieniem wszystkich rzeczy, i drogą prostą, i miłosierdziem dla ludzi, którzy wierzą.

Testament i śmierć Jakuba

Rdz 47:

20 Józef wykupił więc wszystkie grunty w Egipcie dla faraona; każdy bowiem Egipcjanin sprzedał swe pole, gdyż głód był coraz większy. Tak więc ziemia stała się własnością faraona.

[...]

27 Izrael zamieszkał w Egipcie, w kraju Goszen. Wzięli go sobie na własność, a że byli płodni, bardzo się rozmnożyli.

Rdz 48:

- 21 A potem Izrael rzekł do Józefa: «Ja niebawem umrę, ale Bóg będzie czuwał nad wami i sprawi, że wrócicie do kraju waszych przodków.
- 22 Ja zaś daję tobie o jedną wyżynę więcej niż braciom twym, którą zdobyłem na Amorytach moim mieczem i łukiem».

Rdz 49:

- 1 Jakub przywołał swoich synów mówiąc do nich: «Zgromadźcie się, a opowiem wam, co was czeka w czasach późniejszych.
- Zbierzcie się i słuchajcie, synowie Jakuba, słuchajcie Izraela, ojca waszego!

[...]

Sura 2:

- 131 [...] On powiedział: "Poddałem się całkowicie Panu światów!"
- 132 Abraham nakazał to swoim synom i tak samo Jakub: "O moi synowie! Zaprawdę, Bóg wybrał dla was religię. Nie umierajcie inaczej, jak tylko będąc całkowicie poddanymi!"
- 133 Czy wy byliście świadkami, kiedy zjawiła się przed Jakubem śmierć? On powiedział do swoich synów: "Co wy będziecie czcić po mnie?" Oni powiedzieli: "Będziemy czcić twego Boga i Boga twoich ojców Abrahama, Isma`ila i Izaaka Boga Jedynego! I my Jemu poddajemy się całkowicie."
- 134 To jest naród, który już przeminął. Dla niego to, co sobie zyskał, a dla was to, co wy sobie zyskaliście. Wy nie będziecie pytani o to, co oni czynili.

Sura 40:

- 32 O ludu mój! Boję się dla was Dnia wzajemnego nawoływania;
- 33 Dnia, kiedy odwrócicie się plecami, nie mając przed Bogiem żadnego obrońcy; bo kogo Bóg sprowadzi z drogi, ten nie ma już żadnego przewodnika."

- 29 Potem dał im taki rozkaz: «Gdy ja zostanę przyłączony do moich przodków, pochowajcie mnie przy moich praojcach w pieczarze, która jest na polu Efrona Chetyty,
- 30 w pieczarze, która jest na polu Makpela w pobliżu Mamre w kraju Kanaan, którą kupił Abraham wraz z tym polem od Efrona Chetyty jako tytuł własności grobu.
- 31 Tam pochowano Abrahama i Sarę, jego żonę, tam pochowano Izaaka i jego żonę Rebekę; tam pochowałem Leę».
- 32 Pole to wraz z pieczarą zostało kupione od Chetytów.
- 33 Gdy Jakub wydał te polecenia swoim synom, złożył swe nogi na łożu, wyzionął ducha i został przyłączony do swoich przodków.

Rdz 50:

- 12 Synowie [Jakuba] uczynili zatem tak, jak im rozkazał ojciec: [...]
- 15 Bracia Józefa zdając sobie sprawę z tego, że ojciec ich nie żyje, myśleli: «Na pewno Józef będzie nas teraz prześladował i odpłaci nam za wszystkie krzywdy, które mu wyrządziliśmy!»

34 I przyszedł już przedtem do was Józef z jasnymi dowodami, lecz wy nie przestaliście wątpić w to, z czym on przyszedł. A kiedy zginął, powiedzieliście: "Nie wyśle już Bóg po nim żadnego posłańca." W ten sposób Bóg sprowadza z drogi tego, kto jest występny, wątpiący.

- 16 Toteż kazali powiedzieć Józefowi: «Ojciec twój dał przed śmiercią takie polecenie:
- 17 Powiedzcie Józefowi tak: Racz przebaczyć braciom twym wykroczenie i winę ich, wyrządzili ci bowiem krzywdę. Teraz przeto daruj łaskawie winę nam, którzy czcimy Boga twojego ojca!» Józef rozpłakał się, gdy mu to powtórzono.

[...]

- 19 Lecz Józef powiedział do nich: «Nie bójcie się. Czyż ja jestem na miejscu Boga?
- 20 Wy niegdyś knuliście zło przeciwko mnie, Bóg jednak zamierzył to jako dobro, żeby sprawić to, co jest dzisiaj, że przeżył wielki naród.
- 21 Teraz więc nie bójcie się: będę żywił was i dzieci wasze». I tak ich pocieszał, przemawiając do nich serdecznie.

[...]

26 Po czym Józef umarł, mając sto dziesięć lat. Zabalsamowano go i złożono go do trumny w Egipcie.

MOJŻESZ

Niewola egipska

Wj 1:

- 6 Potem umarł Józef [...]
- 7 A synowie Izraela rozradzali się, pomnażali, potężnieli i umacniali się coraz bardziej, tak że cały kraj się nimi napełnił.
- 8 Lecz rządy w Egipcie objął nowy król, który nie znał Józefa.
- 9 I rzekł do swego ludu: «Oto lud synów Izraela jest liczniejszy i potężniejszy od nas.
- 10 Roztropnie przeciw niemu wystąpmy, ażeby się przestał rozmnażać. W wypadku bowiem wojny mógłby się połączyć z naszymi wrogami w walce przeciw nam, aby wyjść z tego kraju».
- 11 Ustanowiono nad nim przełożonych robót publicznych, aby go uciskali ciężkimi pracami. Budowano wówczas dla faraona miasta na składy: Pitom i Ramses.
- 12 Ale im bardziej go uciskano, tym bardziej się rozmnażał i rozrastał, co jeszcze potęgowało wstręt do Izraelitów.

Sura 28:

- 3 Przytoczymy ci opowiadanie o Faraonie i Mojżeszu, zgodnie z prawdą, dla ludzi, którzy wierzą.
- 4 Zaprawdę, Faraon był wyniosły na ziemi i uczynił z jej mieszkańców grupy, starając się osłabić jedną grupę spośród nich; on zabijał ich synów, a pozostawiał przy życiu ich kobiety. Zaprawdę, on był wśród tych, którzy szerzą zgorszenie!
- 5 My chcieliśmy okazać dobroć tym, którzy zostali poniżeni na ziemi, i uczynić ich imamami, i uczynić ich dziedzicami;
- 6 umocnić ich na ziemi i pokazać Faraonowi i Hamanowi oraz ich wojskom to, czego się od nich obawiali.

Sura 7:

127 I powiedziała starszyzna ludu Faraona: "Czy ty dopuścisz, aby Mojżesz i jego lud szerzyli zgorszenie na tej ziemi i porzucili ciebie i twoich bogów?" On

- 13 Egipcjanie bezwzględnie zmuszali synów Izraela do ciężkich prac
- 14 i uprzykrzali im życie uciążliwą pracą przy glinie i cegle oraz różnymi pracami na polu. Do tych wszystkich prac przymuszano ich bezwzględnie.
- 15 Potem do położnych u kobiet hebrajskich, z których jedna nazywała się Szifra, a druga Pua, powiedział król egipski
- 16 te słowa: «Jeśli będziecie przy porodach kobiet hebrajskich, to patrzcie na płeć noworodka. Jeśli będzie chłopiec, to winnyście go zabić, a jeśli dziewczynka, to zostawcie ją przy życiu».
- 17 Lecz położne bały się Boga i nie wykonały rozkazu króla egipskiego, pozostawiając przy życiu [nowo narodzonych] chłopców.
- 18 I wezwał król egipski położne, mówiąc do nich: «Czemu tak czynicie i czemu pozostawiacie chłopców przy życiu?»
- 19 One odpowiedziały faraonowi: «Kobiety hebrajskie nie są podobne do Egipcjanek, one są zdrowe, toteż rodzą wcześniej, zanim zdoła do nich przybyć położna».
- 20 Bóg dobrze czynił położnym, a lud [izraelski] stawał się coraz liczniejszy i potężniejszy.

powiedział: "My wymordujemy ich synów, a pozostawimy przy życiu ich kobiety. My z pewnością nad nimi zatriumfujemy!"

- 21 Ponieważ położne bały się Boga, również i im zapewnił On potomstwo.
- 22 Faraon wydał wtedy całemu narodowi rozkaz: «Wszystkich nowo narodzonych chłopców Hebrajczyków należy wyrzucić do rzeki, a dziewczynki pozostawić przy życiu».

Narodzenie Mojżesza

Wj 2:

- 1 Pewien człowiek z pokolenia Lewiego przyszedł, aby wziąć za żonę jedną z kobiet z tegoż pokolenia.
- 2 Ta kobieta poczęła i urodziła syna, a widząc, że jest piękny, ukrywała go przez trzy miesiące.
- 3 A nie mogąc ukrywać go dłużej, wzięła skrzynkę z papirusu, powlekła ją żywicą i smołą, i włożywszy w nią dziecko, umieściła w sitowiu na brzegu rzeki.
- 4 Siostra zaś jego stała z dala, aby widzieć, co się z nim stanie.
- 5 A córka faraona zeszła ku rzece, aby się wykąpać, a jej służące przechadzały się nad brzegiem rzeki. Gdy spostrzegła skrzynkę pośród sitowia, posłała służącą, aby ją przyniosła.
- 6 A otworzywszy ją, zobaczyła dziecko: był to płaczący chłop-

Sura 28:

- 7 I objawiliśmy matce Mojżesza: "Karm go piersią, a kiedy się będziesz obawiać o niego, to wrzuć go w morze! Nie obawiaj się i nie smuć! My go tobie zwrócimy i uczynimy go jednym z posłańców."
- 8 I zabrała go rodzina Faraona, by był dla nich wrogiem i przyczyną smutku. Zaprawdę, Faraon i Haman, i ich wojska – byli grzesznikami!
- 9 I powiedziała żona Faraona: "On będzie radością oczu dla mnie i dla ciebie! Nie zabijajcie go! Być może, on będzie dla nas pożyteczny, albo weźmiemy go za syna." Oni nie przeczuwali niczego.
- 10 Nazajutrz serce matki Mojżesza stało się puste; i była gotowa ujawnić to, jeślibyśmy nie

czyk. Ulitowała się nad nim mówiąc: «Jest on spośród dzieci Hebrajczyków».

- 7 Jego siostra rzekła wtedy do córki faraona: «Chcesz, a pójdę zawołać ci karmicielkę spośród kobiet Hebrajczyków, która by wykarmiła ci to dziecko?»
- 8 «Idź» powiedziała jej córka faraona. Poszła wówczas dziewczyna zawołać matkę dziecka.
- 9 Córka faraona tak jej powiedziała: «Weź to dziecko i wykarm je dla mnie, a ja dam ci za to zapłatę». Wówczas kobieta zabrała dziecko i wykarmiła je.
- 10 Gdy chłopiec podrósł, zaprowadziła go do córki faraona, i był dla niej jak syn. Dała mu imię Mojżesz mówiąc: «Bo wydobyłam go z wody».

wzmocnili jej serca, tak aby była wśród wierzących.

- 11 Ona powiedziała do jego siostry: "Idź za nim!" Ta zaś spoglądała za nim z boku, tak że oni nie zauważyli.
- 12 I na początku zakazaliśmy mu piersi mamek, tak więc ona powiedziała: "Czy mogę wam wskazać pewną rodzinę, która w waszym imieniu zatroszczy się o niego i będzie jemu przyjaźnie oddana?"
- 13 W ten sposób oddaliśmy go jego matce, ażeby doznało ochłody jej oko i aby się nie smuciła, aby wiedziała, że obietnica Boga jest prawdą. Lecz większość z nich nie wie.
- 14 A kiedy on osiągnął dojrzałość i harmonijny rozwój, daliśmy mu mądrość i wiedzę. Tak My wynagradzamy czyniących dobro!

Ucieczka Mojżesza

Wj 2:

- 11 W tym czasie Mojżesz dorósł, poszedł odwiedzić swych rodaków i zobaczył jak ciężko pracują. Ujrzał też Egipcjanina bijącego pewnego Hebrajczyka, jego rodaka.
- 12 Rozejrzał się więc na wszystkie strony, a widząc, że nie ma niko-

Sura 28:

15 I wszedł on do miasta, nie zauważony przez jego mieszkańców, i znalazł tam dwóch ludzi, którzy ze sobą walczyli: jeden był z jego stronników, a drugi z jego wrogów. I ten, który był jego stronnikiem, poprosił Mojżesza o pomoc przeciw temu, który był z jego

go, zabił Egipcjanina i ukrył go w piasku.

- 13 Wyszedł znowu nazajutrz, a oto dwaj Hebrajczycy kłócili się ze sobą. I rzekł do winowajcy: «Czemu bijesz twego rodaka?»
- 14 A ten mu odpowiedział: «Któż cię ustanowił naszym przełożonym i rozjemcą? Czy chcesz mię zabić, jak zabiłeś Egipcjanina?» Przeląkł się Mojżesz i pomyślał: «Z całą pewnością sprawa się ujawniła».
- 15 Także faraon usłyszał o tej sprawie i usiłował stracić Mojżesza. Uciekł więc Mojżesz przed faraonem i udał się do kraju Madian, i zatrzymał się tam przy studni.
- 16 A kapłan Madianitów miał siedem córek. Przyszły one, naczerpały wody i napełniły koryta, aby napoić owce swego ojca.
- 17 Ale nadeszli pasterze i odpędzili je. Mojżesz wtedy powstał, wziął je w obronę i napoił ich owce.
- 18 A gdy wróciły do Reuela, ojca swego, zapytał je: «Dlaczego wracacie dziś tak wcześnie?»
- 19 Odpowiedziały: «Egipcjanin obronił nas przed pasterzami i naczerpał też wody dla nas i napoił nasze owce».
- 20 Rzekł wówczas do córek: «A gdzie on jest, i czemu pozostawiłyście

- wrogów. Mojżesz zadał mu cios pięścią i skończył z nim. I powiedział: "To jest działanie szatana; on jest, zaprawdę, wrogiem jawnym, sprowadzającym z drogi!"
- 16 I powiedział: "Panie mój! Wyrządziłem niesprawiedliwość swojej własnej duszy. Przebacz mi!" I przebaczył mu. Zaprawdę, On jest Przebaczający, Litościwy!
- 17 I powiedział: "Panie mój! Przez dobrodziejstwa, jakimi mnie obsypałeś, ja nigdy nie będę pomocnikiem grzeszników.
- 18 I nazajutrz znalazł się w mieście, niespokojny i mający się na baczności. I oto ten, który wczoraj prosił go o pomoc, głośno go przywoływał. Mojżesz mu powiedział: "Zaprawdę, ty jesteś jawnym podżegaczem."
- 19 Lecz kiedy chciał napaść na tego, który był wrogiem ich obydwu, ten mu powiedział: "O Mojżeszu! Czy ty mnie chcesz zabić, tak jak zabiłeś wczoraj człowieka? Czy ty chcesz być tylko tyranem na ziemi i nie chcesz być wśród tych, którzy przygotowują pomyślność?"
- 20 Naraz przybył pewien człowiek z najdalszego krańca miasta, biegnąc pośpiesznie, i powiedział: "O Mojżeszu! Starszyzna

- tego człowieka? Zawołajcie go, aby pożywił się chlebem».
- 21 Mojżesz zgodził się zamieszkać u tego człowieka, a ten dał mu Seforę, córkę swą, za żonę.
- 22 I urodziła mu syna, a on dał mu imię Gerszom, bo mówił: «Jestem cudzoziemcem w obcej ziemi».
- 23 Po długim czasie umarł król egipski; Izraelici narzekali na swoją ciężką pracę i jęczeli, a narzekanie na ciężką pracę dochodziło do Boga.
- 24 I wysłuchał Bóg ich jęku, pamiętał bowiem o swoim przymierzu z Abrahamem, Izaakiem i Jakubem.
- 25 Spojrzał Bóg na Izraelitów i ulitował się nad nimi.

- naradza się przeciwko tobie, aby cię zabić. Uchodź więc! Ja jestem dla ciebie dobrym doradcą."
- 21 I Mojżesz wyszedł z miasta, niespokojny i mający się na baczności. Powiedział: "Panie mój! Wybaw mnie od tego ludu niesprawiedliwych!"
- 22 A kiedy się skierował w stronę Madian, powiedział: "Być może, mój Pan poprowadzi mnie na drogę równą!"
- 23 A kiedy przybył do wody Madian, znalazł tam grupę ludzi u wodopoju. I znalazł tam również dwie kobiety, które trzymały się na stronie. Powiedział: "Co z wami jest?" Powiedziały: "Nie możemy dojść do wodopoju, dopóki nie odejdą pasterze, a nasz ojciec jest bardzo stary."
- 24 Wtedy on napoił ich trzodę; następnie skierował się do cienia i powiedział: "Panie mój! Ja potrzebuję jakiegoś dobra, które Ty mógłbyś zesłać dla mnie."
- 25 I zbliżyła się do niego jedna z nich, idąc nieśmiało, i powiedziała: "Ojciec mój zaprasza ciebie, aby ci zapłacić za to, że napoiłeś naszą trzodę." A kiedy Mojżesz przyszedł do niego i opowiedział mu swoją historię, tamten powiedział: "Nie bój się!

Wyratowałeś się od ludu niesprawiedliwych."

- 26 Jedna z nich powiedziała: "Ojcze mój! Weź go na służbę! Przecież on jest najlepszym człowiekiem, jakiego ty możesz wynająć – silny, godny zaufania."
- 27 Powiedział: "Ja chcę ci dać za żonę jedną z moich córek, pod warunkiem że zostaniesz u mnie na służbie przez osiem lat. A gdybyś chciał pobyć dziesięć lat, to zależeć będzie tylko od twojej własnej zgody. Ja nie chcę wywierać na tobie nacisku. Znajdziesz mnie, jeśli Bóg zechce, jednym ze sprawiedliwych."
- 28 Powiedział on: "To jest między mną a tobą. Którykolwiek z tych dwóch terminów wypełnię, nie doznam z tego powodu żadnej przykrości. Bóg jest poręczycielem tego, co mówimy."

Bóg poleca Mojżeszowi wyprowadzić Izraelitów z Egiptu

Wj 3:

- 1 Gdy Mojżesz pasał owce swego teścia, Jetry, kapłana Madianitów, zaprowadził [pewnego razu] owce w głąb pustyni i przyszedł do góry Bożej Horeb.
- 2 Wtedy ukazał mu się Anioł Pański w płomieniu ognia, ze środka

Sura 28:

29 A kiedy Mojżesz zakończył służbę i powędrował ze swoją rodziną, zauważył ogień od strony Góry. I powiedział do swojej rodziny: "Pozostańcie! Zauważyłem ogień, być może, przyniosę wam od niego jakąś wiadomość

krzewu. [Mojżesz] widział, jak krzew płonął ogniem, a nie spłonął od niego.

- 3 Wtedy Mojżesz powiedział do siebie: «Podejdę, żeby się przyjrzeć temu niezwykłemu zjawisku. Dlaczego krzew się nie spala?»
- 4 Gdy zaś Pan ujrzał, że [Mojżesz] podchodził, żeby się przyjrzeć, zawołał <Bóg do> niego ze środka krzewu: «Mojżeszu, Mojżeszu!» On zaś odpowiedział: «Oto jestem».
- 5 Rzekł mu [Bóg]: «Nie zbliżaj się tu! Zdejm sandały z nóg, gdyż miejsce, na którym stoisz, jest ziemią świętą».
- 6 Powiedział jeszcze Pan: «Jestem Bogiem ojca twego, Bogiem Abrahama, Bogiem Izaaka i Bogiem Jakuba». Mojżesz zasłonił twarz, bał się bowiem zwrócić oczy na Boga.
- 7 Pan mówił: «Dosyć napatrzyłem się na udrękę ludu mego w Egipcie i nasłuchałem się narzekań jego na ciemięzców, znam więc jego uciemiężenie.
- 8 Zstąpiłem, aby go wyrwać z ręki Egiptu i wyprowadzić z tej ziemi do ziemi żyznej i przestronnej, do ziemi, która opływa w mleko i miód, na miejsce Kananejczy-

- lub głownię z ognia, może się ogrzejecie."
- 30 A kiedy podszedł ku niemu, usłyszał głos od prawej strony doliny, w kotlinie błogosławionej, dobywający się z krzewu: "O Mojżeszu! Oto Ja jestem Bogiem, Panem światów!
- 31 Rzuć twoją laskę!" A kiedy zobaczył, iż ona wije się jak wąż, odwrócił się plecami i nie mógł zrobić kroku. "O Mojżeszu! Przybliż się! Nie bój się! Ty jesteś wśród tych, którzy są bezpieczni.
- 32 Włóż twoją rękę za pazuchę, wyjmiesz ją białą, bez żadnej szkody. I przyciśnij do siebie twoje ramię, żebyś nie był przerażony. Oto dwa świadectwa od twego Pana dla Faraona i jego starszyzny. Oni są ludem zepsutym."
- 33 On powiedział: "Panie mój! Zabiłem jednego z nich i obawiam się, żeby mnie nie zabili.
- 34 Mój brat Aaron jest bardziej wymowny ode mnie, poślij go więc ze mną jako pomocnika, żeby potwierdził, iż mówię prawdę, bo obawiam się, że oni uznają mnie za kłamcę."
- 35 Powiedział: "My wzmocnimy twoje ramię przez twojego brata; i My damy wam obu władzę; oni was nie dosięgną przez Na-

ka, Chetyty, Amoryty, Peryzzyty, Chiwwity i Jebusyty.

- 9 Teraz oto doszło wołanie Izraelitów do Mnie, bo też naocznie przekonałem się o cierpieniach, jakie im zadają Egipcjanie.
- 10 Idź przeto teraz, oto posyłam cię do faraona, i wyprowadź mój lud, Izraelitów, z Egiptu».
- 11 A Mojżesz odrzekł Bogu: «Kimże jestem, bym miał iść do faraona i wyprowadzić Izraelitów z Egiptu?»
- 12 A On powiedział: «Ja będę z tobą. Znakiem zaś dla ciebie, że Ja cię posłałem, będzie to, że po wyprowadzeniu tego ludu z Egiptu oddacie cześć Bogu na tej górze».
- 13 Mojżesz zaś rzekł Bogu: «Oto pójdę do Izraelitów i powiem im: Bóg ojców naszych posłał mię do was. Lecz gdy oni mnie zapytają, jakie jest Jego imię, to cóż im mam powiedzieć?»
- 14 Odpowiedział Bóg Mojżeszowi: «JESTEM, KTÓRY JESTEM». I dodał: «Tak powiesz synom Izraela: JESTEM posłał mnie do was».

Wj 4:

1 Na to powiedział Mojżesz: «A jeśli nie uwierzą i nie usłuchają

- sze znaki. Wy obydwaj i ci, którzy pójdą za wami, będziecie zwycięzcami."
- 36 I kiedy Mojżesz przyszedł do nich z Naszymi znakami, jasnymi dowodami, oni powiedzieli: "To nic innego, jak tylko zmyślone czary! Nie słyszeliśmy o tym wśród naszych dawnych ojców."
- 37 I powiedział Mojżesz: "Pan mój wie najlepiej, kto przyszedł z przewodnictwem od Niego i do kogo będzie należeć ostateczne domostwo. Zaprawdę, niesprawiedliwi nie zaznają szczęścia!"

Sura 20:

- 9 Czy doszło do ciebie opowiadanie o Mojżeszu?
- 10 Oto zobaczył on ogień i powiedział do swojej rodziny: "Pozostańcie! Zauważyłem ogień, być może, przyjdę do was z głowniąalbo znajdę dzięki temu ogniowi dobrą drogę."
- 11 A kiedy podszedł do niego, usłyszał zawołanie: "O Mojżeszu!
- 12 Zaprawdę, Ja jestem twoim panem! Zdejm twoje sandały! Jesteś w świętej dolinie Tuwa!
- 13 Ja ciebie wybrałem; posłuchaj tego, co ci będzie objawione!

- słów moich, mówiąc, że Pan nie ukazał mi się wcale?»
- 2 Wówczas Pan zapytał go: «Co masz w ręku?» Odpowiedział: «Laskę».
- 3 Wtedy rozkazał: «Rzuć ją na ziemię». A on rzucił ją na ziemię, i zamieniła się w węża. Mojżesz zaś uciekał przed nim.
- 4 Pan powiedział wtedy do Mojżesza: «Wyciągnij rękę i chwyć go za ogon». I wyciągnął rękę i uchwycił go, i stał się znów laską w jego ręku.
- 5 «Tak uczyń, aby uwierzyli, że ukazał tobie Pan, Bóg ojców ich, Bóg Abrahama Bóg Izaaka i Bóg Jakuba».
- 6 Ponownie rzekł do niego Pan: «Włóż rękę w zanadrze!» I włożył rękę w zanadrze, a gdy ją wyjął, była pokryta trądem białym jak śnieg.
- 7 I rzekł znów: «Włóż rękę w zanadrze!» I włożył ją ponownie w zanadrze, a gdy ją po chwili wyciągnął, była taka jak reszta ciała.
- 8 «Tak więc, jeśli nie uwierzą i nie przyjmą świadectwa pierwszego znaku, uwierzą świadectwu drugiego znaku.
- 9 A gdyby nawet nie uwierzyli tym dwom znakom i nie zważali na

- 14 Zaprawdę, Ja jestem Bogiem! Nie ma boga, jak tylko Ja! Czcij Mnie więc i odprawiaj modlitwę, wspominając Mnie!
- 15 Zaprawdę, Godzina nadchodzi! Gotów jestem utrzymać ją w ukryciu, aby każda dusza otrzymała nagrodę za to, o co się pilnie stara.

Sura 26:

- 10 Oto twój Pan wezwał Mojżesza: "Idź do ludu niesprawiedliwego,
- 11 ludu Faraona! Czyż oni nie będą bogobojni?"
- 12 Powiedział: "Panie mój! Boję się, żeby mnie nie uznali za kłamcę;
- 13 ściśnie się moja pierś i mój język się nie rozwiąże. Poślij więc po Aarona!
- 14 Oni mają pewne przewinienie do zarzucenia mi i obawiam się, że mnie zabiją."
- 15 Rzekł: "Wcale nie! Idźcie obydwaj z Naszymi znakami. My będziemy razem z wami, będziemy się przysłuchiwać.
- 16 Idźcie obydwaj do Faraona i powiedzcie: «Jesteśmy posłańcami od Pana światów.
- 17 Odeślij z nami synów Izraela!»"

Sura 20:

19 Powiedział Bóg: "Rzuć ją, o Mojżeszu!" mowę twoją, wówczas zaczerpniesz wody z Nilu i wylejesz na suchą ziemię; a woda zaczerpnięta z Nilu stanie się krwią na ziemi».

- 10 I rzekł Mojżesz do Pana: «Wybacz, Panie, ale ja nie jestem wymowny, od wczoraj i przedwczoraj, a nawet od czasu, gdy przemawiasz do Twego sługi. Ociężały usta moje i język mój zesztywniał».
- 11 Pan zaś odrzekł: «Kto dał człowiekowi usta? Kto czyni go niemym albo głuchym, widzącym albo niewidomym, czyż nie Ja, Pan?
- 12 Przeto idź, a Ja będę przy ustach twoich i pouczę cię, co masz mówić».
- 13 Lecz Mojżesz rzekł: «Wybacz, Panie, ale poślij kogo innego».
- 14 I rozgniewał się Pan na Mojżesza, mówiąc: «Czyż nie masz brata twego Aarona, lewity? Wiem, że on ma łatwość przemawiania. Oto teraz wyszedł ci na spotkanie, a gdy cię ujrzy, szczerze się ucieszy.
- 15 Ty będziesz mówił do niego i przekażesz te słowa w jego usta. Ja zaś będę przy ustach twoich i jego, i pouczę was, co winniście czynić.

- 20 On rzucił ją i oto stała się wężem, który pełzał.
- 21 Powiedział: "Chwyć go! Nie obawiaj się! My przywrócimy go do jego pierwszego stanu.
- 22 Przyciśnij rękę do twego boku; ona wyjdzie biała bez żadnej szkody. To drugi znak
- 23 mający pokazać ci niektóre z Naszych wielkich znaków.
- 24 Idź do Faraona, on przecież jest buntownikiem."
- 25 Powiedział: "Panie mój! Rozszerz moje piersi
- 26 i ułatw moje zadanie!
- 27 Rozwiąż węzeł mojego języka,
- 28 aby oni pojęli moją mowę.
- 29 Daj mi pomocnika z mojej rodziny
- 30 Aarona, mojego brata!
- 31 Wzmocnij przez niego moją siłę!
- 32 Uczyń go współtowarzyszem w mojej sprawie,
- 33 abyśmy wysławiali Ciebie wielekroć
- 34 i abyśmy wielekroć Ciebie wspominali.
- 35 Zaprawdę, Ty widzisz nas doskonale!"
- 36 Powiedział: "Zostało ci dane, o Mojżeszu, to, o co prosiłeś.
- 37 Już innym razem okazaliśmy ci dobroć,

- 16 Zamiast ciebie on będzie mówić do ludu, on będzie dla ciebie ustami, a ty będziesz dla niego jakby Bogiem.
- 17 A laskę tę weź do ręki, bo nią masz dokonać znaków».
- 18 I odszedł Mojżesz, a wróciwszy do teścia swego Jetry, powiedział mu: «Pozwól mi iść z powrotem do braci moich, którzy są w Egipcie, aby zobaczyć, czy są jeszcze przy życiu». Jetro powiedział do Mojżesza: «Idź w pokoju».
- 19 Pan powiedział do Mojżesza w Madian: «Wracajże do Egiptu, gdyż umarli wszyscy ci, którzy czyhali na twe życie».
- 20 Wziął Mojżesz swą żonę i synów, wsadził ich na osła i powracał do ziemi egipskiej. Wziął też Mojżesz ze sobą laskę Boga.
- 21 Pan rzekł do Mojżesza: «Gdy będziesz zbliżał się do Egiptu, pamiętaj o władzy czynienia wszelkich cudów, jaką ci dałem do ręki, i okaż ją przed faraonem. Ja zaś uczynię upartym jego serce, że nie zechce zezwolić na wyjście ludu.
- 22 A ty wtedy powiesz do faraona: "To mówi Pan: Synem moim pierworodnym jest Izrael.

- 38 kiedy objawiliśmy twojej matce to, co było objawione:
- 39 «Wrzuć go do skrzyni, potem wrzuć go w morze i niech morze wyrzuci go na brzeg. Niech zabierze go Mój i jego wróg!» I skierowałem na ciebie Moją miłość, abyś został ukształtowany na Moich oczach.
- 40 Oto przechodziła twoja siostra i powiedziała: «Czy mogę wskazać wam kogoś, kto by się o niego zatroszczył?» Wtedy zwróciliśmy cię twojej matce, aby doznało ochłody jej oko i aby się nie smuciła. Ty zabiłeś pewnego człowieka, a My wybawiliśmy cię od utrapienia i zesłaliśmy na ciebie ciężkie próby. Pozostawałeś przez lata wśród ludu Madian. Następnie powróciłeś, o Mojżeszu, na zasadzie postanowienia.
- 41 Ja wybrałem ciebie dla Siebie.
- 42 Idźcie, ty i twój brat, z Moimi znakami! Nie słabnijcie we wspominaniu Mnie!
- 43 Idź do Faraona, on jest buntownikiem. Przemówcie do niego mową łagodną!
- 44 Być może, on się zastanowi albo dozna obawy!"
- 45 Oni powiedzieli: "O Panie nasz! My przecież boimy się, że on

- 23 Mówię ci: Wypuść mojego syna, aby mi cześć oddawał; bo jeśli zwlekać będziesz z wypuszczeniem go, to Ja ześlę śmierć na twego syna pierworodnego"».
- 24 W czasie podróży w miejscu noclegu spotkał Pan Mojżesza i chciał go zabić.
- 25 Sefora wzięła ostry kamień i odcięła napletek syna swego i dotknęła nim nóg Mojżesza, mówiąc: «Oblubieńcem krwi jesteś ty dla mnie».
- 26 I odstąpił od niego [Pan]. Wtedy rzekła: «Oblubieńcem krwi jesteś przez obrzezanie».
- 27 Do Aarona powiedział Pan: «Wyjdź na pustynię naprzeciw Mojżesza». Wyszedł więc, a gdy go spotkał w pobliżu góry Boga, ucałował go.
- 28 Mojżesz opowiedział Aaronowi o wszystkich słowach Pana, który go posłał, oraz o wszystkich znakach, jakie polecił mu wykonać.
- 29 Poszli więc Mojżesz i Aaron. A gdy zebrali całą starszyznę Izraelitów,
- 30 powiedział Aaron wszystko to, co Pan mówił Mojżeszowi, ten zaś wykonywał znaki na oczach ludu.

- rozgniewa się na nas albo okaże się tyranem."
- 46 Powiedział: "Nie obawiajcie się! Zaprawdę, Ja jestem z wami – słyszę i widzę!
- 47 Idźcie więc do niego i powiedzcie: «My jesteśmy posłańcami twego Pana. Odpraw więc z nami synów Izraela i nie karaj ich! Przyszliśmy do ciebie ze znakiem od twego Pana. Pokój temu, kto idzie drogą prostą!
- 48 Zostało nam przecież objawione, że kara na pewno spadnie na tego, kto zadaje kłam i odwraca się.»"
- 49 On powiedział: "A kto jest waszym Panem, o Mojżeszu?!"
- 50 Powiedział: "Pan nasz to Ten, który dał każdej rzeczy kształt, następnie poprowadził drogą prostą."
- 51 On powiedział: "A co jest z pierwszymi pokoleniami?"
- 52 Powiedział: "Wiedza o nich jest u mojego Pana – w Księdze. Nie błądzi mój Pan i nie zapomina!"
- 53 On jest Tym, który uczynił dla was ziemię kolebką i dla was wytyczył na niej drogi, i spuścił z nieba wodę. I wyprowadziliśmy dzięki niej wszelkie pary różnych roślin.

- 31 I uwierzył lud, gdy słyszał, że Pan nawiedził Izraelitów i wejrzał na ich ucisk. A uklęknąwszy, oddali pokłon.
- 54 Jedzcie i popasajcie wasze stada! Zaprawdę, w tym są znaki dla ludzi obdarzonych rozumem!
- 55 Z ziemi was stworzyliśmy i sprawimy, iż do niej powrócicie i z niej was wyprowadzimy po raz drugi.

Mojżesz i Aaron u faraona

Wj 5:

- 1 Potem udali się Mojżesz i Aaron do faraona i powiedzieli mu: «Tak powiedział Pan, Bóg Izraela: Wypuść mój lud, aby urządził na pustyni uroczystość ku mojej czci».
- 2 Faraon odpowiedział: «Kimże jest Pan, abym musiał usłuchać Jego rozkazu i wypuścić Izraela? Nie znam Pana i nie wypuszczę Izraela»
- 3 Rzekli: «Bóg Hebrajczyków nam się ukazał. Pozwól przeto nam iść trzy dni drogą na pustynię i złożyć ofiarę Panu, Bogu naszemu, by nas nie nawiedził zarazą lub mieczem».
- 4 Na to odpowiedział im król egipski: «Dlaczego to Mojżeszu i Aaronie, chcecie odwieść lud od pracy? Idźcie co prędzej do waszych robót».
- 5 I powiedział jeszcze faraon: «Oto lud kraju teraz jest liczny, a wy odciągacie go od pracy».

Sura 26:

- 18 Powiedział Faraon: "Czy nie wychowaliśmy ciebie wśród nas, kiedy byłeś dzieckiem? Czy nie przebywałeś wśród nas przez wiele lat twego życia?
- 19 Potem popełniłeś czyn, który popełniłeś; i jesteś wśród niewdzięczników!"
- 20 Powiedział: "Popełniłem ten czyn będąc wśród ludzi, którzy błądzą.
- 21 I uciekłem od was, ponieważ się was obawiałem; a Pan mój dał mi mądrość i uczynił mnie jednym z posłańców.
- 22 Czyż to dobrodziejstwo, z powodu którego czynisz mi wyrzuty, było dane po to, aby uczynić niewolnikami synów Izraela?"
- 23 Powiedział Faraon: "A kto to jest Pan światów?"
- 24 Powiedział: "Pan niebios i ziemi, i tego, co jest między nimi – jeśli jesteście pewni wiary!"

- 6 Tego samego dnia taki rozkaz wydał faraon dozorcom robót ludu i pisarzom:
- 7 «Nie będziecie dostarczać więcej ludowi słomy do wyrabiania cegły, jak poprzednio. Odtąd niech sami starają się o słomę.
- 8 Wyznaczycie zaś im tę samą ilość cegieł, jaką wyrabiali dotąd, nic im nie zmniejszając; ponieważ są leniwi, wołają przeto: "Pójdźmy złożyć ofiarę naszemu Bogu".
- 9 Praca tych ludzi musi się stać cięższa, aby się nią zajęli, a nie skłaniali się ku fałszywym wieściom».
 [...]
- 19 Położenie pisarzy Izraelitów stało się rozpaczliwe z powodu rozkazu: «Nie umniejszajcie nic z dziennego wyrobu cegieł».
- 20 Gdy wychodzili od faraona, spotkali Mojżesza i Aarona, którzy na nich czekali.
- 21 I powiedzieli do nich: «Niechaj wejrzy Pan na was i osądzi, gdyż naraziliście nas na niesławę u faraona i jego dworzan. Wy to podaliście miecz w ich rękę, aby nas zabijali».
- 22 Wtedy Mojżesz zwrócił się do Pana i powiedział: «Panie, czemu zezwoliłeś wyrządzić zło temu ludowi? Czemu mnie wysłałeś?

- 25 Powiedział tym; którzy byli wokół niego: "Czyż wy nie słyszycie?"
- 26 Powiedział Mojżesz: "Pan wasz i waszych pierwszych ojców!"
- 27 Powiedział: "Zaprawdę, ten wasz posłaniec, który został wam przysłany, jest chyba opętany!"
- 28 Powiedział: "To jest Pan Wschodu i Zachodu, i tego, co jest między nimi gdybyście tylko chcieli zrozumieć!"
- 29 Powiedział Faraon: "Jeśli weźmiesz sobie jakiegoś boga, poza mną, to ja ciebie każę wrzucić do więzienia!"
- 30 Powiedział: "A jeśli ja przyjdę do ciebie z czymś oczywistym?"
- 31 Powiedział: "Przychodź więc z tym, jeśli jesteś prawdomówny!"
- 32 Wtedy on rzucił laskę swoją i oto stała się ona prawdziwym wężem.
- 33 I wyciągnął swoją rękę, i oto ona stała się biała dla patrzących.
- 34 Powiedział do starszyzny, która go otaczała: "Zaprawdę, to jest czarownik uczony!
- 35 On chce przepędzić was z waszej ziemi przez swoje czary. Cóż więc doradzicie?"
- 36 Powiedzieli: "Daj mu nieco czasu, jemu i jego bratu, i wyślij do miast ludzi,

23 Wszak od tej chwili, gdy poszedłem do faraona, by przemawiać w Twoim imieniu, gorzej się on obchodzi z tym ludem, a Ty nic nie czynisz dla wybawienia tego ludu».

Wj 6:

1 Pan rzekł wtedy do Mojżesza: «Teraz ujrzysz, co uczynię faraonowi. [Zmuszony] mocną ręką wypuści ich i mocną ręką wypędzi ich ze swego kraju».

Wj 7:

- 1 Pan odpowiedział Mojżeszowi: «Oto Ja uczynię cię jakby Bogiem faraona, a Aaron, brat twój, będzie twoim prorokiem.
- 2 Ty powiesz mu wszystko, co ci rozkażę, a Aaron, brat twój, będzie przemawiał do faraona, ażeby wypuścił Izraelitów ze swego kraju,
- 3 Ja zaś uczynię nieustępliwym serce faraona i pomnożę moje znaki i moje cuda w kraju egipskim.
- 4 Faraon nie usłucha was, toteż wyciągnę rękę moją nad Egiptem i wywiodę z Egiptu moje zastępy, mój lud, synów Izraela z pośrodka nich, wśród wielkich kar.
- 5 I poznają Egipcjanie, że Ja jestem Pan, gdy wyciągnę rękę

- 37 którzy zbiorą i przyprowadzą wszystkich mądrych czarowników."
- 38 I zostali zebrani czarownicy w ustalonym czasie określonego dnia.
- 39 I powiedziano ludziom: "Czy zechcecie się zebrać?
- 40 Być może, pójdziemy za czarownikami, jeśli oni zwyciężą?"
- 41 A kiedy przyszli czarownicy, powiedzieli Faraonowi: "Czy otrzymamy jakąś nagrodę, jeśli będziemy zwycięzcami?"
- 42 On powiedział: "Tak, z pewnością! I będziecie dopuszczeni do nas blisko!"
- 43 Powiedział do nich Mojżesz: "Rzućcie, co macie rzucić!"
- 44 Wtedy oni rzucili swoje sznury i laski i powiedzieli: "Na potęgę Faraona, my będziemy zwycięzcami!"
- 45 Wówczas Mojżesz rzucił swoją laskę i połknęła ona to, co oni wymyślili fałszywie.
- 46 Wtedy czarownicy rzucili się na ziemię, wybijając pokłony.
- 47 Oni powiedzieli: "Uwierzyliśmy w Pana światów!
- 48 pana Mojżesza i Aarona!"
- 49 Powiedział Faraon: "Uwierzyliście jemu, zanim dałem wam

- przeciw Egiptowi i wyprowadzę z pośrodka nich Izraelitów».
- 6 Mojżesz i Aaron uczynili tak, jak im Pan nakazał uczynić.
- 7 Mojżesz liczył wtedy osiemdziesiąt lat, a Aaron osiemdziesiąt trzy, gdy przemawiali do faraona.
- 8 Pan tak powiedział do Mojżesza i Aarona:
- 9 «Jeśli faraon powie wam tak: "Uczyńcie cud na waszą korzyść", wtedy powiesz Aaronowi: Weź laskę i rzuć ją przed faraonem, a przemieni się w węża».
- 10 Mojżesz i Aaron przybyli do faraona i uczynili tak, jak nakazał Pan. I rzucił Aaron laskę swoją przed faraonem i sługami jego, i zamieniła się w węża.
- 11 Faraon wówczas kazał przywołać mędrców i czarowników, a wróżbici egipscy uczynili to samo dzięki swej tajemnej wiedzy.
- 12 I rzucił każdy z nich laskę, i zamieniły się w węże. Jednak laska Aarona połknęła ich laski.
- 13 Mimo to serce faraona pozostało uparte i nie usłuchał ich, jak zapowiedział Pan.

- pozwolenie. On jest pewnie waszym mistrzem, który was nauczył czarów! Lecz wy niebawem się dowiecie. Obetnę wam ręce i nogi naprzemianlegle i każę was wszystkich ukrzyżować!"
- 50 Oni powiedzieli: "Żadna szkoda! My się zwrócimy do naszego Pana!
- 51 Pragniemy, by nasz Pan przebaczył nam nasze grzechy, ponieważ jesteśmy pierwsi z wierzących."

Plagi egipskie

Wj 7:

- 14 Rzekł Pan do Mojżesza: «Serce faraona jest twarde, wzbrania się wypuścić lud.
- 15 Idź do faraona rano, gdy wyjdzie nad wodę, pośpiesz mu na spotkanie na brzeg Nilu. Weź do ręki laskę, która zamieniła się w węża.
- 16 Powiedz mu: Pan, Bóg Hebrajczyków, posłał mnie do ciebie z rozkazem: Wypuść lud mój, by Mi oddał cześć na pustyni! Oto dotąd nie posłuchałeś Mnie.
- 17 Tak mówi Pan: Po tym poznasz, że Ja jestem Panem. Oto uderzę laską, którą mam w ręce, wody Nilu, a zamienią się w krew.
- 18 Ryby Nilu poginą, a Nil wydawać będzie przykrą woń, tak że Egipcjanie nie będą mogli pić wody z Nilu».
- 19 Pan powiedział do Mojżesza: «Mów do Aarona: Weź laskę swoją i wyciągnij rękę na wody Egiptu, na jego rzeki i na jego kanały, i na jego stawy, i na wszelkie jego zbiorowiska wód, a zamienią się w krew. I będzie krew w całej ziemi egipskiej, w naczyniach drewnianych i kamiennych».

Sura 7:

- 127 I powiedziała starszyzna ludu Faraona: "Czy ty dopuścisz, aby Mojżesz i jego lud szerzyli zgorszenie na tej ziemi i porzucili ciebie i twoich bogów?" On powiedział: "My wymordujemy ich synów, a pozostawimy przy życiu ich kobiety. My z pewnością nad nimi zatriumfujemy!"
- 128 Powiedział Mojżesz do swojego ludu: "Proście Boga o pomoci bądźcie cierpliwi! Zaprawdę, ziemia należy do Boga! On daje ją w dziedzictwo, komu chce spośród Swoich sług. Ostateczny rezultat należy do bogobojnych!"
- 129 Oni powiedzieli: "My cierpieliśmy udrękę, zanim ty do nas przyszedłeś i po tym, jak do nas przyszedłeś." On powiedział: "Może być, że wasz Pan zniszczy waszego wroga i uczyni was następcami na ziemi, aby mógł zobaczyć, jak wy będziecie działać."
- 130 I ukaraliśmy lud Faraona latami posuchy i brakiem owoców – być może, oni się opamiętają.
- 131 Ale kiedy przyszło do nich dobro, oni powiedzieli: "To się nam należy." A kiedy dosięgło ich zło,

- 20 Mojżesz i Aaron uczynili tak, jak nakazał Pan. Aaron podniósł laskę i uderzył nią wody Nilu na oczach faraona i sług jego. Woda Nilu zamieniła się w krew.
- 21 Ryby rzeki wyginęły, a Nil zaczął wydawać przykrą woń, tak że Egipcjanie nie mogli pić wody z Nilu. Krew była w całym kraju egipskim.
- 22 Lecz to samo uczynili czarownicy egipscy dzięki swej wiedzy tajemnej. Pozostało więc uparte serce faraona, i nie usłuchał ich, jak to Pan zapowiedział.
- 23 Faraon odwrócił się i poszedł do swego domu, nie biorąc sobie tego do serca.
- 24 Wszyscy Egipcjanie kopali w pobliżu Nilu, szukając wody do picia, bo nie mogli pić wody z Nilu.
- 25 Upłynęło siedem dni od chwili, gdy Pan uderzył Nil.

Wj 8:

- 1 Pan rzekł do Mojżesza: «Powiedz Aaronowi: Wyciągnij rękę i laskę na rzeki, kanały i stawy i wprowadź żaby do ziemi egipskiej».
- 2 Aaron wyciągnął rękę swoją na wody Egiptu, wyszły żaby, i pokryły ziemię egipską.

- oni według wróżby z ptaków przypisali to Mojżeszowi i jego ludziom. Czyż nie tak?! Ich ptaki złej wróżby są u Boga! Lecz większość z nich nie wie.
- 132 Oni powiedzieli: "Jakikolwiek przyniósłbyś nam znak, aby nas nim oczarować, my i tak w niego nie uwierzymy!"
- 133 I tak posłaliśmy na nich potop, szarańczę i robactwo, żaby i krew jako znaki wyraźne. Lecz oni wbili się w pychę i stali się ludem grzeszników.
- 134 A kiedy spadła na nich plaga, oni powiedzieli: "O Mojżeszu! Módl się za nami do twego Pana przez przymierze, które On zawarł z tobą! Jeśli odsuniesz od nas ten gniew, to my z pewnością uwierzymy i odeślemy z tobą synów Izraela."
- 135 A kiedy odsunęliśmy od nich gniew – do kresu, który musieli osiągnąć – oni złamali swoje ślubowanie.
- 136 Tak więc zemściliśmy się na nich i potopiliśmy ich w otchłani morza, ponieważ uznali za kłamstwo Nasze znaki i nie dbali o nie!

- 12 I rzekł Pan do Mojżesza: «Powiedz Aaronowi: Wyciągnij laskę swoją i uderz proch ziemi, aby zamienił się w komary na całej ziemi egipskiej».
- 13 I uczynili tak: Aaron wyciągnął rękę swoją i laskę i uderzył proch ziemi. Komary pokryły ziemię i bydło, cały proch ziemi w kraju egipskim zamienił się w komary. [...]
- 20 I uczynił tak Pan, i sprowadził mnóstwo much do domu faraona, do domów sług jego i na całą ziemię egipską. Kraj został zniszczony przez muchy.

Wj 9:

- 6 I nazajutrz Pan uczynił to, że wyginęło wszelkie bydło Egipcjan, a z bydła Izraelitów nic nie zginęło.
- 7 Faraon posłał na zwiady, i oto nic nie zginęło z bydła izraelskiego. Jednak serce faraona było uparte, i nie puścił ludu.
- 8 Rzekł Pan do Mojżesza i Aarona: «Weźcie pełnymi garściami sadzy z pieca i Mojżesz niech rzuci ją ku niebu na oczach faraona,
- 9 a pył będzie się unosił nad całym krajem egipskim i sprawi u człowieka i u bydła w całej ziemi egipskiej wrzody i pryszcze».

- 10 Wzięli więc sadzy z pieca i stanęli przed faraonem, a Mojżesz rzucił ją ku niebu i powstały wrzody i pryszcze na ludziach i zwierzętach.
- 11 Czarownicy nie mogli stanąć przed Mojżeszem z powodu wrzodów, bo czarownicy mieli wrzody jak inni Egipcjanie.
- 12 Ale Pan uczynił upartym serce faraona, tak iż nie usłuchał ich, jak zapowiedział Pan Mojżeszowi.
- 13 I rzekł Pan do Mojżesza: «Wstań rano i idź do faraona, i powiedz mu: To mówi Pan, Bóg Hebrajczyków: Wypuść lud mój, aby Mi służył,
- 14 ponieważ tym razem ześlę wszystkie moje plagi na ciebie samego, na twoje sługi i na twój lud, abyś poznał, że nie ma równego Mi na całej ziemi.
- 15 Bo już teraz mógłbym wyciągnąć rękę i dotknąć ciebie i lud twój zarazą, byś został usunięty z ziemi.
- 16 Lecz dlatego zostawiłem cię przy życiu, byś zobaczył siłę moją i by imię moje zostało rozsławione po całej ziemi.
- 17 Jeśli zabraniasz jeszcze memu ludowi wyjścia i nie chcesz go puścić,
- 18 to jutro o tej porze spuszczę bardzo wielki grad, jakiego jeszcze

w Egipcie nie było od dnia jego powstania aż dotąd.

- 19 A teraz poślij po twoje bydło i po wszystko, co masz na polu, bo każdy człowiek i każde zwierzę znajdujące się na polu, a nie zapędzone do zagrody, zginie, gdy na nich grad spadnie».
- 20 Kto ze sług faraona zląkł się słów Pana, schronił sługi swoje i bydło do domów,
- 21 ale kto nie wziął sobie słów Pana do serca, zostawił sługi swoje i bydło na polu.
- 22 Pan rzekł do Mojżesza: «Wyciągnij rękę do nieba, by spadł grad na całą ziemię egipską, na człowieka, na bydło, na wszelką trawę polną na ziemi egipskiej».
- 23 I wyciągnął Mojżesz laskę swoją do nieba, a Pan zesłał grzmot i grad i spadł ogień na ziemię. Pan spuścił również grad na ziemię egipską.
- 24 I powstał grad i błyskawice z gradem na przemian tak ogromne, że nie było takich na całej ziemi egipskiej od czasu, gdy [Egipt] stał się narodem.
- 25 I spadł grad na całą ziemię egipską, na wszystko, co było na polu. Grad zniszczył ludzi, zwierzęta i wszelką trawę polną oraz złamał każde drzewo na polu.

26 Tylko w ziemi Goszen, gdzie byli Izraelici, nie było gradu.

Wj 10:

- 12 Rzekł Pan do Mojżesza: «Wyciągnij rękę nad ziemię egipską, aby ściągnęła szarańcza do ziemi egipskiej i pożarła wszelką roślinę ziemi, wszystko, co pozostało po gradzie».
- 13 I wyciągnął Mojżesz laskę swoją nad ziemię egipską, a Pan sprowadził wiatr wschodni, który wiał przez cały dzień i całą noc. Rano wiatr wschodni przyniósł szarańczę.
- 14 Szarańcza przyleciała na całą ziemię egipską i opuściła się na cały kraj egipski tak licznie, że tyle szarańczy nie było dotąd ani nie będzie nigdy.
- 15 I pokryła powierzchnię całej ziemi. I ciemną stała się ziemia od szarańczy w takiej ilości. [Szarańcza] pożarła wszelką trawę ziemi i wszelki owoc z drzewa, który pozostał po gradzie, i nie pozostało nic zielonego na drzewach i nic z roślinności polnej w całej ziemi egipskiej.
- 16 Co rychlej kazał faraon zawołać Mojżesza i Aarona i rzekł: «Zgrzeszyłem przeciwko Panu, Bogu waszemu, i przeciwko wam.

- 21 I rzekł Pan do Mojżesza: «Wyciągnij rękę ku niebu, a nastanie ciemność w ziemi egipskiej tak gęsta, że można będzie dotknąć ciemności».
- 22 Wyciągnął Mojżesz rękę do nieba i nastała ciemność gęsta w całej ziemi egipskiej przez trzy dni.
- 23 Jeden drugiego nie widział i nikt nie mógł wstać z miejsca swego przez trzy dni. Ale Izraelici wszyscy mieli światło w swoich mieszkaniach.
- 24 Zawołał faraon Mojżesza i rzekł: «Idźcie, oddajcie cześć Panu, tylko owce i bydło wasze zostanie. Dzieci wasze również mogą iść z wami».

Wj 12:

- 29 O północy Pan pozabijał wszystko pierworodne Egiptu: od pierworodnego syna faraona, który siedzi na swym tronie, aż do pierworodnego tego, który był zamknięty w więzieniu, a także wszelkie pierworodne z bydła.
- 30 I wstał faraon jeszcze w nocy, a z nim wszyscy jego dworzanie i wszyscy Egipcjanie. I podniósł się wielki krzyk w Egipcie, gdyż nie było domu, w którym nie byłoby umarłego.

Wyjście z Egiptu

Wj 12:

- 31 I jeszcze w nocy kazał faraon wezwać Mojżesza i Aarona, i powiedział: «Wstańcie, wyruszajcie z pośrodka mojego ludu, tak wy, jak Izraelici! Idźcie i oddajcie cześć Panu według waszego pragnienia.
- 32 Weźcie ze sobą owce wasze i woły, jak pragnęliście, i idźcie. Proście także o łaskę dla mnie».
- 33 I nalegali Egipcjanie na lud, aby jak najprędzej wyszli z kraju, gdyż mówili: «Wszyscy pomrzemy».
- 34 I wziął lud ciasto, zanim się zakwasiło w dzieżach owiniętych płaszczami, i niósł je na barkach.
- 35 Synowie Izraela uczynili według tego, jak im nakazał Mojżesz, i wypożyczali od Egipcjan przedmioty srebrne i złote oraz szaty.
- 36 Pan wzbudził życzliwość Egipcjan dla Izraelitów, i pożyczyli im. I w ten sposób [Izraelici] złupili Egipcjan.

Wj 13:

17 Gdy faraon uwolnił lud, nie wiódł go Bóg drogą prowadzącą do ziemi filistyńskiej, chociaż była najkrótsza. Powiedział bo-

Sura 10:

- 87 I objawiliśmy Mojżeszowi i jego bratu: "Przygotujcie dla waszego ludu domy w Egipcie; i uczyńcie wasze domy świątynią! i odprawiajcie modlitwę! i ogłoś radosną wieść wierzącym!"
- 88 I powiedział Mojżesz: "Panie nasz! Ty dałeś Faraonowi i jego starszyźnie ozdoby i bogactwa w życiu tego świata Panie nasz! aby sprowadzali z drogi Twojej na manowce. Panie nasz! Zniszcz ich bogactwa i uczyń zatwardziałymi ich serca! Niechaj oni nie uwierzą, dopóki nie ujrzą kary bolesnej!"
- 89 Powiedział: "Wasza prośba została wysłuchana. Idźcie obydwaj prosto i nie postępujcie drogą tych, którzy nie wiedzą!"

Sura 26:

- 52 I objawiliśmy Mojżeszowi: "Wyruszaj nocą z Moimi sługami! Wy na pewno będziecie ścigani!"
- 53 Wtedy Faraon rozesłał po miastach ludzi zwołujących:
- 54 "Zaprawdę, oni stanowią tylko nieliczną grupę;

wiem Bóg: «Żeby lud na widok czekających go walk nie żałował i nie wrócił do Egiptu».

- 18 Bóg więc prowadził lud okrężną drogą pustynną ku Morzu Czerwonemu, a Izraelici wyszli uzbrojeni z ziemi egipskiej.
- 19 Zabrał też Mojżesz ze sobą kości Józefa, gdyż ten przysięgą zobowiązał Izraelitów mówiąc: «Wspomoże was niezawodnie Bóg, a wówczas zabierzcie stąd kości moje ze sobą».
 - 20 Wyruszyli z Sukkot i rozbili obóz w Etam, na skraju pustyni.

- 55 srodze nas rozgniewali,
- 56 lecz nas jest wielu i mamy się na baczności."
- 57 I wtedy pozbawiliśmy ich ogrodów i źródeł,
- 58 skarbów i szlachetnego miejsca pobytu.
- 59 Tak się stało. I daliśmy to wszystko w dziedzictwo synom Izraela.
- 60 Wtedy Egipcjanie urządzili za nimi pościg o wschodzie słońca.
- 61 A kiedy ujrzały się nawzajem obie gromady ludzi, towarzysze Mojżesza powiedzieli: "Oni nas niewątpliwie dosięgną!"
- 62 Powiedział: "Wcale nie! Zaprawdę, ze mną jest mój Pan! On mnie poprowadzi drogą prostą!"
- 63 I objawiliśmy Mojżeszowi: "Uderz twoją laską morze!" I ono się rozdzieliło, a każda jego część była jak wielka góra.
- 64 I pozwoliliśmy przybliżyć się tamtym drugim.
- 65 I wyratowaliśmy Mojżesza i tych wszystkich, którzy razem z nim byli.
- 66 A potopiliśmy tamtych.
- 67 Zaprawdę, w tym jest znak! Lecz większość z nich nie uwierzyła.
- 68 Twój Pan jest Potężny, Litościwy!

Przejście przez Morze Czerwone

Wj 14:

- 3 Faraon powie wtedy: Izraelici zabłądzili w kraju, a pustynia zamknęła im drogę.
- 4 Uczynię upartym serce faraona, i urządzi pościg za wami. Wtedy okażę potęgę moją nad faraonem i nad całym jego wojskiem. Poznają wówczas Egipcjanie, że Ja jestem Pan». I uczynili w ten sposób.
- 5 Gdy doniesiono królowi egipskiemu o ucieczce ludu, zmieniło się usposobienie faraona i jego sług względem niego i rzekli: «Cóżeśmy uczynili pozwalając Izraelowi opuścić naszą służbę?»
 [...]
- 8 Pan uczynił upartym serce faraona, króla egipskiego, który urządził pościg za Izraelitami. Ci jednak wyszli z podniesioną ręką.
- 9 Egipcjanie więc ścigali ich i dopędzili obozujących nad morzem – wszystkie konie i rydwany faraona, jeźdźcy i całe wojsko jego – pod Pi-Hachirot naprzeciw Baal-Sefon.

[...]

15 Pan rzekł do Mojżesza: «Czemu głośno wołasz do Mnie? Po-

Sura 10:

- 90 I przeprowadziliśmy synów Izraela przez morze, a ścigał ich Faraon i jego wojska z zawziętością i wrogością. Aż kiedy był bliski zatonięcia, powiedział: "Uwierzyłem, że nie ma boga, jak tylko Ten, w którego uwierzyli synowie Izraela! I jestem wśród tych, którzy się całkowicie poddali."
- 91 Tak, teraz! A przedtem się zbuntowałeś i byłeś w liczbie tych, którzy szerzą zepsucie.
- 92 Lecz dzisiaj ciebie uratujemy twoje ciało, abyś był znakiem dla tych, którzy przyjdą po tobie. Zaprawdę, wielu spośród ludzi zaniedbuje Nasze znaki!

Sura 17:

- 103 Wtedy on chciał wypędzić ich z kraju, lecz My zatopiliśmy jego wraz z tymi, którzy byli z nim.
- 104 I powiedzieliśmy po jego śmierci synom Izraela: "Zamieszkujcie tę ziemię! A kiedy nadejdzie obietnica życia ostatecznego, My przyprowadzimy was jako różnobarwny tłum."

Sura 20:

77 "Objawiliśmy Mojżeszowi: Wyrusz nocą ze swoimi sługami

wiedz Izraelitom, niech ruszają w drogę.

- 16 Ty zaś podnieś swą laskę i wyciągnij rękę nad morze i rozdziel je na dwoje, a wejdą Izraelici w środek na suchą ziemię.
- 17 Ja natomiast uczynię upartymi serca Egipcjan, że pójdą za nimi. Wtedy okażę moją potęgę wobec faraona, całego wojska jego, rydwanów i wszystkich jego jeźdźców.

[...]

- 27 Wyciągnął Mojżesz rękę nad morze, które o brzasku dnia wróciło na swoje miejsce. Egipcjanie uciekając biegli naprzeciw falom, i pogrążył ich Pan w środku morza.
- 28 Powracające fale zatopiły rydwany i jeźdźców całego wojska faraona, którzy weszli w morze, ścigając tamtych, nie ocalał z nich ani jeden.

i wytycz dla nich w morzu drogę suchą! [...]

Sura 26:

- 63 "I objawiliśmy Mojżeszowi: Uderz twoją laską morze!" I ono się rozdzieliło, a każda jego część była jak wielka góra.
- 64 I pozwoliliśmy przybliżyć się tamtym drugim.
- 65 I wyratowaliśmy Mojżesza i tych wszystkich, którzy razem z nim byli.
- 66 A potopiliśmy tamtych.

Sura 44:

- 23 "Przeto ruszaj w podróż nocną wraz z Moimi sługami; wy, zaprawdę, będziecie ścigani!
- 24 I zostaw morze w spokoju; oto wojsko, które zostanie zatopione!"

Próby na pustyni

Wj 13:

- 21 A Pan szedł przed nimi podczas dnia, jako słup obłoku, by ich prowadzić drogą, podczas nocy zaś jako słup ognia, aby im świecić, żeby mogli iść we dnie i w nocy.
- 22 Nie ustępował sprzed ludu słup obłoku we dnie ani słup ognia w nocy.

Sura 2:

57 I ocieniliśmy was białym obłokiem, i spuściliśmy na was mannę i przepiórki: "Jedzcie wspaniałe rzeczy, w które was zaopatrzyliśmy!" Oni nie Nam wyrządzili niesprawiedliwość, lecz wyrządzili niesprawiedliwość sobie samym.

Wj 16:

- 2 I zaczęło szemrać na pustyni całe zgromadzenie Izraelitów przeciw Mojżeszowi i przeciw Aaronowi.
- 3 Izraelici mówili im: «Obyśmy pomarli z ręki Pana w ziemi egipskiej, gdzieśmy zasiadali przed garnkami mięsa i jadali chleb do sytości! Wyprowadziliście nas na tę pustynię, aby głodem umorzyć całą tę rzeszę».
- 4 Pan powiedział wówczas do Mojżesza: «Oto ześlę wam chleb z nieba, na kształt deszczu. I będzie wychodził lud, i każdego dnia będzie zbierał według potrzeby dziennej. Chcę ich także doświadczyć, czy pójdą za moimi rozkazami czy też nie.

- 12 «Słyszałem szemranie Izraelitów. Powiedz im tak: O zmierzchu będziecie jeść mięso, a rano nasycicie się chlebem. Poznacie wtedy, że Ja, Pan, jestem waszym Bogiem».
- 13 Rzeczywiście wieczorem przyleciały przepiórki i pokryły obóz, a nazajutrz rano warstwa rosy leżała dokoła obozu.
- 14 Gdy się warstwa rosy uniosła ku górze, wówczas na pustyni le-

- 58 Oto powiedzieliśmy: "Wejdźcie do tego miasta i jedzcie tam swobodnie, co chcecie. Wchodźcie do bramy, wybijając pokłony, i mówcie: «Przebaczenie!» Przebaczymy wam wasze grzechy i damy więcej tym, którzy czyni dobro."
- 59 Lecz niesprawiedliwi zamienili słowo, które im zostało powiedziane, na inne słowo. I spuściliśmy na niesprawiedliwych gniew z nieba za to, iż byli bezbożni.
- 60 A kiedy Mojżesz prosił o wodę dla swojego ludu, powiedzieliśmy: "Uderz swoją laską o skałę!" I wytrysnęło z niej dwanaście źródeł, tak iż wszyscy ludzie znali miejsce swego wodopoju. "Jedzcie i pijcie z tego, w co zaopatrzył was Bóg! I nie czyńcie zła na ziemi jako gorszyciele!"
- 61 Kiedy powiedzieliście: "O Mojżeszu! My nie możemy znieść jednego rodzaju pożywienia. Poproś dla nas swego Pana, aby On przygotował dla nas to, co wydaje ziemia, jak: jarzyny, ogórki, czosnek, soczewica i cebula." On powiedział: "Czyżbyście chcieli zamienić to, co jest lepsze, na to, co jest gorsze? Uchodźcie do Egiptu, tam będziecie mieć, o co prosicie!" I doznali poniże-

żało coś drobnego, ziarnistego, niby szron na ziemi.

15 Na widok tego Izraelici pytali się wzajemnie: «Co to jest?» – gdyż nie wiedzieli, co to było. Wtedy powiedział do nich Mojżesz: «To jest chleb, który daje wam Pan na pokarm.

[...]

21 Zbierali to każdego rana, każdy według swych potrzeb. Lecz gdy słońce goręcej przygrzewało, topniało.

Lb 11:

- 4 Tłum pospolitego ludu, który był wśród nich, ogarnęła żądza. Izraelici również zaczęli płakać, mówiąc: «Któż nam da mięsa, abyśmy jedli?
- 5 Wspominamy ryby, któreśmy darmo jedli w Egipcie, ogórki, melony, pory, cebulę i czosnek.
- 6 Tymczasem tu giniemy, pozbawieni tego wszystkiego. Oczy nasze nie widzą nic poza manną».

[...]

- 10 Mojżesz usłyszał, że lud narzeka rodzinami – każda u wejścia do swego namiotu. Wtedy rozpalił się potężnie gniew Pana, a także wydało się to złe Mojżeszowi.
- 11 Rzekł więc Mojżesz do Pana: «Czemu tak źle się obchodzisz ze

nia i biedy, i ściągnęli na siebie gniew Boga. Stało się tak, ponieważ nie wierzyli w znaki Boga i zabijali proroków bez żadnego prawa. Stało się tak, ponieważ zbuntowali się i byli występni.

Sura 20:

- 80 O synowie Izraela! My uratowaliśmy was od waszych wrogów i naznaczyliśmy wam spotkanie na prawym stoku góry; zesłaliśmy wam mannę i przepiórki.
- 81 Jedźcie te dobre rzeczy, w które was zaopatrzyliśmy, i nie przebierajcie w tym miary, bo inaczej spadnie na was Mój gniew! A na kogo spadnie Mój gniew, ten już jest zgubiony.
- 82 Zaprawdę, Ja przebaczam temu, kto się nawraca skruszony, wierzy i czyni dobro, i idzie drogą prostą.

Sura 7:

160 I podzieliliśmy ich na dwanaście plemion – narodów. Objawiliśmy Mojżeszowi, kiedy jego lud prosił go o wodę do picia: "Uderz twoją laską o skałę!" I oto wytrysnęło z niej dwanaście źródeł, tak że wszyscy ludzie dowiedzieli się o swoim miejscu do picia. Ocieniliśmy ich chmurą i spuściliśmy na nich mannę i przepiórki. "Jedzcie dobre rze-

sługą swoim, czemu nie darzysz mnie życzliwością i złożyłeś na mnie cały ciężar tego ludu?

[...]

23 Pan jednak odpowiedział Mojżeszowi: «Czyż ręka Pana jest zbyt krótka? Zobaczysz, czy mowa moja się spełni, czy też nie».

[...]

- 31 Podniósł się wiatr zesłany przez Pana i przyniósł od morza przepiórki, i zrzucił na obóz z obu jego stron na dzień drogi, i pokryły ziemię na dwa łokcie wysoko.
- 32 Ludzie byli na nogach przez cały dzień, przez noc i następny dzień, i zbierali przepiórki. Kto mało zebrał, przyniósł najmniej dziesięć chomerów. I rozłożyli je wokół obozu.
- 33 Mięso jeszcze było między ich zębami, jeszcze nie przeżute, gdy już zapalił się gniew Pana przeciw ludowi i uderzył go Pan wielką plagą.

Wj 17:

1 Całe zgromadzenie Izraelitów wyruszyło na rozkaz Pana z pustyni Sin, aby przebyć dalsze etapy. Potem rozbili obóz w Refidim, gdzie lud nie miał wody do picia.

czy, którymi was obdarzyliśmy!" Oni nie wyrządzili Nam niesprawiedliwości, lecz sobie samym wyrządzili niesprawiedliwość!

- 2 I kłócił się lud z Mojżeszem mówiąc: «Daj nam wody do picia!» Mojżesz odpowiedział im: «Czemu kłócicie się ze mną? I czemu wystawiacie Pana na próbę?»
- 3 Ale lud pragnął tam wody i dlatego szemrał przeciw Mojżeszowi i mówił: «Czy po to wyprowadziłeś nas z Egiptu, aby nas, nasze dzieci i nasze bydło wydać na śmierć z pragnienia?»
- 4 Mojżesz wołał wtedy do Pana i mówił: «Co mam uczynić z tym ludem? Niewiele brakuje, a ukamienują mnie!»
- 5 Pan odpowiedział Mojżeszowi: «Wyjdź przed lud i weź kilku ze starszych Izraela ze sobą. Weź w rękę laskę, którą uderzyłeś Nil, i idź.
- 6 Oto Ja stanę przed tobą na skale, na Horebie. Uderzysz w skałę, a wypłynie z niej woda, i lud zaspokoi swe pragnienie». Mojżesz uczynił tak na oczach starszyzny izraelskiej.

Wj 15:

27 Potem przybyli do Elim, gdzie było dwanaście źródeł i siedemdziesiąt palm. Tutaj to rozbili namioty nad wodą.

Wędrówka przez Synaj

Wj 19:

- 16 Trzeciego dnia rano rozległy się grzmoty z błyskawicami, a gęsty obłok rozpostarł się nad górą i rozległ się głos potężnej trąby, tak że cały lud przebywający w obozie drżał ze strachu.
- 17 Mojżesz wyprowadził lud z obozu naprzeciw Boga i ustawił u stóp góry.
- 18 Góra zaś Synaj była cała spowita dymem, gdyż Pan zstąpił na nią w ogniu i uniósł się dym z niej jakby z pieca, i cała góra bardzo się trzęsła.
- 19 Głos trąby się przeciągał i stawał się coraz donośniejszy. Mojżesz mówił, a Bóg odpowiadał mu wśród grzmotów.

Wj 24:

18 Mojżesz wszedł w środek obłoku i wstąpił na górę. I pozostał Mojżesz na górze przez czterdzieści dni i przez czterdzieści nocy.

Wj 33:

- 18 I rzekł [Mojżesz]: «Spraw, abym ujrzał Twoją chwałę».
- 19 [Pan] odpowiedział: «Ja ukażę ci mój majestat i ogłoszę przed tobą imię Pana, gdyż Ja wyświadczam łaskę, komu chcę,

Sura 7:

- 142 Obiecaliśmy Mojżeszowi trzydzieści nocy i uzupełniliśmy je dziesięcioma; w ten sposób ustalony czas spotkania z jego Panem wynosił czterdzieści nocy. I powiedział Mojżesz swojemu bratu Aaronowi: "Zajmij moje miejsce pośród mego ludu i czyń dobrze; nie chadzaj drogą ludzi szerzących zgorszenie!"
- 143 A kiedy przyszedł Mojżesz na spotkanie w naznaczonym przez Nas czasie i przemówił do niego jego Pan, on powiedział: "Panie mój! Pokaż mi się, abym Cię mógł zobaczyć!" Powiedział: "Ty Mnie nie zobaczysz, lecz popatrz na górę! Jeśli ona stać będzie mocno na swoim miejscu, to ty Mnie zobaczysz." A kiedy jego Pan objawił się na tej górze, obrócił ją w proch; i Mojżesz padł rażony piorunem. A kiedy przyszedł do siebie, powiedział: "Niech Tobie bedzie chwała! Nawracam się do Ciebie! Ja jestem pierwszym z wierzących!"
- 144 Powiedział: "O Mojżeszu! Ja wybrałem ciebie ponad wszystkich ludzi dla przekazania Moich posłań i Mojego słowa. Weź

i miłosierdzie, komu Mi się podoba».

- 20 I znowu rzekł: «Nie będziesz mógł oglądać mojego oblicza, gdyż żaden człowiek nie może oglądać mojego oblicza i pozostać przy życiu».
- 21 I rzekł jeszcze Pan: «Oto miejsce obok Mnie, stań przy skale.
- 22 Gdy przechodzić będzie moja chwała, postawię cię w rozpadlinie skały i położę rękę moją na tobie, aż przejdę.
- 23 A gdy cofnę rękę, ujrzysz Mnie z tyłu, lecz oblicza mojego tobie nie ukażę».

Wj 24:

- 1 I rzekł [Pan] do Mojżesza: «Wstąp do Pana, ty, Aaron, Nadab, Abihu i siedemdziesięciu ze starszych Izraela i oddajcie pokłon z daleka.
- 2 Mojżesz sam zbliży się do Pana, lecz oni się nie zbliżą i lud nie wstąpi z nim».
- 3 Wrócił Mojżesz i obwieścił ludowi wszystkie słowa Pana i wszystkie Jego zlecenia. Wtedy cały lud odpowiedział jednogłośnie: «Wszystkie słowa, jakie powiedział Pan, wypełnimy».
- 4 Spisał więc Mojżesz wszystkie słowa Pana. Nazajutrz wcześnie rano zbudował ołtarz u stóp

więc to, co tobie dałem, i bądź pomiędzy wdzięcznymi!"

145 I napisaliśmy dla niego na Tablicach napomnienie w każdym przedmiocie i wyjaśnienie każdej rzeczy. Weź je z całą mocą i nakaż twojemu ludowi, aby przyjęli to, co najpiękniejsze z nich. Ja wam pokażę niebawem siedzibę bezbożnych!

- 155 I wybrał Mojżesz ze swego ludu siedemdziesięciu mężów na wyznaczony przez Nas czas. A kiedy pochwyciło ich trzęsienie ziemi, on powiedział: "Panie mój! Gdybyś był chciał, to zniszczyłbyś ich przedtem i mnie razem z nimi. Czy Ty nas zgubisz za to, co uczynili ci głupcy spośród nas? To jest przecież tylko Twoja próba, przez którą Ty sprowadzasz z drogi, kogo chcesz, i prowadzisz drogą prostą, kogo chcesz. Przebacz nam więc i okaż miłosierdzie! Ty jesteś najlepszym z przebaczających!
- 156 Zapisz nam to, co jest piękne w życiu na tym świecie i w życiu ostatecznym! "Oto nawróciliśmy się ku Tobie!" Powiedział: "Ja dosięgam Moją karą, kogo chcę, a Moje miłosierdzie obejmuje

góry i postawił dwanaście stel, stosownie do liczby dwunastu pokoleń Izraela.

- 5 Potem polecił młodzieńcom izraelskim złożyć Panu ofiarę całopalną i ofiarę biesiadną z cielców.
- 6 Mojżesz zaś wziął połowę krwi i wylał ją do czar, a drugą połową krwi skropił ołtarz.
- 7 Wtedy wziął Księgę Przymierza i czytał ją głośno ludowi. I oświadczyli: «Wszystko, co powiedział Pan, uczynimy i będziemy posłuszni».
- 8 Mojżesz wziął krew i pokropił nią lud, mówiąc: «Oto krew przymierza, które Pan zawarł z wami na podstawie wszystkich tych słów».
- 9 Wstąpił Mojżesz wraz z Aaronem, Nadabem, Abihu i siedemdziesięciu starszymi Izraela.
- 10 Ujrzeli Boga Izraela, a pod Jego stopami jakby jakieś dzieło z szafirowych kamieni, świecących jak samo niebo.
- 11 Na wybranych Izraelitów nie podniósł On swej ręki, mogli przeto patrzeć na Boga. Potem jedli i pili.
- 12 Pan rzekł do Mojżesza: «Wstąp do Mnie na górę i pozostań tam, a dam ci tablice kamienne, Prawo i przykazania, które napisałem, aby ich pouczyć»

każdą rzecz. Ja zapiszę to tym, którzy są bogobojni, tym, którzy dają jałmużnę, tym, którzy wierzą w Nasze znaki,

157 i tym, którzy idą za Posłańcem, Prorokiem rodzimym, którego oni znajdują wspomnianego w Torze i Ewangelii; on im nakazuje to, co jest słuszne, a zakazuje tego, co niesłuszne; i zezwala im na rzeczy dobre, a zakazuje im rzeczy brzydkich; i zdejmuje z nich brzemię i okowy, które im ciążyły. A ci, którzy w niego wierzą, podtrzymują go i pomagają mu, i idą za światłem, które zostało z nim zesłane. Oni będą szczęśliwi."

Przykazania

Pwt 6:

- 4 Słuchaj, Izraelu, Pan jest naszym Bogiem – Panem jedynym.
- 5 Będziesz miłował Pana, Boga twojego, z całego swego serca, z całej duszy swojej, ze wszystkich swych sił.

Wj 20:

12 Czcij ojca twego i matkę twoją, abyś długo żył na ziemi, którą Pan, Bóg twój, da tobie.

Wj 21:

15 Kto by uderzył swego ojca albo matkę, winien być ukarany śmiercią.

Kpł 19:

32 Przed siwizną wstaniesz, będziesz szanował oblicze starca, w ten sposób okażesz bojaźń Bożą. Ja jestem Pan!

Kpł 19:

- 9 Kiedy żąć będziecie zboże ziemi waszej, nie będziesz żął aż do samego skraju pola i nie będziesz zbierał kłosów pozostałych na polu.
- 10 Nie będziesz ogołacał winnicy i nie będziesz zbierał tego, co spadło na ziemię w winnicy. Zostawisz to dla ubogiego i dla przybysza. Ja jestem Pan, Bóg wasz!

Sura 112:

1. Mów: "On – Bóg Jeden, Bóg Wie-kuisty!

Sura 17:

- 22 Nie umieszczaj razem z Bogiem żadnego innego boga, abyś nie został poniżonym i opuszczonym!
- 23 I postanowił twój Pan, abyście nie czcili nikogo innego, jak tylko Jego; i dla rodziców dobroć! A jeśli jedno z nich lub oboje osiągną przy tobie starość, to nie mów im: "precz!" i nie popychaj ich, lecz mów do nich słowami pełnymi szacunku!
- 24 Pochylaj ku nim skrzydło łagodności, przez miłosierdzie, i mów: "Panie mój, bądź dla nich miłosierny, tak jak oni byli, wychowując mnie, kiedy byłem mały."
- 25 Wasz Pan wie najlepiej, co jest w waszych duszach, jeśli jesteście dobrzy. I On, zaprawdę, jest przebaczający dla tych, którzy się nawracają!
- 26 I dawaj krewnemu, co mu się należy, i biednemu, i podróżnemu; lecz nie rozrzucaj nadmiernie!
- 27 Zaprawdę, rozrzutni są braćmi szatanów, a szatan jest niewdzięczny względem swego Pana.

[...]

13 Nie będziesz uciskał bliźniego, nie będziesz go wyzyskiwał. Zapłata najemnika nie będzie pozostawać w twoim domu przez noc aż do poranka.

Ps 119 (118):

36 Nakłoń me serce do Twoich napomnień, a nie do zysku!

Łk 12:

15 Powiedział też do nich: «Uważajcie i strzeżcie się wszelkiej chciwości, bo nawet gdy ktoś opływa [we wszystko], życie jego nie jest zależne od jego mienia».

Rdz 9:

6 [Jeśli] kto przeleje krew ludzką, przez ludzi ma być przelana krew jego, bo człowiek został stworzony na obraz Boga

Kpł 24:

17 Ktokolwiek zabije człowieka, będzie ukarany śmiercią.

Wj 20:

- 13 Nie będziesz zabijał.
- 14 Nie będziesz cudzołożył.
- 15 Nie będziesz kradł.

[...]

17 Nie będziesz pożądał domu bliźniego twego. Nie będziesz pożądał żony bliźniego twego, ani jego niewolnika, ani jego niewol-

- 28 A jeśli odsuniesz się od nich, to poszukując miłosierdzia twego Pana, którego się spodziewasz, powiedz im chociaż przyjemne słowo.
- 29 I nie kładź ręki zaciśniętej na twoją szyję, i nie otwieraj jej też zbyt szeroko, bo zostaniesz zganiony, biedny.
- 30 Zaprawdę, twój Pan daje hojne zaopatrzenie temu, komu chce, i wymierza je! Zaprawdę, On jest względem swoich sług w pełni świadomy i jasno widzący!
- 31 I nie zabijajcie waszych dzieci z obawy przed niedostatkiem. My im damy zaopatrzenie, podobnie jak wam. Zaiste, zabijanie ich jest wielkim grzechem!
- 32 I nie zbliżajcie się do cudzołóstwa! Zaprawdę, jest to czyn szpetny i jakże to zła droga!
- 33 I nie pozbawiajcie nikogo życia, które Bóg uczynił świętym, chyba że zgodnie z prawem! A jeśli kto został zabity niesprawiedliwie, to My dajemy jego bliskiemu władzę. Lecz niech on nie przesadza w zabijaniu; on z pewnością otrzyma pomoc!
- 34 Zbliżajcie się do majątku sieroty w sposób najbardziej odpowiedni, zanim ona dojdzie do wieku dojrzałego. Wypełniajcie wasze

nicy, ani jego wołu, ani jego osła, ani żadnej rzeczy, która należy do bliźniego twego».

Kpł 19:

11 Nie będziecie kraść, nie będziecie kłamać, nie będziecie oszukiwać jeden drugiego.

[...]

- 35 Nie będziecie popełniać niesprawiedliwości w wyrokach, w miarach, w wagach, w objętości.
- 36 Będziecie mieć wagi sprawiedliwe, odważniki sprawiedliwe, sprawiedliwą efę, sprawiedliwy hin. Ja jestem Pan, Bóg wasz, który wyprowadził was z ziemi egipskiej!

Prz 16:

- 18 Przed porażką wyniosłość, duch pyszny poprzedza upadek.
- 19 Lepiej być skromnym pośród pokornych, niż łupy dzielić z pysznymi.

Wi 20:

- 3 Nie będziesz miał cudzych bogów obok Mnie!
- 4 Nie będziesz czynił żadnej rzeźby ani żadnego obrazu tego, co jest na niebie wysoko, ani tego, co jest na ziemi nisko, ani tego, co jest w wodach pod ziemią!

- zobowiązania, ponieważ o zobowiązanie zapytają.
- 35 Dawajcie pełną miarę, kiedy mierzycie, i ważcie wagą sprawiedliwą! To jest lepsze i piękniejsze w swoim rezultacie.
- 36 I nie idź w ślad za tym, o czym nie masz wcale wiedzy! Zaprawdę, słuch, wzrok i serce będą z tego zdawały sprawę!
- 37 I nie stąpaj dumnie po ziemi, bo przecież nie rozerwiesz ziemi ani nie osiągniesz wysokości gór.
- 38 To, co jest złe w tym wszystkim, jest dla twego Pana wstrętne.
- 39 Oto co objawił ci twój Pan z mądrości. I nie umieszczaj obok Boga żadnego innego boga, bo zostaniesz wrzucony do Gehenny, zganiony, wzgardzony.

Sura 26:

- 181 Dawajcie pełną miarę, a nie bądźcie w liczbie tych, którzy narażają na straty!
- 182 Ważcie dokładną wagę!

Sura 55:

- 7 I niebo On wzniósł je i ustawił wagę,
- 8 abyście ważąc nie oszukiwali.
- 9 Ustawiajcie wagi sprawiedliwie i nie powodujcie straty na wadze!

- 5 Nie będziesz oddawał im pokłonu i nie będziesz im służył, ponieważ Ja Pan, twój Bóg, jestem Bogiem zazdrosnym, który karze występek ojców na synach do trzeciego i czwartego pokolenia względem tych, którzy Mnie nienawidzą.
- 6 Okazuję zaś łaskę aż do tysiącznego pokolenia tym, którzy Mnie miłują i przestrzegają moich przykazań.

Sura 28:

88 I nie wzywaj wraz z Bogiem innego boga! Nie ma boga, jak tylko On! Wszelka rzecz zginie z wyjątkiem Jego oblicza. Do Niego należy Sąd i do Niego będziecie sprowadzeni!

Sura 41:

46 Ten, kto czyni dobro, czyni dla siebie samego; a ten, kto czyni zło, czyni przeciwko sobie. [...]

Złoty Cielec

Wj 32:

- 1 A gdy lud widział, że Mojżesz opóźniał swój powrót z góry, zebrał się przed Aaronem i powiedział do niego: «Uczyń nam boga, który by szedł przed nami, bo nie wiemy, co się stało z Mojżeszem, tym mężem, który nas wyprowadził z ziemi egipskiej».
- 2 Aaron powiedział im: «Pozdejmujcie złote kolczyki, które są w uszach waszych żon, waszych synów i córek, i przynieście je do mnie».
- 3 I zdjął cały lud złote kolczyki, które miał w uszach, i zniósł je do Aarona.
- 4 A wziąwszy je z ich rąk nakazał je przetopić i uczynić z tego posąg cielca ulany z metalu. I po-

Sura 7:

- 148 I przygotował sobie lud Mojżesza – pod jego nieobecność – ze swoich ozdób cielca, jakby prawdziwego, który pobekiwał. Czy oni nie widzieli, że ten cielec nie mówił z nimi ani też nie prowadził ich drogą prostą? Oni wzięli go sobie i byli niesprawiedliwi.
- 149 A kiedy, uznając swój błąd, pożałowali, zobaczyli, że zabłądzili, i powiedzieli: "Jeśli nasz Pan nie zmiłuje się nad nami i nie przebaczy nam, to, z pewnością, będziemy wśród stratnych!"
- 150 A kiedy Mojżesz powrócił do swego ludu, zasmucony i zagniewany powiedział: "Jakże źle postąpiliście po moim odejściu! Czy wy chcecie przyśpieszyć

wiedzieli: «Izraelu, oto bóg twój, który cię wyprowadził z ziemi egipskiej».

- 5 A widząc to Aaron kazał postawić ołtarz przed nim i powiedział: «Jutro będzie uroczystość ku czci Pana».
- 6 Wstawszy wcześnie rano, dokonali całopalenia i złożyli ofiary biesiadne. I usiadł lud, aby jeść i pić, i wstali, żeby się bawić.
- 7 Pan rzekł wówczas do Mojżesza: «Zstąp na dół, bo sprzeniewierzył się lud twój, który wyprowadziłeś z ziemi egipskiej.
- 8 Bardzo szybko odwrócili się od drogi, którą im nakazałem, i utworzyli sobie posąg cielca ulanego z metalu i oddali mu pokłon, i złożyli mu ofiary, mówiąc: "Izraelu, oto twój bóg, który cię wyprowadził z ziemi egipskiej"».
- 9 I jeszcze powiedział Pan do Mojżesza: «Widzę, że lud ten jest ludem o twardym karku.
- 10 Zostaw Mnie przeto w spokoju, aby rozpalił się gniew mój na nich. Chcę ich wyniszczyć, a ciebie uczynić wielkim ludem».
- 11 Mojżesz jednak zaczął usilnie błagać Pana, Boga swego, i mówić: «Dlaczego, Panie, płonie gniew Twój przeciw ludowi Twemu, któ-

rozkaz waszego Pana?" I rzucił Tablice, i pochwycił swojego brata za głowę, pociągając go ku sobie. Powiedział: "Synu mojej matki! Zaprawdę, lud mnie poniżył i omal mnie nie zabili! Nie pozwól, żeby triumfowali nade mną wrogowie, i nie stawiaj mnie razem z ludźmi niesprawiedliwymi!"

- 151 Powiedział: "Panie mój! Przebacz mnie i mojemu bratu! I wprowadź nas do swojego miłosierdzia! Ty jesteś najbardziej miłosierny z miłosiernych!"
- 152 Zaprawdę, tych, którzy wzięli sobie cielca, dosięgnie gniew ich Pana i poniżenie w życiu tego świata. Tak płacimy tym, którzy wymyślają kłamstwa!
- 153 Zaprawdę, dla tych, którzy popełnili złe czyny, a następnie nawrócili się i zostali wierzącymi, twój Pan jest przebaczający, litościwy!
- 154 A kiedy Mojżesz uspokoił swój gniew, wziął Tablice, na których zapisana była droga prosta i miłosierdzie dla tych, którzy się obawiają swego Pana.

Sura 20:

83 "A co cię skłoniło do pospiesznego oddalenia się od twego ludu, o Mojżeszu!"

ry wyprowadziłeś z ziemi egipskiej wielką mocą i silną ręką?

- 12 Czemu to mają mówić Egipcjanie: W złym zamiarze wyprowadził ich, chcąc ich wygubić w górach i wygładzić z powierzchni ziemi? Odwróć zapalczywość Twego gniewu i zaniechaj zła, jakie chcesz zesłać na Twój lud.
- 13 Wspomnij na Abrahama, Izaaka i Izraela, Twoje sługi, którym przysiągłeś na samego siebie, mówiąc do nich: "Uczynię potomstwo wasze tak liczne jak gwiazdy niebieskie, i całą ziemię, o której mówiłem, dam waszym potomkom, i posiądą ją na wieki"».
- 14 Wówczas to Pan zaniechał zła, jakie zamierzał zesłać na swój lud.
- 15 Mojżesz zaś zszedł z góry z dwiema tablicami Świadectwa w swym ręku, a tablice były zapisane na obu stronach, zapisane na jednej i na drugiej stronie.
- 16 Tablice te były dziełem Bożym, a pismo na nich było pismem Boga, wyrytym na tablicach.
- 19 A Mojżesz zbliżył się do obozu i ujrzał cielca i tańce. Rozpalił się wówczas gniew Mojżesza i rzucił z rąk swoich tablice i potłukł je u podnóża góry.

- 84 Powiedział: "Oni idą moimi śladami. Ja się spieszyłem do Ciebie, mój Panie, abyś był zadowolony."
- 85 Powiedział Bóg: "Zaprawdę, wystawiliśmy na próbę twój lud, po twoim odejściu, i wprowadził go w błąd As-Samiri."
- 86 I Mojżesz powrócił do swego ludu gniewny, strapiony. Powiedział on: "O ludu mój! Czy wasz Pan nie dał wam pięknej obietnicy? Czy zbyt długie dla was było przymierze? Czy też pragnęliście, aby spadł na was gniew waszego Pana? Naruszyliście daną mi obietnicę!"
- 87 Oni powiedzieli: "My wcale nie naruszyliśmy z własnej woli tobie danej obietnicy. Lecz zostaliśmy zmuszeni do dostarczenia ciężkich ładunków ozdób należących do ludu i rzuciliśmy je; i podobnie uczynił As-Samiri."
- 88 On utworzył dla nich cielca w prawdziwej postaci, pobekującego. Oni powiedzieli: "To jest wasz Bóg i Bóg Mojżesza, lecz on zapomniał."
- 89 A czy oni nie widzieli, że ten cielec nie odpowiadał im żadnym słowem; i nie przynosił im ani żadnej szkody, ani żadnego pożytku?

20 A porwawszy cielca, którego uczynili, spalił go w ogniu, starł na proch, rozsypał w wodzie i kazał ją pić Izraelitom.

- 25 I ujrzał Mojżesz, że lud stał się nieokiełznany, gdyż Aaron wodze mu popuścił na pośmiewisko wobec nieprzyjaciół.
- 26 Zatrzymał się Mojżesz w bramie obozu i zawołał: «Kto jest za Panem, do mnie!» A wówczas przyłączyli się do niego wszyscy synowie Lewiego.
- 27 I rzekł do nich: «Tak mówi Pan, Bóg Izraela: "Każdy z was niech przypasze miecz do boku. Przejdźcie tam i z powrotem od jednej bramy w obozie do drugiej i zabijajcie: kto swego brata, kto swego przyjaciela, kto swego krewnego"».
- 28 Synowie Lewiego uczynili według rozkazu Mojżesza, i zabito w tym dniu około trzech tysięcy mężów.
 [...]
- 30 Nazajutrz zaś tak powiedział Mojżesz do ludu: «Popełniliście ciężki grzech; ale teraz wstąpię do Pana, może otrzymam przebaczenie waszego grzechu».
- 31 I poszedł Mojżesz do Pana, i powiedział: «Oto niestety lud ten

- 90 Powiedział im już poprzednio Aaron: "O ludu mój! Zostaliście tylko wystawieni na próbę przez tego cielca. Lecz, zaprawdę, wasz Pan jest Miłosierny! Postępujcie więc za mną i słuchajcie mojego rozkazu!"
- 91 Oni powiedzieli: "My nie przestaniemy go czcić, dopóki nie powróci do nas Mojżesz."
- 92 Powiedział Mojżesz: "O Aaronie! Co tobie przeszkodziło – kiedy widziałeś, że oni zeszli z drogi –
- 93 iż nie poszedłeś ze mną? Czy zbuntowałeś się przeciw memu rozkazowi?"
- 94 On powiedział: "O synu mojej matki! Nie bierz mnie ani za moją brodę, ani za głowę! Obawiałem się, abyś nie powiedział: «Rozdzieliłeś synów Izraela i nie strzegłeś mojego słowa.»"
- 95 Powiedział: "A co ty masz do powiedzenia, As-Samiri?"
- 96 Powiedział: "Ja widziałem to, czego oni. nie widzieli. Wziąłem garść prochu ze śladów posłańca i rzuciłem. Tak podszepnęła mi moja dusza."
- 97 Powiedział: "Idź sobie! I, zaprawdę, powinieneś w tym życiu mówić: «Nie dotykajcie mnie!» Tobie będzie naznaczony czas

dopuścił się wielkiego grzechu, gdyż uczynił sobie boga ze złota.

- 32 Przebacz jednak im ten grzech! A jeśli nie, to wymaż mię natychmiast z Twej księgi, którą napisałeś».
- 33 Pan powiedział do Mojżesza: «Tylko tego, który zgrzeszył przeciw Mnie, wymażę z mojej księgi.
- 34 Idź teraz i prowadź ten lud, gdzie ci rozkazałem, a mój anioł pójdzie przed tobą. A w dniu mojej kary ukarzę ich za ich grzech».
- 35 I rzeczywiście Pan ukarał lud za to, że uczynił sobie złotego cielca, wykonanego pod kierunkiem Aarona.

- spotkania, którego nie będziesz mógł uniknąć. Popatrz na twego boga, któremu się kłaniałeś! Zaprawdę, my go spalimy, następnie rozrzucimy całkowicie jego prochy w morzu!"
- 98 Waszym bogiem jest tylko Bóg! Nie ma boga, jak tylko On! On obejmuje wiedzą każdą rzecz!

Zwiadowcy w Kanaanie

Lb 13:

- 1 Odezwał się znowu Pan do Mojżesza tymi słowami:
- 2 «Poślij ludzi, aby zbadali kraj Kanaan, który chcę dać synom Izraela. Wyślecie po jednym z każdego pokolenia ich przodków, tych wszystkich, którzy są w nich książętami».
- 3 Wysłał ich więc Mojżesz zgodnie z rozkazem Pana z pustyni Paran, a byli ci mężowie wodzami Izraelitów.

Sura 5:

- 20 Oto powiedział Mojżesz do swego ludu: "O ludu mój! Wspominajcie dobroć Boga nad wami! On ustanowił wśród was proroków, On uczynił was królami i dał wam to, czego nie dał żadnemu spośród światów.
- 21 O ludu mój! Wejdźcie do Ziemi Świętej, którą Bóg przeznaczył dla was! I nie wracajcie waszymi śladami, bo powrócicie jako ci, którzy stracili."

- 25 Po czterdziestu dniach wrócili z rozpoznania kraju.
- 26 Przyszli na pustynię Paran do Kadesz i stanęli przed Mojżeszem i Aaronem oraz przed całą społecznością Izraelitów, złożyli przed nimi sprawozdanie oraz pokazali owoce kraju.
- 27 I tak im opowiedzieli: «Udaliśmy się do kraju, do którego nas posłałeś. Jest to kraj rzeczywiście opływający w mleko i miód, a oto jego owoce.
- 28 Jednakże lud, który w nim mieszka, jest silny, a miasta są obwarowane i bardzo wielkie. Widzieliśmy tam również Anakitów.
- 29 Amalekici zajmują okolice Negebu; w górach mieszkają Chetyci, Jebusyci i Amoryci, Kananejczycy wreszcie mieszkają nad morzem i nad brzegami Jordanu».
- 30 Wtedy próbował Kaleb uspokoić lud, [który zaczął się burzyć] przeciw Mojżeszowi, i rzekł: «Trzeba ruszyć i zdobyć kraj – na pewno zdołamy go zająć».
- 31 Lecz mężowie, którzy razem z nim byli, rzekli: «Nie możemy wyruszyć przeciw temu ludowi, bo jest silniejszy od nas».
- 32 I rozgłaszali złe wiadomości o kraju, który zbadali, mówiąc

- 22 Powiedzieli: "O Mojżeszu! Zaprawdę, w niej jest lud olbrzymów i my tam z pewnością nie wejdziemy, dopóki, oni stamtąd nie wyjdą. A kiedy oni z niej wyjdą, to wtedy my wejdziemy."
- 23 Powiedziało dwóch ludzi spośród bogobojnych, których Bóg obdarzył dobrodziejstwami: "Wejdźcie do nich przez bramę. A kiedy wejdziecie przez nią, to będziecie zwycięzcami. I zaufajcie Bogu, jeśli jesteście wierzącymi!"
- 24 Powiedzieli: "O Mojżeszu! My nigdy nie wejdziemy do niej, jak długo oni tam się znajdują. Idźże więc ty i twój Pan i walczcie obydwaj! My tutaj pozostaniemy."
- 25 On powiedział: "Panie mój! Zaprawdę, ja nie posiadam władzy nad nikim, jak tylko nad samym sobą i nad moim bratem. Oddziel nas więc od tego ludu zepsutego!"
- 26 Powiedział: "Oto ona jest im zakazana! Przez czterdzieści lat będą błąkać się po ziemi. Lecz nie martw się o ten lud zepsuty!"

do Izraelitów: «Kraj, któryśmy przeszli, aby go zbadać, jest krajem, który pożera swoich mieszkańców. Wszyscy zaś ludzie, których tam widzieliśmy, są wysokiego wzrostu.

33 Widzieliśmy tam nawet olbrzymów – Anakici pochodzą od olbrzymów – a w porównaniu z nimi wydaliśmy się sobie jak szarańcza i takimi byliśmy w ich oczach».

Lb 14:

- 6 A Jozue, syn Nuna, i Kaleb, syn Jefunnego, którzy należeli do badających kraj, rozdarli szaty
- 7 i mówili do całej społeczności Izraelitów: «Kraj, który przeszliśmy celem zbadania go, jest wspaniałym krajem.
- 8 Jeśli nam Pan sprzyja, to nas wprowadzi do tego kraju i da nam ten kraj, który prawdziwie opływa w mleko i miód.
- 9 Tylko nie buntujcie się przeciwko Panu. Nie bójcie się też ludu tego kraju, gdyż ich pochłoniemy. Obrona od niego odstąpi, a z nami jest przecież Pan. Zatem nie bójcie się ich!»
- 10 Całe zgromadzenie mówiło, by ich ukamienować, gdy [wtem] ukazała się chwała Pana wobec

wszystkich Izraelitów nad Namiotem Spotkania.

[...]

- 26 Pan przemówił znów do Mojżesza i Aarona i rzekł:
- 27 «Jak długo mam znosić to przewrotne zgromadzenie szemrzące przeciw Mnie? Słyszałem szemranie Izraelitów przeciw Mnie.

[...]

- 34 Poznaliście kraj w przeciągu czterdziestu dni; każdy dzień teraz zamieni się w rok i przez czterdzieści lat pokutować będziecie za winy i poznacie, co to znaczy, gdy Ja się oddalę.
- 35 Ja, Pan, powiedziałem! Zaprawdę, w ten sposób postąpię z tą złą zgrają, która się zebrała przeciw Mnie. Na tej pustyni zniszczeją i tutaj pomrą».

Bunt Koracha (Karuna)

Lb 16:

- 1 Korach, syn Jishara [...] oraz Datan i Abiram [...]
- 2 powstali przeciw Mojżeszowi, a wraz z nimi dwustu pięćdziesięciu mężów spośród Izraelitów, książąt społeczności, przedstawicieli ludu, ludzi szanowanych.

Sura 28:

76 Oto Karun należał do ludu Mojżesza, lecz on był względem nich niegodziwy. My daliśmy mu tyle skarbów, że same tylko klucze do nich były zbyt ciężkie dla ludzi obdarzonych siłą. Oto powiedział mu jego lud: "Nie raduj się! Zaprawdę, Bóg nie miłuje tych, którzy się radują!

- 3 Połączyli się razem przeciw Mojżeszowi i Aaronowi i rzekli do nich: «Dość tego, gdyż cała społeczność, wszyscy są świętymi i pośród nich jest Pan; dlaczego więc wynosicie się ponad zgromadzenie Pana?»
- 4 Gdy to Mojżesz usłyszał, upadł na twarz.
- 5 Potem rzekł do Koracha i całej jego zgrai: «Rano da poznać Pan, kto do Niego należy, kto jest święty i może zbliżyć się do Niego. Jedynie temu, kogo wybrał, dozwoli zbliżyć się do siebie.

- 11 Złączyliście się przeciw Panu, ty i cała twoja zgraja; kimże jest Aaron, że szemrzecie przeciw niemu?»
- 12 Rozkazał więc Mojżesz przywołać Datana i Abirama, synów Eliaba, ale oni rzekli: «Nie przyjdziemy!
- 13 Czyż nie dosyć tego, żeś nas wyprowadził z kraju opływającego w mleko i miód, by nas wygubić na pustyni, ale jeszcze chciałbyś sobie przywłaszczyć władzę nad nami?
- 14 Przecież to nie jest kraj opływający w mleko i miód, gdzie nas wprowadziłeś, ani nie dałeś nam

- 77 Lecz poszukuj wśród tego, co ci dał Bóg, siedziby ostatecznej! Nie zapominaj twojego udziału na tym świecie i czyń dobrze, tak jak czyni dobrze dla ciebie Bóg! Nie poszukuj zgorszenia na ziemi! Zaprawdę, Bóg nie miłuje szerzących zgorszenie!"
- 78 On powiedział: "To, co mi zostało dane, zawdzięczam wiedzy, którą posiadam." Czyż nie wiedział, iż Bóg wytracił przed nim całe pokolenia takich, którzy byli mocniejsi siłą od niego i którzy więcej zgromadzili? Grzesznicy nie są pytani o swoje grzechy.
- 79 Potem wyszedł on do swego ludu w całym przepychu. Ci, którzy pragnęli życia tego świata, powiedzieli: "O, gdybyśmy posiadali tyleż, co zostało dane Karunowi! On jest posiadaczem ogromnej fortuny."
- 80 I powiedzieli ci, którym dana była wiedza: "Biada wam! Nagroda Boga jest lepsza dla tego, kto wierzy i czyni dobro. Otrzymają ją tylko cierpliwi."
- 81 I sprawiliśmy, iż ziemia pochłonęła jego i jego domostwo. I nie miał on żadnego oddziału, który by mu pomógł, poza Bogiem, i nie zdołał się obronić.

jako dziedzictwa pól i winnic. Sądzisz, że możesz tym ludziom odebrać oczy? Nie przyjdziemy!»

- 15 Mojżesz rozgniewał się bardzo i rzekł do Pana: «Nie przyjmuj ich ofiary! Żadnemu z nich nie wziąłem nawet osła i nikogo z nich nie skrzywdziłem».
- 16 Potem Mojżesz powiedział do Koracha: «Jutro stań ty ze swoimi stronnikami przed Panem: ty wraz z nimi, a również i Aaron.
- 17 Każdy niech weźmie swoją kadzielnicę i włoży do niej kadzidło, i każdy przyniesie swoją kadzielnicę przed Pana razem dwieście pięćdziesiąt kadzielnic. Także ty i Aaron przynieście swoje kadzielnice».

- 23 Na to rzekł Pan do Mojżesza:
- 24 «Daj społeczności taki rozkaz: Usuńcie się z obrębu zamieszkania».
- 25 Wtedy podniósł się Mojżesz i udał się do Datana i Abirama, a starsi Izraela poszli za nim.
- 26 Wówczas rozkazał społeczności:
 «Oddalcie się od namiotów tych bezbożnych mężów! Nie dotykajcie niczego, co do nich należy, byście nie zginęli przez ich grzechy!»

- 82 I rankiem Ci, którzy pragnęli wczoraj być na jego miejscu, mówili: "Biada! Bóg rozdaje hojnie zaopatrzenie, komu chce ze Swoich sług, i wymierza je. Jeśliby Bóg nie był dla nas łaskawy, to sprawiłby, iż zostalibyśmy też pochłonięci. Biada! Niewierni nie bywają szczęśliwi!"
- 83 Taka jest siedziba ostateczna! My przygotowujemy ją dla tych, którzy nie pragną wyniosłości na ziemi ani szerzyć zgorszenia. Ostateczny koniec należy do bogobojnych!
- 84 Kto przynosi dobry czyn, będzie miał coś lepszego od niego. A ten, kto przynosi zły uczynek, niech wie, że ci, którzy popełniają złe czyny, dostaną zapłatę tylko za to, co uczynili.

- 27 Usunęli się więc z miejsca zamieszkania Koracha, Datana i Abirama. Datan zaś i Abiram wyszli i stanęli przed wejściem do swoich namiotów razem z żonami, synami i małymi dziećmi.
- 28 Teraz rzekł Mojżesz: «Po tym poznacie, że Pan mnie posłał, abym te wszystkie czyny wykonał, i że to nie ode mnie wyszło:
- 29 jeśli ci ludzie umrą śmiercią naturalną i jeśli spotka ich los taki jak innych ludzi, wtedy Pan mnie nie posłał.
- 30 Gdy jednak Pan uczyni rzecz niesłychaną, gdy otworzy ziemia swoją paszczę i pochłonie ich razem ze wszystkim, co do nich należy, tak że żywcem wpadną do szeolu, wówczas poznacie, że ludzie ci bluźnili przeciw Panu».
- 31 Gdy kończył mówić te słowa, rozstąpiła się ziemia pod nimi.
- 32 Ziemia otworzyła swoją paszczę i pochłonęła ich razem z ich rodzinami, jak również ludzi, którzy połączyli się z Korachem, wraz z całym ich majątkiem.
- 33 Wpadli razem ze wszystkim, co do nich należało, żywcem do szeolu, a ziemia zamknęła się nad nimi. Tak zniknęli spośród społeczności.

- 34 Wszyscy zaś Izraelici, którzy stali wokoło, uciekli na ich krzyk, mówiąc: «By też i nas ziemia nie połknęła!»
- 35 Wtedy wypadł ogień od Pana i pochłonął dwustu pięćdziesięciu mężów, którzy ofiarowali kadzidło.

SAUL, GEDEON

1 Sm 8:

- 4 Zebrała się więc cała starszyzna izraelska i udała się do Samuela do Rama.
- 5 Odezwali się do niego: «Oto ty się zestarzałeś, a synowie twoi nie postępują twoimi drogami: ustanów raczej nad nami króla, aby nami rządził, tak jak to jest u innych narodów».
- 6 Nie podobało się Samuelowi to, że mówili: «Daj nam króla, aby nami rządził». Modlił się więc Samuel do Pana.
- 7 A Pan rzekł do Samuela: «Wysłuchaj głosu ludu we wszystkim, co mówi do ciebie, bo nie ciebie odrzucają, lecz Mnie odrzucają jako króla nad sobą.
- 8 Podobnie jak postępowali od dnia, w którym ich wyprowadziłem z Egiptu, aż do dnia dzisiejszego, porzucając Mnie i służąc innym bogom, tak postępują i z tobą.
- 9 Teraz jednak wysłuchaj ich głosu, tylko wyraźnie ich ostrzeż i oznajmij im prawo króla, który ma nad nimi panować».

Sura 2:

- 246 Czy nie widziałeś starszyzny synów Izraela po Mojżeszu, kiedy oni powiedzieli do swojego proroka: "Poślij nam króla, wtedy będziemy walczyć na drodze Boga"? On powiedział: "Czy moglibyście nie walczyć, jeśli została wam przepisana walka?" Oni powiedzieli: "A dlaczego nie mielibyśmy walczyć na drodze Boga, zostaliśmy wypędzeni z naszych domostw i od naszych dzieci?" Jednak kiedy została im przepisana walka, oni odwrócili się plecami, z wyjątkiem nielicznych spośród nich. Bóg zna dobrze ludzi niesprawiedliwych!
- 247 I powiedział im ich prorok: "Oto Bóg posłał wam Saula jako króla." Oni powiedzieli: "Jak on może mieć władzę królewską nad nami? My przecież jesteśmy godniejsi od niego do władzy królewskiej, on nie ma nawet dosyć majątku." On powiedział: "Zaprawdę, Bóg wybrał go ponad wami i obdarzył go rozległością wiedzy i odpowiednią postacią ciała." Bóg daje Swoje

1 Sm 10:

- 17 Tymczasem Samuel zwołał lud do Mispa.
- 18 Odezwał się wtedy do Izraelitów: «To mówi Pan, Bóg Izraela: Wyprowadziłem Izraelitów z Egiptu i wyzwoliłem was z ręki Egiptu i z ręki wszystkich królestw, które was ciemiężyły.
- 19 Lecz wy teraz odrzuciliście Boga waszego, który uwolnił was od wszystkich nieszczęść i ucisków i rzekliście Mu: "Ustanów króla nad nami". Ustawcie się więc przed Panem według pokoleń i według rodów».
- 20 Samuel kazał wystąpić wszystkim pokoleniom Izraela i padł los na pokolenie Beniamina.
- 21 Nakazał potem, by wystąpiło pokolenie Beniamina według swoich rodów, i padł los na ród Matriego. <I nakazał wystąpić z rodu Matriego po jednemu>, a los padł na Saula, syna Kisza. Szukano go, lecz nie znaleziono.
- 22 Jeszcze pytali się Pana: «Czy ten człowiek tu przybył?» Odrzekł Pan: «Oto tam ukrył się w taborze».
- 23 Pobiegli więc i przyprowadzili go stamtąd. Gdy stanął w środku ludu, wzrostem przewyższał cały lud o głowę.

- królestwo, komu chce, Bóg jest słyszący, wszechwiedzący!
- 248 I powiedział im ich prorok: "Oto znakiem jego królestwa będzie to, iż przyjdzie do was Arka, w której będzie bezpieczeństwo pochodzące od waszego Pana, i reszta tego, co pozostawił ród Mojżesza i Aarona a poniosą ją aniołowie. Zaprawdę, w tym jest znak dla was, jeśli jesteście wierzącymi!"
- 249 A kiedy wystąpił Saul z wojskami, powiedział: "Oto Bóg doświadczy was przez rzekę: ten, kto z niej wypije, ten nie będzie ode mnie; a ten, kto jej nie skosztuje, ten będzie ode mnie; z wyjątkiem tego, kto raz zaczerpnie z niej swoją ręką." Lecz oni pili z niej, z wyjątkiem niewielu. A kiedy przez nią przeszli, on i ci, którzy razem z nim uwierzyli: "My nie mamy dzisiaj żadnej władzy nad Goliatem i jego wojskami." I powiedzieli ci, którzy sądzili, że spotkają się z Bogiem: "Jak często mały oddział odnosi zwycięstwo nad licznym oddziałem za zezwoleniem Boga!" Bóg jest z tymi, którzy są cierpliwi!

- 24 Rzekł wtedy Samuel do całego narodu: «Czy widzicie, że temu, którego wybrał Pan, nikt z całego ludu nie dorówna?» A wszyscy ludzie wydali okrzyk wołając: «Niech żyje król!»
- 25 Wtedy Samuel ogłosił ludowi prawa władzy królewskiej, zapisał je w księdze i złożył ją przed Panem. Następnie odprawił Samuel wszystkich ludzi do domów.
- 26 Również i Saul udał się do swego domu w Gibea, a towarzyszyli mu wojownicy, których serca Bóg poruszył.
- 27 Tymczasem synowie Beliala mówili: «W czym ten może nam pomóc?» I wzgardzili nim, nie złożyli mu też daru, ale on nie zwracał na to uwagi.

1 Sm 6:

- 13 W Bet-Szemesz na równinie odbywały się żniwa pszenicy. Podniósłszy oczy żniwiarze dostrzegli Arkę i uradowali się jej widokiem.
- 14 Wóz dotarł na pole Jozuego z Bet-Szemesz i tam się zatrzymał. Leżał tam wielki kamień. Wóz drewniany porąbano, a krowy złożono Panu na ofiarę całopalną.

[...]

- 19 Synowie Jechoniasza nie uczestniczyli jednak w radości, jaka była udziałem ludzi z Bet-Szemesz, gdy przyszli zobaczyć Arkę Pańską. Dlatego zabił On siedemdziesięciu ludzi spośród nich. Lud zasmucił się, ponieważ Pan dotknął ich wielką plagą.
- 20 Mówili więc mieszkańcy Bet--Szemesz: «Któż zdoła stanąć przed obliczem Pana, przed tym Bogiem świętym? Do kogo uda się On od nas?»
- 21 Wysłali więc posłów do Kiriat--Jearim z zawiadomieniem: «Filistyni oddali Arkę Pańską. Przybywajcie i weźcie ją do siebie».

Sdz 7:

- 2 Pan rzekł do Gedeona: «Zbyt liczny jest lud przy tobie, abym w jego ręce wydał Madianitów, gdyż Izrael mógłby przywłaszczyć sobie chwałę z pominięciem Mnie i mówić: "Moja ręka wybawiła mnie".
- 3 Wobec tego tak wołaj do uszu ludu: Ten, który się boi i drży, niech zawróci ku górze Gilead i chroni się». Tak więc odeszło z ludu dwadzieścia dwa tysiące, a pozostało dziesięć tysięcy.
- 4 Rzekł Pan do Gedeona: «Jeszcze zbyt liczny jest lud. Zaprowadź go nad wodę, gdzie ci go wypró-

buję. Będzie tak: o którym powiem: Ten pójdzie z tobą! – on pójdzie z tobą. O którym zaś powiem: Ten nie pójdzie z tobą! – on nie pójdzie».

- 5 Zaprowadził więc lud nad wodę, a Pan rzekł do Gedeona: «Wszystkich, którzy będą wodę chłeptać językiem, podobnie jak pies, pozostawisz po jednej stronie, a tych wszystkich, którzy przy piciu uklękną, pozostawisz po drugiej stronie».
- 6 Liczba tych, którzy chłeptali z ręki podnoszonej do ust, wynosiła trzystu mężów. Wszyscy inni pijąc zginali kolana.

DAWID

Dawid i Goliat

1 Sm 17:

- 4 Wtedy wystąpił z obozu filistyńskiego pewien harcownik imieniem Goliat, pochodzący z Gat. Był wysoki na sześć łokci i jedną piędź.
- 5 Na głowie miał hełm z brązu, ubrany zaś był w łuskowy pancerz z brązu o wadze pięciu tysięcy syklów.
- 6 Miał również na nogach nagolenice z brązu oraz brązowy, zakrzywiony nóż w ręku.
- 7 Drzewce włóczni jego było jak wał tkacki, a jej grot ważył sześćset syklów żelaza. Poprzedzał go też [giermek] niosący tarczę [...]
- 49 Potem sięgnął Dawid do torby pasterskiej i wyjąwszy z niej kamień, wypuścił go z procy, trafiając Filistyna w czoło, tak że kamień utkwił w czole i Filistyn upadł twarzą na ziemię.
- 50 Tak to Dawid odniósł zwycięstwo nad Filistynem procą i kamieniem; trafił Filistyna i zabił go, nie mając w ręku miecza.

Sura 2:

- 250 A kiedy oni wystąpili przeciw Goliatowi i jego wojskom, powiedzieli: "Panie nasz! Wylej na nas cierpliwość i umocnij nasze stopy, i dopomóż nam przeciw ludowi niewiernych!"
- 251 I zmusili ich do ucieczki za zezwoleniem Boga; i Dawid zabił Goliata. Bóg dał mu królestwo i mądrość i nauczył go tego, czego chciał. I gdyby Bóg nie powstrzymał jednych ludzi przez drugich, to ziemia zostałaby zniszczona. Ale, zaprawdę, Bóg jest władcą łaski dla światów!
- 252 Takie są znaki Boga, które tobie recytujemy z pełną prawdą. I, z pewnością, ty jesteś wśród posłańców.

51 Dawid podbiegł i stanął nad Filistynem, chwycił jego miecz, i dobywszy z pochwy, dobił go; odrąbał mu głowę. Gdy spostrzegli Filistyni, że ich wojownik zginął, rzucili się do ucieczki.

Przypowieść o owcach

2 Sm 12:

- 1 Pan posłał do Dawida [proroka] Natana. Ten przybył do niego i powiedział: «W pewnym mieście było dwóch ludzi, jeden był bogaczem, a drugi biedakiem.
- 2 Bogacz miał owce i wielką liczbę bydła,
- 3 biedak nie miał nic, prócz jednej małej owieczki, którą nabył. On ją karmił i wyrosła przy nim wraz z jego dziećmi, jadła jego chleb i piła z jego kubka, spała u jego boku i była dla niego jak córka.
- 4 Raz przyszedł gość do bogacza, lecz jemu żal było brać coś z owiec i własnego bydła, czym mógłby posłużyć podróżnemu, który do niego zawitał. Więc zabrał owieczkę owemu biednemu mężowi i tę przygotował człowiekowi, co przybył do niego».
- 5 Dawid oburzył się bardzo na tego człowieka i powiedział do Natana: «Na życie Pana, czło-

Sura 38:

- 17 Bądź cierpliwy na to, co oni mówią, i wspomnij Naszego sługę Dawida, posiadającego siłę. Zaprawdę, on był pełen skruchy!
- 18 Oto skłoniliśmy góry, aby wraz z nim głosiły chwałę o zachodzie i wschodzie słońca;
- 19 i ptaki wokół zebrane wszystko ku Niemu się zwraca.
- 20 I umocniliśmy jego królestwo, i daliśmy mu mądrość i rozstrzygającą jasność mowy.
- 21 Czy doszło do ciebie opowiadanie o prowadzących spór? Oto oni wspięli się po murze do sanktuarium.
- 22 Kiedy weszli do Dawida, on się ich przestraszył, oni zaś powiedzieli: "Nie obawiaj się! My jesteśmy dwoma kłótnikami, każdy z nas nastaje na drugiego. Rozsądź więc między nami według prawdy i nie bądź niesprawiedliwy, i wyprowadź nas na równą drogę.

wiek, który tego dokonał, jest winien śmierci.

- 6 Nagrodzi on za owieczkę w czwórnasób, gdyż dopuścił się czynu bez miłosierdzia».
- 7 Natan oświadczył Dawidowi: «Ty jesteś tym człowiekiem. To mówi Pan, Bóg Izraela: Ja namaściłem cię na króla nad Izraelem. Ja uwolniłem cię z rak Saula.
- 8 Dałem ci dom twojego pana, a żony twego pana na twoje łono, oddałem ci dom Izraela i Judy, a gdyby i tego było za mało, dodałbym ci jeszcze więcej.
- 9 Czemu zlekceważyłeś «słowo» Pana, popełniając to, co złe w Jego oczach? Zabiłeś mieczem Chetytę Uriasza, a jego żonę wziąłeś sobie za małżonkę. Zamordowałeś go mieczem Ammonitów.
- 10 Dlatego właśnie miecz nie oddali się od domu twojego na wieki, albowiem Mnie zlekceważyłeś, a żonę Uriasza Chetyty wziąłeś sobie za małżonkę.
- 11 To mówi Pan: Oto Ja wywiodę przeciwko tobie nieszczęście z własnego twego domu, żony zaś twoje zabiorę sprzed oczu twoich, a oddam je twojemu współzawodnikowi, który będzie obcował z twoimi żonami wobec tego słońca.

- 23 Oto mój brat. Posiada on dziewięćdziesiąt dziewięć owiec, a ja mam tylko jedną owcę. I powiedział on: «Powierz mi ją » – i on zwyciężył mnie w mowie."
- 24 Powiedział Dawid: "On był dla ciebie niesprawiedliwy, prosząc o przyłączenie twojej owcy do swoich. Zaprawdę, wielu spośród wspólników wyrządza sobie nawzajem krzywdy, z wyjątkiem tych, którzy uwierzyli i którzy pełnią dobre dzieła, a jest ich niewielu." I domyślił się Dawid, że wystawiliśmy go tylko na próbę. Poprosił o przebaczenie swego Pana i padł na twarz, wybijając pokłony, i nawrócił się.
- 25 Więc przebaczyliśmy mu to i czeka go miejsce blisko Nas i piękna przystań.
- 26 O Dawidzie! Uczyniliśmy ciebie namiestnikiem na ziemi. Rozsądzaj więc między ludźmi według prawdy, nie idź za namiętnością, bo sprowadzi cię z drogi Boga. Zaprawdę, tych, którzy schodzą z drogi Boga czeka kara straszna za to, iż zapomnieli o Dniu rozrachunku!

- 12 Uczyniłeś to wprawdzie w ukryciu, jednak Ja obwieszczę tę rzecz wobec całego Izraela i wobec słońca».
- 13 Dawid rzekł do Natana: «Zgrzeszyłem wobec Pana». Natan odrzekł Dawidowi: «Pan odpuszcza ci też twój grzech – nie umrzesz,
- 14 lecz dlatego, że przez ten czyn odważyłeś się wzgardzić Panem, syn, który ci się urodzi, na pewno umrze».
- 15 Natan udał się potem do swego domu. Pan dotknął dziecko, które urodziła Dawidowi żona Uriasza, tak iż ciężko zachorowało.

Wiara Dawida

Ps 98:

8 Niech rzeki klaszczą w dłonie, niech góry razem wołają radośnie

Ps 148:

- 7 Chwalcie Pana z ziemi, potwory i wszystkie morskie głębiny,
- 8 ogniu i gradzie, śniegu i mgło, gwałtowny huraganie, co pełnisz Jego słowo,
- 9 góry i wszelkie pagórki, drzewa rodzące owoc i wszystkie cedry,
- 10 dzikie zwierzęta i bydło wszelakie, to, co się roi na ziemi, i ptactwo skrzydlate,

Sura 6:

84 [...] I Noego poprowadziliśmy drogą prostą; a z jego potomstwa: Dawida [...]

Sura 17:

55 [...] My już wyróżniliśmy jednych proroków nad innymi i Dawidowi daliśmy Psalmy.

Sura 21

78 I Dawida, i Salomona... Kiedy oni obydwaj sądzili w sprawie pola uprawnego, które zniszczyła trzoda należąca do obcych ludzi, My byliśmy świadkami ich sądu.

Ps 109:

- Kierownikowi chóru. Dawidowy. Psalm. Nie milcz, o Boże, którego wychwalam,
- 2 bo rozwarli na mnie usta niecne i podstępne. Mówili ze mną językiem kłamliwym,
- 3 osaczyli mnie nienawistnymi słowami i bez przyczyny mnie napastowali.
- 4 Oskarżali mnie w zamian za miłość moją; a ja się modliłem.
- 5 Odpłacili mi złem za dobre i nienawiścią za moją miłość.
- 6 Pobudź przeciwko niemu grzesznika, niech stanie po prawicy jego oskarżyciel!
- 7 Gdy go sądzić będą, niech wyjdzie jako przestępca, niech prośba jego stanie się winą.

[...]

- 17 Miłował złorzeczenie: niech się nań obróci; w błogosławieństwie nie miał upodobania: niech od niego odstąpi!
- 18 Niech się odzieje przekleństwem jak szatą; niech ono przeniknie jak woda do jego wnętrzności i jak oliwa [wejdzie] w jego kości!
- 19 Niech mu będzie jak odzienie, które go okrywa, i pas, którym stale się opina.

- 79 I daliśmy to wszystko do zrozumienia Salomonowi, i obydwom daliśmy mądrość i wiedzę. I podporządkowaliśmy góry, by wraz z Dawidem głosiły chwałę, i ptaki – tak uczyniliśmy!
- 80 Nauczyliśmy go sporządzania dla was kolczugi, by ochraniała was przed waszą wzajemną gwałtownością. A czy wy jesteście wdzięczni?

Sura 34:

- 10 Daliśmy Dawidowi łaskę pochodzącą od Nas: "O góry i wy, ptaki, głoście chwałę Boga razem z nim!" I zmiękczyliśmy dla niego żelazo:
- 11 "Sporządzaj kolczugi! Wymierzaj uważnie ich oczka!" I czyńcie dobro! Zaprawdę, Ja widzę jasno, co czynicie!

Sura 5:

- 78 Ci spośród synów Izraela, którzy nie uwierzyli, zostali przeklęci ustami Dawida i Jezusa, syna Marii. Tak było, ponieważ oni się zbuntowali i popełniali przestępstwa.
- 79 Oni nie zaprzestali popełniać czynów nagannych. Jakże złe jest to, co czynili!

- 20 Taką niech mają zapłatę od Pana moi oskarżyciele, którzy przeciw mnie mówią złe rzeczy.
- 21 Lecz Ty, Panie, mój Panie, ujmij się za mną przez wzgląd na Twoje imię; wybaw mnie, bo łaskawa jest Twoja dobroć.
- 22 Bo jestem nędzny i nieszczęśliwy, a serce jest we mnie zranione.
- 23 Niknę jak cień, co się nachyla, strząsają mnie jak szarańczę.
- 24 Kolana mi się chwieją od postu i ciało moje schnie bez tłuszczu.
- 25 Dla tamtych stałem się urągowiskiem; widząc mnie potrząsają głowami.
- 26 Dopomóż mi, Panie, mój Boże; ocal mnie w swej łaskawości,
- 27 aby poznali, że to Twoja ręka, żeś Ty, o Panie, tego dokonał.
- 28 Niech oni złorzeczą, ale Ty błogosław! Niech się zawstydzą powstający na mnie, Twój sługa zaś niechaj się cieszy!
- 29 Niech moi oskarżyciele odzieją się hańbą, niech się wstydem okryją jak płaszczem!
- 30 Chcę wielce dziękować Panu swoimi ustami i chwalić Go w pośrodku tłumów;
- 31 bo stanął po prawicy biednego, aby go wybawić od sądzących jego życie.

Sura 4:

163 [...] a Dawidowi daliśmy Psalmy.

SALOMON

Salomon i królowa Saby

1 Krl 10:

- 1 Również i królowa Saby, usłyszawszy rozgłos [mądrości] Salomona, przybyła, aby osobiście się o niej przekonać.
- 2 Przyjechała więc do Jerozolimy ze świetnym orszakiem i wielbłądami, dźwigającymi wonności i bardzo dużo złota oraz drogocennych kamieni. Następnie przyszła do Salomona i odbyła z nim rozmowę o wszystkim, co ją nurtowało.
- 3 Salomon zaś udzielił jej wyjaśnień we wszystkich zagadnieniach przez nią poruszonych. Nie było zagadnienia, nieznanego królowi, którego by jej nie wyjaśnił.
- 4 Gdy królowa Saby ujrzała całą mądrość Salomona oraz pałac, który zbudował,
- 5 jak również zaopatrzenie jego stołu w potrawy i napoje, i mieszkanie jego dworu, stanowiska usługujących jemu, jego szaty, jego podczaszych, jego całopalenia, które składał w świą-

Sura 27:

20 Salomon zrobił przegląd ptaków i powiedział: "Dlaczegoż nie widzę dudka? Czyżby był nieobecny?

[...]

- 22 Lecz on niebawem się zjawił i powiedział: "Dowiedziałem się o czymś, czego ty nie wiesz. Przynoszę ci od ludu Saba wieść pewną.
- 23 Oto znalazłem kobietę, która króluje nad nimi; ona otrzymała wszystko i ma wspaniały tron.
- 24 Znalazłem ją i jej lud oddających pokłon słońcu, poza Bogiem. Szatan upiększył im ich działania i odsunął od drogi; nie ida więc droga prostą.
- 25 Nie oddają oni pokłonów Bogu, który wyprowadza z ukrycia to, co jest w niebiosach i na ziemi, i który wie, co ukrywacie i co ujawniacie.
- 26 Oto Bóg! Nie ma boga, jak tylko On, Pan tronu wspaniałego!"

tyni Pańskiej, wówczas wpadła w zachwyt.

- 6 Dlatego przemówiła do króla: «Prawdziwa była wieść, którą usłyszałam w moim kraju o twoich dziełach i o twej mądrości.
- 7 Jednak nie dowierzałam tym wieściom, dopóki sama nie przyjechałam i nie zobaczyłam na własne oczy, że nawet połowy mi nie powiedziano. Przewyższyłeś mądrością i powodzeniem wszelkie pogłoski, które usłyszałam.
- 8 Szczęśliwe twoje żony, szczęśliwi twoi słudzy! Oni stale znajdują się przed twoim obliczem i wsłuchują się w twoją mądrość!
- 9 Niech będzie błogosławiony Pan, Bóg twój, za to, że ciebie upodobał sobie, aby cię osadzić na tronie Izraela; z miłości, jaką żywi Pan względem Izraela, ustanowił ciebie królem dla wykonywania prawa i sprawiedliwości».
- 10 Następnie dała królowi sto dwadzieścia talentów złota i bardzo dużo wonności oraz drogocennych kamieni. Nigdy nie przyniesiono więcej wonności od tych, które królowa Saby dała królowi Salomonowi.
- 11 Flota Hirama, która dostarczyła złoto z Ofiru, przywiozła rów-

- 27 Powiedział: "Zobaczymy, czy ty mówisz prawdę, czy też jesteś z liczby kłamców.
- 28 Idź z tym moim listem, rzuć go im, potem odwróć się od nich i zaczekaj na to, co oni odpowiedzą."
- 29 Królowa powiedziała: "O starszyzno! Oto został mi rzucony szlachetny list.
- 30 Pochodzi on od Salomona i oto on: «W Imię Boga Miłosiernego, Litościwego!
- 31 Nie wynoście się nade mnie i przybywajcie do mnie poddani całkowicie!»
- 32 Powiedziała: "O starszyzno! Dajcie mi radę w mojej sprawie! Ja nie mogę rozstrzygnąć niczego, dopóki nie będziecie przy mnie świadkami."
- 33 Oni powiedzieli: "Posiadamy wielką siłę i posiadamy wielką odwagę, lecz rozkaz należy do ciebie. Rozważ więc, co rozkażesz!"
- 34 Ona powiedziała: "Kiedy królowie wkraczają do miasta, to je niszczą i czynią najmożniejszych z jego mieszkańców najnędzniejszymi. W ten sposób oni czynią.
- 35 Ja jednak poślę im podarunek i zobaczę, z czym powrócą wysłannicy."

nież drewno sandałowe i wielką ilość drogocennych kamieni.

- 12 Z drzewa sandałowego król zrobił chodnik do świątyni Pańskiej i do pałacu królewskiego oraz cytry i harfy dla śpiewaków. Tyle drzewa sandałowego nie sprowadzono i nie widziano aż do dnia dzisiejszego.
- 13 Król Salomon zaś podarował królowej Saby wszystko, w czym okazała swe upodobanie i czego pragnęła, prócz tego, czym ją Salomon obdarzył z królewską hojnością. Niebawem wyruszyła w drogę powrotną do swego kraju wraz ze swymi sługami.
- 36 Kiedy przybyli do Salomona, on powiedział: "Czy chcecie mnie wspomóc bogactwem? Przecież to, co dał mi Bóg, jest lepsze od tego, co dał wam. To tylko wy cieszycie się waszym podarunkiem!
- 37 Wracajcie do swoich! My przyjdziemy do nich z wojskami, którym oni nie będą mogli się przeciwstawić. My ich na pewno wypędzimy z ich kraju, nędznych i poniżonych."
- 38 I powiedział: "O starszyzno! Kto z was przyniesie mi jej tron, zanim oni przyjdą do mnie poddani całkowicie?"
- 39 Powiedział Ifrit spośród dzinów: "Ja ci go przyniosę, zanim powstaniesz ze swego miejsca; jestem dość silny, by to uczynić, i godny zaufania."
- 40 Powiedział ten, który posiadał wiedzę z Księgi: "Ja ci go przyniosę, zanim powróci do ciebie twoje spojrzenie." A kiedy Salomon zobaczył go stojącego solidnie przed nim, powiedział: "To jest z łaski mego Pana, aby mnie doświadczyć, czy będę wdzięczny czy niewdzięczny." Kto jest wdzięczny, jest wdzięczny dla siebie samego; a kto jest niewdzięczny... za-

prawdę, mój Pan jest Bogaty, Szlachetny!

- 41 Powiedział: "Zamaskujcie ten jej tron, abyśmy mogli zobaczyć, czy ona jest prowadzona drogą prostą czy też jest spośród tych, którzy nie idą drogą prostą."
- 42 Tak więc, kiedy ona przybyła, powiedziano jej: "Czy taki jest twój tron?" Ona powiedziała: "Zdaje się, że to on." "I nam bowiem została dana wiedza przed nią, i my poddaliśmy się całkowicie."
- 43 Ją odsunęło z drogi to, co czciła poza Bogiem; ona przecież była z ludu niewiernych.
- 44 Powiedziano jej: "Wejdź do pałacu!" Kiedy ona go zobaczyła, sądziła, że to jest tafla wody, i odsłoniła swoje nogi. On powiedział: "To jest pałac wyłożony taflami z kryształu." Ona powiedziała: "Panie mój! Uczyniłam sobie niesprawiedliwość; razem z Salomonem poddaję się całkowicie Bogu, Panu światów!"

Mądrość i moc Salomona

1 Krl 5:

- 1 Salomon panował od Rzeki do kraju Filistynów i do granicy Egiptu nad wszystkimi królestwami. Składały one daninę i były poddane Salomonowi przez całe jego życie.
- 2 Codzienną dostawę żywności dla Salomona stanowiło: trzydzieści kor najczystszej mąki i sześćdziesiąt kor zwykłej mąki,
- 3 dziesięć tucznych wołów i dziesięć wołów pastwiskowych oraz sto owiec oprócz jeleni, gazeli, danieli i tucznego ptactwa.
- 4 Panował on też w całym Zarzeczu od Tifsach do Gazy i nad wszystkimi królami Zarzecza, i miał pokój ze wszystkich stron dokoła.
- 5 Dlatego też przez wszystkie dni Salomona Juda i Izrael mieszkali bezpiecznie, każdy pod swoją winoroślą i pod swoim drzewem figowym, od Dan do Beer-Szeby.
- 6 Salomon miał też cztery tysiące stajni dla koni do swoich powozów i dwanaście tysięcy wierzchowców.
- 7 Nadzorcy ci zaopatrywali króla Salomona i wszystkich zaproszonych do stołu królewskiego;

Sura 38:

- 30 Dawidowi darowaliśmy Salomona. Jakże wspaniały to sługa! Zaprawdę, on był pełen skruchy.
- 31 Kiedy mu przedstawiono wieczorem lekko stąpające, szlachetne rumaki,
- 32 on powiedział: "Zaprawdę, postawiłem wyżej miłość tego dobra aniżeli wspomnienie mego Pana; dopóki ono nie skryło się za zasłoną.
- 33 Przyprowadźcie je do mnie!" I zaczął przecinać ich ścięgna i szyje.
- 34 I doświadczyliśmy Salomona, umieszczając na tronie jakąś postać. Wtedy on się nawrócił.
- 35 Powiedział: "Panie mój! Przebacz mi! I daj mi królestwo takie, które nie będzie odpowiednie dla nikogo po mnie. Zaprawdę, Ty jesteś Obdarzający!"
- 36 I poddaliśmy jemu wiatr, który płynie, na jego rozkaz, lekko, tam gdzie on zamierzył;
- 37 i szatanów, zarówno budujących, jak i nurkujących,
- 38 i innych, parami spętanych.

każdy w swoim miesiącu, tak iż niczego nie brakowało.

- 8 Również jęczmień i słomę dla koni [pociągowych] i rumaków sprowadzano na to miejsce, które każdemu było wyznaczone.
- 9 Bóg dał Salomonowi mądrość i rozsądek nadzwyczajny oraz rozum nieogarniony jak piasek na brzegu morza.
- 10 Toteż mądrość Salomona przewyższała mądrość wszystkich ludzi Wschodu i mądrość Egipcjan.
- 11 Górował on mądrością nad wszystkimi ludźmi, nawet nad Etanem Ezrachitą i Hemanem, jako też Kalkolem i Dardą, synami Machola. A imię jego stało się sławne wśród wszystkich narodów okolicznych.
- 12 Wypowiedział bowiem trzy tysiące przysłów, a pieśni jego było tysiąc pięć.
- 13 Rozprawiał też o drzewach: od cedrów na Libanie aż do hizopu rosnącego na murze. Mówił także o zwierzętach czworonożnych, o ptactwie, o tym, co pełza po ziemi, i o rybach.
- 14 Przychodzili więc ze wszystkich narodów i spośród wszystkich królów ci, którzy dowiedzieli się

- 39 "Oto jest Nasz dar! Rozdzielaj go hojnie lub zachowaj, bez zdawania rachunku!"
- 40 Zaprawdę, czeka go miejsce blisko Nas i piękna przystań!

Sura 19:

- 78 Czy on zbadał to, co skryte, albo czy zawarł on przymierze z Miłosiernym?
- 79 Wcale nie! My zapiszemy to, co on mówi, i znacznie przedłużymy mu karę.
- 80 My odziedziczymy po nim to, co on mówi, i on przyjdzie do Nas sam jeden.
- 81 Oni wzięli sobie bogów poza Bogiem, aby byli dla nich potęgą.
- 82 Wcale nie tak! Oni odrzucą ich cześć i okażą się ich przeciwnikami.

o mądrości Salomona, aby przysłuchiwać się jego mądrości.

1 Krl 11:

- 1 Król Salomon pokochał też wiele kobiet obcej narodowości, a mianowicie: córkę faraona, Moabitki, Ammonitki, Edomitki, Sydonitki i Chetytki,
- 2 z narodów, co do których Pan nakazał Izraelitom: «Nie łączcie się z nimi, i one niech nie łączą się z wami, bo na pewno zwrócą wasze serce ku swoim bogom». Jednak Salomon z miłości złączył się z nimi,
- 3 tak że miał siedemset żon-księżniczek i trzysta żon drugorzędnych. Jego żony uwiodły więc jego serce.
- 4 Kiedy Salomon zestarzał się, żony zwróciły jego serce ku bogom obcym i wskutek tego serce jego nie pozostało tak szczere wobec Pana, Boga jego, jak serce jego ojca, Dawida.
- 5 Zaczął bowiem czcić Asztartę, boginię Sydończyków, oraz Milkoma, ohydę Ammonitów.
- 6 Salomon dopuścił się więc tego, co jest złe w oczach Pana, i nie okazał pełnego posłuszeństwa Panu, jak Dawid, jego ojciec.
- 7 Salomon zbudował również posąg Kemoszowi, bożkowi moab-

skiemu, na górze na wschód od Jerozolimy, oraz Milkomowi, ohydzie Ammonitów.

- 8 Tak samo uczynił wszystkim swoim żonom obcej narodowości, palącym kadzidła i składającym ofiary swoim bogom.
- 9 Pan rozgniewał się więc na Salomona za to, że jego serce odwróciło się od Pana, Boga izraelskiego. Dwukrotnie mu się ukazał
- 10 i zabraniał mu czcić obcych bogów, ale on nie zachował tego, co Pan mu nakazał.
- 11 Wtedy Pan rzekł Salomonowi: «Wobec tego, że tak postąpiłeś i nie zachowałeś mego przymierza oraz moich praw, które ci dałem, nieodwołalnie wyrwę ci królestwo i dam twojemu słudze.
- 12 Choć nie uczynię tego za twego życia ze względu na twego ojca, Dawida, to wyrwę je z ręki twojego syna.
- 13 Jednak nie wyrwę całego królestwa. Dam twojemu synowi jedno pokolenie ze względu na Dawida, mego sługę, i ze względu na Jeruzalem, które wybrałem».

ELIASZ

1 Krl 18:

- 21 Wówczas Eliasz zbliżył się do całego ludu i rzekł: «Dopókiż będziecie chwiać się na obie strony? Jeżeli Jahwe jest [prawdziwym] Bogiem, to Jemu służcie, a jeżeli Baal, to służcie jemu!» Na to nie odpowiedzieli mu ani słowa. 22 Wtedy Eliasz przemówił do ludu: «Tylko ja sam ocalałem jako prorok Pański, proroków zaś Baala jest czterystu pięćdziesięciu.
- 23 Wobec tego niech nam dadzą dwa młode cielce. Oni niech wybiorą sobie jednego cielca i porąbią go oraz niech go umieszczą na drwach, ale ognia niech nie podkładają! Ja zaś oprawię drugiego cielca oraz umieszczę na drwach i też ognia nie podłożę.
- 24 Potem wy będziecie wzywać imienia waszego boga, a następnie ja będę wzywać imienia Pana, aby okazało się, że ten Bóg, który odpowie ogniem, jest [naprawdę] Bogiem». Cały lud, odpowiadając na to, zawołał: «Dobry pomysł!»

Sura 37:

- 123 I Eliasz, zaprawdę, był jednym z posłańców!
- 124 Oto powiedział on do swego ludu:
- 125 "Czyż nie będziecie bogobojni? Czyż będziecie wzywać Baala, a pozostawicie najlepszego ze stwórców,
- 126 Boga, Pana waszego i Pana waszych praojców?"
- 127 Lecz oni uznali go za kłamcę i na pewno będą skazani,
- 128 z wyjątkiem szczerych sług Boga.
- 129 I uwieczniliśmy go wśród późniejszych pokoleń.
- 130 Pokój Eliaszowi!
- 131 W ten sposób nagradzamy tych, którzy czynią dobro.
- 132 On jest wśród Naszych sług wierzących.

Sura 6:

85 i Zachariasza, i Jana, Jezusa i Eliasza – oni wszyscy są z liczby cnotliwych –

[...]

36 Następnie w porze składania ofiary z pokarmów prorok Eliasz wystąpił i rzekł: «O Panie, Boże Abrahama, Izaaka oraz Izraela! Niech dziś będzie wiadomo, że Ty jesteś Bogiem w Izraelu, a ja Twój sługa na Twój rozkaz to wszystko uczyniłem.

[...]

- 38 A wówczas spadł ogień od Pana <z nieba> i strawił żertwę i drwa oraz kamienie i muł, jako też pochłonął wodę z rowu.
- 39 Cały lud to ujrzał i upadł na twarz, a potem rzekł: «Naprawdę Jahwe jest Bogiem! Naprawdę Pan jest Bogiem!»
- 40 Eliasz zaś im rozkazał: «Chwytajcie proroków Baala! Niech nikt z nich nie ujdzie!» Zaraz więc ich schwytali. Eliasz zaś sprowadził ich do potoku Kiszon i tam ich wytracił.

ZMARTWYCHWSTANIE CIAŁ

Ez 37:

1 Potem spoczęła na mnie ręka Pana, i wyprowadził mnie On w duchu na zewnątrz, i postawił mnie pośród doliny. Była ona pełna kości.

[...]

3 I rzekł do mnie: «Synu człowieczy, czy kości te powrócą znowu do życia?» Odpowiedziałem: «Panie Boże, Ty to wiesz».

[...]

- 10 Wtedy prorokowałem tak, jak mi nakazał, i duch wstąpił w nich, a ożyli i stanęli na nogach – wojsko bardzo, bardzo wielkie.
- 11 I rzekł do mnie: «Synu człowieczy, kości te to cały dom Izraela. Oto mówią oni: "Wyschły kości nasze, minęła nadzieja nasza, już po nas".
- 12 Dlatego prorokuj i mów do nich: Tak mówi Pan Bóg: Oto otwieram wasze groby i wydobywam was z grobów, ludu mój, i wiodę was do kraju Izraela,
- 13 i poznacie, że Ja jestem Pan, gdy wasze groby otworzę i z grobów was wydobędę, ludu mój.

Sura 2:

73 [...] Tak Bóg ożywia zmarłych i ukazuje wam swoje znaki.

[...]

259 Albo takiego jak ten, który przechodził mimo miasta leżącego w gruzach aż do fundamentów; on powiedział: "Jak ożywi je Bóg, po tym jak ono umarło?" Uśmiercił go Bóg na sto lat, potem go wskrzesił, mówiac: "Ile ty tam przebywałeś?" On powiedział: "Przebywałem tam dzień lub część dnia." Powiedział Bóg: "Nie, ty przebywałeś tam sto lat! I popatrz na twoje jedzenie i picie, one się nie zepsuły. I popatrz na twojego osła! – My czynimy z ciebie znak dla ludzi - popatrz na te kości, jak My je zestawimy, a następnie obleczemy je w ciało!" A kiedy się to stało jasne, on powiedział: "Wiem, że Bóg jest nad każdą rzeczą wszechwładny!"

Sura 6:

36 [...] A umarłych wskrzesze Bóg. Następnie do Niego zostaną sprowadzeni. 14 Udzielę wam mego ducha po to, byście ożyli, i powiodę was do kraju waszego, i poznacie, że Ja, Pan, to powiedziałem i wykonam» – wyrocznia Pana Boga.

Sura 22:

6 Tak jest, ponieważ Bóg jest prawdą i ponieważ ożywia umarłych, i ponieważ jest nad każdą rzeczą wszechwładny,

JONASZ

Jon 1:

- 1 Pan skierował do Jonasza, syna Amittaja, te słowa:
- 2 «Wstań, idź do Niniwy wielkiego miasta – i upomnij ją, albowiem nieprawość jej dotarła przed moje oblicze».
- 3 A Jonasz wstał, aby uciec do Tarszisz przed Panem. Zszedł do Jafy, znalazł okręt płynący do Tarszisz, uiścił należną opłatę i wsiadł na niego, by udać się nim do Tarszisz, daleko od Pana.
- 4 Ale Pan zesłał na morze gwałtowny wiatr, i powstała wielka burza na morzu, tak że okrętowi groziło rozbicie.
- 5 Przerazili się więc żeglarze i każdy wołał do swego bóstwa; rzucili w morze ładunek, który był na okręcie, by uczynić go lżejszym. Jonasz zaś zszedł w głąb wnętrza okrętu, położył się i twardo zasnął.
- 6 Przystąpił więc do niego dowódca żeglarzy i rzekł mu: «Dlaczego ty śpisz? Wstań, wołaj do Boga twego, może wspomni Bóg na nas i nie zginiemy».

Sura 37:

- 139 I, zaprawdę, Jonasz był jednym z posłańców!
- 140 Oto uciekł on na statek załadowany.
- 141 I rzucał losy, i znalazł się między przegrywającymi.
- 142 I połknęła go ryba, kiedy zasłużył na naganę.
- 143 I gdyby nie był między wysławiającymi,
- 144 to z pewnością pozostałby w jej brzuchu aż do Dnia, kiedy ludzie będą wskrzeszeni.
- 145 Potem rzuciliśmy go na pustkowie i był chory.
- 146 I spowodowaliśmy, iż wyrosło nad nim drzewo z dyniowatych jaktin.
- 147 Wtedy wysłaliśmy go do stu tysięcy albo jeszcze więcej.
- 148 0ni uwierzyli. Pozwoliliśmy im więc używać do pewnego czasu.

Sura 21:

87 I Jonasza... kiedy poszedł zagniewany, myśląc, że My nie mamy żadnej władzy nad nim. I zawołał w ciemnościach: "Nie

- 7 Mówili też [żeglarze] jeden do drugiego: «Chodźcie, rzućmy losy, a dowiemy się, z powodu kogo to właśnie nieszczęście [spadło] na nas». I rzucili losy, a los padł na Jonasza.
- 8 Rzekli więc do niego: «Powiedzże nam, <z jakiego powodu ta klęska przyszła na nas?» Jaki jest twój zawód? Skąd pochodzisz? Jaki jest twój kraj? Z którego jesteś narodu?»
- 9 A on im odpowiedział: «Jestem Hebrajczykiem i czczę Pana, Boga nieba, który stworzył morze i ląd».
- 10 Wtedy wielki strach zdjął mężów i rzekli do niego: «Dlaczego to uczyniłeś?» albowiem wiedzieli mężowie, że on ucieka przed Panem, bo im to powiedział.
- 11 I zapytali go: «Co powinniśmy ci uczynić, aby morze przestało się burzyć dokoła nas?» Fale bowiem w dalszym ciągu się podnosiły.
- 12 Odpowiedział im: «Weźcie mnie i rzućcie w morze, a przestaną się burzyć wody przeciw wam, ponieważ wiem, że z mojego powodu tak wielka burza powstała przeciw wam».
- 13 Ludzie ci starali się, wiosłując, zawrócić ku lądowi, ale nie mo-

- ma boga, jak tylko Ty! Tobie niech będzie chwała! Zaprawdę, byłem wśród niesprawiedliwych!"
- 88 I wysłuchaliśmy go, i wyratowaliśmy go od utrapienia. W ten sposób ratujemy wiernych!

Sura 10:

98 Gdyby znalazło się choć jedno miasto, które by uwierzyło i któremu pomogłaby jego wiara, oprócz ludu Jonasza! Kiedy oni uwierzyli, odsunęliśmy od nich karę hańby w życiu na tym świecie i pozwoliliśmy im używać do pewnego czasu.

Sura 4:

163 Zaprawdę, objawiliśmy tobie, tak jak objawiliśmy Noemu i prorokom po nim; i jak objawiliśmy Abrahamowi i Isma`ilowi, Izaakowi i Jakubowi, jak i pokoleniom, Jezusowi, Hiobowi i Jonaszowi, Aaronowi i Salomonowi; a Dawidowi daliśmy Psalmy.

Sura 6:

86 i Isma`ila, i Al-Jasa, Jonasza i Lota – wszystkich wywyższyliśmy ponad światy!

gli, bo morze coraz silniej burzyło się przeciw nim.

- 14 Wołali więc do Pana i mówili: «O Panie, prosimy, nie dozwól nam zginąć ze względu na życie tego człowieka i nie obciążaj nas odpowiedzialnością za krew niewinną, albowiem Ty jesteś Pan, jak Ci się podoba, tak czynisz».
- 15 I wzięli Jonasza, i wrzucili go w morze, a ono przestało się srożyć.
- 16 Ogarnęła wtedy tych ludzi bojaźń przed Panem. Złożyli Panu ofiarę i uczynili śluby.

Jon 2:

- 1 Pan zesłał wielką rybę, aby połknęła Jonasza. I był Jonasz we wnętrznościach ryby trzy dni i trzy noce.
- 2 Z wnętrzności ryby modlił się Jonasz do swego Pana Boga.
 [...]
- 11 Pan nakazał rybie i wyrzuciła Jonasza na ląd.

Jon 3:

- 1 Pan przemówił do Jonasza po raz drugi tymi słowami:
- 2 «Wstań, idź do Niniwy, wielkiego miasta, i głoś jej upomnienie, które Ja ci zlecam».
- 3 Jonasz wstał i poszedł do Niniwy, jak powiedział Pan. Niniwa

była miastem bardzo rozległym – na trzy dni drogi.

- 4 Począł więc Jonasz iść przez miasto jeden dzień drogi i wołał, i głosił: «Jeszcze czterdzieści dni, a Niniwa zostanie zburzona».
- 5 I uwierzyli mieszkańcy Niniwy Bogu, ogłosili post i oblekli się w wory od największego do najmniejszego.
- 6 Doszła ta sprawa do króla Niniwy. Wstał więc z tronu, zdjął z siebie płaszcz, oblókł się w wór i siadł na popiele.
- 7 Z rozkazu króla i jego dostojników zarządzono i ogłoszono w Niniwie co następuje: «Ludzie i zwierzęta, bydło i trzoda niech nic nie jedzą, niech się nie pasą i wody nie piją.
- 8 Niech obloką się w wory <ludzie i zwierzęta> niech żarliwie wołają do Boga! Niech każdy odwróci się od swojego złego postępowania i od nieprawości, którą [popełnia] swoimi rękami.
- 9 Kto wie, może się odwróci i ulituje Bóg, odstąpi od zapalczywości swego gniewu, a nie zginiemy?»
- 10 Zobaczył Bóg czyny ich, że odwrócili się od swojego złego postępowania. I ulitował się Bóg

nad niedolą, którą postanowił na nich sprowadzić, i nie zesłał jej.

Jon 4:

- 1 Nie podobało się to Jonaszowi i oburzył się.
- 2 Modlił się przeto do Pana i mówił: «Proszę, Panie, czy nie to właśnie miałem na myśli, będąc jeszcze w moim kraju? Dlatego postanowiłem uciec do Tarszisz, bo wiem, żeś Ty jest Bóg łagodny i miłosierny, cierpliwy i pełen łaskawości, litujący się nad niedolą.
- 3 Teraz Panie, zabierz, proszę, duszę moją ode mnie, albowiem lepsza dla mnie śmierć niż życie».
- 4 Pan odrzekł: «Czy uważasz, że słusznie jesteś oburzony?»
- 5 Jonasz wyszedł z miasta, zatrzymał się po jego stronie wschodniej, tam uczynił sobie szałas i usiadł w cieniu, aby widzieć, co się będzie działo w mieście.
- 6 A Pan Bóg sprawił, że krzew rycynusowy wyrósł nad Jonaszem po to, by cień był nad jego głową i żeby mu ująć jego goryczy. Jonasz bardzo się ucieszył [tym] krzewem.
- 7 Ale z nastaniem brzasku dnia następnego Bóg zesłał robaczka, aby uszkodził krzew, tak iż usechł.

- 8 A potem, gdy wzeszło słońce, zesłał Bóg gorący, wschodni wiatr. Słońce prażyło Jonasza w głowę, tak że osłabł. Życzył więc sobie śmierci i mówił: «Lepiej dla mnie umrzeć aniżeli żyć».
- 9 Na to rzekł Bóg do Jonasza: «Czy słusznie się oburzasz z powodu tego krzewu?» Odpowiedział: «Słusznie gniewam się śmiertelnie».
- 10 Rzekł Pan: «Tobie żal krzewu, którego nie uprawiałeś i nie wyhodowałeś, który w nocy wyrósł i w nocy zginął.
- 11 A czyż Ja nie powinienem mieć litości nad Niniwą, wielkim miastem, gdzie znajduje się więcej niż sto dwadzieścia tysięcy ludzi, którzy nie odróżniają swej prawej ręki od lewej, a nadto mnóstwo zwierząt?»

HIOB

Hi 1:

12 Rzekł Pan do szatana: «Oto cały majątek jego w twej mocy. Tylko na niego samego nie wyciągaj ręki». I odszedł szatan sprzed oblicza Pańskiego.

[...]

- 21 i rzekł: «Nagi wyszedłem z łona matki i nagi tam wrócę. Dał Pan i zabrał Pan. Niech będzie imię Pańskie błogosławione!»
- 22 W tym wszystkim Hiob nie zgrzeszył i nie przypisał Bogu nieprawości.

Hi 2:

- 6 I rzekł Pan do szatana: «Oto jest w twej mocy. Życie mu tylko zachowaj!»
- 7 Odszedł szatan sprzed oblicza Pańskiego i obsypał Hioba trądem złośliwym, od palca stopy aż do wierzchu głowy.
- 8 [Hiob] wziął więc skorupę, by się nią drapać siedząc na gnoju.
- 9 Rzekła mu żona: «Jeszcze trwasz mocno w swej prawości? Złorzecz Bogu i umieraj!»

Sura 38:

- 41 I wspomnij Naszego sługę Hioba, kiedy wołał do swego Pana: "Czy to szatan mnie dotknął cierpieniem i karą?"
- 42 "Uderz nogą! Oto woda chłodna do obmycia się i picia!"
- 43 I oddaliśmy mu jego rodzinę dwakroć liczniejszą, jako miłosierdzie od Nas i jako napomnienie dla ludzi rozumnych.
- 44 "I weź w rękę garść trawy, i smagaj nią, i nie złam twojej przysięgi!" I znaleźliśmy go cierpliwym. Jakże to wspaniały sługa! Zaprawdę, on był pełen skruchy!

Sura 21:

- 83 I Hioba... kiedy wzywał on swojego Pana: "Oto dotknęło mnie utrapienie, a Ty jesteś Najmiłosierniejszy z miłosiernych!"
- 84 I wysłuchaliśmy go, i odsunęliśmy od niego utrapienie, które go dręczyło; i daliśmy mu jego rodzinę dwakroć liczniejszą; przez Nasze miłosierdzie i jako napomnienie dla czcicieli.

Hi 3:

 Wreszcie Hiob otworzył usta i przeklinał swój dzień.

[....]

11 Dlaczego nie umarłem po wyjściu z łona, nie wyszedłem z wnętrzności, by skonać?

Hi 42:

- 10 I Pan przywrócił Hioba do dawnego stanu, gdyż modlił się on za swych przyjaciół. Pan oddał mu całą majętność w dwójnasób.
- 11 Przyszli do niego wszyscy bracia, siostry i dawni znajomi, jedli z nim chleb w jego domu i ubolewali nad nim, i pocieszali go z powodu nieszczęścia, jakie na niego zesłał Pan. Każdy mu dał jeden srebrny pieniądz i jedną złotą obrączkę.
- 12 A teraz Pan błogosławił Hiobowi, tak że miał czternaście tysięcy owiec, sześć tysięcy wielbłądów, tysiąc jarzm wołów i tysiąc oślic.

Sura 4:

163 Zaprawdę, objawiliśmy tobie, tak jak objawiliśmy Noemu i prorokom po nim; i jak objawiliśmy Abrahamowi i Isma`ilowi, Izaakowi i Jakubowi, jak i pokoleniom, Jezusowi, Hiobowi i Jonaszowi, Aaronowi i Salomonowi; a Dawidowi daliśmy Psalmy.

Sura 6:

84 I darowaliśmy mu Izaaka i Jakuba, każdego poprowadziliśmy drogą prostą. I Noego poprowadziliśmy drogą prostą; a z jego potomstwa: Dawida, Salomona, Hioba, Józefa, Mojżesza i Aarona – w ten sposób płacimy tym, którzy czynią dobro!

JAN CHRZCICICIEL

Łk 1:

- 5 Za czasów Heroda, króla Judei, żył pewien kapłan, imieniem Zachariasz, z oddziału Abiasza. Miał on żonę z rodu Aarona, a na imię było jej Elżbieta.
- 6 Oboje byli sprawiedliwi wobec Boga i postępowali nienagannie według wszystkich przykazań i przepisów Pańskich.
- 7 Nie mieli jednak dziecka, ponieważ Elżbieta była niepłodna; oboje zaś byli już posunięci w latach.
- 8 Kiedy w wyznaczonej dla swego oddziału kolei pełnił służbę kapłańską przed Bogiem,
- 9 jemu zgodnie ze zwyczajem kapłańskim przypadł los, żeby wejść do przybytku Pańskiego i złożyć ofiarę kadzenia.
- 10 A cały lud modlił się na zewnątrz w czasie kadzenia.
- 11 Naraz ukazał mu się anioł Pański, stojący po prawej stronie ołtarza kadzenia.
- 12 Przeraził się na ten widok Zachariasz i strach padł na niego.
- 13 Lecz anioł rzekł do niego: «Nie bój się Zachariaszu! Twoja proś-

Sura 19:

- 2 Wspomnienie o miłosierdziu twego Pana względem Jego sługi Zachariasza.
- 3 Oto wezwał on swego Pana wezwaniem skrytym.
- 4 Powiedział on: "Panie mój! Moje kości osłabły, a głowa rozjaśniła się siwizną. A ja nigdy nie byłem, Panie mój, w modlitwie do Ciebie nieszczęśliwy.
- 5 Oto obawiam się moich bliskich po mojej śmierci. A moja żona jest bezpłodna. Daj mi więc od Ciebie następcę!
- 6 On będzie po mnie dziedziczył; on będzie dziedzicem rodu Jakuba. Panie mój! Znajdź w nim upodobanie!"
- 7 "O Zachariaszu! Oto My obwieszczamy ci radosną wieść syna, którego imię będzie Jan! Nie daliśmy tego samego imienia nikomu przedtem."
- 8 On powiedział: "Panie mój! Jakże ja będę miał syna, skoro moja żona jest bezpłodna, a ja osiągnąłem już podeszły wiek starca."

ba została wysłuchana: żona twoja Elżbieta urodzi ci syna, któremu nadasz imię Jan.

- 14 Będzie to dla ciebie radość i wesele; i wielu z jego narodzenia cieszyć się będzie.
- 15 Będzie bowiem wielki w oczach Pana; wina i sycery pić nie będzie i już w łonie matki napełniony będzie Duchem Świętym.
- 16 Wielu spośród synów Izraela nawróci do Pana, Boga ich;
- 17 on sam pójdzie przed Nim w duchu i mocy Eliasza, żeby serca ojców nakłonić ku dzieciom, a nieposłusznych do usposobienia sprawiedliwych, by przygotować Panu lud doskonały».
- 18 Na to rzekł Zachariasz do anioła: «Po czym to poznam? Bo ja jestem już stary i moja żona jest w podeszłym wieku».
- 19 Odpowiedział mu anioł: «Ja jestem Gabriel, który stoję przed Bogiem. A zostałem posłany, aby mówić z tobą i oznajmić ci tę wieść radosną.
- 20 A oto będziesz niemy i nie będziesz mógł mówić aż do dnia, w którym się to stanie, bo nie uwierzyłeś moim słowom, które się spełnią w swoim czasie».

- 9 Powiedział On: "Tak będzie! Powiedział twój Pan: «To jest dla Mnie łatwe. Ja przecież stworzyłem cię przedtem, kiedy byłeś niczym.»"
- 10 Powiedział: "Panie mój! Uczyń mi jakiś znak!" Rzekł: "Oto mój znak dla ciebie: nie będziesz mówił do ludzi przez trzy noce, będąc zdrowym."
- 11 Wyszedł on wtedy z sanktuarium do swojego ludu i zasugerował im: "Głoście chwałę rano i wieczorem!"

Sura 3:

- 38 Wtedy Zachariasz pomodlił się do swego Pana i powiedział: "Panie mój! Obdaruj mnie, od Siebie, wspaniałym potomstwem. Ty przecież słyszysz modlitwę!"
- 39 I ogłosili mu aniołowie kiedy on, stojąc, modlił się w sanktuarium: "Bóg obwieszcza ci radosną wieść o Janie. On potwierdzi słowo od Boga; będzie szlachetnym panem, czystymi prorokiem wśród sprawiedliwych!"
- 40 Zachariasz powiedział: "Panie mój! Jak ja mogę mieć syna, kiedy już osiągnąłem podeszły wiek, a moja żona jest bezpłodna?" Bóg powiedział: "Tak będzie! Bóg czyni, co chce!"

- 21 Lud tymczasem czekał na Zachariasza i dziwił się, że tak długo zatrzymuje się w przybytku.
- 22 Kiedy wyszedł, nie mógł do nich mówić, i zrozumieli, że miał widzenie w przybytku. On zaś dawał im znaki i pozostał niemy. [...]
- 76 A i ty, dziecię, prorokiem Najwyższego zwać się będziesz, bo pójdziesz przed Panem torując Mu drogi;
- 77 Jego ludowi dasz poznać zbawienie [co się dokona] przez odpuszczenie mu grzechów,
- 78 dzięki litości serdecznej Boga naszego. Przez nią z wysoka Wschodzące Słońce nas nawiedzi,
- 79 by zajaśnieć tym, co w mroku i cieniu śmierci mieszkają, aby nasze kroki zwrócić na drogę pokoju».
- 80 Chłopiec zaś rósł i wzmacniał się duchem, a żył na pustkowiu aż do dnia ukazania się przed Izraelem.

41 On powiedział: "Panie mój! Uczyń mi jakiś znak!" Powiedział: "Oto twój znak: nie będziesz mówił z ludźmi przez trzy dni inaczej, jak tylko przez gesty. I wspominaj twego Pana wielekroć, i wysławiaj go wieczorami i rankami!"

Sura 21:

- 89 I Zachariasza... kiedy wołał do swego Pana: "Panie mój! Nie pozostawiaj mnie samego! Ty jesteś najlepszy z dziedziców."
- 90 I wysłuchaliśmy go. Daliśmy mu Jana, gdyż uczyniliśmy zdolną do rodzenia jego żonę. Zaprawdę, oni byli gorliwi w czynieniu dobra; wzywali Nas z tęsknotą i z obawą; i byli pokorni przed Nami.

Sura 19:

- 12 "O Janie! Trzymaj Księgę mocno!" Daliśmy mu mądrość, kiedy był małym chłopcem;
- 13 i współczucie pochodzące od Nas, i czystość.
- 14 Był on bogobojny; był dobry dla swoich rodziców; nie był tyranem, buntownikiem.
- 15 Pokój mu: w dniu, kiedy się urodził, w dniu, kiedy będzie umierał, w dniu, kiedy zostanie wskrzeszony do życia!

Sura 6:

- 84 I darowaliśmy mu Izaaka i Jakuba, każdego poprowadziliśmy drogą prostą. I Noego poprowadziliśmy drogą prostą; a z jego potomstwa: Dawida, Salomona, Hioba, Józefa, Mojżesza i Aarona w ten sposób płacimy tym, którzy czynią dobro! –
- 85 i Zachariasza, i Jana, Jezusa i Eliasza – oni wszyscy są z liczby cnotliwych –
- 86 i Isma`ila, i Al-Jasa, Jonasza i Lota wszystkich wywyższyliśmy ponad światy!
- 87 A spośród ich ojców i ich potomstwa, jak i spośród ich braci wybraliśmy niektórych i poprowadziliśmy ku drodze prostej.

JEZUS

Zwiastowanie

Łk 1:

- 26 W szóstym miesiącu posłał Bóg anioła Gabriela do miasta w Galilei, zwanego Nazaret,
- 27 do Dziewicy poślubionej mężowi, imieniem Józef, z rodu Dawida; a Dziewicy było na imię Maryja.
- 28 Anioł wszedł do Niej i rzekł: «Bądź pozdrowiona, pełna łaski, Pan z Tobą, ».
- 29 Ona zmieszała się na te słowa i rozważała, co miałoby znaczyć to pozdrowienie.
- 30 Lecz anioł rzekł do Niej: «Nie bój się, Maryjo, znalazłaś bowiem łaskę u Boga.
- 31 Oto poczniesz i porodzisz Syna, któremu nadasz imię Jezus.
- 32 Będzie On wielki i będzie nazwany Synem Najwyższego, a Pan Bóg da Mu tron Jego praojca, Dawida.
- 33 Będzie panował nad domem Jakuba na wieki, a Jego panowaniu nie będzie końca».
- 34 Na to Maryja rzekła do anioła: «Jakże się to stanie, skoro nie znam męża?»

Sura 3:

- 42 I oto powiedzieli aniołowie: "O Mario! Zaprawdę, Bóg wybrał ciebie i uczynił cię czystą, i wybrał ciebie ponad kobietami światów.
- 43 O Mario! Poddaj się pokornie twemu Panu, wybijaj pokłony i skłaniaj się wraz z tymi, którzy się skłaniają!"
- 44 To należy do opowiadań o tym, co skryte, które tobie objawiamy. Ty nie byłeś wśród nich, kiedy oni rzucali swoje trzciny, aby rozstrzygnąć, który z nich ma się opiekować Marią; i nie byłeś wśród nich, kiedy się sprzeczali.
- 45 Oto powiedzieli aniołowie: "O Mario! Bóg zwiastuje ci radosną wieść o Słowie pochodzącym od Niego, którego imię Mesjasz, Jezus, syn Marii. On będzie wspaniały na tym świecie i w życiu ostatecznym, i będzie jednym z przybliżonych.
- 46 I będzie przemawiał do ludzi już w kołysce, a także jako mąż

- 35 Anioł Jej odpowiedział: «Duch Święty zstąpi na Ciebie i moc Najwyższego osłoni Cię. Dlatego też Święte, które się narodzi, będzie nazwane Synem Bożym.
- 36 A oto również krewna Twoja, Elżbieta, poczęła w swej starości syna i jest już w szóstym miesiącu ta, która uchodzi za niepłodną.
- 37 Dla Boga bowiem nie ma nic niemożliwego».
- 38 Na to rzekła Maryja: «Oto Ja służebnica Pańska, niech Mi się stanie według twego słowa!» Wtedy odszedł od Niej anioł.

Mt 2:

13 Gdy oni odjechali, oto anioł Pański ukazał się Józefowi we śnie i rzekł: «Wstań, weź Dziecię i Jego Matkę i uchodź do Egiptu; pozostań tam, aż ci powiem; bo Herod będzie szukał Dziecięcia, aby Je zgładzić».

- dojrzały; i będzie wśród sprawiedliwych."
- 47 Ona powiedziała: "O Panie mój! Jakże będę miała syna, skoro nie dotknął mnie żaden mężczyzna?" Powiedział: "Tak będzie! Bóg stwarza to, co chce! Kiedy On decyduje o istnieniu jakiejś rzeczy, to tylko mówi: «Bądź!» i to się staje."
- 48 On nauczy go Księgi i mądrości, Tory i Ewangelii
- 49 i uczyni go posłańcem do synów Izraela: "Przyszedłem do was ze znakiem od waszego Pana. Ja utworzę wam z gliny postać ptaka i tchnę w niego, i on stanie się ptakiem. Ja uzdrowię chorego i trędowatego i ożywię zmarłych za zezwoleniem Boga. Ja wam opowiem, co jecie i co gromadzicie w waszych domach. Zaprawdę, w tym jest znak dla was, jeśli jesteście wierzącymi!

Narodziny Jezusa

Łk 2:

- 1 W owym czasie wyszło rozporządzenie Cezara Augusta, żeby przeprowadzić spis ludności w całym państwie.
- 2 Pierwszy ten spis odbył się wówczas, gdy wielkorządcą Syrii był Kwiryniusz.

Sura 19:

- 22 I poczęła go, i oddaliła się z nim w dalekie miejsce.
- 23 I doprowadziły ją bóle porodowe do pnia drzewa palmowego. Powiedziała: "Obym była umarła przedtem; obym była całkowicie zapomniana!"

- 3 Wybierali się więc wszyscy, aby się dać zapisać, każdy do swego miasta.
- 4 Udał się także Józef z Galilei, z miasta Nazaret, do Judei, do miasta Dawidowego, zwanego Betlejem, ponieważ pochodził z domu i rodu Dawida,
- 5 żeby się dać zapisać z poślubioną sobie Maryją, która była brzemienna.
- 6 Kiedy tam przebywali, nadszedł dla Maryi czas rozwiązania.
- 7 Porodziła swego pierworodnego Syna, owinęła Go w pieluszki i położyła w żłobie, gdyż nie było dla nich miejsca w gospodzie.
- 8 W tej samej okolicy przebywali w polu pasterze i trzymali straż nocną nad swoją trzodą.
- 9 Naraz stanął przy nich anioł Pański i chwała Pańska zewsząd ich oświeciła, tak że bardzo się przestraszyli.
- 10 Lecz anioł rzekł do nich: «Nie bójcie się! Oto zwiastuję wam radość wielką, która będzie udziałem całego narodu:
- 11 dziś w mieście Dawida narodził się wam Zbawiciel, którym jest Mesjasz, Pan.

- 24 Wtedy będące u jej stóp dziecko zawołało do niej: "Nie smuć się! Twój Pan umieścił u twych stóp strumyk.
- 25 Potrząśnij ku sobie pień palmy, ona ci zrzuci świeże, dojrzałe daktyle.
- 26 Jedz, pij i daj oczom ochłode! A jeśli zobaczysz jakiegoś człowieka, to powiedz: «Ślubowałam Miłosiernemu post, nie będę więc dziś mówić z nikim.»"
- 27 I przyszła z nim do swego ludu niosąc go. Oni powiedzieli: "O Mario! Uczyniłaś rzecz niesłychaną!
- 28 O siostro Aarona! Twój ojciec nie był złym człowiekiem i matka twoja nie była występna."
- 29 Wtedy ona wskazała na nie. Oni powiedzieli: "Jakże będziemy przemawiać do kogoś, kto jest w kołysce, do małego chłopca?"
- 30 On powiedział: "Zaprawdę, ja jestem sługą Boga! On dał mi Księgę i uczynił mnie prorokiem.
- 31 On mnie błogosławi, gdziekolwiek się znajduję. On nakazał mi modlitwę i jałmużnę – jak długo będę żył –

- 12 A to będzie znakiem dla was: Znajdziecie Niemowlę, owinięte w pieluszki i leżące w żłobie».
- 13 I nagle przyłączyło się do anioła mnóstwo zastępów niebieskich, które wielbiły Boga słowami:
- 14 «Chwała Bogu na wysokościach, a na ziemi pokój ludziom Jego upodobania».
- 15 Gdy aniołowie odeszli od nich do nieba, pasterze mówili nawzajem do siebie: «Pójdźmy do Betlejem i zobaczmy, co się tam zdarzyło i o czym nam Pan oznajmił».
- 16 Udali się też z pośpiechem i znaleźli Maryję, Józefa i Niemowlę, leżące w żłobie.
- 17 Gdy Je ujrzeli, opowiedzieli o tym, co im zostało objawione o tym Dziecięciu.
- 18 A wszyscy, którzy to słyszeli, dziwili się temu, co im pasterze opowiadali.
- 19 Lecz Maryja zachowywała wszystkie te sprawy i rozważała je w swoim sercu.
- 20 A pasterze wrócili, wielbiąc i wysławiając Boga za wszystko, co słyszeli i widzieli, jak im to było powiedziane.
- 21 Gdy nadszedł dzień ósmy i należało obrzezać Dziecię, nada-

- 32 i dobroć dla mojej matki. On nie uczynił mnie ani tyranem, ani nieszczęśliwym.
- 33 I pokój nade mną w dniu, kiedy się urodziłem, w dniu, kiedy będę umierał, w dniu, kiedy będę wskrzeszony do życia."
- 34 To jest Jezus, syn Marii, słowo Prawdy, w którą powątpiewają.
- 35 Nie jest odpowiednie dla Boga, aby przybrał Sobie syna. Niech Mu będzie chwała! Kiedy On postanowi jakąś rzecz, to tylko mówi: "Bądź!", i ona jest.
- 36 Zaprawdę, Bóg jest moim Panem i waszym Panem! Czcijcie Go! To jest droga prosta!
- 37 I powstały wśród nich sekty. Lecz biada tym, którzy nie uwierzyli, na widok Dnia Wielkiego!
- 38 Jakże szybko oni usłyszą i zobaczą w Dniu, kiedy przyjdą do Nas! Lecz niesprawiedliwi są dzisiaj w błędzie oczywistym.
- 39 I ostrzegaj ich przed Dniem westchnienia kiedy sprawa zostanie rozstrzygnięta; oni jednak są niedbali i nie wierzą.
- 40 Zaprawdę, My dziedziczymy ziemię i tych, którzy są na niej; oni zostaną do Nas sprowadzeni.

no Mu imię Jezus, którym Je nazwał anioł, zanim się poczęło w łonie [Matki].

Słowa Jezusa

Mt 11:

5 niewidomi wzrok odzyskują, chromi chodzą, trędowaci doznają oczyszczenia, głusi słyszą, umarli zmartwychwstają, ubogim głosi się Ewangelię.

Mt 5:

17 Nie sądźcie, że przyszedłem znieść Prawo albo Proroków. Nie przyszedłem znieść, ale wypełnić.

Mk 2:

27 I dodał: «To szabat został ustanowiony dla człowieka, a nie człowiek dla szabatu.

Mk 7:

15 Nic nie wchodzi z zewnątrz w człowieka, co mogłoby uczynić go nieczystym; lecz co wychodzi z człowieka, to czyni człowieka nieczystym.

Mt 5:

- Jezus, widząc tłumy, wyszedł na górę. A gdy usiadł, przystąpili do Niego Jego uczniowie.
- 2 Wtedy otworzył swoje usta i nauczał ich tymi słowami:
- 3 «Błogosławieni ubodzy w du-

Sura 3:

- 49 i uczyni go posłańcem do synów Izraela: "Przyszedłem do was ze znakiem od waszego Pana. Ja utworzę wam z gliny postać ptaka i tchnę w niego, i on stanie się ptakiem. Ja uzdrowię chorego i trędowatego i ożywię zmarłych za zezwoleniem Boga. Ja wam opowiem, co jecie i co gromadzicie w waszych domach. Zaprawdę, w tym jest znak dla was, jeśli jesteście wierzącymi!
- 50 Ja przychodzę potwierdzić prawdziwość tego, co było przede mną w Torze, i aby uczynić dla was dozwolonym część tego, co wam było zakazane. Przyszedłem do was ze znakiem pochodzącym od waszego Pana. Bójcie się Boga i słuchajcie mnie!
- 51 Zaprawdę, Bóg jest moim i waszym Panem! Przeto czcijcie Go! To jest droga prosta!"

Sura 25:

63 Słudzy Miłosiernego: ci, którzy chodzą po ziemi skromnie i kie-

chu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie.

- 4 Błogosławieni, którzy się smucą, albowiem oni będą pocieszeni.
- 5 Błogosławieni cisi, albowiem oni na własność posiądą ziemię.
- 6 Błogosławieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyceni.
- 7 Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią.
- 8 Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą.
- 9 Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój, albowiem oni będą nazwani synami Bożymi.
- 10 Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości, albowiem do nich należy królestwo niebieskie.
- 11 Błogosławieni jesteście, gdy [ludzie] wam urągają i prześladują was, i gdy z mego powodu mówią kłamliwie wszystko złe na was.
- 12 Cieszcie się i radujcie, albowiem wasza nagroda wielka jest w niebie. Tak bowiem prześladowali proroków, którzy byli przed wami.

[...]

34 A Ja wam powiadam: Wcale nie przysięgajcie, ani na niebo, bo jest tronem Bożym;

dy ludzie nieświadomi zwracają się do nich, to mówią: "Pokój!"

Sura 21:

105 I pisaliśmy już w Psalmach, po napomnieniu: "Moi słudzy sprawiedliwi odziedziczą ziemię."

Sura 39:

74 Oni powiedzą: "Chwała niech będzie Bogu, który uczynił dla nas prawdziwą Swoją obietnicę i dał nam w dziedzictwo ziemię! My będziemy mieszkać w tym Ogrodzie, gdzie zechcemy." Wspaniała to nagroda dla działających!

Sura 42:

40 Zapłatą za zło jest zło jemu podobne. Ale kto przebaczy i naprawi, to znajdzie zapłatę u Boga. Zaprawdę, On nie miłuje niesprawiedliwych!

Sura 2:

224 Nie przysięgajcie na Boga, że jesteście pobożni i bogobojni i że czynicie pokój między ludźmi. Bóg jest słyszący, wszechwiedzący!

Sura 16:

126 Jeśli karzecie, to karzcie tak, jakbyście sami byli karani. Lecz jeśli jesteście cierpliwi, bądźcie nimi, bo to jest lepsze!

35 ani na ziemię, bo jest podnóżkiem stóp Jego; ani na Jerozolimę, bo jest miastem wielkiego Króla.

[...]

- 38 Słyszeliście, że powiedziano: Oko za oko i ząb za ząb!
- 39 A Ja wam powiadam: Nie stawiajcie oporu złemu. Lecz jeśli cię kto uderzy w prawy policzek, nadstaw mu i drugi!
- 40 Temu, kto chce prawować się z tobą i wziąć twoją szatę, odstąp i płaszcz!

Mt 6:

- 1 Strzeżcie się, żebyście uczynków pobożnych nie wykonywali przed ludźmi po to, aby was widzieli; inaczej nie będziecie mieli nagrody u Ojca waszego, który jest w niebie.
- 2 Kiedy więc dajesz jałmużnę, nie trąb przed sobą, jak obłudnicy czynią w synagogach i na ulicach, aby ich ludzie chwalili. Zaprawdę, powiadam wam: ci otrzymali już swoją nagrodę.
- 3 Kiedy zaś ty dajesz jałmużnę, niech nie wie lewa twoja ręka, co czyni prawa,
- 4 aby twoja jałmużna pozostała w ukryciu. A Ojciec twój, który widzi w ukryciu, odda tobie.

- 127 Bądź cierpliwy! Twoja cierpliwość jest tylko przez Boga. Nie smuć się z ich powodu! Nie pozostawaj w udręce dlatego, że oni knują podstęp!
- 128 Zaprawdę, Bóg jest z tymi, którzy są bogobojni, z tymi, którzy czynią dobro!

Sura 2:

271 Jeśli dajecie jawnie jałmużnę, to jest dobrze; ale jeśli ją ukrywacie i dajecie biednym, to jest lepsze dla was i to zmazuje wam nieco waszych złych czynów. Bóg jest w pełni świadomy tego, co czynicie!

Sura 4:

142 Zaprawdę, obłudnicy starają się oszukać Boga, lecz to On jest Tym, który ich zmyli. Kiedy stają do modlitwy, to podnoszą się leniwie i tak, by ich ludzie widzieli, i mało wspominają Boga.

Sura 107:

- 4 Biada modlącym się,
- 5 którzy są niedbali w swojej modlitwie,
- 6 którzy tylko chcą być widziani,
- 7 a odmawiają wspomożenia.

Sura 3:

49 [...] Ja wam opowiem, co jecie i co gromadzicie w waszych

- 5 Gdy się modlicie, nie bądźcie jak obłudnicy. Oni lubią w synagogach i na rogach ulic wystawać imodlićsię, żeby się ludziom pokazać. Zaprawdę, powiadam wam: otrzymali już swoją nagrodę. [...]
- 19 Nie gromadźcie sobie skarbów na ziemi, gdzie mól i rdza niszczą i gdzie złodzieje włamują się, i kradną.
- 20 Gromadźcie sobie skarby w niebie, gdzie ani mól, ani rdza nie niszczą i gdzie złodzieje nie włamują się, i nie kradną.
- 21 Bo gdzie jest twój skarb, tam będzie i serce twoje.

[...]

- 25 Dlatego powiadam wam: Nie troszczcie się zbytnio o swoje życie, o to, co macie jeść i pić, ani o swoje ciało, czym się macie przyodziać. Czyż życie nie znaczy więcej niż pokarm, a ciało więcej niż odzienie?
- 26 Przypatrzcie się ptakom w powietrzu: nie sieją ani żną i nie zbierają do spichrzów, a Ojciec wasz niebieski je żywi. Czyż wy nie jesteście ważniejsi niż one?
 [...]
- 31 Nie troszczcie się więc zbytnio i nie mówcie: co będziemy jeść?

domach. Zaprawdę, w tym jest znak dla was, jeśli jesteście wierzącymi!

Sura 29:

60 Ileż to jest zwierząt, które nie przygotowują sobie zaopatrzenia, a Bóg daje zaopatrzenie im i wam. On jest Słyszący, Wszechwiedzący!

Sura 16:

79 Czyż oni nie widzieli ptaków posłusznych w przestworzu nieba, których nie podtrzymuje nikt, jak tylko Bóg? Zaprawdę, w tym są znaki dla ludzi, którzy wierzą!

Sura 49:

12 O wy, którzy wierzycie! Unikajcie wielce podejrzeń. Zaprawdę, niektóre podejrzenia są grzechem! Nie szpiegujcie się wzajemnie! Nie obmawiajcie jedni drugich w ich nieobecności! Czychciałby któryś z was jeść ciało swego brata, kiedy on umarł? Przecież czulibyście wstręt do tego. Bójcie się Boga! Zaprawdę, Bóg jest przebaczający, litościwy!

Sura 13:

29 i ci, którzy uwierzyli i czynili dobre dzieła – tych wszystkich czeka szczęśliwość i piękne miejsce powrotu!

co będziemy pić? czym będziemy się przyodziewać?

- 32 Bo o to wszystko poganie zabiegają. Przecież Ojciec wasz niebieski wie, że tego wszystkiego potrzebujecie.
- 33 Starajcie się naprzód o królestwo i o Jego sprawiedliwość, a to wszystko będzie wam dodane.
- 34 Nie troszczcie się więc zbytnio o jutro, bo jutrzejszy dzień sam o siebie troszczyć się będzie. Dosyć ma dzień swojej biedy

Mt 7:

- 1 Nie sądźcie, abyście nie byli sądzeni.
- 2 Bo takim sądem, jakim sądzicie, i was osądzą; i taką miarą, jaką wy mierzycie, wam odmierzą.
- 3 Czemu to widzisz drzazgę w oku swego brata, a belki we własnym oku nie dostrzegasz?
- 4 Albo jak możesz mówić swemu bratu: Pozwól, że usunę drzazgę z twego oka, gdy belka [tkwi] w twoim oku?
- 5 Obłudniku, wyrzuć najpierw belkę ze swego oka, a wtedy przejrzysz, ażeby usunąć drzazgę z oka twego brata.
- 6 Nie dawajcie psom tego, co święte, i nie rzucajcie swych pereł

Sura 90:

- 8 Czy nie daliśmy mu dwoje oczu,
- 9 jednego języka i dwóch warg?
- 10 I czy nie poprowadziliśmy go na rozstajne drogi?
- 11 Lecz on nie próbował wejść na drogę stromą.
- 12 A co pouczy cię, co to jest droga stroma?
- 13 To uwolnienie niewolnika
- 14 albo nakarmienie w dniu głodu
- 15 sieroty spośród krewnych
- 16 albo biedaka znajdującego się w nędzy.
- 17 A także być spośród tych, którzy wierzą, zachęcają się wzajemnie do cierpliwości, zachęcają się wzajemnie do miłosierdzia.

Sura 14:

24 Czy nie widziałeś, jak Bóg przytacza jako przypowieść dobre słowo? – ono jest jak dobre drzewo, którego korzeń jest mocno utwierdzony, a jego gałezie w niebiosach.

Sura 9:

109 Czy ten jest lepszy, kto wzniósł swoją budowlę na bojaźni Boga, i na Jego upodobaniu, czy też ten, kto wzniósł swoją budowlę na skraju osypującego się urwiska, który zwali się z nim

przed świnie, by ich nie podeptały nogami, i obróciwszy się, was nie poszarpały.

- 7 Proście, a będzie wam dane; szukajcie, a znajdziecie; kołaczcie, a otworzą wam.
- 8 Albowiem każdy, kto prosi, otrzymuje; kto szuka, znajduje; a kołaczącemu otworzą.
- 9 Gdy którego z was syn prosi o chleb, czy jest taki, który poda mu kamień?
- 10 Albo gdy prosi o rybę, czy poda mu węża?
- 11 Jeśli więc wy, choć źli jesteście, umiecie dawać dobre dary swoim dzieciom, o ileż bardziej Ojciec wasz, który jest w niebie, da to, co dobre, tym, którzy Goproszą.
- 12 Wszystko więc, co byście chcieli, żeby wam ludzie czynili, i wy im czyńcie! Albowiem na tym polega Prawo i Prorocy.
- 13 Wchodźcie przez ciasną bramę! Bo szeroka jest brama i przestronna ta droga, która prowadzi do zguby, a wielu jest takich, którzy przez nią wchodzą.
- 14 Jakże ciasna jest brama i wąska droga, która prowadzi do życia, a mało jest takich, którzy ją znajdują!

w ogień Gehenny? Bóg nie prowadzi drogą prostą ludzi niesprawiedliwych!

Sura 2:

- 264 O wy, którzy wierzycie! Nie czyńcie daremną waszej jałmużny przez wyrzuty i obrazę, tak jak ten, który rozdaje swój majątek przez wzgląd na ludzi, a nie wierzy w Boga i w Dzień Ostatni. On jest podobny do skały pokrytej ziemią: dosięga ją burza deszczowa i pozostawia ją nagą i twardą. Oni nie mają żadnej władzy nad niczym, co zyskali. A Bóg nie prowadzi drogą prostą ludzi niewiernych!
- 265 Ci, którzy rozdają swoje majątki, pragnąc przypodobać się Bogu i umocnić swoje dusze, są podobni do ogrodu na wzgórzu: dosięga go burza deszczowa i on przynosi podwójne plony. A jeśli nie dosięgnie go burza deszczowa, to tylko rosa... Bóg widzi dobrze to, co wy czynicie!

Sura 7:

40 Zaprawdę, dla tych, którzy za kłamstwo uznali Nasze znaki i ponad nie dumnie się wywyższyli, nie będą otwarte bramy nieba i nie wejdą oni do Ogrodu, dopóki wielbłąd nie przejdzie przez igielne ucho. W ten

- 15 Strzeżcie się fałszywych proroków, którzy przychodzą do was w owczej skórze, a wewnątrz są drapieżnymi wilkami.
- 16 Poznacie ich po ich owocach. Czy zbiera się winogrona z ciernia, albo z ostu figi?
- 17 Tak każde dobre drzewo wydaje dobre owoce, a złe drzewo wydaje złe owoce.
- 18 Nie może dobre drzewo wydać złych owoców ani złe drzewo wydać dobrych owoców.
- 19 Każde drzewo, które nie wydaje dobrego owocu, będzie wycięte i w ogień wrzucone.
- 20 A więc: poznacie ich po ich owocach.

[...]

- 24 Każdego więc, kto tych słów moich słucha i wypełnia je, można porównać z człowiekiem roztropnym, który dom swój zbudował na skale.
- 25 Spadł deszcz, wezbrały potoki, zerwały się wichry i uderzyły w ten dom. On jednak nie runął, bo na skale był utwierdzony.
- 26 Każdego zaś, kto tych słów moich słucha, a nie wypełnia ich, można porównać z człowiekiem nierozsądnym, który dom swój zbudował na piasku.

sposób My płacimy grzesznikom!

Sura 58:

7 Czyż ty nie widzisz, że Bóg wie doskonale, co jest w niebiosach i co jest na ziemi? I nie ma tajnej narady trzech, żeby On nie był czwarty, ani też pięciu, żeby On nie był szósty; ani też mniej, ani więcej, żeby On nie był z nimi, gdziekolwiek oni by się znajdowali. Następnie, w Dniu Zmartwychwstania, On im oznajmi to, co czynili. Zaprawdę, Bóg o każdej rzeczy jest wszechwiedzący!

27 Spadł deszcz, wezbrały potoki, zerwały się wichry i rzuciły się na ten dom. I runął, a upadek jego był wielki».

Mt 19:

24 Jeszcze raz wam powiadam: Łatwiej jest wielbłądowi przejść przez ucho igielne niż bogatemu wejść do królestwa niebieskiego».

Mt 18:

20 Bo gdzie są dwaj albo trzej zebrani w imię moje, tam jestem pośród nich».

Bóg i Jezus

Mk 8:

- 27 Potem Jezus udał się ze swoimi uczniami do wiosek pod Cezareą Filipową. W drodze pytał uczniów: «Za kogo uważają Mnie ludzie?»
- 28 Oni Mu odpowiedzieli: «Za Jana Chrzciciela, inni za Eliasza, jeszcze inni za jednego z proroków».
- 29 On ich zapytał: «A wy za kogo Mnie uważacie?» Odpowiedział Mu Piotr: «Ty jesteś Mesjasz».
- 30 Wtedy surowo im przykazał, żeby nikomu o Nim nie mówili.

J 15:

26 Gdy jednak przyjdzie Pocieszyciel, którego Ja wam poślę od Ojca, Duch Prawdy, który od

Sura 3:

- 52 A kiedy Jezus poczuł w nich niewiarę, powiedział: "Kto jest moim pomocnikiem dla sprawy Boga?" Powiedzieli apostołowie: "My jesteśmy pomocnikami Boga. My w Niego uwierzyliśmy. Daj świadectwo, iż jesteśmy całkowicie poddani!
- 53 Panie nasz! Uwierzyliśmy w to, co zesłałeś, i poszliśmy za Posłańcem. Zapisz nas więc między tymi, którzy dają świadectwo!"
- 54 Oni knuli podstęp i Bóg knuł podstęp; a Bóg jest najlepszy spośród knujących podstępy.
- 55 Oto powiedział Bóg: "O Jezusie! Oto Ja powołam ciebie i wy-

Ojca pochodzi, On będzie świadczył o Mnie.

27 Ale wy też świadczycie, bo jesteście ze Mną od początku.

J 17:

1 To powiedział Jezus, a podniósłszy oczy ku niebu, rzekł: «Ojcze, nadeszła godzina. Otocz swego Syna chwałą, aby Syn Ciebie nią otoczył

[...]

- 19 A za nich Ja poświęcam w ofierze samego siebie, aby i oni byli uświęceni w prawdzie.
- 20 Nie tylko za nimi proszę, ale i za tymi, którzy dzięki ich słowu będą wierzyć we Mnie;
- 21 aby wszyscy stanowili jedno, jak Ty, Ojcze, we Mnie, a Ja w Tobie, aby i oni stanowili w Nas jedno, aby świat uwierzył, żeś Ty Mnie posłał.

Mt 25:

40 A Król im odpowie: "Zaprawdę, powiadam wam: Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili".

Flp 2:

5 To dążenie niech was ożywia; ono też było w Chrystusie Jezusie. niosę ku Sobie, oczyszczając cię od tych, którzy nie uwierzyli; i umieszczę tych, którzy poszli za tobą, ponad niewiernymi – aż do Dnia Zmartwychwstania. Następnie do Mnie powrócicie i wtedy rozstrzygnę między wami, w czym się różniliście.

- 56 Tych, którzy nie uwierzyli, ukarzę karą straszną na tym świecie i w życiu ostatecznym; i oni nie będą mieli pomocników."
- 57 A tym, którzy uwierzyli i którzy czynili dobre dzieła, On da w pełni należną im nagrodę. A Bóg nie kocha ludzi niesprawiedliwych!
- 58 Oto co tobie recytujemy ze znaków i mądrego napomnienia.
- 59 Zaprawdę, Jezus jest u Boga jak Adam: On stworzył go z prochu, a następnie powiedział do niego: "Bądź!" – i on jest.
- 60 Prawda pochodzi od twego Pana, nie bądź więc z liczby wątpiących!
- 61 A kto się będzie z tobą sprzeczał w jej przedmiocie po tym, jak otrzymałeś wiedzę, to powiedz: "Pozwólcie! Wezwijmy naszych synów i waszych synów, nasze kobiety i wasze kobiety, nas samych i was samych, potem będziemy się pokornie modlić

- 6 On, istniejąc w postaci Bożej, nie skorzystał ze sposobności, aby na równi być z Bogiem,
- 7 lecz ogołocił samego siebie, przyjąwszy postać sługi, stawszy się podobnym do ludzi. A w zewnętrznym przejawie, uznany za człowieka,
- 8 uniżył samego siebie, stawszy się posłusznym aż do śmierci i to śmierci krzyżowej.
- 9 Dlatego też Bóg Go nad wszystko wywyższy i darował Mu imię ponad wszelkie imię,
- 10 aby na imię Jezusa zgięło się każde kolano istot niebieskich i ziemskich i podziemnych.
- 11 I aby wszelki język wyznał, że Jezus Chrystus jest PANEM – ku chwale Boga Ojca.

J 1:

- 1 Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, i Bogiem było Słowo.
- 2 Ono było na początku u Boga.
- 3 Wszystko przez Nie się stało, a bez Niego nic się nie stało, co się stało. [...]
- 14 A Słowo stało się ciałem i zamieszkało wśród nas. I oglądaliśmy Jego chwałę, chwałę, jaką Jednorodzony otrzymuje od Ojca, pełen łaski i prawdy.

[...]

i wzywać przekleństwa Boga na kłamców!"

Sura 19:

- 33 I pokój nade mną w dniu, kiedy się urodziłem, w dniu, kiedy będę umierał, w dniu, kiedy będę wskrzeszony do życia."
- 34 To jest Jezus, syn Marii, słowo Prawdy, w którą powątpiewają.
- 35 Nie jest odpowiednie dla Boga, aby przybrał Sobie syna. Niech Mu będzie chwała! Kiedy On postanowi jakąś rzecz, to tylko mówi: "Bądź!", i ona jest.
- 36 Zaprawdę, Bóg jest moim Panem i waszym Panem! Czcijcie Go! To jest droga prosta!

Sura 4:

171 O ludu Księgi! Nie przekraczaj granic w twojej religii i nie mów o Bogu niczego innego, jak tylko prawdę! Mesjasz, Jezus syn Marii, jest tylko posłańcem Boga; i Jego Słowem, które złożył Marii; i Duchem, pochodzącym od Niego. Wierzcie więc w Boga i Jego posłańców i nie mówcie: "Trzy!" Zaprzestańcie! To będzie lepiej dla was! Bóg-Allah – to tylko jeden Bóg! On jest nazbyt wyniosły, by mieć syna! Do Niego należy to, co jest w niebiosach, i to, co jest

18 Boga nikt nigdy nie widział, Ten Jednorodzony Bóg, który jest w łonie Ojca, [o Nim] pouczył. na ziemi. I Bóg wystarcza jako opiekun!

Sura 2:

116 Oni mówią: "Bóg wziął Sobie syna!" – Niech Mu będzie chwała! – Wcale nie! Do Niego należy to, co jest w niebiosach, i to, co jest na ziemi! Wszystko Jemu pokornie służy.

Sura 4:

157 i za to, że powiedzieli: "zabiliśmy Mesjasza, Jezusa, syna Marii, posłańca Boga" – podczas gdy oni ani Go nie zabili, ani Go nie ukrzyżowali, tylko im się tak zdawało; i, zaprawdę, ci, którzy się różnią w tej sprawie, są z pewnością w zwątpieniu; oni nie mają o tym żadnej wiedzy, idą tylko za przypuszczeniem; oni Go nie zabili z pewnością.

158 Przeciwnie! Wyniósł Go Bóg do Siebie! Bóg jest potężny, mądry!

Przemienienie Jezusa

Mk 9:

2 Po sześciu dniach Jezus wziął z sobą Piotra, Jakuba i Jana i zaprowadził ich samych osobno na górę wysoką. Tam przemienił się wobec nich.

Sura 3:

- 54 Oni knuli podstęp i Bóg knuł podstęp; a Bóg jest najlepszy spośród knujących podstępy.
- 55 Oto powiedział Bóg: "O Jezusie! Oto Ja powołam ciebie i wy-

3 Jego odzienie stało się lśniąco białe tak, jak żaden folusznik na ziemi wybielić nie zdoła.

[...]

- 7 I zjawił się obłok, osłaniający ich, a z obłoku odezwał się głos: «To jest mój Syn umiłowany, Jego słuchajcie!».
- 8 I zaraz potem, gdy się rozejrzeli, nikogo już nie widzieli przy sobie, tylko samego Jezusa.
- 9 A gdy schodzili z góry, przykazał im, aby nikomu nie rozpowiadali o tym, co widzieli, zanim Syn Człowieczy nie powstanie z martwych.
- 10 Zachowali to polecenie, rozprawiając tylko między sobą, co znaczy "powstać z martwych".

- niosę ku Sobie, oczyszczając cię od tych, którzy nie uwierzyli; i umieszczę tych, którzy poszli za tobą, ponad niewiernymi aż do Dnia Zmartwychwstania. Następnie do Mnie powrócicie i wtedy rozstrzygnę między wami, w czym się różniliście.
- 56 Tych, którzy nie uwierzyli, ukarzę karą straszną na tym świecie i w życiu ostatecznym; i oni nie będą mieli pomocników."
- 57 A tym, którzy uwierzyli i którzy czynili dobre dzieła, On da w pełni należną im nagrodę. A Bóg nie kocha ludzi niesprawiedliwych!

Dzień Sądu

Mk 13:

- 24 W owe dni, po tym ucisku, słońce się zaćmi i księżyc nie da swego blasku.
- 25 Gwiazdy będą padać z nieba i moce na niebie zostaną wstrząśnięte.

Mt 24:

45 Któż jest tym sługą wiernym i roztropnym, którego pan ustanowił nad swoją służbą, żeby na czas rozdał jej żywność?

Sura 52:

- 7 Zaprawdę, kara twego Pana spadnie niebawem!
- 8 Nikt jej nie będzie mógł odsunąć
- 9 w tym Dniu, kiedy niebo zakołysze się mocno
- 10 i góry poruszą się poruszeniem.
- 11 Biada, tego Dnia, oskarżającym o kłamstwo,
- 12 tym, którzy zagłębiając się w dyskusji, zabawiają się!

- 46 Szczęśliwy ów sługa, którego pan, gdy wróci, zastanie przy tej czynności.
- 47 Zaprawdę, powiadam wam: Postawi go nad całym swoim mieniem.
- 48 Lecz jeśli taki zły sługa powie sobie w duszy: "Mój pan się ociąga",
- 49 i zacznie bić swoje współsługi, i będzie jadł i pił z pijakami,
- 50 to nadejdzie pan tego sługi w dniu, kiedy się nie spodziewa, i o godzinie, której nie zna.
- 51 Każe go ćwiartować i z obłudnikami wyznaczy mu miejsce. Tam będzie płacz i zgrzytanie zębów.

Iz 34:

- 1 Przystąpcie, narody, by słuchać! I wy, ludy, natężcie uwagę! Niech słucha ziemia i wszystko, co ją napełnia, świat i wszystko, co na nim wyrasta!
- 2 Bo Pan kipi gniewem na wszystkich pogan i wrze z oburzenia na wszystkie ich wojska. Przeznaczył je na zagładę, na rzeź je wydał.
- 3 Zabici ich leżą porzuceni, rozchodzi się zaduch z ich trupów; od krwi ich rozmiękły góry,
- 4 całe wojsko niebieskie topnieje. Niebiosa zwijają się jak zwój

- 13 Tego Dnia oni zostaną pchnięci ku ogniu Gehenny:
- 14 "To jest ogień, który uważaliście za kłamstwo!
- 15 Czyż to są czary? Czy wy nie widzicie?
- 16 Palcie się więc w nim! Znoście go cierpliwie lub nie znoście go cierpliwie!
- To dla was wszystko jedno! Wy tylko otrzymujecie zapłatę za to, co czyniliście."
- 17 Zaprawdę, ci, którzy się boją Boga, będą w Ogrodach i szczęśliwości
- 18 cieszyć się tym, co dał im ich Pan. Ustrzegł ich Pan od kary ognia piekielnego.
- 19 "Jedzcie i pijcie w pokoju za to, co czyniliście,

Sura 81:

- 1 Kiedy słońce będzie spowite ciemnością
- 2 i kiedy gwiazdy będą zamglone;
- 3 kiedy góry będą z miejsca poruszone;
- 4 kiedy wielbłądzice w dziesiątym miesiącu będą całkowicie opuszczone;
- 5 kiedy dzikie zwierzęta będą zebrane;
- 6 kiedy morza będą wzburzone;

księgi, wszystkie ich zastępy opadają, jak opada listowie z winnego krzewu i jak opadają liście z drzewa figowego.

- 5 Zaiste, mój miecz upoił się na niebiosach; oto spadnie na Edom, na lud, który przeznaczyłem na potępienie.
- 6 Miecz Pana spłynął krwią, pokryty jest tłuszczem, krwią jagniąt i kozłów, tłuszczem nerek baranich. Bo Pan święci ofiarę w Bosra, wielką rzeź obrzędową w kraju Edomitów.
- 7 Jak bawoły ludy padają, i naród mocarzy – jak woły. Ich ziemia opiła się krwią, proch jej nasiąknął tłuszczem.
- 8 Bo to dla Pana dzień pomsty, rok odwetu dla Obrońcy Syjonu.

Iz 13:

10 Bo gwiazdy niebieskie i Orion nie będą jaśniały swym światłem, słońce się zaćmi od samego wschodu, i swoim blaskiem księżyc nie zaświeci.

- 7 kiedy dusze zostaną w pary złączone;
- 8 kiedy żywcem pogrzebana będzie zapytana,
- 9 za jaki grzech została zamordowana;
- 10 kiedy karty księgi zostaną rozpostarte;
- 11 kiedy niebo zostanie rozsunięte;
- 12 kiedy ogień piekielny będzie rozpalony;
- 13 kiedy Ogród będzie przybliżony -
- 14 wtedy dowie się dusza, co sobie przygotowała.

Sura 99:

- 1 Kiedy ziemia zatrzęsie się swoim trzęsieniem
- 2 i kiedy ziemia wyrzuci swoje ciężary,
- 3 i kiedy człowiek powie: "Co jest z nią?",
- 4 tego Dnia ona opowie swoją historię,
- 5 odpowiednio do tego, co objawił jej Pan.
- 6 Tego Dnia ludzie będą wychodzili grupami, aby im zostały ukazane ich czyny.
- 7 I ten, kto uczynił dobra na ciężar pyłku, zobaczy je;
- 8 i ten, kto uczynił zła na ciężar pyłku, zobaczy je.

Sura 101:

- 1 Wydarzenie przerażające!
- 2 Co to jest wydarzenie przerażające?
- 3 I co ciebie pouczy, co to jest wydarzenie przerażające?
- 4 Tego Dnia ludzie będą podobni do rozproszonych motyli,
- 5 a góry będą podobne do różnobarwnej gręplowanej wełny.
- 6 Wtedy ten, którego szalki będą ciężkie,
- 7 zazna życia przyjemnego;
- 8 a ten; którego szalki będą lekkie,
- 9 pogrąży się w głębi Czeluści.
- 10 A co ciebie pouczy, co to jest Czeluść?
- 11 To jest Ogień Palący!

O mądrych i głupich

Mt 25:

- 1 Wtedy podobne będzie królestwo niebieskie do dziesięciu panien, które wzięły swoje lampy i wyszły na spotkanie pana młodego.
- 2 Pięć z nich było nierozsądnych, a pięć roztropnych.
- 3 Nierozsądne wzięły lampy, ale nie wzięły z sobą oliwy.
- 4 Roztropne zaś razem z lampami zabrały również oliwę w naczyniach.

Sura 57:

- 12 W Dniu, kiedy zobaczysz wiernych mężczyzn i kobiety i jak światło ich idzie przed nimi i po ich prawej stronie: "Dla was dzisiaj radosna wieść: Ogrody, gdzie w dole płyną strumyki; będziecie tam przebywać na wieki. To jest osiągnięcie ogromne!"
- 13 W Dniu, kiedy będą mówili obłudnicy mężczyźni i kobiety

- 5 Gdy się pan młody opóźniał, zmorzone snem wszystkie zasnęły.
- 6 Lecz o północy rozległo się wołanie: "Pan młody idzie, wyjdźcie mu na spotkanie!"
- 7 Wtedy powstały wszystkie owe panny i opatrzyły swe lampy.
- 8 A nierozsądne rzekły do roztropnych: "Użyczcie nam swej oliwy, bo nasze lampy gasną".
- 9 Odpowiedziały roztropne: "Mogłoby i nam, i wam nie wystarczyć. Idźcie raczej do sprzedających i kupcie sobie!"
- 10 Gdy one szły kupić, nadszedł pan młody. Te, które były gotowe, weszły z nim na ucztę weselną, i drzwi zamknięto.
- 11 W końcu nadchodzą i pozostałe panny, prosząc: "Panie, panie, otwórz nam!"
- 12 Lecz on odpowiedział: "Zaprawdę, powiadam wam, nie znam was".

Ukrzyżowanie i śmierć

Łk 23:

- 32 Przyprowadzono też dwóch innych złoczyńców, aby ich z Nim stracić.
- 33 Gdy przyszli na miejsce, zwane «Czaszką», ukrzyżowali tam

- do tych, którzy uwierzyli: "Poczekajcie na nas, abyśmy wzięli nieco z waszego światła!", będzie im powiedziane: "Powracajcie do tyłu i szukajcie światła!" I zostanie wzniesiony mur między nimi, który będzie miał bramę; wewnętrzna jego strona miłosierdzie, a zewnętrzna jego strona kara.
- 14 Oni będą wołać do nich: "Czyż nie byliśmy razem z wami?" Powiedzą: "Tak! Lecz zwiedliście samych siebie: wyczekiwaliście i powątpiewaliście; wasze pragnienia oszukały was; aż przyszedł rozkaz Boga, a co do Boga zwiódł was zwodziciel."
- 15 A dzisiaj nie zostanie przyjęty od was żaden okup ani też od tych, którzy nie uwierzyli. Waszym miejscem schronienia jest ogień; on jest waszym panem. Jakże złe to miejsce przybycia!

Bóg zabiera Jezusa do Siebie

Sura 4:

155 Za to, że zerwali swoje przymierze, za to, że nie uwierzyli w znaki Boga, za to, że bez żadnego prawa zabijali posłańców, i za to, że powiedzieli: "nasze

Jego i złoczyńców, jednego po prawej, drugiego po lewej Jego stronie.

- 34 Lecz Jezus mówił: «Ojcze, przebacz im, bo nie wiedzą, co czynią». Potem rozdzielili między siebie Jego szaty, rzucając losy.
- 35 A lud stał i patrzył. Lecz członkowie Wysokiej Rady drwiąco mówili: «Innych wybawiał, niechże teraz siebie wybawi, jeśli On jest Mesjaszem, Wybrańcem Bożym».
- 36 Szydzili z Niego i żołnierze; podchodzili do Niego i podawali Mu ocet,
- 37 mówiąc: «Jeśli Ty jesteś królem żydowskim, wybaw sam siebie».
- 38 Był także nad Nim napis w języku greckim, łacińskim i hebrajskim: «To jest Król Żydowski».
- 39 Jeden ze złoczyńców, których [tam] powieszono, urągał Mu: «Czy Ty nie jesteś Mesjaszem? Wybaw więc siebie i nas».
- 40 Lecz drugi, karcąc go, rzekł: «Ty nawet Boga się nie boisz, chociaż tę samą karę ponosisz?
- 41 My przecież sprawiedliwie, odbieramy bowiem słuszną karę za nasze uczynki, ale On nic złego nie uczynił».

- serca są nie obrzezane" Nie! To Bóg nałożył na nie pieczęć za ich niewiarę, tak iż tylko niewielu z nich wierzy. –
- 156 i za ich niewiarę, i za to, że powiedzieli przeciw Marii kalumnię straszną,
- 157 i za to, że powiedzieli: "zabiliśmy Mesjasza, Jezusa, syna Marii, posłańca Boga" podczas gdy oni ani Go nie zabili, ani Go nie ukrzyżowali, tylko im się tak zdawało; i, zaprawdę, ci, którzy się różnią w tej sprawie, są z pewnością w zwątpieniu; oni nie mają o tym żadnej wiedzy, idą tylko za przypuszczeniem; oni Go nie zabili z pewnością.
- 158 Przeciwnie! Wyniósł Go Bóg do Siebie! Bóg jest potężny, mądry!
- 159 I nie ma nikogo spośród ludu Księgi, kto by nie uwierzył w Niego przed swoją śmiercią; a w Dniu Zmartwychwstania On będzie przeciwko nim świadkiem. –

Sura 5

116 I oto powiedział Bóg: "O Jezusie, synu Marii! Czy ty powiedziałeś ludziom: «Bierzcie mnie i moją matkę za dwa bóstwa, poza Bogiem?»" On po-

- 42 I dodał: «Jezu, wspomnij na mnie, gdy przyjdziesz do swego królestwa».
- 43 Jezus mu odpowiedział: «Zaprawdę, powiadam ci: Dziś ze Mną będziesz w raju».
- 44 Było już około godziny szóstej i mrok ogarnął całą ziemię aż do godziny dziewiątej.
- 45 Słońce się zaćmiło i zasłona przybytku rozdarła się przez środek.
- 46 Wtedy Jezus zawołał donośnym głosem: Ojcze, w Twoje ręce powierzam ducha mojego. Po tych słowach wyzionął ducha.
- 47 Na widok tego, co się działo, setnik oddał chwałę Bogu i mówił: «Istotnie, człowiek ten był sprawiedliwy».
- 48 Wszystkie też tłumy, które zbiegły się na to widowisko, gdy zobaczyły, co się działo, wracały bijąc się w piersi.
- 49 Wszyscy Jego znajomi stali z daleka; a również niewiasty, które Mu towarzyszyły od Galilei, przypatrywały się temu.

- wiedział: "Chwała Tobie! Nie do mnie należy mówić to, do czego nie mam prawa. Jeślibym ja tak powiedział, Ty przecież wiedziałbyś o tym. Ty wiesz, co jest w mojej duszy, a ja nie wiem, co jest w Twojej. Zaprawdę, Ty dobrze znasz rzeczy ukryte!
- 117 Ja im powiedziałem tylko to, co Ty mi nakazałeś powiedzieć: «Czcijcie Boga, mojego Pana i waszego Pana!» Ja byłem świadkiem ich, jak długo przebywałem wśród ludzi; a kiedyś mnie wezwał do Siebie, Tyś został ich pilnym stróżem, wszak jesteś świadkiem każdej rzeczy!

MODLITWY I WYZNANIA WIARY

Mt 6:

- 9 Ojcze nasz, który jesteś w niebie, niech się święci imię Twoje!
- 10 Niech przyjdzie królestwo Twoje; niech Twoja wola spełnia się na ziemi, tak jak i w niebie.
- 11 Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj;
- 12 i przebacz nam nasze winy, jak i my przebaczamy tym, którzy przeciw nam zawinili;
- 13 i nie dopuść, abyśmy ulegli pokusie, ale nas zachowaj od złego!

Hbr 4:

- 14 Mając więc arcykapłana wielkiego, który przeszedł przez niebiosa, Jezusa, Syna Bożego, trwajmy mocno w wyznawaniu wiary.
- 15 Nie takiego bowiem mamy arcykapłana, który by nie mógł współczuć naszym słabościom, lecz doświadczonego we wszystkim na nasze podobieństwo, z wyjątkiem grzechu.
- 16 Przybliżmy się więc z ufnością do tronu łaski, abyśmy otrzymali miłosierdzie i znaleźli łaskę dla [uzyskania] pomocy w stosownej chwili.

Sura 1:

- 1. W Imię Boga Miłosiernego i Litościwego!
- 2. Chwała Bogu, Panu światów,
- 3. Miłosiernemu i Litościwemu,
- 4. Królowi Dnia Sądu.
- 5. Oto Ciebie czcimy i Ciebie prosimy o pomoc.
- 6. Prowadź nas drogą prostą,
- 7. drogą tych, których obdarzyłeś dobrodziejstwami; nie zaś tych, na których jesteś zagniewany, i nie tych, którzy błądzą.

Sura 112:

- 1 Mów: "On Bóg Jeden,
- 2 Bóg Wiekuisty!
- 3 Nie zrodził i nie został zrodzony!
- 4 Nikt Jemu nie jest równy!"

Sura 57:

- 1 Wysławia Boga to, co jest w niebiosach, i to, co jest na ziemi. On jest Potężny, Mądry!
- 2 Do Niego należy królestwo niebios i ziemi. On daje życie i On powoduje śmierć. On jest nad każdą rzeczą wszechwładny!
- 3 On jest Pierwszym i Ostatnim, On jest Jawnym i Ukrytym. On

2 Kor 5:

10 Wszyscy bowiem musimy stanąć przed trybunałem Chrystusa, aby każdy otrzymał zapłatę za uczynki dokonane w ciele, złe lub dobre.

1 J 2:

- 1 Dzieci moje, piszę wam to dlatego, żebyście nie grzeszyli. Jeśliby nawet kto zgrzeszył, mamy Rzecznika wobec Ojca – Jezusa Chrystusa sprawiedliwego.
- 2 On bowiem jest ofiarą przebłagalną za nasze grzechy, i nie tylko nasze, lecz również za grzechy całego świata.

Kol 1:

- 15 On jest obrazem Boga niewidzialnego – Pierworodnym wobec każdego stworzenia,
- 16 bo w Nim zostało wszystko stworzone: i to, co w niebiosach, i to, co na ziemi, byty widzialne i niewidzialne, czy Trony, czy Panowania, czy Zwierzchności, czy Władze. Wszystko przez Niego i dla Niego zostało stworzone.
- 17 On jest przed wszystkim i wszystko w Nim ma istnienie.
- 18 I On jest Głową Ciała Kościoła. On jest Początkiem, Pierworodnym spośród umarłych, aby

- jest o każdej rzeczy wszechwiedzący!
- 4 On jest Tym, który stworzył niebiosa i ziemię w ciągu sześciu dni; następnie zasiadł na tronie. On wie, co przenika do ziemi i co z niej wychodzi; i co schodzi z nieba, i co się tam wznosi. On jest z wami, gdziekolwiek byście byli. Bóg widzi jasno, co czynicie!
- 5 Do Niego należy królestwo niebios i ziemi i do Boga zostaną sprowadzone wszystkie sprawy.
- 6 On sprawia, iż noc przechodzi w dzień, On sprawia, iż dzień przechodzi w noc. On wie dobrze, co kryje się w sercach.
- 7 Wierzcie w Boga i w Jego Posłańca! Rozdawajcie z tego, czego On was uczynił dziedzicami! Ci spośród was, którzy wierzą i którzy rozdają – otrzymają nagrodę wielką.
- 8 Cóż z wami jeśli jesteście wierzącymi iż nie wierzycie w Boga, kiedy Posłaniec wzywa was, abyście uwierzyli w waszego Pana? On przecież zawarł z wami przymierze,

Sura 19:

30 On powiedział: "Zaprawdę, ja jestem sługą Boga! On dał mi Księge i uczynił mnie prorokiem.

sam zyskał pierwszeństwo we wszystkim.

- 19 Zechciał bowiem [Bóg], aby w Nim zamieszkała cała Pełnia,
- 20 i aby przez Niego znów pojednać wszystko z sobą: przez Niego i to, co na ziemi, i to, co w niebiosach, wprowadziwszy pokój przez krew Jego krzyża.

31 On mnie błogosławi, gdziekolwiek się znajduję. On nakazał mi modlitwę i jałmużnę – jak długo będę żył –

NAKAZY, WOLNOŚĆ I ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Rz 7:

- 14 Wiemy przecież, że Prawo jest duchowe. A ja jestem cielesny, zaprzedany w niewolę grzechu.
- 15 Nie rozumiem bowiem tego, co czynię, bo nie czynię tego, co chcę, ale to, czego nienawidzę – to właśnie czynię.
- 16 Jeżeli zaś czynię to, czego nie chcę, to tym samym przyznaję Prawu, że jest dobre.
- 17 A zatem już nie ja to czynię, ale mieszkający we mnie grzech.
- 18 Jestem bowiem świadom, że we mnie, to jest w moim ciele, nie mieszka dobro; bo łatwo przychodzi mi chcieć tego, co dobre, ale wykonać – nie.
- 19 Nie czynię bowiem dobra, którego chcę, ale czynię to zło, którego nie chcę.
- 20 Jeżeli zaś czynię to, czego nie chcę, już nie ja to czynię, ale grzech, który we mnie mieszka.
- 21 A zatem stwierdzam w sobie to prawo, że gdy chcę czynić dobro, narzuca mi się zło.

Sura 2:

15 Bóg zażartuje z nich i przedłuży ich trwanie w buncie, w którym wędrują na oślep.

[...]

253 [...] Bóg czyni to, co chce.

255 [...] Oni nie obejmują niczego z Jego wiedzy, oprócz tego, co On zechce. [...]

Sura 6:

25 Wśród nich są tacy, którzy się tobie przysłuchują, lecz My położyliśmy na ich serca zasłony, żeby nie zrozumieli, a w ich uszy – głuchotę. I chociaż widzą jakiś znak, nie wierzą w niego. A kiedy do ciebie przychodzą, żeby się tobie przeciwstawić, ci, którzy nie wierzą, mówią: "To są tylko baśnie dawnych przodków!"

Sura 17:

46 Położyliśmy na ich serca osłony, aby nie pojmowali, a na ich uszy – głuchotę. [...]

Sura 7:

179 Stworzyliśmy dla Gehenny wielu spośród dżinów i ludzi:

Rz 9:

- 15 Przecież On mówi do Mojżesza: Ja wyświadczam łaskę, komu chcę, i miłosierdzie, nad kim się lituję.
- 16 [Wybranie] więc nie zależy od tego, kto go chce lub o nie się ubiega, ale od Boga, który okazuje miłosierdzie.

[...]

18 A zatem komu chce, okazuje miłosierdzie, a kogo chce, czyni zatwardziałym.

Mt 19:

- 17 Odpowiedział mu: «Dlaczego Mnie pytasz o dobro? Jeden tylko jest Dobry. A jeśli chcesz osiągnąć życie, zachowaj przykazania».
- 18 Zapytał Go: «Które?» Jezus odpowiedział: «Oto te: Nie zabijaj, nie cudzołóż, nie kradnij, nie zeznawaj fałszywie,

Mk 10:

- 18 Jezus mu rzekł: «Czemu nazywasz Mnie dobrym? Nikt nie jest dobry, tylko sam Bóg.
- 19 Znasz przykazania: Nie zabijaj, nie cudzołóż, nie kradnij, nie zeznawaj fałszywie, nie oszukuj, czcij swego ojca i matkę».

oni mają serca, którymi nie pojmują; oni mają oczy, którymi nie widzą; Oni mają uszy, którymi nie słyszą! Oni są podobni do bydła, a nawet jeszcze bardziej zabłąkani! Tacy są całkowicie beztroscy!

Sura 28:

56 Ty nie prowadzisz drogą prostą, kogo kochasz, lecz Bóg prowadzi drogą prostą, kogo chce. On zna najlepiej tych, którzy są na drodze prostej.

Sura 39:

23 Bóg zesłał najpiękniejsze opowiadanie – Księgę, zawierającą podobne do siebie powtórzenia, od których cierpnie skóra tych, którzy się boją swego Pana; potem ich skóra i ich serca stają się miękkie na napomnienie Boga. To jest droga Boga, którą On prowadzi, kogo chce. A kogo On sprowadzi z niej, to nie ma już dla niego żadnego przewodnika.

Sura 16:

93 Gdyby zechciał Bóg, to uczyniłby was jednym narodem. Lecz On sprowadza z drogi, kogo chce, i prowadzi drogą prostą, kogo chce. Wy z pewnością zostaniecie zapytani o to, co czyniliście.

- 20 On Mu rzekł: «Nauczycielu, wszystkiego tego przestrzegałem od mojej młodości».
- 21 Wtedy Jezus spojrzał z miłością na niego i rzekł mu: «Jednego ci brakuje. Idź, sprzedaj wszystko, co masz, i rozdaj ubogim, a będziesz miał skarb w niebie. Potem przyjdź i chodź za Mną!»

Am 9:

7 Czyż nie jesteście dla Mnie jak Kuszyci wy, synowie Izraela? – wyrocznia Pana. Czyż Izraela nie wyprowadziłem z ziemi egipskiej jak Filistynów z Kaftor, a z Kir – Aramejczyków?

Pwt 30:

- 16 Ja dziś nakazuję ci miłować Pana, Boga twego, i chodzić Jego drogami, pełniąc Jego polecenia, prawa i nakazy, abyś żył i mnożył się, a Pan, Bóg twój, będzie ci błogosławił w kraju, który idziesz posiąść.
- 17 Ale jeśli swe serce odwrócisz, nie usłuchasz, zbłądzisz i będziesz oddawał pokłon obcym bogom, służąc im –
- 18 oświadczam wam dzisiaj, że na pewno zginiecie, niedługo zabawicie na ziemi, którą idziecie posiąść, po przejściu Jordanu.

Sura 49:

17 Oni przedstawiają jako łaskawość dla ciebie to, iż przyjęli islam. Powiedz: "Nie przedstawiajcie waszego islamu jako łaskawości dla mnie. Przeciwnie, to Bóg obdarzył was łaską, że poprowadził was drogą prostą ku wierze – jeśli wy jesteście prawdomówni!"

Sura 10:

100 I nie zdarzy się żadnej duszy uwierzyć, jak tylko za zezwoleniem Boga. On ześle gniew na tych, którzy nie są rozumni.

Sura 28:

- 68 Twój Pan stwarza, co chce, i wybiera; oni nie mają wyboru. Chwała niech będzie Bogu! On jest wyniosły ponad to, co Jemu przypisują jako współtowarzyszy!
- 69 Twój Pan wie, co ukrywają ich piersi i co one ujawniają.
- 70 To jest Bóg! Nie ma boga, jak tylko On! Niech Mu będzie chwała w pierwszym i ostatecznym! Do Niego należy Sąd i do Niego zostaniecie nawróceni.

Sura 10:

107 Jeśli Bóg dotknie cię nieszczęściem, to nikt nie zdoła go odsunąć, jak tylko On. A jeśli On

Am 3:

6 Czyż dmie się w trąbę w mieście, a lud się nie przelęknie? Czyż zdarza się w mieście nieszczęście, by Pan tego nie sprawił?

Am 4:

- 12 Tak uczynię tobie, Izraelu, a ponieważ ci to uczynię, przygotuj się, by stawić się przed Bogiem twym, Izraelu!
- 13 On to jest, który tworzy góry i stwarza wichry, myśli ludzkie poznaje, wywołuje jutrzenkę i ciemność, stąpa po wyżynach ziemi. Pan, Bóg Zastępów, jest imię Jego.

Am 5:

- 6 Szukajcie Pana, a żyć będziecie! Gdyż inaczej jak ogień nawiedzi On dom Józefa i strawi go. Nikt nie będzie mógł zagasić ognia w Betel.
- 7 Prawość obracacie w piołun, a sprawiedliwość depczecie po ziemi.

Rz 11:

32 Albowiem Bóg poddał wszystkich nieposłuszeństwu, aby wszystkim okazać swe miłosierdzie.

1 Kor 10:

13 Pokusa nie nawiedziła was większa od tej, która zwykła nawiedzać ludzi. Wierny jest Bóg i nie chce dla ciebie dobra, to nikt nie odwróci Jego łaski. On obdarza nią, kogo chce ze swoich sług. On jest Przebaczający, Litościwy!

Sura 76:

29 Zaprawdę, to jest napomnienie! Przeto kto chce, niech podejmie drogę do swojego Pana.

Sura 48:

25 [...] – Bóg wprowadził do Swego miłosierdzia, kogo chce – [...]

Sura 18:

58 Twój Pan jest Przebaczający, pełen miłosierdzia. Gdyby ich chciał ukarać za to, co popełnili, to przyśpieszyłby ich karę. Lecz oni mają wyznaczony czas i nie znajdą od niego ucieczki.

Sura 2:

286 Bóg nie nakłada na duszę niczego więcej nad jej możliwości. Dla niej będzie to, co dla siebie zyskała; i przeciwko niej będzie to, co ona zyskała! Panie nasz! Nie bierz nam za złe, jeśli zapomnieliśmy lub jeśli zgrzeszyliśmy! Panie nasz! nie nakładaj na nas ciężaru, jak nałożyłeś na tych, którzy byli przed nami! Panie nasz! Nie nakładaj na nas tego, czego my nie jesteśmy w stanie unieść! Odpuść nam,

dozwoli was kusić ponad to, co potraficie znieść, lecz zsyłając pokusę, równocześnie wskaże sposób jej pokonania abyście mogli przetrwać.

Jk 1

13 Kto doznaje pokusy, niech nie mówi, że Bóg go kusi. Bóg bowiem ani nie podlega pokusie ku złemu, ani też nikogo nie kusi.

Ez 18:

- 20 Umrze tylko ta osoba, która grzeszy. Syn nie ponosi odpowiedzialności za winę swego ojca ani ojciec za winę swego syna. Sprawiedliwość sprawiedliwego jemu zostanie przypisana, występek zaś występnego na niego spadnie.
- 21 A jeśliby występny porzucił wszystkie swoje grzechy, które popełniał, a strzegł wszystkich moich ustaw i postępowałby według prawa i sprawiedliwości, żyć będzie, a nie umrze:
- 22 nie będą mu poczytane wszystkie grzechy, jakie popełnił, lecz będzie żył dzięki sprawiedliwości, z jaką postępował.

1 Tes 4:

3 Albowiem wolą Bożą jest wasze uświęcenie: powstrzymywanie się od rozpusty, przebacz nam i zmiłuj się nad nami! Ty jesteś naszym Panem! Dopomóż nam przeciw ludowi niewiernych!

Sura 2:

134 To jest naród, który już przeminął. Dla niego to, co sobie zyskał, a dla was to, co wy sobie zyskaliście. Wy nie będziecie pytani o to, co oni czynili.

[...]

139 Powiedz: "Czy wy będziecie z nami dyskutować o Bogu, który jest naszym Panem i waszym Panem? Do nas należą nasze czyny, a do was należą wasze czyny. My jesteśmy Jego szczerymi czcicielami."

Sura 28:

67 Lecz ten, kto się nawrócił, uwierzył i czynił dobro, być może, znajdzie się wśród szczęśliwych.

Sura 2:

- 256 Nie ma przymusu w religii! [...]
- 257 Bóg jest opiekunem tych, którzy wierzą; On ich wyprowadza z ciemności ku światłu. [...]

Sura 16:

90 Zaprawdę, Bóg nakazuje: sprawiedliwość, dobroczynność i szczodrobliwość względem

Jk2

14 Jaki z tego pożytek, bracia moi, skoro ktoś będzie utrzymywał, że wierzy, a nie będzie spełniał uczynków? Czy [sama] wiara zdoła go zbawić?

[...]

17 Tak też i wiara, jeśli nie byłaby połączona z uczynkami, martwa jest sama w sobie.

[...]

24 Widzicie, że człowiek dostępuje usprawiedliwienia na podstawie uczynków, a nie samej tylko wiary.

Tt 3:

8 Nauka ta zasługuje na wiarę, i chcę, abyś z całą stanowczością o tym mówił, że ci, którzy wierzą w Boga, mają się starać usilnie o pełnienie dobrych czynów. Jest to dobre i pożyteczne dla ludzi.

Ef 6:

8 świadomi tego, że każdy – jeśli uczyni co dobrego, otrzyma to z powrotem od Pana – czy to niewolnik, czy wolny.

1 Kor 15:

19 Jeżeli tylko w tym życiu w Chrystusie nadzieję pokładamy, jesteśmy bardziej od wszystkich ludzi godni politowania.

- bliskich krewnych! On zabrania tego, co bezecne, naganne i występne. On was napomina – być może, wy się opamiętacie!
- 91 Wypełniajcie wiernie przymierze z Bogiem, skoro je zawarliście! Nie łamcie przysiąg, skoro je złożyliście, boć przecież uczyniliście Boga waszym poręczycielem! Zaprawdę, Bóg wie, co wy czynicie!

Sura 6:

158 Czy oni oczekują, że do nich przyjdą aniołowie albo że przyjdzie do nich ich Pan, albo że przyjdą pewne znaki twego Pana? W tym Dniu, kiedy już przyjdzie znak od twego Pana, nie pomoże duszy Jej wiara, skoro ona nie uwierzyła przedtem i nie zyskała sobie w swojej wierze czegoś dobrego. Powiedz: "Oczekujcie! My też będziemy oczekiwać!"

Sura 2:

143 [...] I to jest dla wszystkich wielka próba, lecz nie dla tych, których poprowadził Bóg drogą prostą. A Bóg nigdy nie zagubi waszej wiary. Zaprawdę, Bóg jest dla ludzi dobrotliwy, litościwy!

Gal 6:

2 Jeden drugiego brzemiona noście i tak wypełniajcie prawo Chrystusowe.

[...]

5 Każdy bowiem poniesie własny ciężar.

Sura 53:

38 Że żadna dusza obładowana ciężarem nie poniesie ciężaru innej duszy;

SZATAN

Hi 1:

12 Rzekł Pan do szatana: «Oto cały majątek jego w twej mocy. Tylko na niego samego nie wyciągaj ręki». I odszedł szatan sprzed oblicza Pańskiego.

Za 3:

- 1 Potem Pan ukazał mi arcykapłana Jozuego, który stał przed aniołem Pańskim, a po jego prawicy stał szatan oskarżając go.
- 2 Anioł Pański tak przemówił do szatana: Pan zakazuje ci tego, szatanie, zakazuje ci tego Pan, który wybrał Jeruzalem.

1 Krn 21:

1 Powstał szatan przeciwko Izraelowi i pobudził Dawida, żeby policzył Izraela.

1 J 3:

- 7 Dzieci, nie dajcie się zwodzić nikomu; kto postępuje sprawiedliwie, jest sprawiedliwy, tak jak On jest sprawiedliwy.
- 8 Kto grzeszy, jest dzieckiem diabła, ponieważ diabeł trwa w grzechu od początku. Syn Boży objawił się po to, aby zniszczyć dzieła diabła.
 [...]

Sura 38:

- 71 Oto powiedział mój Pan do aniołów: "Ja stwarzam człowieka z gliny.
- 72 Kiedy go ukształtuję harmonijnie i tchnę w niego Mojego Ducha, to padnijcie, oddając mu pokłony!"
- 73 Wtedy pokłonili się aniołowie wszyscy razem,
- 74 z wyjątkiem Iblisa; on wbił się w pychę i znalazł się wśród niewiernych.
- 75 Powiedział: "O Iblisie! Co tobie przeszkodziło, że nie pokłoniłeś się temu, co Ja stworzyłem Moimi rękami? Czy wbiłeś się w pychę, czy też jesteś wśród wyniosłych?"
- 76 Powiedział: "Ja jestem lepszy od niego: Ty stworzyłeś mnie z ognia, a jego stworzyłeś z gliny."
- 77 Rzekł: "Wychodź więc stąd, bo jesteś przeklęty!
- 78 I zaprawdę, Moje przekleństwo na tobie aż do Dnia Sądu!"
- 79 Powiedział: "Panie mój! Pozwól mi zaczekać do Dnia ich wskrzeszenia."

10 Dzięki temu można rozpoznać dzieci Boga i dzieci diabła: każdy, kto postępuje niesprawiedliwie, nie jest z Boga, jak i ten, kto nie miłuje swego brata.

J 12:

31 Teraz odbywa się sąd nad tym światem. Teraz władca tego świata zostanie precz wyrzucony.

J 14:

30 Już nie będę z wami wiele mówił, nadchodzi bowiem władca tego świata. Nie ma on jednak nic swego we Mnie.

Ef 2:

- 1 I wy byliście umarłymi na skutek waszych występków i grzechów,
- 2 w których żyliście niegdyś według doczesnego sposobu tego świata, według sposobu Władcy mocarstwa powietrza, to jest ducha, który działa teraz w synach buntu.

Jk 4:

- 7 Bądźcie więc poddani Bogu, przeciwstawiajcie się natomiast diabłu, a ucieknie od was.
- 8 Przystąpcie bliżej do Boga, to i On zbliży się do was. Oczyśćcie ręce, grzesznicy, uświęćcie serca, ludzie chwiejni!

- 80 Rzekł: "Zaprawdę, ty jesteś wśród tych, którym dano zaczekać
- 81 aż do Dnia wiadomego czasu."
- 82 Powiedział: "Przeto, na Twoją potęgę! ja z pewnością zwiodę ich wszystkich,
- 83 z wyjątkiem Twoich sług, szczerze oddanych!"
- 84 Rzekł: "To jest prawda! I Ja prawdę mówię!
- 85 Ja na pewno wypełnię Gehennę tobą i tymi, którzy pójdą za tobą – wszystkimi razem!"

Sura 41:

36 A jeśli szatan będzie cię kusił, to szukaj ucieczki u Boga. Zaprawdę, On jest Słyszący, Wszechwiedzący!

Ps 129:

- 3 Jeśli zachowasz pamięć o grzechach, Panie, Panie, któż się ostoi?
- 4 Ale Ty udzielasz przebaczenia, aby Cię otaczano bojaźnią.

BÓG WYWYŻSZA LUNIŻA CZŁOWIEKA

1Sm 2:

- 3 Nie mówcie więcej słów pełnych pychy, z ust waszych niech nie wychodzą słowa wyniosłe, bo Pan jest Bogiem wszechwiedzącym: On waży uczynki.
- 4 Łuk mocarzy się łamie, a słabi przepasują się mocą,
- 5 za chleb najmują się syci, a głodni [już] odpoczywają, niepłodna rodzi siedmioro, a wielodzietna więdnie.
- 6 To Pan daje śmierć i życie, wtrąca do Szeolu i zeń wyprowadza.
- 7 Pan uboży i wzbogaca, poniża i wywyższa.
- 8 Z pyłu podnosi biedaka, z barłogu dźwiga nędzarza, by go wśród możnych posadzić, by dać mu tron zaszczytny. Do Pana należą filary ziemi: na nich świat położył.
- 9 On ochrania stopy pobożnych. Występni zginą w ciemnościach, bo nie [swoją] siłą człowiek zwycięża.
- 10 Pan wniwecz obraca opornych: przeciw nim grzmi na niebiosach. Pan osądza krańce ziemi,

Sura 35:

- 44 Czyż oni nie wędrowali po ziemi i nie widzieli, jaki był ostateczny koniec tych, którzy byli przed nimi i byli mocniejsi pod względem siły? Lecz nic nie jest w stanie sprowadzić Boga do niemocy, ani w niebiosach, ani na ziemi. Zaprawdę, On jest Wszechwiedzący, Wszechwładny!
- 45 A jeśliby Bóg chciał karać ludzi za to, co oni dokonali, to nie pozostawiłby na powierzchni ziemi żadnej istoty żyjącej. Lecz On daje im zwłokę do oznaczonego terminu. A kiedy nadejdzie ich termin... zaprawdę, Bóg jasno widzi Swoje sługi!

Sura 41:

43 Powiedziano ci tylko to, co już powiedziano posłańcom przed tobą. Zaprawdę, twój Pan jest władcą przebaczenia i władcą kary bolesnej!

Sura 31:

33 O ludzie! Bójcie się waszego Pana! Obawiajcie się dnia, kiedy żaden ojciec nie będzie mógł nic uczynić dla swego syna ani też

On daje potęgę królowi, wywyższa moc swego pomazańca.

Łk 1:

52 Strąca władców z tronu, a wywyższa pokornych.

- żadne dziecko nie będzie mogło nic uczynić dla swego ojca. Zaiste, obietnica Boga jest prawdą! I niech was nie zwodzi życie tego świata, i niech nie zwodzi was co do Boga ten, który jest wielkim zwodzicielem.
- 34 Zaprawdę, u Boga jest wiedza o Godzinie! On spuszcza ulewę. On wie, co jest włonach. Lecz nie wie dusza, co zyska jutro, i nie wie dusza, na jakiej umrze ziemi. Zaprawdę, Bóg jest Wszechwiedzący, w pełni Świadomy!

Sura 53:

- 43 i że to On powoduje śmiech i płacz;
- 44 i że to On powoduje śmierć i daje życie;

Sura 3:

- 26 Powiedz: "O Boże! Władco królestwa! Ty dajesz królestwo, komu chcesz, i Ty odbierasz królestwo, od kogo chcesz. Ty wynosisz, kogo chcesz, i Ty poniżasz, kogo chcesz. W Twoim ręku jest dobro! Zaprawdę, Ty jesteś nad każdą rzeczą wszechwładny!
- 27 Ty wprowadzasz noc w dzień i Ty wprowadzasz dzień w noc. Ty wyprowadzasz żyjące z martwego i Ty wyprowadzasz martwe z żyjącego. Ty dajesz zaopatrzenie, komu chcesz, bez rachunku!"

OBJAWIENIE I PISMO

Iz 55:

- 10 Zaiste, podobnie jak ulewa i śnieg spadają z nieba i tam nie powracają, dopóki nie nawodnią ziemi, nie użyźnią jej i nie zapewnią urodzaju, tak iż wydaje nasienie dla siewcy i chleb dla jedzącego,
- 11 tak słowo, które wychodzi z ust moich, nie wraca do Mnie bezowocne, zanim wpierw nie dokona tego, co chciałem, i nie spełni pomyślnie swego posłannictwa.

Jer 1:

- 9 I wyciągnąwszy rękę, dotknął Pan moich ust i rzekł mi: Oto kładę moje słowa w twoje usta.
- 10 Spójrz, daję ci dzisiaj władzę nad narodami i nad królestwami, byś wyrywał i obalał, byś niszczył i burzył, byś budował i sadził.

1 Krl 22:

- 21 wystąpił pewien duch i stanąwszy przed Panem, powiedział: "Ja go zwiodę". Wtedy Pan rzekł do niego: "Jak?"
- 22 On zaś odrzekł: "Wyjdę i stanę się duchem kłamstwa w ustach

Sura 31:

27 Zaprawdę, jeśliby wszystkie drzewa na ziemi były piórami i jeśliby było morze, któremu pomogłoby jeszcze siedem mórz – to nie wyczerpałyby się słowa Boga. Zaprawdę, Bóg jest Potężny, Mądry!

Sura 43:

- 2 Na Księgę jasną!
- 3 Oto uczyniliśmy ją Koranem arabskim! Być może, zrozumiecie!
- 4 On jest w Matce Księgi u Nas, wzniosły, mądry!
- 5 Czyż My mamy oddalić od was napomnienie, ponieważ jesteście ludem zepsutym?

Sura 6:

- 92 To jest Księga, którą zesłaliśmy, błogosławiona, stwierdzająca prawdziwość tego, co zostało przed nią zesłane; abyś ostrzegał Matkę miast i tych, którzy się wokół niej znajdują. Ci, którzy wierzą w życie ostateczne, wierzą w nią i będą pilnie przestrzegać swojej modlitwy.
- 93 A kto jest bardziej niesprawiedliwy aniżeli ten, który wymy-

wszystkich jego proroków". Wówczas rzekł: "Możesz zwieść, to ci się uda. Idź i tak uczyń!"

23 Dał więc Pan teraz ducha kłamstwa w usta tych wszystkich twoich proroków. A na ciebie Pan ma zesłać nieszczęście.

Ps 1:

- 1 Szczęśliwy mąż, który nie idzie za radą występnych, nie wchodzi na drogę grzeszników i nie siada w kole szyderców,
- 2 lecz ma upodobanie w Prawie Pana, nad Jego Prawem rozmyśla dniem i nocą.
- 3 Jest on jak drzewo zasadzone nad płynącą wodą, które wydaje owoc w swoim czasie, a liście jego nie więdną: co uczyni, pomyślnie wypada.

Pwt 4:

Nic nie dodacie do tego, co ja wam nakazuję, i nic z tego nie odejmiecie, zachowując nakazy Pana, Boga waszego, które na was nakładam.

2 Krl 23:

3 Następnie król stanął przy kolumnie i zawarł przymierze przed obliczem Pańskim, że pójdą za Panem, że będą przestrzegali Jego poleceń, przykazań i praw całym sercem i całą

śla kłamstwo przeciwko Bogu? Albo który mówi: "Zostało mi objawione!" - a nic mu nie zostało objawione – i który mówi: "Ja ześlę coś podobnego do tego, co zesłał Bóg!" Gdybyś mógł widzieć niesprawiedliwych przebywających w otchłaniach śmierci i aniołów z wyciągniętymi rękami: "Wyprowadźcie wasze dusze! Dzisiaj otrzymacie zapłatę - karę poniżenia – za to, iż mówiliście nieprawdę przeciw Bogu i wynosiliście się dumnie ponad Jego znaki!"

[...]

155 A ta Księga, którą zesłaliśmy, jest błogosławiona. Postępujcie więc za nią i bójcie się Boga! Być może, doznacie miłosierdzia!

Sura 16:

- 101 A kiedy My zmieniamy jeden znak na inny – a Bóg wie najlepiej, co zsyła – to oni mówią: "Ty jesteś tylko oszustem!" Lecz większość z nich nie wie.
- 102 Powiedz: "Zesłał go święty Duch od twego Pana, z całą prawdą, aby utwierdzić tych, którzy uwierzyli, i jako drogę prostą i radosną wieść dla muzułmanów."

duszą, że w czyn zamienią słowa tego przymierza, spisane w tejże księdze. I cały lud przystąpił do przymierza.

Mt 5:

- 17 Nie sądźcie, że przyszedłem znieść Prawo albo Proroków. Nie przyszedłem znieść, ale wypełnić.
- 18 Zaprawdę bowiem powiadam wam: Dopóki niebo i ziemia nie przeminą, ani jedna jota, ani jedna kreska nie zmieni się w Prawie, aż się wszystko spełni.

Łk 16:

- 16 Aż do Jana sięgało Prawo i Prorocy; odtąd głosi się Dobrą Nowinę o królestwie Bożym, i każdy gwałtem wdziera się do niego.
- 17 Lecz łatwiej niebo i ziemia przeminą, niż żeby jedna kreska miała odpaść z Prawa.

J 10:

- 34 Odpowiedział im Jezus: «Czyż nie napisano w waszym Prawie: Ja rzekłem: Bogami jesteście?
- 35 Jeżeli [Pismo] nazywa bogami tych, do których skierowano słowo Boże – a Pisma nie można odrzucić
- 36 to jakżeż wy o Tym, którego Ojciec poświęcił i posłał na świat, mówicie: "Bluźnisz", dlatego że

Sura 4:

82 Czyż oni nie zastanawiają się nad Koranem? Przecież gdyby on pochodził od kogoś innego niż od Boga, z pewnością znaleźliby w nim liczne sprzeczności.

Sura 2:

106 Kiedy znosimy jakiś znak albo skazujemy go na zapomnienie, przynosimy lepszy od niego lub jemu podobny. Czyż ty nie wiesz, że Bóg jest nad każdą rzeczą wszechwładny?!

Sura 32:

- 2 Objawienie Księgi nie ma co do tego żadnej wątpliwości – pochodzi od Pana światów.
- 3 Może oni powiedzą: "On ją wymyślił!"? Wcale nie! To jest prawda od twego Pana, abyś ostrzegał ludzi, do których nie przyszedł przed tobą żaden ostrzegający. Być może, oni pójdą drogą prostą.

Sura 5:

67 O Posłańcu! Obwieszczaj to, co ci zostało zesłane od twojego Pana! A jeśli tego nie uczynisz, to nie zdołasz przekazać Jego posłania. Bóg uchroni cię przed ludźmi. Zaprawdę, Bóg nie prowadzi drogą prostą ludu niewiernych!

powiedziałem: "Jestem Synem Bożym?"

Pwt 18:

- 20 Lecz jeśli który prorok odważy się mówić w moim imieniu to, czego mu nie rozkazałem, albo wystąpi w imieniu bogów obcych – taki prorok musi ponieść śmierć».
- 21 Jeśli pomyślisz w swym sercu: «A w jaki sposób poznam słowo, którego Pan nie mówił?» –
- 22 gdy prorok przepowie coś w imieniu Pana, a słowo jego będzie bez skutku i nie spełni się, znaczy to, że tego Pan do niego nie mówił, lecz w swej pysze powiedział to sam prorok. Nie będziesz się go obawiał.

Jer 28:

- 8 Prorocy, którzy byli przede mną i przed tobą od najdawniejszych czasów, prorokowali przeciw licznym krajom i przeciw wielkim królestwom o wojnie, nieszczęściu i zarazie.
- 9 Prorok, który przepowiada pomyślność, będzie uznany za proroka prawdziwie posłanego przez Pana, gdy się spełni przepowiednia prorocka.

Za 13:

2 Wówczas – wyrocznia Pana Zastępów – wyniszczę imiona boż-

- 68 Powiedz: "O ludu Księgi! Wy nie opieracie się na niczym, dopóki nie wypełniacie Tory i Ewangelii, i tego, co wam zostało zesłane od waszego Pana." Lecz to, co tobie zostało zesłane, u wielu spośród nich zwiększyło tylko bunt i niewiarę. Nie martw się jednak ludem niewiernych!
- 69 Zaprawdę, ci, którzy wierzą, ci, którzy wyznają judaizm, sabejczycy i chrześcijanie, ci, którzy wierzą w Boga i w Dzień Ostatni i którzy czynią dobro niech się niczego nie obawiają; oni nie będą zasmuceni!

Sura 41:

- 2 Objawienie od Miłosiernego, Litościwego.
- 3 Księga, której znaki są wyjaśnione, jako Koran arabski, dla ludzi, którzy posiadają wiedzę
- 4 zwiastun radosnej wieści i ostrzeżenie. Lecz większość z nich się odwróciła; oni nie słuchają.
- 5 Powiedzieli: "Nasze serca są zasłonięte, oddzielone od tego, do czego wzywasz; w naszych uszach jest głuchota, a między nami i tobą jest przegroda. Działaj więc, i my działamy!"

ków w kraju, aby już nikt o nich nie wspomniał. I wypędzę z kraju wróżbitów i ducha nieczystego.

3 A jeśli wystąpi ktoś jako prorok, wówczas ojciec i matka, rodzicie jego, powiedzą mu: «Nie możesz pozostać przy życiu, bo głosisz kłamstwa w imię Pana». I ojciec z matką, jego rodzice, przebiją go, gdyby prorokował.

2 P 1:

- 19 Mamy jednak mocniejszą, prorocką mowę, a dobrze zrobicie, jeżeli będziecie przy niej trwali jak przy lampie, która świeci w ciemnym miejscu, aż dzień zaświta, a gwiazda poranna wzejdzie w waszych sercach.
- 20 To przede wszystkim miejcie na uwadze, że żadne proroctwo Pisma nie jest dla prywatnego wyjaśnienia.
- 21 Nie z woli bowiem ludzkiej zostało kiedyś przyniesione proroctwo, ale kierowani Duchem Świętym mówili [od Boga] święci ludzie.

2 Tm 3:

14 Ty natomiast trwaj w tym, czego się nauczyłeś i co ci zawierzono, bo wiesz, od kogo się nauczyłeś. Od lat bowiem niemowlęcych znasz Pisma święte, 6 Powiedz: "Ja jestem tylko śmiertelnikiem, tak jak wy. Zostało mi objawione, że Bóg wasz jest Bogiem Jedynym. Idźcie więc prosto ku Niemu i proście Go o przebaczenie! I biada bałwochwalcom,

Sura 46:

- 9 Powiedz: "Ja nie jestem jakąś nowością wśród posłańców. Nie wiem też, co będzie ze mną i co będzie z wami. Ja tylko postępuję za tym, co mi zostało objawione. Ja jestem tylko jawnie ostrzegającym."
- 10 Powiedz: "Czy zastanowiliście się? Jeśli to wszystko pochodzi od Boga i wy w to nie wierzycie chociaż świadek spośród synów Izraela zaświadczył o podobnym temu i uwierzył tylko wbiliście się w dumę..." Zaprawdę, Bóg nie prowadzi drogą prostą ludu niesprawiedliwych!
- 11 Mówią ci, którzy nie wierzą tym, którzy uwierzyli: "Jeśliby było w tym jakieś dobro, to oni by nas nie wyprzedzili ku niemu." I ponieważ oni nie są przez nie prowadzeni drogą prostą, to z pewnością będą mówili: "To jest stare oszustwo!"
- 12 Jeszcze dawniej została zesłana Księga Mojżesza, jako przewod-

- 15 które mogą cię nauczyć mądrości wiodącej ku zbawieniu przez wiarę w Chrystusie Jezusie.
- 16 Wszelkie Pismo od Boga natchnione [jest] i pożyteczne do nauczania, do przekonywania, do poprawiania, do kształcenia w sprawiedliwości –

J 5:

39 Badacie Pisma, ponieważ sądzicie, że w nich zawarte jest życie wieczne: to one właśnie dają o Mnie świadectwo.

Iz 40:

8 Trawa usycha, więdnie kwiat, lecz słowo Boga naszego trwa na wieki.

Mk 13:

31 Niebo i ziemia przeminą, ale słowa moje nie przeminą.

Mt 28:

18 Wtedy Jezus podszedł do nich i przemówił tymi słowami: Dana Mi jest wszelka władza w niebie i na ziemi.

[...]

20 Uczcie je zachowywać wszystko, co wam przykazałem. A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata. nik i jako miłosierdzie. A to jest Księga potwierdzająca prawdę – w języku arabskim – dla ostrzeżenia tych, którzy są niesprawiedliwi, i radosna wieść dla czyniących dobro.

Sura 6:

- 50 Powiedz: "Ja nie mówię wam, że posiadam skarbnice Boga, ani nie mówię wam, że jestem aniołem. Ja tylko idę za tym, co mi zostało objawione." Powiedz: "Czy jednakowy jest ślepy i widzący? Czyż wy się nie zastanawiacie?"
- 51 Ostrzegaj przez to tych, którzy się obawiają, że będą zebrani do swego Pana. Nie mają oni, oprócz Niego, ani opiekuna, ani orędownika! Być może, oni będą bogobojni!

Sura 10:

64 otrzymają radosną wieść w tym życiu i w życiu ostatecznym. Nie ma zmiany w słowach Boga: to jest osiągnięcie ogromne!

Sura 75:

- 16 Nie poruszaj twego języka przy czytaniu, jak gdybyś chciał je przyśpieszyć!
- 17 Zaprawdę, do Nas należy zebranie go i recytowanie!

2 Kor 3:

- 4 A dzięki Chrystusowi taką ufność w Bogu pokładamy.
- 5 Nie żebyśmy uważali, że jesteśmy w stanie pomyśleć coś sami z siebie, lecz [wiemy, że] ta możność nasza jest z Boga.
- 6 On też sprawił, żeśmy mogli stać się sługami Nowego Przymierza przymierza nie litery, lecz Ducha; litera bowiem zabija, Duch zaś ożywia.

Ga 3:

- 6 W taki sam sposób Abraham uwierzył Bogu i to mu poczytano za sprawiedliwość.
- 7 Zrozumiejcie zatem, że ci, którzy polegają na wierze, ci są synami Abrahama.
- 8 I stąd Pismo widząc, że w przyszłości Bóg na podstawie wiary będzie dawał poganom usprawiedliwienie, już Abrahamowi oznajmiło tę radosną nowinę: W tobie będą błogosławione wszystkie narody.

[...]

22 Lecz Pismo poddało wszystko pod [władzę] grzechu, aby obietnica dostała się na drodze wiary w Jezusa Chrystusa tym, którzy wierzą.

- 18 przeto kiedy My go recytujemy, to ty postępuj za recytacją jego!
- 19 Potem, zaprawdę, do Nas należy jego jasne przedstawienie!

Sura 17:

82 My zsyłamy poprzez Koran to, co jest uzdrowieniem i miłosierdziem dla wiernych; a niesprawiedliwym powiększa on tylko stratę.

[...]

- 85 I zapytają ciebie o Ducha. Powiedz: "Duch pochodzi od rozkazu mojego Pana, lecz wam dano tylko niewiele wiedzy."
- 86 Jeślibyśmy chcieli, to zabralibyśmy tobie z pewnością to, co ci objawiliśmy; i nie znalazłbyś potem dla siebie przeciwko Nam żadnego opiekuna,

[...]

- 88 Powiedz: "Jeśliby się zebrali ludzie i dżinny, aby stworzyć coś podobnego do tego Koranu, to oni nie zdołaliby uczynić nic podobnego, nawet gdyby się wzajemnie wspomagali."
- 89 Przedstawiliśmy ludziom jasno w tym Koranie wszelkiego rodzaju przykłady; lecz większość ludzi upiera się przy tym, by być niewiernymi.

Mt 16:

- 1 Przystąpili do Niego faryzeusze i saduceusze i wystawiając Go na próbę, prosili o ukazanie im znaku z nieba.
- 2 Lecz On im odpowiedział: "Wieczorem mówicie: «Będzie piękna pogoda, bo niebo się czerwieni" [...]
- 4 Plemię przewrotne i wiarołomne żąda znaku, ale żaden znak nie będzie mu dany, prócz znaku Jonasza». Z tym ich zostawił i odszedł.

- 90 Oni powiedzieli: "Nie uwierzymy ci, dopóki nie sprawisz, by wytrysło dla nas źródło z ziemi;
- 91 albo dopóki nie będziesz miał ogrodu z palmami i winną latoroślą i dopóki nie wytrysną wśród nich obfite strumyki;
- 92 albo dopóki nie sprawisz jak to twierdziłeś – iż spadnie na nas niebo płatami; albo nie przyprowadzisz Boga i aniołów jako poręczycieli;
- 93 albo dopóki nie będziesz miał domu ze złotymi ozdobami, albo dopóki nie wzniesiesz się do nieba. A nie uwierzymy w twoje wzniesienie się, dopóki nie ześlesz nam Księgi, którą będziemy czytać." Powiedz: "Chwała niech będzie mojemu Panu! Czyż nie jestem tylko człowiekiem posłańcem?"

[...]

96 Powiedz: "Wystarczy Bóg jako świadek między mną a wami! Zaprawdę, On jest świadomy i jasno widzący względem Swoich sług."

KOBIETY

Wj 22:

- 15 Jeśli ktoś uwiódł dziewicę jeszcze nie zaręczoną i obcował z nią, uiści rodzinie opłatę składaną przy zaślubinach i weźmie ją za żonę.
- 16 Jeśliby się ojciec nie zgodził mu jej oddać, wówczas winien zapłacić tyle, ile wynosi opłata składana przy zaślubinach dziewic.

Pwt 24:

- 1 Jeśli mężczyzna poślubi kobietę i zostanie jej mężem, lecz nie będzie jej darzył życzliwością, gdyż znalazł u niej coś odrażającego, napisze jej list rozwodowy, wręczy go jej, potem odeśle ją od siebie.
- 2 Jeśli ona wyszedłszy z jego domu, pójdzie i zostanie żoną innego,
- 3 a ten drugi też ją znienawidzi, wręczy jej list rozwodowy i usunie ją z domu, albo jeśli ten drugi mąż, który ją poślubił, umrze,
- 4 nie będzie mógł pierwszy jej mąż, który ją odesłał, wziąć jej powtórnie za żonę jako splugawionej. To bowiem budzi odrazę

Sura 2:

226 Ci, którzy przysięgają odejść od swoich kobiet, powinni czekać cztery miesiące. Jeśli oni powrócą... zaprawdę, Bóg jest przebaczający; litościwy!

[...]

- 228 to kobiety rozwiedzione mają oczekiwać trzy okresy. I nie jest im dozwolone, aby ukrywały to, co stworzył Bóg w ich łonach, jeśli wierzą w Boga i w Dzień Ostatni. A ich mężowie, jeśli zapragną pogodzenia, mają pełne prawo powrócić do nich w tym czasie. One mają prawa równe swoim obowiązkom, zgodnie z uznanym zwyczajem. Mężczyźni mają nad nimi wyższość. Bóg jest potężny, mądry!
- 229 Rozwód jest możliwy dwa razy. Potem więc albo ją zatrzymacie, zgodnie ze zwyczajem, albo dacie jej całkowitą wolność, uprzejmie ją traktując. Nie jest wam dozwolone zabierać cokolwiek z tego, coście dali swoim żonom. Chyba że oboje się obawiają, że nie potrafią zachować granic ustanowionych

u Pana, a ty nie możesz dopuścić do takiej nieprawości w kraju, który ci daje w posiadanie Pan, Bóg twój.

Mt 5:

28 A Ja wam powiadam: Każdy, kto pożądliwie patrzy na kobietę, już się w swoim sercu dopuścił z nią cudzołóstwa.

Lb 5:

- 29 Takie jest prawo odnoszące się do posądzenia, gdy żona nie dochowa wierności swojemu mężowi i stanie się przez to nieczystą,
- 30 lub gdy mąż zacznie ją posądzać, wtedy stawi ją przed Panem, a kapłan spełni względem niej wszystko według tego prawa.
- 31 Mąż będzie wtedy bez winy, a żona poniesie zasłużoną karę.

Mk 10:

2 Przystąpili do Niego faryzeusze i chcąc Go wystawić na próbę, pytali Go, czy wolno mężowi oddalić żonę.

[...]

9 Co więc Bóg złączył, tego człowiek niech nie rozdziela!»

[...]

przez Boga. Jeśli się obawiacie, że nie potrafią zachować granic Boga, to oni oboje nie będą mieli grzechu, jeśli ona się wykupi. Takie są granice Boga! Nie przekraczajcie ich! Ci, którzy przekraczają granice Boga, są niesprawiedliwi.

Sura 4:

35 A jeśli obawiacie się rozdarcia między nimi obojgiem, to poślijcie rozjemcę z jego rodziny i rozjemcę z jej rodziny. Jeśli oni oboje zechcą się pogodzić, to Bóg doprowadzi do zgody między nimi. Zaprawdę, Bóg jest wszechwiedzący, świadomy!

[...]

- 129 Wy nie będziecie mogli być sprawiedliwi dla każdej z waszych kobiet, nawet gdybyście chcieli. Ale nie odsuwajcie się całkowicie, aby jednej z nich nie pozostawić jakby w zawieszeniu. A jeśli się pogodzicie i będziecie bogobojni, to, zaprawdę, Bóg jest przebaczający, litościwy!
- 130 A jeśli małżonkowie się rozłączą, to Bóg wzbogaci każde Swoją obfitością. Bóg jest wszechobejmujący, mądry!

- 11 Powiedział im: «Kto oddala żonę swoją, a bierze inną, popełnia cudzołóstwo względem niej.
- 12 I jeśli żona opuści swego męża, a wyjdzie za innego, popełnia cudzołóstwo».

Mt 19:

9 A powiadam wam: Kto oddala swoją żonę – chyba w wypadku nierządu – a bierze inną, popełnia cudzołóstwo. I kto oddaloną bierze za żonę, popełnia cudzołóstwo».

Mt 5:

32 A ja wam powiadam: Każdy, kto oddala swoją żonę – poza wypadkiem nierządu – naraża ją na cudzołóstwo; a kto by oddaloną wziął za żonę, dopuszcza się cudzołóstwa.

Wj 20:

17 Nie będziesz pożądał domu bliźniego twego. Nie będziesz pożądał żony bliźniego twego, ani jego niewolnika, ani jego niewolnicy, ani jego wołu, ani jego osła, ani żadnej rzeczy, która należy do bliźniego twego».

Kpł 12:

2 Powiedz do Izraelitów: «Jeżeli kobieta zaszła w ciążę i urodziła chłopca, pozostanie przez siedem dni nieczysta, tak samo jak

Sura 4:

- 3 A jeśli się obawiacie, iż nie będziecie sprawiedliwi względem sierot... Żeńcie się zatem z kobietami, które są dla was przyjemne z dwoma, trzema lub czterema. Lecz jeśli się obawiacie, że nie będziecie sprawiedliwi, to żeńcie się tylko z jedną albo z tymi, którymi zawładnęły wasze prawice. To jest dla was odpowiedniejsze, abyście nie postępowali niesprawiedliwie.
- 4 I dawajcie kobietom wiana jako dar. Jeśli one jednak są dobre dla was i użyczą wam cośkolwiek z niego, to jedzcie to dla zdrowia i pomyślności.

[...]

6 Doświadczajcie sieroty, aż osiągną wiek do małżeństwa. A jeśli zauważycie w nich dojrzałość sądu, oddajcie im ich dobra! I nie zjadajcie ich dóbr rozrzutnie i pośpiesznie, [...]

Sura 2:

222 Będą ciebie pytać o okres miesięczny. Powiedz: "To jest cierpienie. Trzymajcie się więc z dala od kobiet podczas okresu miesięcznego i nie zbliżajcie się do nich, dopóki one się nie oczyszczą. A kiedy się oczyszczą, to przychodźcie do nich,

podczas stanu nieczystości spowodowanego przez miesięczne krwawienie.

- 3 ósmego dnia [chłopiec] zostanie obrzezany.
- 4 Potem ona pozostanie przez trzydzieści trzy dni dla oczyszczenia krwi: nie będzie dotykać niczego świętego i nie będzie wchodzić do świątyni, dopóki nie skończą się dni jej oczyszczenia.
- 5 Jeżeli zaś urodzi dziewczynkę, będzie nieczysta przez dwa tygodnie, tak jak podczas miesięcznego krwawienia. Potem pozostanie przez sześćdziesiąt sześć dni dla oczyszczenia krwi.

Kpł 20:

18 Jeżeli kto obcuje cieleśnie z kobietą mającą miesięczne krwawienie i odsłoni jej nagość, obnaża źródło jej krwi, a ona też odsłoni źródło swojej krwi, to oboje będą wyłączeni spośród swojego ludu.

[...]

26 Będziecie dla Mnie święci, bo Ja jestem święty, Ja Pan, i oddzieliłem was od innych narodów, abyście byli moimi.

Pwt 22:

5 Kobieta nie będzie nosiła ubioru mężczyzny ani mężczyzna tak jak nakazał wam Bóg." Zaprawdę, Bóg miłuje nawracających się i miłuje oczyszczających się!

223 Wasze kobiety są dla was polem uprawnym. Przychodźcie więc na wasze pole, jak chcecie, i czyńcie pierwej coś dobrego dla samych siebie. Bójcie się Boga i wiedzcie, że się spotkacie z Nim! A ty głoś radosną wieść dla wierzących!

Sura 16:

- 58 A kiedy zwiastują któremuś z nich córkę, to jego oblicze się zasępia i jest udręczony.
- 59 On ukrywa się przed ludźmi z powodu tego nieszczęścia, które mu obwieszczono: czy on ma je zachować, mimo poniżenia, czy też pogrzebać je w prochu. Jakże źle oni rozumują!

[...]

72 Bóg dał wam żony spośród was samych. A z waszych żon dał wam synów i wnuków; i zaopatrzył was w dobre rzeczy. Czyżby więc wierzyli w fałsz, a nie w dobrodziejstwo Boga?

Sura 4:

7 Mężczyznom przypada część tego, co pozostawili rodzice i krewni; i kobietom przypada

ubioru kobiety; gdyż każdy, kto tak postępuje, obrzydły jest dla Pana, Boga swego.

Kpł 20:

14 Jeżeli kto bierze za żonę kobietę i jej matkę, dopuszcza się rozpusty: on i ona będą spaleni w ogniu, aby nie było rozpusty wśród was.

Kpł 21:

9 Jeżeli córka kapłana bezcześci siebie nierządem, bezcześci przez to swojego ojca. Będzie spalona w ogniu.

1 Kor 14:

- 34 kobiety mają na tych zgromadzeniach milczeć; nie dozwala się im bowiem mówić, lecz mają być poddane, jak to Prawo nakazuje.
- 35 A jeśli pragną się czego nauczyć, niech zapytają w domu swoich mężów! Nie wypada bowiem kobiecie przemawiać na zgromadzeniu.
- 36 Czyż od was wyszło słowo Boże? Albo czy tylko do was przyszło?

1 Kor 11:

- 8 To nie mężczyzna powstał z kobiety, lecz kobieta z mężczyzny.
- 9 Podobnie też mężczyzna nie został stworzony dla kobiety, lecz kobieta dla mężczyzny.

część tego, co pozostawili rodzice i krewni. Czy to będzie mało, czy dużo, to jest udział obowiązujący prawnie.

[...]

- 11 I daje wam Bóg przykazanie co do waszych dzieci: synowi przypada udział podobny do udziału dwóch córek. A jeśli będzie córek więcej niż dwie, to pozostanie im dwie trzecie z tego majatku; a jeśli będzie tylko jedna, to dla niej będzie połowa. Jeśli zmarły ma syna, to każdemu z dwojga rodziców zmarłego przypadnie jedna szósta z pozostawionego majątku. A jeśli nie ma syna i dziedziczą po nim rodzice, to jego matce przypada jedna trzecia; a jeśli on ma braci, to jego matce przypadnie jedna szósta – po oddaniu legatu, jaki zalecił w testamencie, lub długu. Albowiem nie wiecie, czy rodzice wasi, czy synowie są dla was bardziej pożyteczni. To jest obowiązek ustanowiony przez Boga. Zaprawdę, Bóg jest wszechwiedzący, mądry!
- 12 I wam przypada połowa z tego, co pozostawiły wasze żony, jeśli nie mają dziecka. Jeśli mają dziecko, to wam przypada czwarta część z tego, co one po-

1 Tm 2:

- 8 Chcę więc, by mężczyźni modlili się na każdym miejscu, podnosząc ręce czyste, bez gniewu i sporu.
- 9 Podobnie kobiety w skromnie zdobnym odzieniu, niech się przyozdabiają ze wstydliwością i umiarem, nie przesadnie zaplatanymi włosami albo złotem czy perłami, albo kosztownym strojem,

[...]

- 11 Kobieta niechaj się uczy w cichości z całym poddaniem się.
- 12 Nauczać zaś kobiecie nie pozwalam ani też przewodzić nad mężem lecz [chcę, by] trwała w cichości.
- 13 Albowiem Adam został pierwszy ukształtowany, potem Ewa.
- 14 I nie Adam został zwiedziony, lecz zwiedziona kobieta popadła w przestępstwo.
- 15 Zbawiona zaś zostanie przez rodzenie dzieci; [będą zbawione wszystkie], jeśli wytrwają w wierze i miłości, i uświęceniu z umiarem.

1 P 3:

7 Podobnie mężowie we wspólnym pożyciu liczcie się rozumnie ze słabszym ciałem kobiezostawiły, po potrąceniu legatu, który zapisały w testamencie, lub długu. [...]

Sura 4:

176 Pytają ciebie o pouczenie. Powiedz: "Bóg daje wam pouczenie o dziedziczeniu w linii bocznej: Jeśli mężczyzna zginie nie mając dziecka, a ma on siostrę, to jej przypada połowa z tego, co on pozostawił; a mężczyzna dziedziczy po siostrze, jeśli ona nie ma dziecka. A jeśli ma dwie siostry, to im przypada dwie trzecie z tego, co zostawił. A jeśli ma braci i siostry, to mężczyźnie przypada udział dwóch kobiet." Wyjaśnia wam Bóg, abyście nie błądzili. Bóg jest o każdej rzeczy wszechwiedzący!

Sura 3:

195 I wysłuchał ich Pan: "Ja nie pozwolę zginąć żadnemu uczynkowi tego spośród was, który czyni dobro, czy będzie to mężczyzna, czy kobieta. Jesteście zależni jedni od drugich. [...]

Sura 16:

97 Tego, kto spełni dobre dzieło –
czy to mężczyzna, czy kobieta
i jest wierzącym, My ożywimy życiem wspaniałym, i takim

cym! Darzcie żony czcią jako te, które są razem z wami dziedzicami łaski, [to jest] życia, aby nie stawiać przeszkód waszym modlitwom.

1 Kor 11:

- 11 Zresztą u Pana ani mężczyzna nie jest bez kobiety, ani kobieta nie jest bez mężczyzny.
- 12 Jak bowiem kobieta powstała z mężczyzny, tak mężczyzna rodzi się przez kobietę. Wszystko zaś pochodzi od Boga.

Gal 3:

26 Wszyscy bowiem dzięki tej wierze jesteście synami Bożymi – w Chrystusie Jezusie.

[...]

28 Nie ma już Żyda ani poganina, nie ma już niewolnika ani człowieka wolnego, nie ma już mężczyzny ani kobiety, wszyscy bowiem jesteście kimś jednym w Chrystusie Jezusie.

Lb 27:

8 Izraelitom zaś wydaj następujące polecenie: Gdy umrze mąż nie zostawiając syna, wtedy jego dziedzictwo przeniesiecie na jego córkę. wypłacimy ich wynagrodzenie czymś piękniejszym niż to, co czynili.

Łk 8:

- 1 [...] A było z Nim Dwunastu
- 2 oraz kilka kobiet, które uwolnił od złych duchów i od słabości: Maria, zwana Magdaleną, którą opuściło siedem złych duchów;

Mt 22:

30 Przy zmartwychwstaniu bowiem nie będą się ani żenić, ani za mąż wychodzić, lecz będą jak aniołowie Boży w niebie.

WOJNA

Pwt 20:

- 1 Jeśli się udasz na wojnę przeciw twemu wrogowi, a zauważysz, że koni, rydwanów i ludzi tam jest więcej niż u ciebie, nie lękaj się ich, gdyż z tobą jest Pan, Bóg twój, który cię wywiódł z ziemi egipskiej.
- 2 Gdy będziecie zaczynali walkę, wystąpi kapłan i przemówi do narodu,
- 3 mówiąc mu: «Słuchaj, Izraelu! Zaczynacie dzisiaj walkę przeciw wrogom waszym, niech trwoga przed nimi was nie ogarnia! Niech serce wam nie drży! Nie bójcie się, nie lękajcie się!
- 4 Gdyż z wami wyrusza Pan, Bóg wasz, by walczyć przeciw wrogom waszym i dać wam zwycięstwo».
- 5 Zwierzchnicy niech powiedzą następnie narodowi: «Kto z was zbudował nowy dom, a jeszcze go nie poświęcił, niech idzie i wraca do swego domu, bo mógłby zginąć na wojnie, i kto inny by go poświęcił.
- 6 Kto z was zasadził winnicę, a nie zebrał jej owoców, niech wraca

Sura 109:

- 1 Powiedz: "O wy niewierni!
- 2 Ja nie czczę tego, co wy czcicie,
- 3 ani wy nie jesteście czcicielami tego, co ja czczę.
- 4 Ja nie jestem czcicielem tego, co wy czcicie,
- 5 ani wy nie jesteście czcicielami tego, co ja czczę.
- 6 Wy macie waszą religię, a ja mam moją religię."

Sura 22:

- 38 Zaprawdę, Bóg broni tych, którzy uwierzyli! Zaprawdę, Bóg nie miłuje żadnego zdrajcy i niewiernego!
- 39 Wolno walczyć tym, którzy doznali krzywdy – Zaprawdę, Bóg jest wszechwładny, by im udzielić pomocy! –
- 40 i tym, którzy zostali wypędzeni bezprawnie ze swoich domostw, jedynie za to, iż powiedzieli: "Pan nasz – to Bóg!" I jeśliby Bóg nie odepchnął ludzi, jednych przy pomocy drugich, to zostałyby zniszczone klasztory i kościoły, miejsca modlitwy

do domu, bo mógłby zginąć na wojnie, a kto inny by zebrał jej owoce.

- 7 Kto żonę poślubił, a jeszcze jej nie sprowadził do siebie, niech wraca do domu, bo mógłby zginąć na wojnie, a kto inny by ją sprowadził do siebie».
- 8 Niech jeszcze zwierzchnicy powiedzą do narodu: «Kto się lęka, czyje serce drży, niech wraca do domu, by nie struchlało serce jego braci, jak jego».
- 9 Gdy zwierzchnicy skończą mówić do ludu, na czele narodu staną wodzowie.
- 10 Jeśli podejdziesz pod miasto, by z nim prowadzić wojnę, [najpierw] ofiarujesz mu pokój,
- 11 a ono ci odpowie pokojowo i bramy ci otworzy, niech cały lud, który się w nim znajduje, zejdzie do rzędu robotników pracujących przymusowo, i będą ci służyli.
- 12 Jeśli ci nie odpowie pokojowo i zacznie z tobą wojować, oblegniesz je.
- 13 Skoro ci je Pan, Bóg twój, odda w ręce – wszystkich mężczyzn wytniesz ostrzem miecza.
- 14 Tylko kobiety, dzieci, trzody i wszystko, co jest w mieście,

i meczety, gdzie często wspomina się imię Boga. Bóg pomoże z pewnością tym, którzy Jemu pomagają. Zaprawdę, Bóg jest Mocny, Potężny!

Sura 3:

146 A iluż proroków walczyło mając za sobą liczne tysiące?! Oni nie osłabli od tego, co ich dosięgło na drodze Boga, nie osłabli i nie poddali się. A Bóg kocha ludzi wytrwałych.

Sura 60:

1 O wy, którzy wierzycie! Nie bierzcie sobie za przyjaciół Mojego wroga i waszego wroga! Wy zwracacie się do nich z przyjaźnią, oni zaś nie wierzą w prawde, która przyszła do was. Wypedzają Posłańca i was samych, ponieważ wy wierzycie w Boga, waszego Pana. Skoro wyszliście walczyć na Mojej drodze i poszukiwać Mojego zadowolenia, to czy będziecie w skrytości okazywać im przyjaźń? Ja wiem najlepiej to, co ukrywacie i co czynicie jawnie. A ktokolwiek z was to czyni, ten już zbłądził z równej drogi.

Sura 3:

103 I trzymajcie się razem węzła Boga, i nie rozdzielajcie się! Wspominajcie dobroć Boga

cały łup zabierzesz i będziesz korzystał z łupu twoich wrogów, których ci dał Pan, Bóg twój.

- 15 Tak postąpisz ze wszystkimi miastami daleko od ciebie położonymi, nie będącymi własnością pobliskich narodów.
- 16 Tylko w miastach należących do narodów, które ci daje Pan, twój Bóg, jako dziedzictwo, niczego nie zostawisz przy życiu.
- 17 Gdyż klątwą obłożysz Chetytę, Amorytę, Kananejczyka, Peryzzytę, Chiwwitę i Jebusytę, jak ci rozkazał Pan, Bóg twój,
- 18 abyście się nie nauczyli czynić wszystkich obrzydliwości, które oni czynią ku czci bogów swoich, i byście nie grzeszyli przeciw Panu, waszemu Bogu.
- 19 Jeśli przez wiele dni będziesz oblegał miasto i walczył z nim, nie zetniesz jego drzew podkładając siekierę, bo będziesz spożywał z nich owoce. Dlatego ich nie zniszczysz. Czy drzewo to człowiek, byś je oblegał?
- 20 Tylko drzewa znane ci jako nieowocowe zetniesz i zbudujesz sobie narzędzia oblężnicze przeciw miastu, które z tobą toczy wojnę, aż je zdobędziesz.

nad wami! Oto byliście wrogami, a On uczynił przyjaźń w waszych sercach i staliście się przez Jego dobroć braćmi! Byliście na skraju przepaści ognia, a On was od niego wyratował. W ten sposób Bóg wyjaśnia wam Swoje znaki. Być może, wy pójdziecie drogą prostą!

Sura 16:

125 Wzywaj ku drodze twego Pana z mądrością i pięknym napomnieniem! Rozmawiaj z nimi w najlepszy sposób! Zaprawdę, twój Pan zna najlepiej tych, którzy zeszli z Jego drogi; i On zna najlepiej tych, którzy idą drogą prostą!

Sura 60:

- 7 Być może, Bóg ustanowi między wami i tymi spośród was, dla których jesteście wrogami przyjaźń. Bóg jest wszechmocny! Bóg jest przebaczający, litościwy!
- 8 Bóg nie zabrania wam, abyście byli dobrzy i sprawiedliwi względem tych, którzy was nie zwalczali z powodu religii ani nie wypędzali was z waszych domostw. Zaprawdę, Bóg miłuje ludzi sprawiedliwych!
- 9 Bóg zabrania wam tylko, abyście sobie brali za przyjaciół

Pwt 21:

- 10 Jeśli wyruszysz na wojnę z wrogami, a wyda ich Pan, Bóg twój, w twoje ręce i weźmiesz jeńców,
- 11 a ujrzysz między jeńcami kobietę o pięknym wyglądzie i pokochasz ją – możesz ją sobie wziąć za żonę
- 12 i wprowadzić do swego domu. Ona ogoli swą głowę, obetnie paznokcie
- 13 i zdejmie z siebie odzież branki. Zamieszkawszy w twym domu opłakiwać będzie swego ojca i matkę przez miesiąc. Potem pójdziesz do niej, zostaniesz jej mężem, a ona twoją żoną.

J1 4:

- 9 Rozgłoście to między narodami, przygotujcie się na świętą wojnę, wezwijcie bohaterów! Niech przybędą i niech się zaciągną wszyscy mężowie waleczni!
- 10 Przekujcie lemiesze wasze na miecze, a sierpy wasze na oszczepy; kto słaby, niech powie: «Jestem bohaterem».

Ps 144 (143):

- 1 Dawidowy. Błogosławiony Pan Opoka moja, On moje ręce zaprawia do walki, moje palce do wojny.
- 2 On mocą dla mnie i warownią moją, osłoną moją i moim wy-

tych, którzy was zwalczali z powodu religii i którzy was wypędzali z waszych domostw, i którzy pomagali przy wypędzaniu was. Ci, którzy ich biorą za przyjaciół, są ludźmi niesprawiedliwymi.

Sura 48:

29 Muhammad jest posłańcem Boga. Ci, którzy są razem z nim, są gwałtowni wobec niewiernych, a miłosierni względem siebie. Widzisz ich kłaniających się, wybijających pokłony, poszukujących łaski Boga i Jego zadowolenia. Ich znamię jest na ich twarzach, od śladów wybijania pokłonów. Taka jest ich przypowieść w Torze i taka jest ich przypowieść w Ewangelii: "Są oni jak ziarno zasiane, które wypuszcza kiełek i wzmacnia go, i staje się twardy, i trzyma się prosto na swoim źdźble, wprawiając w podziw siewców" – to, żeby przez nich doprowadzić do wściekłości niewiernych. Bóg obiecał tym spośród nich, którzy uwierzyli i pełnili dobre dzieła, przebaczenie i nagrodę ogromną.

Sura 4:

74 Niechże walczą na drodze Boga ci, którzy za życie tego świata kupują życie ostateczne! A kto

bawcą, moją tarczą i Tym, któremu ufam, Ten, który mi poddaje ludy.

- 3 O Panie, czym jest człowiek, że masz o nim pieczę, czym syn człowieczy, że Ty o nim myślisz?
- 4 Człowiek jest podobny do tchnienia wiatru, dni jego jak cień mijają.
- 5 O Panie, nachyl Twych niebios i zstąp, dotknij gór, by zadymiły,
- 6 ciśnij piorun i rozprosz ich, wypuść swe strzały i przeraź ich,
- 7 wyciągnij rękę Twoją z wysoka, wybaw mię z wód wielkich i uwolnij z rąk cudzoziemców,
- 8 tych, których usta mówią na wiatr, a których prawica jest prawicą fałszywą.

Lb 10:

35 Gdy arka wyruszała, mówił Mojżesz: «Podnieś się, o Panie, i niech się rozproszą nieprzyjaciele Twoi; a ci, którzy Cię nienawidzą, niechaj uciekną przed Tobą».

1 Sam 17:

47 Niech wiedzą wszyscy zebrani, że nie mieczem ani dzidą Pan ocala. Ponieważ jest to wojna Pana, On więc odda was w nasze ręce».

- walczy na drodze Boga i zostanie zabity albo zwycięży, otrzyma od Nas nagrodę ogromną.
- 75 Dlaczego nie walczycie na drodze Boga, jak również za słabych mężczyzn, kobiety i dzieci, którzy mówią: "Panie nasz! Wyprowadź nas z tego miasta, którego mieszkańcy są niesprawiedliwi?! I daj nam od Siebie opiekuna! I daj nam od Siebie pomocnika!"
- 76 Ci, którzy wierzą, walczą na drodze Boga, a ci, którzy nie wierzą, walczą na drodze Saguta. Walczcie więc z poplecznikami szatana! Zaprawdę, podstęp szatana jest słaby!
- 77 Czyż nie widziałeś tych, którym powiedziano: "Powstrzymajcie wasze rece! Odprawiajcie modlitwę i dawajcie jałmużnę!" A kiedy jest im nakazana walka, to wtedy część z nich obawia się ludzi, tak jakby się obawiała Boga albo jeszcze bardziej. Mówią oni: "Panie nasz! Dlaczego nakazałeś nam walkę? A gdybyś dał nam trochę zwłoki?" Powiedz: "Używanie życia na tym świecie - niedługie, a życie ostateczne jest lepsze dla tego, kto jest bogobojny. I nie doznacie niesprawiedliwości nawet na łupinkę daktyla."

Kpł 26:

- 7 Będziecie ścigać nieprzyjaciół, a oni upadną od miecza przed wami,
- 8 tak że pięciu waszych będzie ścigać całą setkę, a setka waszych – dziesięć tysięcy [nieprzyjaciół]. Wasi wrogowie upadną od miecza przed wami.

Pwt 32:

- 41 Gdy miecz błyszczący wyostrzę i wyrok wykona ma ręka, na swoich wrogach się pomszczę, odpłacę tym, którzy Mnie nienawidzą.
- 42 Upoję krwią moje strzały, mój miecz napasie się mięsem, krwią poległych i uprowadzonych, głowami dowódców nieprzyjacielskich".
- 43 Chwalcie, narody, lud Jego: bo On odpłaci za krew swoich sług, odda zapłatę swym wrogom, oczyści kraj swego ludu».

Sura 8:

- 59 I niech nie sądzą ci, którzy nie uwierzyli, że nas wyprzedzą. Oni przecież nie są zdolni niczego udaremnić!
- 60 Przygotujcie przeciwko nim, ile możecie sił i oddziałów konnicy, którymi moglibyście przerazić wroga Boga i wroga waszego, jak również innych, którzy są poza nimi, a których wy nie znacie. Bóg ich zna! A to, co wy rozdajecie na drodze Boga, to zostanie wam w pełni oddane i nie doznacie niesprawiedliwości.
- 61 A jeśli oni skłonią się do pokoju, to i ty się ku niemu skłoń i zaufaj Bogu! Zaprawdę, On jest Słyszący, Wszechwiedzący!
- 62 A jeśli oni zechcą ciebie zdradzić to zaprawdę, niech wystarczy ci Bóg! On jest Tym, który wsparł ciebie Swoją pomocą i pomocą wierzących;

Sura 9:

29 Zwalczajcie tych, którzy nie wierzą w Boga i w Dzień Ostatni, który nie zakazują tego, co zakazał Bóg i Jego Posłaniec, i nie poddają się religii prawdy – spośród tych, którym została dana Księga – dopóki oni

nie zapłacą daniny własną ręką i nie zostaną upokorzeni.

[...]

36 Liczba miesięcy u Boga: dwanaście miesięcy zaznaczonych w Księdze Boga w dniu, kiedy On stworzył niebiosa i ziemię. Wśród nich – cztery święte. To jest religia prawdziwa. Przeto nie czyńcie sobie niesprawiedliwości w tych miesiącach i zwalczajcie bałwochwalców w całości, tak jak oni was zwalczają w całości. Wiedzcie, iż Bóg jest z bogobojnymi!

[...]

- 38 O wy, którzy wierzycie! Dlaczegoż, kiedy wam mówią: "Ruszajcie na drogę Boga!" tak ciążycie ku ziemi? Czy podoba wam się bardziej życie tego świata, czy życie ostateczne? Przecież używanie życia tego świata w porównaniu z życiem ostatecznym jest mizerne!
- 39 A jeśli nie wyruszycie, to ukarze was Bóg karą bolesną i zmieni was na inny naród. A wy nie możecie Mu w niczym zaszkodzić. Przecież Bóg jest nad każdą rzeczą wszechwładny

[...]

60 Jałmużny są tylko dla ubogich i biedaków, i tych, którzy przy nich pracują, i dla tych, których serca zostały pozyskane, i na wykup niewolników, i dla dłużników, i dla drogi Boga, i dla podróżnego. To jest obowiązek nałożony przez Boga! Bóg jest wszechwiedzący, mądry!

Sura 3:

157 Z pewnością, jeśli zostaniecie zabici na drodze Boga albo jeśli umrzecie... – to przecież przebaczenie od Boga i miłosierdzie lepsze jest od tego, co oni gromadzą!

Sura 2:

- 190 Zwalczajcie na drodze Boga tych, którzy was zwalczają, lecz nie bądźcie najeźdźcami. Zaprawdę, Bóg nie miłuje najeźdźców!
- 191 I zabijajcie ich, gdziekolwiek ich spotkacie, i wypędzajcie ich, skąd oni was wypędzili! Prześladowanie jest gorsze niż zabicie. I nie zwalczajcie ich przy świętym Meczecie, dopóki oni nie będą was tam zwalczać. Gdziekolwiek oni będą walczyć przeciw wam, zabijajcie ich! Taka jest odpłata niewiernym!

192 Ale jeśli oni się powstrzymają... – zaprawdę, Bóg jest przebaczający, litościwy!

193 I zwalczajcie ich, aż ustanie prześladowanie i religia będzie należeć do Boga. A jeśli oni się powstrzymają, to wyrzeknijcie się wrogości, oprócz wrogości przeciw niesprawiedliwym!

[...]

216 Przepisana wam jest walka, chociaż jest wam nienawistna. Być może, czujecie wstręt do jakiejś rzeczy, choć jest dla was dobra. Być może, kochacie jakąś rzecz, choć jest dla was zła. Bóg wie, ale wy nie wiecie!"

WYKAZ CYTATÓW Z BIBLII I KORANU

Stary Testament Księga Rodzaju
1: 1-31 11-15
2: 1-3
2: 4-10, 15-24 17-19
2: 25 26
3: 1-20 26-29
4: 2-16 30-31
6: 5-22 32-34
7: 1-13, 16-20, 23-24 34-36
8: 1-12, 15-22 36-39
9: 1-6 39-40
9: 6
11: 1-9 41-42
11: 27-31 43
12: 1-9 43-45
14: 17-24 56-57
18: 1-16 45-47
18: 17-33 47-49
19: 1-17, 25-29 50-53
22: 1-19 53-55
37: 2-11 58-59
37: 12-13, 18-24 59-60
37: 25-36 60-62
39: 1-20 62-64
39: 20-23 65
40: 1-23 65-68
41: 1-16, 26-31 68-71
41: 32-49, 56-57 71-74
42: 1-4 74

Koran	
1: 1-7	
2: 15, 253, 255	203
2: 29	
2: 31-33	19
2: 35	
2: 36-39	
2: 57-61	120-122
2: 259	164
2: 106	217
2: 116	
2: 125-132	
2: 131-134	90
2: 134, 139	
2: 143	
2: 190-193, 216	238-239
2: 222-223	225-226
2: 224	183
2: 226, 228-229	223-224
2: 246-249	
2: 250-252	148
2: 256-257	207
2: 264-265	187
2: 271	
2: 286	206-207
3: 26-27	
3: 38-41	175-176
3: 42-49	178-179
3: 49	
3: 49-51	182

42: 5-20, 25 74-76	3: 52-61 189-191
42: 26-29, 35-38 77-78	3: 54-57 192-193
43: 1-2 78	3: 103 232-233
43: 15-34 78-81	3: 146 232
44: 1-13 81-83	3: 157 238
44: 14-21, 30-34 83-85	3: 190 11
45: 1-13, 21-26 85-87	3: 195 228
45: 26-27 87	4: 3-4, 6 225
46: 1-4, 29-32 88-89	4: 7, 11-12 226-228
47: 2-3, 7, 11-13 89	4: 35, 129-130 224
47: 20, 27 90	4: 75-77 235
48: 21-22 90	4: 82 217
49: 1-2, 29-33 90-91	4: 142 184
50: 12, 15-17, 19-21, 26 91-92	4: 155-159 197-198
Księga Wyjścia	4: 157-158 192
1: 6-22 93-95	4: 163 153, 167, 173
2: 1-10 95-96	4: 171 191-192
2: 11-25 96-98	4: 176 228
3: 1-14 99-101	5: 20-26 135-136
4: 1-31 101-106	5: 27-32 30-31
5: 1-9, 19-23 106-108	5: 67-69 217-218
6:1 108	5: 78-79 152
7: 1-13 108-109	5: 116-117 198-199
7: 14-25 110-111	6: 6 40
8: 1-2, 12-13, 20 111-112	6: 25 203
9: 6-26 112-115	6: 50-51 220
10: 12-16, 21-24 115-116	6: 84 173
12: 29-30 116	6: 84-87 177
12: 31-36 117	6: 85 162
13: 17-20 117-118	6: 86 167
13: 21-22 120	6: 92-93, 155 215-216
14: 3-5, 8-9, 15-17, 27-28	6: 95 13
119-120	6: 141 13
15: 27 124	6: 142-144 14-15
16: 2-4, 12-15, 21 121-122	6: 158 208

17.1.6 100.104	7.10.07
17: 1-6 123-124	7: 19-27 26-27
19: 16-19	7: 40 187-188
20: 3-6 130-131	7: 54-56
20: 12 128	7: 127 93-94
20: 13-15, 17 129-130	7: 127-136 110-111
20: 17 225	7: 137
21: 15 128	7: 142-145, 155-157 125-127
22:15-16 223	7: 148-154 131-132
24: 1-12 126-127	7: 160 122-123
24: 18 125	7: 179 203-204
32:1-16, 19-20, 25-28, 30-35	7: 189 19
131-135	8: 59-60
33: 18-23 125-126	9: 29, 36, 60 236-238
Księga Kapłańska	9: 109 186-187
12: 2-5 225-226	10: 19 42
19: 9-10, 13 128-129	10: 64 220
19: 11, 35-36 130	10: 87-89 117
19: 32 128	10: 90-92 119
20: 14 227	10: 98 167
20: 18, 26 226	10: 100 205
21: 9 227	10: 107 205-206
24: 17 129	11: 7 11
26: 7-8 236	11: 25-48 35-39
Księga Liczb	11: 77-81 50-51
5: 29-31 224	11: 74-76 47
10: 35 235	11: 82 52
11: 4-6, 10-11, 23, 31-33	12: 3-6 58
122-123	12: 7-14 59-60
13: 1-3, 25-33 135-137	12: 15-21 60-62
14: 6-10, 26-27, 34-35 137-138	12: 22-34 62-64
16: 1-5, 11-17, 23-35 138-142	12: 35-42 65-66
27: 8 229	12: 43-53 68-70
Księga Powtórzonego Prawa	12: 54-57 71
6: 4-5 128	12: 58-62 74-75
4: 2 216	12: 63-68 77-78

10.00.00	10.00.77
18: 20-22	12: 69-77
20: 1-20 231-233	12: 78-87 83-85
21: 10-13 234	12: 88-100 85-87
22: 5 226-227	12: 101-111 87-89
24: 1-4 223-224	13: 29 185
30: 16-18 205	14: 24 186
32: 41-43 236	15: 52-56 45-46
Księga Sędziów	15: 57-60 48
7: 2-6 146-147	16: 3 11
1 Księga Samuela	16: 5-8 13-14
2: 3-10 213-214	16: 10-12 12-13
6: 13-14, 19-21 145-146	16: 58-59, 72 226
8: 4-9 143	16: 79 185
10: 17-27 144-145	16: 90-91 207-208
17: 4-7, 49-51 148-149	16: 93 204
17: 47 235	16: 97 228-229
2 Księga Samuela	16: 101-102 216
12: 1-15 149-151	16: 125 233
1 Księga Królewska	16: 126-128 183-184
5: 1-14 158-160	17: 22-39 128-130
10: 1-13 154-156	17: 46 203
11: 1-13 160-161	17: 82, 85-86, 88-93, 96
18: 21-24, 36, 38-40 162-163	221-222
22: 21-23 215-216	17: 103-104 119
2 Księga Królewska	18: 58 206
23: 3 216-217	19: 2-11 174-175
1 Księga Kronik	19: 12-15 174
21: 1 210	19: 22-40 179-181
Księga Hioba	19: 30-31 201-202
1: 12, 21-22 172	19: 33-36
1: 12 210	19: 41-50 43-44
2: 6-9 172	19: 78-82 159
2: 0-9 1/2	15: 70-02 159

20: 9-15 101-102

 20: 19-55
 102-106

 20: 80-82
 122

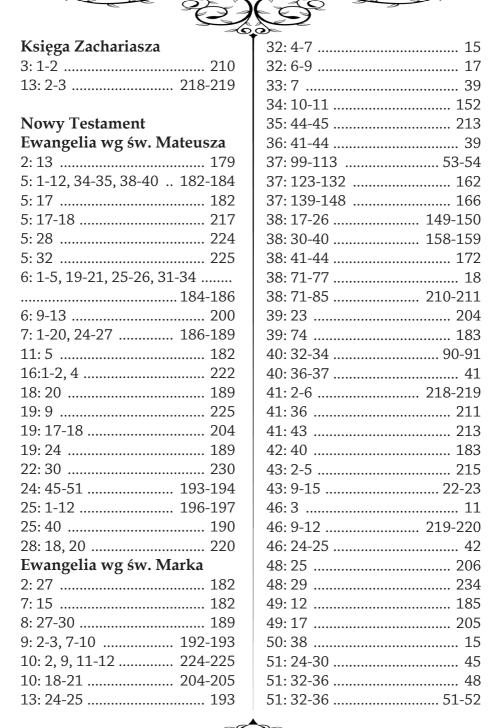
3: 1, 11 173

42: 10-12 173

20: 83-98 132-135
21: 16 11
21: 30, 32 11
21: 78-80 151-152
21: 71 44
21: 83-84 172
21: 87-88 166-167
21: 89-90 176
21: 105 183
22: 38-40 231-232
23: 12-14 17
23: 19-20 19
24: 41-45 20-21
25: 63 182-183
26: 10-17 102
26: 18-51 106-109
26: 52-68 117-118
26: 128-129 41
27: 20, 22-44 154-157
27: 54-58 51
27: 61 12
28: 3-6 93
28: 7-14 95-96
28: 17-28 97-99
28: 38 41
28: 56 204
28: 67 207
28: 68-70 205
28: 76-84 138-140
29: 31-32 47-48
29: 60 185
30: 11, 17-25 23-25
31: 27 215
31: 33-34 213-214

4: 1-11 170-171

32: 2-3 217

13: 31 220	52: 7-19 193-194
Ewangelia wg św. Łukasza	53: 38 209
1: 5-22, 76-80 174-176	53: 43-44 214
1: 26-38 178-179	57: 1-8 200-201
1: 52 214	57: 12-15 196-197
2: 1-21 179-182	58: 7 188
8: 1-2 230	60: 1 232
12: 15 129	60: 7-9 233-234
16: 16-17 217	66: 10 40
23: 32-49 197-199	67: 3 12
Ewangelia wg św. Jana	67: 15 14
1: 1-3, 14, 18 191-192	67: 15 20
5: 39 220	71: 1-28 32-34
10: 34-36 217-218	75: 16-19 220-221
12: 31 211	76: 29 206
14: 30 211	78: 6-16 21
15: 26-27 189-190	79: 27-33 22
17: 1, 19-21 190	80: 24-31 22
List do Rzymian	81: 1-14 194-195
7: 14-21 203	90: 8-17 186
9: 15-16, 18 204	99: 1-8 195
11: 32 206	101: 1-11 196
1 List do Koryntian	107: 4-7 184
10: 13 206-207	109: 1-6 231
11: 8-9 227	112: 1 128
11: 11-12 229	112: 1-4 200
14: 34-36 227	
15: 19 208	Uzupełnienie
2 List do Koryntian	2: 73 164
3: 4-6 221	4: 77 234-235
5: 10 201	6: 36 164
List do Galatów	6: 84 151
3: 6-8 , 22 221	8: 61-62 236
3: 26, 28 229	9: 38-39 237
6: 2, 5 208	17: 55 151

List do Efezjan
2: 1-2 211
6: 8 208
List do Filipian
2: 5-11 190-191
List do Kolosan
1: 15-20 201-202
1 List do Tesaloniczan
4: 3
1 List do Tymoteusza
2: 8-9, 11-15 228
2 List do Tymoteusza
3: 14-16 219-220
List do Tytusa
3: 8 208
List do Hebrajczyków
4: 14-16 200
List św. Jakuba
1: 13 207
2: 14, 17, 24 208
4: 7-8 211
1 List św. Piotra
3: 7 228-229
2 List św. Piotra
1: 19-21 219
1 List św. Jana
2: 1-2 201
3: 7-8, 10 210-211

20: 77	119-120
21: 33	12
22: 6	165
26: 63-66	120
26: 181-182	130
28: 15-16	96-97
28: 29-37	99-101
28: 88	131
41: 46	131
44: 23-24	120
55: 7-9	130

SPIS TREŚCI

Wiara w Święte Księgi	5
Przedmowa do wydania polskiego	7
Od redaktora	
Rozwinięcie skrótów tytułów ksiąg biblijnych	9
Stworzenie świata	11
Stworzenie człowieka	17
Chwała Stwórcy nieba i ziemi	20
Upadek pierwszych ludzi	26
Synowie Adama: bratobójstwo	30
Potop	32
Wieża Babel	41
Abraham	43
Abraham opuszcza ziemię ojców	43
Goście Abrahama przepowiadają mu narodzenie syna	45
Abraham prosi Boga o oszczędzenie Sodomy	47
Ocalenie Lota	50
Ofiara Abrahama	53
Abraham i Ziemia Święta	56
Józef	58
Sen Józefa	58
Spisek braci Józefa	59
Sprzedanie Józefa	60
Józef w Egipcie; żona Potifara	62
Józef tłumaczy sny w więzieniu	65
Sny faraona	68
Wywyższenie Józefa	
Spotkanie z braćmi	74
Józef odsyła braci; powrót do Egiptu	77

Józef poddaje braci próbie	78
Beniamin jako zakładnik	83
Józef daje się rozpoznać braciom	85
Rodzina Jakuba wyrusza do Egiptu	87
Testament i śmierć Jakuba	
Mojżesz	93
Niewola egipska	
Narodzenie Mojżesza	95
Ucieczka Mojżesza	96
Bóg poleca Mojżeszowi wyprowadzić Izraelitów z Egiptu	99
Mojżesz i Aaron u faraona	
Plagi egipskie	
Wyjście z Egiptu	
Przejście przez Morze Czerwone	
Próby na pustyni	120
Wędrówka przez Synaj	125
Przykazania	128
Złoty Cielec	131
Zwiadowcy w Kanaanie	135
Bunt Koracha (Karuna)	
Saul, Gedeon	143
Dawid	148
Dawid i Goliat	148
Przypowieść o owcach	148
Wiara Dawida	
Salomon	154
Salomon i królowa Saby	154
Mądrość i moc Salomona	
Eliasz	
Zmartwychwstanie ciał	
Jonasz	
Hiob	
Jan Chrzciciel	
Jezus	
Zwiastowanie	

